

សៀវភៅណែនាំសង្គមស៊ីវិល

ស្តីពី

ការបំពេញការងារជាមួយនិងកម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

“នេះជាសំណៅបកប្រែក្រៅផ្លូវការ ពីសំណៅដើមជាភាសាអង់គ្លេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ សំណៅបកប្រែក្រៅផ្លូវការនេះ រៀបចំដោយគម្រោងមួយរបស់គណកម្មការអ្នកច្បាប់អន្តរជាតិ (ICJ) ក្រោមការជំនួយថវិកាពីការិល័យបរទេសនិង រដ្ឋាភិបាលនៃចក្រភពអង់គ្លេស។”

សៀវភៅណែនាំសង្គមស៊ីវិល

ស្តីពី

ការបំពេញការងារជាមួយនិងកម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

បុរីញូយ៉ក និងរដ្ឋធានីហ្សឺណែវ ឆ្នាំ២០០៨

ការកំណត់ឈ្មោះ និងចំណងជើងនានាដែលបានប្រើប្រាស់ និងការបង្ហាញព័ត៌មាននៅក្នុងការបោះពុម្ព
ផ្សាយនេះពុំមែនជាទស្សនៈរបស់លេខាធិការដ្ឋាននៃអង្គការសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានភាព
គតិយុត្តនៃប្រទេស ដែនដី ទីក្រុង ឬ តំបន់ណាមួយ ឬ អាជ្ញាធរនៃប្រទេស ដែនដី ទីក្រុង ឬ តំបន់
ណាមួយ ឬ ពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់ព្រំដែន ឬ ព្រំប្រទល់នោះដែរ។

HR/PUB/06/10/Rev.1

សៀវភៅណែនាំនេះត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងក្រោមជំនួយហិរញ្ញវត្ថុពីអង្គការ Rights & Democracy។

បុព្វកថា

ការនិពន្ធបុព្វកថានៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ*នេះគឺជាការងារមួយក្នុងចំណោមការងារដំបូងរបស់ខ្ញុំ ក្នុងនាមជាឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សថ្មីមួយរូប។ ខ្ញុំគិតថា ខ្ញុំគួរសរសេរវាឡើងដោយសារ វាជាឱកាសដំបូងឲ្យខ្ញុំបង្ហាញអារម្មណ៍ជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំក្នុងមុខតំណែងថ្មីនៃជីវិតការងាររបស់ខ្ញុំ ពោលគឺ ការជឿជាក់ថា សង្គមស៊ីវិលមានសមត្ថភាពក្នុងការនាំឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ។ ជាការពិតណាស់ គ្មាននរណាម្នាក់អាចមើលរំលងការចូលរួមចំណែករបស់សង្គមស៊ីវិលចំពោះការអភិវឌ្ឍបទដ្ឋានសិទ្ធិ មនុស្សអន្តរជាតិ ការតស៊ូមតិ និងដំណើរការយន្តការសិទ្ធិមនុស្សដែលត្រូវបានយកមកពិភាក្សានៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ*នេះ។ សព្វថ្ងៃនេះ ការយល់ឃើញរបស់សង្គមស៊ីវិល ចំណេះដឹងជាក់ស្តែង និង អាហារូបករណ៍បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ជម្រុញឲ្យមានចលនាសិទ្ធិមនុស្សដើម្បីស្វែងរកយុត្តិធម៌ និងសមភាពសម្រាប់យើងគ្រប់គ្នា។

ជាក់ស្តែង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការណ៍នៃការិយាល័យរបស់ខ្ញុំជាមួយនឹងសង្គមស៊ីវិលនៅតែជា យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពមួយដោយសារថាវាពង្រឹងគោលដៅរួមរបស់យើង ជួយដោះស្រាយកង្វល់ឲ្យគ្នា ទៅវិញទៅមក និងគាំទ្របេសកកម្ម និងគំនិតដូចផ្តើមការិយាល័យរបស់ខ្ញុំទាំងនៅទីស្នាក់ការកណ្តាល និងនៅតាមទីស្នាក់ការតាមមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង។

ការចូលរួមចំណែករបស់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក៏បានធ្វើឲ្យការងាររបស់អ្នកជំនាញឯករាជ្យកាន់តែ រីកចម្រើនដែលពួកគេសុទ្ធសឹងជាសមាជិកនៃយន្តការសិទ្ធិមនុស្សដែលបានបង្កើតឡើងជាយូរណាស់ មកហើយ ដូចជា គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ អ្វីដែលសំខាន់ នោះគឺ ឥទ្ធិពល និងចំណេះដឹងរបស់ពួកគេបានជួយឲ្យដំណើរការកើតឡើងនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ដែលជាស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលមួយមកជំនួសគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦។

អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងភាគីសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ផ្សេងទៀតបំពេញការងារសិទ្ធិមនុស្សក្នុងវិធីច្រើនរបៀប ពោលគឺ តាមរយៈការចែករំលែកព័ត៌មាន ការ តស៊ូមតិ និងពិនិត្យពិច័យការអនុវត្តសិទ្ធិមនុស្ស ការធ្វើរបាយការណ៍អំពីការរំលោភនានា ការជួយ ជ្រោមជ្រែងដល់ជនរងគ្រោះនៃការបំពានបំពាន និងការធ្វើយុទ្ធនាការដើម្បីបង្កើតបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្ស ថ្មីៗតាមរយៈការស្វែងយល់សហគមន៍ និងទីស្នាក់ការតាមមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង។ ពួកគេផ្តល់សម្លេងជូន អ្នកគ្មានអំណាចនៅតាមទីវេទិកានានាដែលជនរងគ្រោះមិនអាចនៅឆ្ងាយពីជនរងគ្រោះ រួមមាន វេទិកា និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។ វាបង្ហាញច្បាស់ណាស់ថា តួអង្គសង្គមស៊ីវិលចាំបាច់ត្រូវយល់ដឹង និងសិក្សាស៊ីជម្រៅលើនីតិវិធីបំពេញការងាររបស់ស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ។ *សៀវភៅណែនាំ*នេះមានគោលបំណងជួយសម្រួលការខិតខំប្រឹងប្រែងលំបាកបែបនេះ។

ជាចុងក្រោយ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតគូសបញ្ជាក់ថា ការចេញផ្សាយ *សៀវភៅណែនាំ*នេះគាប់ជូននឹង ទិវារំលឹកខួបទី៦០ឆ្នាំនៃសេចក្តីប្រកាសជាសាកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។ សេចក្តីសន្យាផ្តល់យុត្តិធម៌ សេចក្តីថ្លែង និងសិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់យើងគ្រប់គ្នានៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះនៅពុំទាន់សម្រេចបាន ទាំងស្រុងនៅឡើយ។

យើងត្រូវបន្តខិតខំបន្ថែមទៀតដើម្បីគោលការណ៍នៃសេចក្តីប្រកាសជាសាកលនេះសម្រេច បាននូវផ្នែកជូនដល់សហគមន៍ផ្សេងៗគ្នាដែលយើងបម្រើ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា *សៀវភៅណែនាំ*នេះនឹងយក មកប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយសម្រួលឲ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិលយល់ដឹងអំពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្ស នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ *សៀវភៅណែនាំ*នេះមានលក្ខណៈសាមញ្ញមែនប៉ុន្តែជាធនធានដ៏មានតម្លៃ ចំពោះកិច្ចខិតខំរួមគ្នារបស់យើងដើម្បីឲ្យសម្រេចបាននូវសិទ្ធិមនុស្ស សេចក្តីថ្លែង និងសមភាពជា សាកល។

(ហត្ថលេខា)

Navanethem Pillay

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

មាតិកា

ទំព័រ

បុព្វកថា
អក្សរកាត់ និងពាក្យបំព្រួញ
សេចក្តីផ្តើម

I	សេចក្តីផ្តើមស្តីពីការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
II	អាហារូបករណ៍ និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៃការិយាល័យ OHCHR
III	ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងឯកសារធនធាននៃការិយាល័យ OHCHR
IV	គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស
V	ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស
VI	យន្តការនីតិវិធីពិសេស
VII	យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់
VIII	ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស
IX	មូលនិធិ និងជំនួយ

អក្សរកាត់ និងពាក្យបំព្រួញ

ACT	គម្រោង “រួមគ្នាជួយសហគមន៍”
CAT	អនុសញ្ញាប្រឆាំងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មងទៀត ដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប
CEDAW	អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ
CRC	អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ
ECOSOC	ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម
ICCPR	កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ
ICERD	អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍
ICESCR	កតិកាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌
ICRMW	អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិរបស់ពលករទសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូបនិង សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ
LDC	ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
NHRI	ស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ
OHCHR	ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
OPCAT	ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មង ទៀតដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប
UNDEF	អង្គការមូលនិធិប្រជាធិបតេយ្យនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ
UNDP	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ
UNESCO	អង្គការសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ និងវប្បធម៌នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ
UNITAR	ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ
UPR	យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

សេចក្តីផ្តើម

អំពីសៀវភៅណែនាំ

សៀវភៅណែនាំសង្គមស៊ីវិលស្តីពីការបំពេញការងារជាមួយនឹងកម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ៖ ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលចូលរួមចំណែកជារៀងរាល់ថ្ងៃនៅគ្រប់ទីកន្លែងដើម្បីលើកកម្ពស់ ការពារ និងធ្វើឲ្យសិទ្ធិមនុស្សមានការរីកចម្រើន។

សៀវភៅណែនាំនេះបាននិពន្ធក្រោយការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីអ្នកប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំដែលបានបោះពុម្ពលើកទីមួយ ពោលគឺ សៀវភៅណែនាំអង្គការ NGO (ឆ្នាំ២០០៦)៖ ការបំពេញការងារជាមួយនឹងការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស។ សៀវភៅបោះពុម្ពលើកទីពីរនេះត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកែសម្រួលយ៉ាងហ្មតចត់ ហើយផ្តោតចំបងលើគណកម្មាធិការ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិព្រមទាំងពន្យល់អំពីរបៀបដែលតួអង្គសង្គមស៊ីវិលរួមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលផងដែរ (អង្គការ NGO) ចូលរួមបំពេញការងារជាមួយនឹងគណកម្មាធិការ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) សង្ឃឹមថា សៀវភៅណែនាំនេះនឹងផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យបុគ្គលកាន់តែច្រើនទទួលបាន និងទាមទារនូវសិទ្ធិមនុស្សរបស់ខ្លួនតាមរយៈគណកម្មាធិការ និងយន្តការទាំងនេះ។

តើអ្វីទៅដែលហៅថាតួអង្គសង្គមស៊ីវិល?

យោងតាមគោលបំណងនៃសៀវភៅណែនាំនេះ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគឺជាបុគ្គលដែលស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមជាមួយនឹងសាធារណជន និងធ្វើសកម្មភាពលើផលប្រយោជន៍ គោលបំណង ឬ តម្លៃរួមគ្នាស្របតាមគោលបំណងនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ សៀវភៅណែនាំនេះណែនាំដល់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអំពីការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្សជាសាកល ឧទាហរណ៍៖

- អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស
- អង្គការសិទ្ធិមនុស្ស (អង្គការ NGO សមាគម និងក្រុមជនរងគ្រោះ)
- អង្គការដែលផ្តោតលើបញ្ហាពាក់ព័ន្ធ
- សម្ព័ន្ធ និងបណ្តាញ (សិទ្ធិស្ត្រី សិទ្ធិកុមារ សិទ្ធិបរិស្ថាន)
- ជនពិការ និងអង្គការតំណាងពួកគេ
- ក្រុមសហគមន៍មូលដ្ឋាន (ប្រជាជនដើមភាគតិច ប្រជាជនភាគតិច)
- ក្រុមជំនឿសាសនា (វិហារ ក្រុមសាសនា)

- សហជីព (សហជីពព្រមទាំងសមាគមវិជ្ជាជីវៈដូចជាសមាគមអ្នកកាសែត គណមេធាវី សមាគមចៅក្រម/ព្រះរាជអាជ្ញា សមាគមនិស្សិត)
- ក្រុមចលនាសង្គម (ក្រុមចលនាសន្តិភាព ក្រុមចលនានិស្សិត ក្រុមចលនាគាំទ្រប្រជាធិបតេយ្យ)
- គណៈវិជ្ជាជីវៈដែលចូលរួមចំណែកផ្ទាល់ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិមនុស្ស (បុគ្គលិកមនុស្សធម៌ មេធាវី បណ្ឌិត និងបុគ្គលិកវេជ្ជសាស្ត្រ)
- សាច់ញាតិជនរងគ្រោះ និង
- ស្ថាប័នសាធារណៈដែលធ្វើសកម្មភាពលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស (សាលារៀន សាកលវិទ្យាល័យ អង្គការស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ)។

សង្គមស៊ីវិលរឹងមាំ និងស្វយ័តមួយដែលអាចដំណើរប្រតិបត្តិការដោយសេរី ព្រមទាំងមានការយល់ដឹង និងជំនាញទាក់ទងនឹងសិទ្ធិមនុស្សគឺជាសមាសធាតុសំខាន់មួយក្នុងការធានាឲ្យបាននូវការការពារសិទ្ធិមនុស្សប្រកបដោយចេរភាពនៅថ្នាក់ជាតិ។ ដូច្នេះ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគឺជាដៃគូសំខាន់នៅក្នុងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ទោះបីជាតួអង្គចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់លើការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្សក៏ដោយ ក៏ស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ (ស្ថាប័ន NHRIs) ពុំបានយកមកពិពណ៌នានៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះទេ។ ព័ត៌មាន និងឯកសារធនធានអំពីស្ថាប័ន NHRIs អាចរកមើលបាននៅក្នុងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។ យើងខ្ញុំក៏សូមអញ្ជើញមិត្តអ្នកអានធ្វើការទាក់ទងជាមួយនឹងអង្គការស្ថាប័នជាតិនៃការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈអ៊ីមែល niu@ohchr.org។

មាតិកានៃសៀវភៅណែនាំ

សៀវភៅណែនាំនេះស្វាគមន៍ដំបូងជាមួយនឹងសេចក្តីផ្តើមស្តីពីការិយាល័យ OHCHR (ជំពូក I) អាហារូបករណ៍ និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល (ជំពូក II) និងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងឯកសារធនធាន (ជំពូក III) ហើយបន្ទាប់មកនឹងបង្ហាញអំពីគណកម្មាធិការ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ព្រមទាំងនីតិវិធីក្នុងការប្រើប្រាស់គណៈកម្មាធិការ និងយន្តការទាំងនេះ។ ជំពូកផ្សេងទៀតរួមមាន៖

- គណៈកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស (ជំពូក IV)
- ក្រុមប្រឹក្សា និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្ស រួមទាំង គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ វេទិកាសង្គម វេទិកាស្តីពីជនជាតិភាគតិច យន្តការអ្នកជំនាញទទួលបានបន្ទុកសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច ក្រុមការងារទូទៅទទួលបានបន្ទុកសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍន៍ និងយន្តការជាច្រើនទៀតទាក់ទងនឹងសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពទីក្រុង Durban (ជំពូក V)។
- យន្តការនីតិវិធីពិសេស (ជំពូក VI)
- យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ (ជំពូក VIII) និង
- ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស (ជំពូក VIII)។

ជំពូកចុងក្រោយផ្តល់ព័ត៌មានអំពីមូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណង (ជំពូក IX) ដែលមានផ្នែកខ្លះត្រូវបានចាត់ចែងដោយការិយាល័យ OHCHR។

ដើម្បីឲ្យមិត្តអ្នកអានងាយស្រួលទទួលបានព័ត៌មាន ជំពូកនីមួយៗត្រូវបាននិពន្ធឡើងក្នុងលក្ខណៈដាច់ចេញពីជំពូកផ្សេងទៀត។ មិត្តអ្នកអានក៏អាចទាញយកជំពូកមួយៗពីគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR រួមជាមួយនឹងសៀវភៅណែនាំនេះទាំងមូលបាន។

វាមានសារសំខាន់គួរកត់សម្គាល់ថា សៀវភៅណែនាំនេះមិនមែនជាគោលការណ៍ណែនាំថេរ ឬ អនុវត្តដាច់តែឯងនោះទេ។ ក្នុងករណីអាចធ្វើទៅបាន យើងខ្ញុំបានចង្អុលយោងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR និងឯកសារធនធានផ្សេងទៀតដើម្បីឲ្យមិត្តអ្នកអានមានលទ្ធភាពទទួលបានព័ត៌មានថ្មីៗ។ យើងខ្ញុំលើកទឹកចិត្តឲ្យមិត្តអ្នកអានប្រើប្រាស់ឯកសារធនធានបន្ថែមទាំងនេះ។

ប្លង់សៀវភៅ

ជាមួយមក ជំពូកទាំងឡាយត្រូវបានបែងចែកជាបីផ្នែក៖

- និយមន័យនៃគណកម្មាធិការ/យន្តការ;
- របៀបគណកម្មាធិការ/យន្តការបំពេញការងារ; និង
- របៀបតួអង្គសង្គមស៊ីវិលទាក់ទង និងបំពេញការងារជាមួយនឹងគណកម្មាធិការ/យន្តការ។

ជំពូកនីមួយៗក៏មានរាយនាមអាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងនៅការិយាល័យ OHCHR និងបញ្ចូលទំព័រតភ្ជាប់ទៅកាន់ឯកសារធនធានដទៃទៀតផងដែរ។

មតិយោបល់

សៀវភៅណែនាំនេះគឺជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រយោជន៍មួយ។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលនៃការិយាល័យ OHCHR ស្វាគមន៍រាល់មតិយោបល់ផ្សេងៗពីមិត្តអ្នកអាន។ សូមផ្ញើមតិយោបល់ និងសំណូមពរមកកាន់៖

អង្គការសង្គមស៊ីវិល

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

Palais des Nations

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10, ប្រទេសស្វីស

អ៊ីមែល៖ CivilSocietyUnit@ohchr.org

I. សេចក្តីផ្តើមស្តីពីការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

ក. កម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

កម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិបង្កើតឡើងដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្សរបស់បុគ្គលគ្រប់រូបនៅគ្រប់ទីកន្លែង។ កម្មវិធីនេះត្រូវបានអនុវត្តតាមរយៈស្ថាប័ន និងភ្នាក់ងារសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដោយឡែកៗពីគ្នា និងរួមបញ្ចូលគណកម្មាធិការ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សដូចបានលើកឡើងនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។ អង្គការស្ថាប័នទាំងអស់នេះមានគោលបំណងរួមមួយគឺលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្សដែលត្រូវបានព្រមព្រៀងជាអន្តរជាតិ ពោលគឺ សិទ្ធិពលរដ្ឋ វប្បធម៌ សេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ និងសង្គមកិច្ច ដូចបានប្រកាសនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សកាលពីជាង ៦០ ឆ្នាំមុន។

ក្នុងនាមជាស្ថាប័នមានអំណាចជាសកលលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) ទទួលខុសត្រូវលើការដឹកនាំកម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងលើការលើកកម្ពស់ព្រមទាំងការពារសិទ្ធិមនុស្សទាំងអស់ដូចមានចែងស្របតាមធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។

ការិយាល័យនេះមានចក្ខុវិស័យមួយគឺចង់បានពិភពលោកដែលមានការគោរពសិទ្ធិមនុស្សពេញលេញ។ ការិយាល័យ OHCHR ខិតខំប្រឹងប្រែងសម្រេចឲ្យបាននូវការការពារសិទ្ធិមនុស្សគ្រប់បែបយ៉ាងសម្រាប់មនុស្សគ្រប់ៗគ្នាដើម្បីផ្តល់អំណាចឲ្យប្រជាជនទទួលបានសិទ្ធិរបស់ពួកគេ និងជួយជ្រោមជ្រែងបុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវលើការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសិទ្ធិក្នុងគោលបំណងដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឲ្យមានការគោរពសិទ្ធិទាំងនេះ។

ខ. ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

ការិយាល័យ OHCHR គឺជាផ្នែកមួយនៃលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយត្រូវបានដឹកនាំដោយឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សដែលជាតួនាទីមួយបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣²⁷។ ការិយាល័យនេះសហការជាមួយនឹងតួអង្គគ្រប់វិស័យរួមទាំងរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នសិទ្ធិ

²⁷ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៤៨/១៤១ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣។ ការងាររបស់ការិយាល័យ OHCHR អនុវត្តតាមការណែនាំដូចមានចែងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សនាពេលក្រោយៗមកទៀតរួមទាំងសេចក្តីប្រកាស

មនុស្សជាតិ (ស្ថាប័ន NHIRs) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs) និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ដើម្បីបំផុសឲ្យមានការប្តេជ្ញាលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សកាន់ទូលាយឡើង។

ក្នុងនាមជាមន្ត្រីចំបងទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ឧត្តមស្នងការគឺជា អាជ្ញាធរបំពេញការងារត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌ ហើយគឺជាសម្លេងសម្រាប់ជនរងគ្រោះ។ ឧត្តមស្នងការគឺ ជាមគ្គុទ្ទេសក៍លើបេសកកម្ម និងតម្លៃ កំណត់អាទិភាព និងដឹកនាំសកម្មភាពនានា។ ឧត្តមស្នងការធ្វើ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈ និងអំពាវនាវអំពីស្ថានភាព និងវិបត្តិផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស ចូលរួមក្នុងកិច្ច សន្ទនាជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីពង្រឹងការការពារសិទ្ធិមនុស្សថ្នាក់ជាតិ ហើយធ្វើដំណើរទៅគ្រប់ទី កន្លែងដើម្បីឲ្យសារស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សបានឮសុះសាយនៅតាមគ្រប់បណ្តាប្រទេសក្នុងពិភពលោក ដើម្បី ស្តាប់មតិយោបល់របស់អ្នកដែលត្រូវបានគេបដិសេធសិទ្ធិ និងដើម្បីចូលរួមសកម្មភាពការងារជាមួយ នឹងអ្នកកាន់កាប់ភារកិច្ច។

ឧត្តមស្នងការធ្វើការបញ្ជ្រាបបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សនៅគ្រប់កម្មវិធីនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បី ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសរសេរស្តម្ភសំខាន់ៗនៃប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិពោលគឺ សន្តិភាព និង សន្តិសុខ ការអភិវឌ្ឍ និងសិទ្ធិមនុស្សមានភាពពាក់ព័ន្ធគ្នា និងពង្រឹងគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយនឹងដើម្បី ឲ្យសិទ្ធិមនុស្សបង្កើតជាគ្រឹះសកម្មភាពនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ដោយហេតុថា ឧត្តមស្នងការថ្លែងដោយចំហ និងជាសាធារណៈអំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សជា សាកល និងប្រយុទ្ធប្រឆាំងនិទណ្ឌភាពតាមរយៈការចាប់បង្ខំឲ្យរដ្ឋទទួលខុសត្រូវលើសកម្មភាព និង ភាពមិនអើពើរបស់ពួកគេ ឧត្តមស្នងការ និងការិយាល័យនេះត្រូវបានរំពឹងជានិច្ចជាកាលថានឹងទាក់ ទាញនូវមតិវិះគន់ពីគ្រប់តំបន់។ អ្វីដែលសំខាន់ជាងនេះគឺ នៅពេលជាក់បញ្ចូលទស្សនវិស័យ និង វិធីសាស្ត្រសិទ្ធិមនុស្សទាំងឡាយនៅក្នុងកិច្ចជជែកវែកញែកដែលជាញឹកញាប់មានលក្ខណៈ នយោបាយ វាបានជួយទ្រទ្រង់ការងាររបស់ការិយាល័យឲ្យមានភាពអព្យាក្រឹត្តិយ ត្រឹមត្រូវ និងសាកល ភាព។

លោកស្រី **Navanethem Pillay** គឺជាឧត្តមស្នងការនាពេលបច្ចុប្បន្នដែលបានចូលកាន់មុខ តំណែងកាលពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ បន្តពីលោកស្រី Louise Arbour (ឆ្នាំ២០០៤-ឆ្នាំ២០០៨) លោក

ទីក្រុងវីយ៉ែន និងផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ១៩៩៣ ព្រមទាំងឯកសារលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំកំពូលសាកលលោក ឆ្នាំ២០០៥ (សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៦០/១ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៥)។

Sergio Vieira de Mello (ឆ្នាំ២០០២-ឆ្នាំ២០០៣)²⁸ លោកស្រី Mary Robinson (ឆ្នាំ១៩៩៧-ឆ្នាំ២០០២ និងលោក José Ayala Lasso (ឆ្នាំ១៩៩៤-ឆ្នាំ១៩៩៧)។ លោក Bertrand G. Ramacharan គឺជាឧត្តមស្នងការស្តីទីចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៣រហូតមកទល់ឆ្នាំ២០០៤។

ការិយាល័យ OHCHR មានទីស្នាក់ការកណ្តាលនៅ Palais Wilson ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ ប្រទេសស្វីស និងមានការិយាល័យមួយនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅប៊ុរីញូយ៉ក។ ការិយាល័យនេះមានបុគ្គលិកជាង ៩០០ នាក់ ដែលបុគ្គលិកជាងពាក់កណ្តាលធ្វើការងារនៅតាមទីនៃផ្សេងៗ រួមមាន ក្រុម និងការិយាល័យប្រចាំប្រទេស ការិយាល័យប្រចាំតំបន់ ទីប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងសមាសភាពសិទ្ធិមនុស្សបម្រើការងារនៅក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

i. អាណត្តិការងារនៃឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស		
<p>អាណត្តិការងារនៃឧត្តមស្នងការត្រូវបានកំណត់ក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៤៨/១៤១</p> <ul style="list-style-type: none"> លើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្សគ្រប់យ៉ាងសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប; ផ្តល់អនុសាសន៍ជូនស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីធ្វើបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងការពារសិទ្ធិមនុស្សគ្រប់បែប; លើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ; 	<ul style="list-style-type: none"> ផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសលើសកម្មភាពសិទ្ធិមនុស្ស; សម្របសម្រួលកម្មវិធីអប់រំ និងផ្តល់ព័ត៌មានដល់សាធារណជនអំពីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ; ដើរតួនាទីសកម្មនៅក្នុងលុបបំបាត់ឧបសគ្គដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវសិទ្ធិមនុស្ស; ដើរតួនាទីសកម្មនៅក្នុងការទប់ស្កាត់ការបន្តរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស; 	<ul style="list-style-type: none"> ចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងធានាការគោរពសិទ្ធិមនុស្សគ្រប់យ៉ាង; លើកតម្កើងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ, សម្របសម្រួលការលើកកម្ពស់ និងសកម្មភាពការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិទាំងមូល; ផ្តល់យុត្តិកម្ម សម្រប ពង្រឹង និងបញ្ចៀបយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស

គ. ការងារ និងសកម្មភាពការិយាល័យ OHCHR

²⁸ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៣ Sergio Vieira de Mello ត្រូវបានគេសម្លាប់រួមជាមួយនឹងបុគ្គលិកអង្គការសហប្រជាជាតិចំនួន ២១ នាក់ផ្សេងទៀតនៅក្នុងទីក្រុងបាងដាតដែលនៅទីនោះគាត់បានបម្រើការងារជូនអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងនាមជាអ្នកតំណាងពិសេសនៃអគ្គលេខាធិការក្នុងប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់។

ការិយាល័យ OHCHR ស្នើសុំឲ្យអនុវត្តបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់មនុស្សគ្រប់រូបនៅគ្រប់ទីកន្លែង។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនេះ ក្រៅពីដៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងដៃគូនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ការិយាល័យ OHCHR ក៏សហការជាមួយសភា អាជ្ញាធរតុលាការ នគរបាល និងមន្ត្រីពន្ធនាគារ ស្ថាប័ន NHRIs អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលលើគ្រប់វិស័យដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស។ ការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់អំណាចឲ្យបុគ្គលអាចទាមទារសិទ្ធិរបស់ពួកគេ និងជួយរដ្ឋឲ្យគោរពតាមកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្ស។

អង្គការ NGOs សិទ្ធិមនុស្សថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់អន្តរជាតិគឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃចលនាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងជាដៃគូដ៏ចាំបាច់របស់ការិយាល័យ OHCHR។ អង្គការទាំងនេះញញាក់អារម្មណ៍ដល់សាកលលោកអំពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សដោយធ្វើការការពារជនរងគ្រោះ លើកកម្ពស់សិទ្ធិតាមរយៈការអប់រំ និងយុទ្ធនាការកែលម្អ និងជម្រុញឲ្យសិទ្ធិមនុស្សមានភាពជឿនលឿន។ ការិយាល័យ OHCHR មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងស្និទ្ធស្នាល និងយ៉ាងប្រកៀកប្រកើយគ្នាជាមួយនឹងសង្គមស៊ីវិលដែលបានដាក់បញ្ចូលនៅគ្រប់ផ្នែកនៃការិយាល័យ OHCHR។

គ្រប់វិស័យការងារនៃការិយាល័យ OHCHR គ្រប់ដណ្តប់លើគ្រប់ទិដ្ឋភាពសិទ្ធិមនុស្ស។ រាល់សកម្មភាពនីមួយៗមានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធគ្នា និងបំពេញគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយបង្កើតបានជាផ្នែកចំបងមួយនៃបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។

ការងារតាមវិស័យនៃការិយាល័យនេះកំណត់ និងស្វែងរកគម្លាតនៅក្នុងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សដែលមានស្រាប់ក្នុងន័យសំដៅការការពារ ព្រមទាំងស្រាវជ្រាវ និងដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចុប្បន្នដូចជាការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងអំពើហិង្សាយែនឌ័រពីខាងក្នុងក្របខណ្ឌសិទ្ធិមនុស្ស។

នៅក្នុង**ការងារកំណត់បទដ្ឋាន** ការិយាល័យ OHCHR ចូលរួមចំណែកលើការបង្កើតនិយាមអន្តរជាតិថ្មីៗដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានការការពារ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស។

ការងារឃ្នាំមើលមានគោលបំណងធានាថា បទដ្ឋានទាំងនេះត្រូវបានអនុវត្តជាក់ស្តែងដើម្បីចូលរួមចំណែកលើការសម្រេចបានសិទ្ធិមនុស្ស។

តាមរយៈ**ការអនុវត្ត**ការងារនៅតាមទីកន្លែងនានា ការិយាល័យ OHCHR ស្វែងរកមើលសញ្ញាព្រមានជាមុនណាមួយដែលបង្ហាញរបត់ និងស្ថានភាពធ្លាក់ចុះផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសដល់រដ្ឋាភិបាល និងត្រៀមខ្លួនជាស្រេចក្នុងការបញ្ជូនបុគ្គលិក និងប្រើប្រាស់ធនធាននៅពេលវិបត្តិកើតឡើង។

ការិយាល័យ OHCHR ក៏ធ្វើការងារបង្កើន**ការអប់រំផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស** និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងផងដែរ។ ការិយាល័យនេះព្យាយាមពង្រឹងអំណាចប្រជាជនដើម្បីឲ្យពួកគេទទួលបានសិទ្ធិ ហើយតាមរយៈការប្រើប្រាស់គណកម្មាធិការ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិប្រកបដោយ

ប្រសិទ្ធភាពនោះប្រែក្លាយពួកគេឲ្យក្លាយជាភ្នាក់ងារនៃការផ្លាស់ប្តូរ។ គោលបំណងនេះហើយដែល ជម្រុញដល់ការបង្កើតសៀវភៅណែនាំនេះឡើង។

សកម្មភាពនៃការិយាល័យ OHCHR បានទទួលថវិកាអចិន្ត្រៃយ៍របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងវិភាគទានស្ម័គ្រចិត្តពីរដ្ឋសមាជិក អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នមូលនិធិ និងបុគ្គលនានា។

ការងារតាមវិស័យ

ការិយាល័យ OHCHR ស្រាវជ្រាវវិស័យថ្មីៗស្តីពីការការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងកំណត់បទដ្ឋានលើ វិស័យ និងបញ្ហាធំៗតាមរយៈការផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាលើគោលនយោបាយ និងច្បាប់ ធ្វើការសិក្សា ស្រាវជ្រាវលើខ្លឹមសារសំខាន់ៗ សម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សា និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់លើបញ្ហា និង និន្នាការដែលទើបលេចឡើងថ្មីៗ ហើយនឹងស្វែងរកភាពជាដៃគូដោយផ្អែកមូលដ្ឋានលើបញ្ហាទាំងនោះ ជាមួយនឹងភាគីពាក់ព័ន្ធលើវិស័យសិទ្ធិមនុស្សដែលធ្វើការងារលើកកម្ពស់បទដ្ឋានអនុវត្តជ័យជម្នះប្រសើរ បំផុត។

វិស័យការងាររបស់ការិយាល័យនេះរួមមាន៖

- ការប្រឆាំងនឹងការរើសអើង
- កុមារ
- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបរិស្ថាន
- សិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងសិទ្ធិវប្បធម៌រួមទាំងសិទ្ធិទទួលបានការថែទាំសុខភាព ជម្រក ស្បៀងអាហារ និងទឹក
- HIV/AIDS
- ការរៀបចំផែនការ និងការវាយតម្លៃសិទ្ធិមនុស្សក្នុងប្រទេសនីមួយៗ
- សិទ្ធិមនុស្ស និងធុរកិច្ច
- សិទ្ធិមនុស្ស និងការប្រឆាំងការរំកិល
- សិទ្ធិមនុស្ស និងពិការភាព
- ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិមនុស្ស
- ការបញ្ចៀបសិទ្ធិមនុស្ស
- ការឃ្នាំមើល និងការស៊ើបអង្កេតសិទ្ធិមនុស្ស
- សិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាព
- ជនជាតិដើមភាគតិច និងជនជាតិភាគតិច

- គោលដៅអភិវឌ្ឍសហសតវត្សរ៍ និងសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ រួមទាំងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
- ការប្រកាន់ពូជសាសន៍
- នីតិវិធី និងប្រជាធិបតេយ្យរួមទាំងការស្វែងរកយុត្តិធម៌រួមទាំងដំណើរការស្វែងរកយុត្តិធម៌អភិបាលកិច្ចល្អ គណនេយ្យភាព និងទណ្ឌភាព និងគំនិតផ្តួចផ្តើមប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ
- គោលនយោបាយសន្តិសុខ
- ពាណិជ្ជកម្ម និងសាកលភារូបនីយកម្ម
- អំពើជួញដូរ
- យុត្តិធម៌អន្តរកាល
- សិទ្ធិមនុស្ស និងយែនឌ័រពាក់ព័ន្ធនឹងស្ត្រីភេទ

កម្មវិធីនេះព្យាយាមដាក់បញ្ចូលជំនាញ និងគំនិតថ្មីៗទៅក្នុងប្រធានបទប្រទាក់ក្រឡាគ្នាដែលត្រូវបានជ្រើសរើសឡើង និងមានសារសំខាន់ក្រៃលែងចំពោះកម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដូចជា សមភាព និងភាពពុំមានការរើសអើង។ កម្មវិធីទាំងអស់ធ្វើឡើងសម្រាប់ក្រុម និងបញ្ហានានាដែលសមនឹងទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំង ដូចជា ជនរងគ្រោះនៃការរើសអើងពូជសាសន៍ ប្រជាជនភាគតិច និងប្រជាជនដើមភាគតិច សិទ្ធិស្ត្រី និងយែនឌ័រ ពិការភាព ការជួញដូរ និងប្រជាជនដែលរងប៉ះពាល់ដោយសារ HIV/AIDS។

បំពេញការងាររួមគ្នាលើបញ្ហានិទណ្ឌភាព និងនីតិវិធី		
<p>គោលការណ៍ដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងនិទណ្ឌភាព និងគោលការណ៍មូលដ្ឋាន និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានដំណោះស្រាយ និងសំណង ត្រូវបានពិនិត្យសម្រេចចុងក្រោយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥។</p> <p>នៅពេលសេចក្តីព្រាងដំបូងត្រូវបានរៀបចំរាល់ ការិយាល័យ OHCHR បានរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ដើម្បីបើកឲ្យមានកិច្ច</p>	<p>មហាសន្និបាតបានអនុម័តគោលការណ៍មូលដ្ឋាន និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានដំណោះស្រាយ និងសំណងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥។ អតីតគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សក៏បានកត់សម្គាល់លើគោលការណ៍ដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងនិទណ្ឌភាពផងដែរ។</p> <p>ការិយាល័យ OHCHR បានរៀបចំកិច្ចសិក្ខាសាលាជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានស្តីពីគោលការណ៍</p>	<p>ការបំពេញការងារជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីធានានូវការអនុវត្តនិងការពង្រឹងការអនុវត្តបច្ចុប្បន្នភាពទាំងនេះគឺជាតួនាទីសំខាន់មួយដែលអង្គការ NGOs គួរបន្តធ្វើឡើងដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាសម្រេចឲ្យបាននូវសិទ្ធិទាំងឡាយដូចមានចែងនៅក្នុងឯកសារទាំងនេះ។</p> <p>សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមមើល៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • គោលការណ៍ដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្តីពីការការពារ និងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្សតាមរយៈសកម្មភាព

<p>សន្ទនា និងការផ្តល់យោបល់ ត្រឡប់មកវិញ។ អង្គការ NGOs អន្តរជាតិមួយចំនួនបានចូលរួម នៅក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ទាំងនេះ រួមមាន គណកម្មការ អ្នកច្បាប់អន្តរជាតិ អង្គការលើក លែងទោស អង្គការឃ្លាំមើលសិទ្ធិ មនុស្ស និងមជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិ ដើម្បីយុត្តិធម៌អន្តរកាល។ អង្គការ NGOs បានបង្ហាញទស្សនវិស័យ នៃភ្នាក់ងារដៃគូជាតិ និងអន្តរជាតិ ដោយអនុញ្ញាតឲ្យដាក់បញ្ចូល តម្រូវការ និងបទពិសោធន៍ពីតាម ទឹកនៃឯនានាមកក្នុងសេចក្តីព្រាង នេះ។</p>	<p>ទាំងពីរនេះព្រមទាំងដើម្បីពិភាក្សា យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការអនុវត្តនៅ ថ្នាក់ជាតិ។ ក្រៅពីបុគ្គលិកមកពី ទឹកនៃឯនានានៃការិយាល័យ OHCHR និងបេសកកម្មសន្តិភាពនៃ អង្គការសហប្រជាជាតិ, អង្គការ NGOs ជាច្រើនមកពីបណ្តាប្រទេស ក្រោយជម្លោះបានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម នៅក្នុងកិច្ចសិក្ខាសាលាទាំងនេះ។ អង្គការ NGOs ក្នុងស្រុកទាំងនេះបាន ចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ គោលការណ៍ និងធានាធ្វើយ៉ាងណា ឲ្យគោលការណ៍ទាំងនេះអាចដំណើរ ការទៅបាន។</p>	<p>ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងនិទណ្ឌភាព (E/CN.4/2005/102/Add.1) និង</p> <ul style="list-style-type: none"> • គោលការណ៍មូលដ្ឋាន និង គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសិទ្ធិ ទទួលបានដំណោះស្រាយ និងសំណងសម្រាប់ជនរង គ្រោះនៃការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរលើ ច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និង ការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរលើច្បាប់ មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ (សេចក្តី សម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាត លេខ ៦០/១៤៧)។
---	--	---

ការកំណត់បទដ្ឋាន និងការឃ្លាំមើល

ការិយាល័យ OHCHR ព្យាយាមផ្តល់ការស្រាវជ្រាវ ជំនាញ យោបល់ និងសេវារដ្ឋបាលដែល មានគុណភាពខ្ពស់បំផុតជូនគណកម្មការ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅ ពេលគណកម្មការ និងយន្តការទាំងនេះបំពេញការងារកំណត់បទដ្ឋាន និងឃ្លាំមើលដើម្បីចូលរួម ចំណែកនៅក្នុងការបង្កើតច្បាប់ និងយុត្តិសាស្ត្រសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងដើម្បីធានាឲ្យមានការអនុវត្ត បទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សដែលមានការព្រមព្រៀងគ្នា។ គណកម្មការ និងយន្តការទាំងនេះរួមមាន៖

- **ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស** និងយន្តការរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ឧទាហរណ៍ យន្តការនីតិវិធីពិសេស និង យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍សាកលតាមកាលកំណត់ យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង គណៈកម្មា ធិការប្រឹក្សាយោបល់ វេទិកាសង្គម វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច និងយន្តការអ្នកជំនាញ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច និង
- **គណកម្មការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស**

ការិយាល័យ OHCHR ប្តេជ្ញាពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់សង្គមស៊ីវិលដើម្បីប្រើប្រាស់កម្មវិធីសិទ្ធិ មនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ជំពូកនានាដូចខាងក្រោមបង្ហាញរបៀបដែល សង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមបំពេញការងារ និងចូលរួមចំណែកជាមួយនឹងគណកម្មការ និងយន្តការ សិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិតាមរយៈការិយាល័យ OHCHR៖

- ជំពូក IV គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស
- ជំពូក V ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងយន្តការរបស់ក្រុមប្រឹក្សា រួមមាន គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សា យោបល់ វេទិកាសង្គម វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច យន្តការអ្នកជំនាញទទួលបានបន្ទុកសិទ្ធិ ជនជាតិដើមភាគតិច ក្រុមការងារទូទៅ ទទួលបានបន្ទុកសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ និងយន្តការជា ច្រើនទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពទីក្រុង Durban។
- ជំពូក VI យន្តការនីតិវិធីពិសេស
- ជំពូក VII យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលវេលា និង
- ជំពូក VIII នីតិវិធីដាក់បណ្តឹងការចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីការងារកំណត់បទដ្ឋាន និងឃ្លាំមើល សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ការអនុវត្តសិទ្ធិមនុស្ស

បទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សមានតម្លៃតិចតួចប្រសិនបើយើងពុំអនុវត្តវា។ រដ្ឋដែលទើបដើរខ្លួនពីជម្លោះ ឬ ខ្វះធនធាន ឬ អ្នកជំនាញ ត្រូវការការជួយជ្រោមជ្រែងនានាដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សរបស់ ពួកគេ។ ដូច្នេះ ការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់ធនធានសន្លឹកសន្ធាប់លើការគាំទ្រកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ថ្នាក់ជាតិដើម្បីការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ ការិយាល័យ OHCHR សហការជាមួយនឹងបណ្តាប្រទេសនានា ដើម្បីព្យាយាមបំពេញចន្លោះប្រហោងជាច្រើននៅក្នុងការអនុវត្តរួមមានគម្លាតចំណេះដឹង សមត្ថភាព ការប្តេជ្ញា និងសន្តិសុខជាដើម។

តាមរយៈការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួននៅតាមទីន្លែងនានា ការិយាល័យ OHCHR មានគោល បំណងចង់ឲ្យ៖

- អាជ្ញាធរថ្នាក់ជាតិបានដឹងអំពីបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងវិធីក្នុងការធ្វើឲ្យវាទៅជាច្បាប់ បទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងគោលនយោបាយផ្សេងៗ;
- មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិលមានសមត្ថភាពកាន់តែច្រើនជាងមុនដើម្បីដោះស្រាយកង្វល់ ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស;
- អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលបានដឹងអំពីកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សរបស់ពួកគេ និងអនុវត្តដំណោះស្រាយដ៏ មាន ប្រសិទ្ធភាពដើម្បីជំនះឧបសគ្គនានាឈានទៅសម្រេចបាននូវសិទ្ធិមនុស្ស;
- អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារប្រសើរជាងមុនពីគោលនយោបាយនានាដែលគម្រាម សន្តិភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ និង
- ការិយាល័យ OHCHR ស្ថិតក្នុងលទ្ធភាពប្រសើរជាងមុននៅក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ សិទ្ធិមនុស្សជាក់ស្តែង។

វគ្គមាននៃការិយាល័យ OHCHR នៅតាមទីកន្លែងនានាបង្កើតបានជាយន្តការឆ្លើយតបសមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះបញ្ហាប្រឈមផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សតាមរយៈកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ នឹងរដ្ឋាភិបាល ប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការ NGOs និងសមាជិកសង្គមស៊ីវិលផ្សេង ទៀត។ ឧទាហរណ៍ ការិយាល័យ OHCHR ជួយជ្រោមជ្រែងដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការច្របាច់ បញ្ចូលបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិទៅក្នុងច្បាប់ជាតិ និងផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាស្តីពីការបង្កើត និង ដំណើរការស្ថាប័ន NHRIs ឯករាជ្យ។ ការិយាល័យនេះក៏ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល និងធ្វើការងាររួមជា មួយប្រព័ន្ធតុលាការ កងរាជអាវុធបាតុ និងសភាលើបទដ្ឋានអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងការងាររបស់ពួកគេ ផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាលើគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា និងប្រព័ន្ធរបាយការណ៍នៃយន្តការពិនិត្យ របាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ និងអភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស។

សង្គមស៊ីវិលគឺជាដៃគូសំខាន់បំផុតនៅក្នុងគ្រប់សកម្មភាពរបស់ការិយាល័យ OHCHR នៅតាមទីកន្លែងនានា។ ខាងក្រោមនេះគឺជាឧទាហរណ៍ខ្លះៗនៃការចូលរួម និងកិច្ចសហការរវាងសង្គម ស៊ីវិលជាមួយនឹងការិយាល័យ OHCHR នៅតាមទីកន្លែងនានា៖

- ដាស់តឿនការិយាល័យ OHCHR អំពីការធ្លាក់ចុះនៃស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស និងនិន្នាការដែល ទើបលេចឡើងថ្មីៗ;
- ផ្តល់ព័ត៌មានជូនការិយាល័យ OHCHR អំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស ការអភិវឌ្ឍ និងការចោទ ប្រកាន់អំពីការបំពានទាំងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ជាតិ;
- បំពេញការងារជាដៃគូជាមួយការិយាល័យ OHCHR លើកម្មវិធីជួបជុំ និងសិក្ខាសាលា កម្មវិធី បណ្តុះបណ្តាលផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងគម្រោងនៅថ្នាក់ជាតិ និងតំបន់ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្ស និង
- បំពេញការងារជាមួយនឹងការិយាល័យ OHCHR ដើម្បីជម្រុញឲ្យមានការផ្តល់សច្ចាប័នលើ សន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងការអនុវត្តសន្តិសញ្ញាទាំងនេះ។

វគ្គមាននៃការិយាល័យ OHCHR នៅតាមទីកន្លែងនានារួមមានការិយាល័យប្រចាំប្រទេស ការិយាល័យប្រចាំតំបន់ សមាសភាពសិទ្ធិមនុស្សនៃបេសកកម្មភាពរក្សាសន្តិភាពរបស់អង្គការសហ ប្រជាជាតិ ទីប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅតាមក្រុមប្រចាំប្រទេសនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងឆ្លើយតបយ៉ាង លឿនទៅនឹងរបត្តិសិទ្ធិមនុស្សនានាដែលទើបលេចឡើងថ្មីៗ។

១. ការិយាល័យប្រចាំប្រទេស

ការិយាល័យ OHCHR បានបង្កើតការិយាល័យប្រចាំប្រទេសកាន់តែច្រើនឡើងដើម្បីធ្វើសកម្មភាពឃ្លាំមើលសិទ្ធិមនុស្ស ធ្វើរបាយការណ៍ជាសាធារណៈ ផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងជួយជ្រោមជ្រែងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបង្កើតគោលនយោបាយ និងគោលដៅសិទ្ធិមនុស្សចេរភាព និងរយៈពេលវែង។

<p>បំពេញការងារជាមួយនឹងការិយាល័យប្រចាំប្រទេសនៃការិយាល័យ OHCHR នៅប្រទេសអ៊ុយហ្កានដាដើម្បីការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង</p>		
<p>ការិយាល័យប្រចាំប្រទេសនៃការិយាល័យ OHCHR ប្រចាំប្រទេសអ៊ុយហ្កានដាបំពេញការងាររួមជាមួយនឹងសមាគមជនពិការដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីពិការភាពដាក់បញ្ចូលជាបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស បង្កើនការយល់ដឹងអំពីបទដ្ឋាននានាពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិមនុស្ស និងជម្រុញឲ្យគោរពបទដ្ឋានទាំងនេះពេញលេញនៅក្នុងប្រព័ន្ធគតិយុត្ត គោលនយោបាយ និងផែនការក្នុងស្រុក។ ការិយាល័យប្រចាំប្រទេសអ៊ុយហ្កានដាបានចូលរួមការងារជាមួយនឹងអង្គការ NGOs ទៅតាមវិធីដូចខាងក្រោម៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ប្រឹក្សាផ្នែកបច្ចេកទេសស្តីពីអនុលោមភាពនៃប្រព័ន្ធគតិយុត្ត និងគោលនយោបាយក្នុងស្រុកស្តីពីពិការភាពជាមួយនឹងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្ស; 	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើសកម្មភាពឃ្លាំមើល និងផ្ដោតការពិភាក្សាជាត្រឹមលើស្ថានភាពជនពិការ, ជម្រុញយ៉ាងសកម្មនៅតាមថ្នាក់ស្រុកឲ្យអង្គការ NGOs ដែលបំពេញការងារលើបញ្ហាពិការភាពចូលរួមនៅក្នុងយន្តការសម្រួលផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស; • គាំទ្រសហជីពជាតិនៃជនពិការនៅក្នុងការប្រមូលហត្ថលេខាធ្វើញត្តិជម្រុញឲ្យរដ្ឋាភិបាលផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ។ សហជីពនេះប្រមូលបានហត្ថលេខាជាង ១០០០ ហត្ថលេខានៅទិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិក្នុងឆ្នាំ២០០៧; • ឧបត្ថម្ភការសាងសង់ច្រកផ្លូវជនពិការទៅកាន់អាគាររដ្ឋបាលធំក្នុងស្រុក Soroti ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យជនពិការចេញចូលអាគារសាធារណៈបាន។ បន្តការតស៊ូមតិដោយអង្គការ NGOs ឈានទៅដល់ការសាងសង់ច្រកជនពិការបន្ថែមទៀត 	<p>នៅតាមទីប្រជុំជន និង</p> <ul style="list-style-type: none"> • ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់ជនពិការលើបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងស្រុក បង្កើតសម្ភារៈឯកសារពាក់ព័ន្ធអាចរកមើលបាននៅក្នុងស្រុក Braille ។

២. ការិយាល័យប្រចាំតំបន់

ការិយាល័យ OHCHR ព្យាយាមស្វែងរកកង្វល់ពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិមនុស្សដែលមានសារសំខាន់ ចំពោះបណ្តាប្រទេសនៅក្នុងតំបន់ដោយអាចផ្តល់ការជួយជ្រោមជ្រែងជូនទាំងតំបន់ និងប្រទេសតាម រយៈការលើកកម្ពស់ការចែករំលែក និងការផ្សព្វផ្សាយបទពិសោធន៍ និងបទដ្ឋានអនុវត្តល្អៗ។ ការិយាល័យប្រចាំតំបន់នៃការិយាល័យ OHCHR ក៏ជាស្ថាប័នជំនាញទៅតាមវិស័យមួយផងដែរ ហើយ នឹងធ្វើការងារជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងអង្គការស្ថាប័នថ្នាក់តំបន់ និងរដ្ឋាភិបាល ក្រុមប្រចាំប្រទេសនៃអង្គការ សហប្រជាជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ និងតំបន់ ស្ថាប័ន NHRIs និងសង្គមស៊ីវិល។

៣. សមាសភាពសិទ្ធិមនុស្សនៃបេសកកម្មថែរក្សាសន្តិភាពនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

ការិយាល័យ OHCHR ចូលរួមនៅក្នុងការថែរក្សា និងការកសាងសន្តិភាពនៃអង្គការសហប្រជា ជាតិ និងដើរតួនាទីសំខាន់នៅក្នុងសមាសភាពសិទ្ធិមនុស្សនៃដំណើរការប្រតិបត្តិការដ៏ស្មុគស្មាញនៅ តាមទឹកនៃនានាដែលដំណើរការដោយនាយកដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកលើប្រតិបត្តិ ការថែរក្សាសន្តិភាព និងកិច្ចការនយោបាយ។ ការិយាល័យ OHCHR ក៏ចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការងារ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ។ តួនាទី ទាំងនេះបង្ហាញ ឲ្យឃើញថាសិទ្ធិមនុស្សក្តោបក្តាប់លើគ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃការងារអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាតិ។

ការិយាល័យ OHCHR បានកំណត់អាទិភាពចំនួនបួនដែលការិយាល័យនេះមានបំណងច្របាច់ បញ្ចូលនៅក្នុងបេសកកម្មថែរក្សាសន្តិភាព៖

- ធានាយុត្តិធម៌ និងគណនេយ្យភាពនៅក្នុងដំណើរការថែរក្សាសន្តិភាព;
- ទប់ស្កាត់ និងដោះស្រាយការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស;
- កសាងសមត្ថភាព និងពង្រឹងស្ថាប័នជាតិ និង
- បញ្ចៀបសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងគ្រប់កម្មវិធីនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

ការបំពេញការងារជាមួយនឹងបេសកកម្មនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅប្រទេសស៊ុយដង់ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិស្ត្រី		
ចាប់តាំងពីខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ រហូត មក ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សនៃ បេសកកម្មអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅក្នុងប្រទេសស៊ុយដង់ (ការិយាល័យ UNMIS) បានផលិត	ប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងក្រុមស្ត្រីតស៊ូ មតិនៅ Malakal និងស្ថានីយវិទ្យុ Malakal (Radio Malakal) ដើម្បី លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ ស្ត្រីជាពិសេសសិទ្ធិរបស់ពួកគេក្នុង	វែននឌ័រ។ សមាជិកនៃរដ្ឋសភាក្នុង រដ្ឋ Upper Nile និងសកម្មជនសង្គម ស៊ីវិលបានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះ។ គំនិតផ្តួចផ្តើមនេះបានធ្វើឡើងរួម ជាមួយនឹងកិច្ចសិក្ខាសាលាសម្រាប់

កម្មវិធីវិទ្យុមួយក្រោមកិច្ចសហ	ការរស់នៅដោយគ្មានអំពើហិង្សា	សហគមន៍មូលដ្ឋានផងដែរ។
-------------------------------	----------------------------	----------------------

៤. ទីប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅតាមក្រុមប្រទេសអង្គការសហប្រជាជាតិ

ទីប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សគឺជាអ្នកជំនាញដែលការិយាល័យ OHCHR បានផ្តល់ជូនដើម្បីគាំទ្រក្រុមប្រចាំប្រទេសនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទៅតាមសំណើសុំរបស់មន្ត្រីសម្របសម្រួលប្រចាំប្រទេស។

ទីប្រឹក្សាទាំងនេះផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាលើយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការកសាង និងពង្រឹងសមត្ថភាព និងស្ថាប័នប្រចាំប្រទេសដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ ទីប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សក៏ចូលរួមចំណែកជាមួយនឹងតួអង្គផ្នែកជាតិ (រដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល) លើរបៀបលើកកម្ពស់ និងអនុវត្តបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

៥. អង្គការឆ្លើយតបភ្លាមៗទៅនឹងវប្បធម៌សិទ្ធិមនុស្សដែលទើបលេចឡើងថ្មីៗ

ក្រៅពីការចូលរួមជាមួយបណ្តាប្រទេសតាមរយៈការិយាល័យនៅតាមទឹកនៃឯនានា អង្គការឆ្លើយតបភ្លាមៗនៃការិយាល័យ OHCHR បានបញ្ជូនបុគ្គលិកដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលទៅជួយជ្រោមជ្រែងការទប់ស្កាត់ ឬ ការឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពចុះដុះជាបណ្តោះអាសន្ននៅទូទាំងសាកលលោក។ ការិយាល័យ OHCHR អាចបំពេញ ឬ គាំទ្របេសកកម្មស្វែងរកការពិត និងគណកម្មការស្រាវជ្រាវដើម្បីស៊ើបអង្កេតការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សធ្ងន់ធ្ងរ។

អង្គការនេះដើរតួនាទីជាអង្គការសម្របសម្រួលសម្រាប់ការចូលរួមរបស់ការិយាល័យ OHCHR ជាមួយនឹងសមាសភាពសិទ្ធិមនុស្សនៃបេសកកម្មថែរក្សាសន្តិភាពដែលការិយាល័យ OHCHR បានគាំទ្រតាមរយៈការផ្តល់ការជួយជ្រោមជ្រែងលើការជ្រើសរើសបុគ្គលិក ការណែនាំ និងការបណ្តុះបណ្តាល ព្រមទាំងបានផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាលើកម្មវិធី និងគោនយោបាយសំខាន់ៗផងដែរ។

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងបណ្តុះបណ្តាលនៃការិយាល័យ OHCHR

ការិយាល័យ OHCHR បានបង្កើតកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីជួយបង្កើនតួនាទី និងការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងយន្តការសិទ្ធិមនុស្ស។ កម្មវិធីនេះរួមមានដូចជា៖

- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច
- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិភាគតិច
- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ LDC ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និង
- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់បុគ្គលិកនៃស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងបណ្តុះបណ្តាល សូមទើលជំពូក II នៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ* នេះ។

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងឯកសារធនធាននៃការិយាល័យ OHCHR

ការិយាល័យ OHCHR ផលិតឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិមនុស្សដែលផ្តល់ព័ត៌មានគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ជូនរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័ន NHRIs សង្គមស៊ីវិល សាធារណជន និងសារព័ត៌មាន។ ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងធនធានជាច្រើនអាចរកមើលបានដោយទាញយកចេញពីគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ឬ អាចស្នើសុំពីបញ្ជីព័ត៌មាន និងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនៃការិយាល័យ OHCHR បាន។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពី **ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងឯកសារធនធាននៃការិយាល័យ OHCHR** សូមមើល **ជំពូក III នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ** និងទាក់ទង publicaitons@ohchr.org ឬ library@ohchr.org។

មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណង

មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដែលមានមួយផ្នែកចាត់ចែងដោយការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ដល់អង្គការ NGOs អង្គការមូលដ្ឋាន សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត។

មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងដែលចាត់ចែងដោយការិយាល័យ OHCHR រួមមាន៖

- មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទាហានកម្ពុជា
- មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច
- មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់បច្ចុប្បន្ននៃទាសភាព និង
- គម្រោង “រួមគ្នាជួយសហគមន៍”

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពី**មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណង** សូមមើលជំពូក IX នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

យ. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

ការិយាល័យ OHCHR ដឹកនាំដោយឧត្តមស្នងការមួយរូប និងឧត្តមស្នងការរងមួយរូប។ ឧត្តមស្នងការ និងឧត្តមស្នងការរងមានការគាំទ្រការងារពីការិយាល័យការងារប្រតិបត្តិដែលជាផ្នែកមួយនៃសាខាគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំការងារប្រតិបត្តិ។

សាខាគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំការងារប្រតិបត្តិរួមមាន៖

- ការិយាល័យប្រចាំបុរីញូវយ៉កដែលបំពេញការងារធានានូវការច្របាច់បញ្ចូលសិទ្ធិមនុស្សឱ្យបានពេញលេញទៅក្នុងរបៀបវារៈនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និងសន្តិសុខ ហើយនឹងផ្តល់ការគាំទ្រសំខាន់លើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សជូនដល់មហាសន្និបាត ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ និងអង្គការស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត;

- ផ្នែកគោលនយោបាយ រៀបចំផែនការ ឃ្លាំមើល និងវាយតម្លៃដែលបំពេញការងារជាមួយនឹងបុគ្គលិកនៃការិយាល័យ OHCHR ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យទស្សនៈវិស័យយុទ្ធសាស្ត្រនៃការិយាល័យនេះប្រែក្លាយជាការងារអាទិភាពជាក់ស្តែង និងផែនការប្រតិបត្តិ ហើយនឹងធានានូវការវាយតម្លៃ និងឃ្លាំមើលលើផលប៉ះពាល់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព;
- ផ្នែកគមនាគមន៍ដែលបង្កើត និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងទូទៅផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងជូនដំណឹងដល់សហគមន៍អន្តរជាតិអំពីការវិវឌ្ឍផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងការងាររបស់ការិយាល័យ OHCHR;
- ផ្នែកម្ចាស់ជំនួយ និងទំនាក់ទំនងខាងក្រៅដែលបំពេញការងារធ្វើយ៉ាងណាជូនដំណឹងពេញលេញដល់រដ្ឋសមាជិកអំពីផែនការ ការងារអាទិភាព និងតម្រូវការក្នុងការផ្តល់មូលនិធិ និងកៀរគងធនធាននានាដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តកម្មវិធីនៃការិយាល័យ OHCHR
- ផ្នែកសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពនៅតាមទីកន្លែងសហការជាមួយនឹងនាយកដ្ឋានសុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខនៃអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងការទទួលខុសត្រូវផ្នែកសន្តិសុខសម្រាប់បុគ្គលិក និងទីតាំងនៃការិយាល័យ OHCHR ទាំងអស់

អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលទើបបង្កើតថ្មីគឺជាផ្នែកមួយនៃសាខាគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំការងារប្រតិបត្តិ។ អង្គការនេះគឺជាចក្រចេញចូលចំបងសម្រាប់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលមានបំណងទាក់ទងការិយាល័យ OHCHR។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្តល់ព័ត៌មាន និងយោបល់ប្រឹក្សាលើគ្រប់វិស័យ ប្រឹក្សាយោបល់លើគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីធានាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍឧបករណ៍នានាដើម្បីជួយជ្រោមជ្រែងដល់សង្គមស៊ីវិលក្នុងការចូលរួមជាមួយនឹងគណៈកម្មាធិការ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ *សៀវភៅណែនាំនេះ*គឺជាគម្របចំបងនៃការងារនេះ។

ផ្នែកសេវាគ្រប់គ្រង និងគាំទ្រកម្មវិធីនៃការិយាល័យ OHCHR គាំទ្រការគ្រប់គ្រងថវិកា និងហិរញ្ញវត្ថុ ការជ្រើសរើស និងធនធានមនុស្ស លទ្ធកម្ម ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ និងការគាំទ្រផ្នែកសម្ភារៈភ័ស្តុភារទូទៅសម្រាប់សកម្មភាពនៅតាមទីកន្លែងនានា បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍ និងការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក។

ក្រៅពីសាខាគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំការងារប្រតិបត្តិ និងសាខាសេវាគ្រប់គ្រង និងគាំទ្រកម្មវិធីការិយាល័យ OHCHR មានផ្នែកសំខាន់ៗបួនទៀត៖

- **ផ្នែកសន្តិសញ្ញា និងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស**ធានាឲ្យដំណើរការក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងយន្តការរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ព្រមទាំងគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សដំណើរការទៅដោយរលូន។ ផ្នែកនេះក៏គាំទ្រដល់សកម្មភាពនានាដែលត្រូវបានអនុវត្តតាមរយៈមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្ត

សម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម និងសម្របសម្រួលការចងក្រងឯកសារផ្លូវការទាំងអស់ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងប្រើប្រាស់ដោយអង្គការស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាល។

- **ផ្នែកនីតិវិធីពិសេស៖** គាំទ្រការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសតាមរយៈការផ្តល់ការជួយជ្រោមជ្រែងផ្នែកភស្តុតាង រដ្ឋបាល ការវិភាគ និងស្រាវជ្រាវ ជំនាញតាមវិស័យ ផ្នែកច្បាប់ និងការស្វែងរកការពិត។ ផ្នែកនេះក៏ជួយសម្រួលដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចប្រជុំរវាងមន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការងារ និងភាគីពាក់ព័ន្ធរួមទាំង សង្គមស៊ីវិលផងដែរ។
- **ផ្នែកសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការនៅតាមទីកន្លែង៖** សម្របសម្រួលការអភិវឌ្ឍ និងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចូលរួមរបស់ការិយាល័យប្រចាំប្រទេសនៃការិយាល័យ OHCHR ចាត់ចែងកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងបំពេញការងារជាច្រកចេញចូលសម្រាប់ ការិយាល័យនៅតាមទីកន្លែងនានានៃការិយាល័យ OHCHR។
- **ផ្នែកស្រាវជ្រាវ និងសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ៖** អនុវត្តការស្រាវជ្រាវតាមវិស័យនៃការិយាល័យ OHCHR ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស រួមទាំង តាមរយៈការផ្តល់ការគាំទ្របច្ចេកទេសទៅតាមទីកន្លែង នានា។ ផ្នែកនេះក៏ចាត់ចែងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារ និងកម្មវិធីបោះពុម្ពផ្សាយនៃការិយាល័យ OHCHR ដោយផលិតនូវឧបករណ៍វិធីសាស្ត្រ និងកញ្ចប់ការសិក្សាជាច្រើនសម្រាប់ប្រើប្រាស់ នៅតាមបណ្តាប្រទេស និងទីស្នាក់ការកណ្តាលដើម្បីកសាងសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័នជាតិ សង្គមស៊ីវិល និងដៃគូផ្សេងទៀត។

ង. ធនធាននៃការិយាល័យ OHCHR

គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យមើលគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR សម្រាប់ ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាព និងព័ត៌មាននានាស្តីពីការងារ និងសកម្មភាពនៃការិយាល័យ OHCHR រួមទាំង ព័ត៌មានស្តីពីយន្តការសិទ្ធិនានាផ្សេងៗទៀត។ របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំនៃការិយាល័យ OHCHR ស្តីពី **លទ្ធផល និងសកម្មភាព និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង នៃឧត្តមស្នងការក៏អាចរកមើលបាន** តាមរយៈគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ផងដែរ។

i. សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈ <http://www.ohchr.org>។

សៀវភៅណែនាំនេះអាចរកមើលបានក្នុងទម្រង់ឌីជីថលនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈ៖
<http://www.ohchr.org/civilsocietyhandbook/>
នៅលើគេហទំព័រនេះ លោកអ្នកនឹងអាចទាញយកជំពូកទាំងឡាយនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះបានព្រមទាំងទំព័រតភ្ជាប់ ទៅកាន់ឯកសារយោងទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ។

ច. វិធីទាក់ទងការិយាល័យ OHCHR

អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង

Palais Wilson:

52 rue des Pâquis

CH-1201 ទីក្រុងហ្សឺណែវ, ប្រទេសស្វីស

អាគារ Motta:

48 avenue Giuseppe Motta

CH-1202 ទីក្រុងហ្សឺណែវ, ប្រទេសស្វីស

អាសយដ្ឋានប្រៃសណីភ័ក្ត្រ

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិធានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 90 00

អ៊ីមែល: InfoDesk@ohchr.org (សម្រាប់ព័ត៌មានទូទៅ)

គេហទំព័រ: <http://www.ohchr.org>

II. កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងបណ្តុះបណ្តាលនៃការិយាល័យ

OHCHR

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងបណ្តុះបណ្តាលដូចបានពិភាក្សានៅក្នុងជំពូកនេះត្រូវបានការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) បង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើនតួនាទី និងការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងយន្តការសិទ្ធិមនុស្ស។ ការចូលរួមចំណែក និងការពាក់ព័ន្ធយ៉ាងសកម្មរបស់សង្គមស៊ីវិលបានធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវសិទ្ធិមនុស្សកាន់តែខ្លាំងឡើង។ ជំពូកនេះបង្ហាញពីតិរិយសំខាន់ៗដែលត្រូវអង្គការសង្គមស៊ីវិលចាំបាច់ចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលនានា។

ឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនិងក្រុមប្រឹកស្តីសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC) ពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌទាមទារឲ្យអង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតចូលរួម ឬ ទទួលយកកម្មវិធី និងសិក្ខាសាលាដែលត្រូវបានពិភាក្សានៅក្នុងជំពូកនេះទេ។

ក. កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ផ្តល់ឱកាសឲ្យបុគ្គលដែលត្រូវបានជ្រើសរើសមួយចំនួនទទួលបានការសិក្សាអំពីយន្តការសិទ្ធិមនុស្ស និងស្ថាប័នអន្តរជាតិ។

ការិយាល័យ OHCHR ចាត់ចែងកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ចំនួនបួនដែលមានគោលបំណងពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ក្រុម ឬ បុគ្គលជាក់លាក់នៅក្នុងការងារសិទ្ធិមនុស្ស៖

- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិចគាំទ្រដល់សមាជិកក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិមនុស្ស;
- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិភាគតិចគាំទ្រដល់បុគ្គលនៅក្នុងក្រុមជាតិសាសន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ជាតិពិន្ទុ សាសនា និងភាសាចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិមនុស្ស;
- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចគាំទ្រដល់និស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាពីបណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីអង្គការសហប្រជាជាតិ និងសិទ្ធិមនុស្ស និង
- កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់បុគ្គលិកស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិគាំទ្រដល់បុគ្គលិកមកពីបណ្តាស្ថាប័ន NHRIs នៅក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងការងារនៃការិយាល័យ OHCHR ជាមួយនិង NHRIs។

សៀវភៅណែនាំនេះអាចរកមើលបានក្នុងទម្រង់ឌីជីថលនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈ៖

<http://www.ohchr.org/civilsocietyhandbook/>

នៅលើគេហទំព័រនេះ លោកអ្នកនឹងអាចទាញយកជំពូកទាំងឡាយនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះបានព្រមទាំងទំព័រតភ្ជាប់ទៅកាន់ឯកសារយោងទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ។

i. ព័ត៌មានទំនាក់ទំនងលម្អិតអំពីអាហាររូបករណ៍

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច

អង្គការជនជាតិដើមភាគតិច និងជនជាតិភាគតិច

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 90 08 or +41 (0)22 928 90 66

អ៊ីមែល: fellowship@ohchr.org

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិភាគតិច

អង្គការជនជាតិដើមភាគតិច និងជនជាតិភាគតិច

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 928 98 45

ទូរសារ: +41 (0)22 928 90 10

អ៊ីមែល: minorities@ohchr.org

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច

ស្ថាប័នអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកការបណ្តុះបណ្តាល និងការស្រាវជ្រាវ (ស្ថាប័ន UNITAR)

វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 86 40

ទូរសារ: +41 (0)22 917 80 47

គេហទំព័រ: <http://www.ohchr.org> or <http://www.unitar.org/diplomacy>

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់បុគ្គលិកនៃស្ថាប័ន NHRIs

អង្គការស្ថាប័នជាតិ

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10- ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 928 92 83 or + 41 (0)22 928 96 63

ទូរសារ: + 41 (0)22 928 90 18

អ៊ីមែល: niu@ohchr.org

១. កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិចបានចាប់ផ្តើមឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៧ ក្រោមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ការិយាល័យ OHCHR ដើម្បីអនុវត្តគោលបំណងនៃទស្សនវិស័យអន្តរជាតិស្តីពី ជនជាតិដើមភាគតិចនៅលើសកលលោក (១៩៩៥-២០០៤)។ កម្មវិធីនេះមានគោលដៅចំបងដើម្បី ពង្រឹងអំណាចអ្នកតំណាងជនជាតិដើមភាគតិច និងសហគមន៍របស់ពួកគេតាមរយៈការពង្រឹងចំណេះ ដឹង និងសមត្ថភាពក្នុងការទាក់ទងជាមួយនឹងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងផ្តល់ឱកាសឲ្យបុរស និងស្ត្រីជនជាតិដើមភាគតិចបង្កើនចំណេះដឹង សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិទូទៅ និងជាពិសេសសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចដើម្បីជួយអង្គការ និងសហគមន៍ របស់ពួកគេក្នុងការការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិរបស់ពួកគេកាន់តែប្រសើរឡើង។ នៅចុងបញ្ចប់កម្មវិធី អ្នកបញ្ចប់អាហាររូបករណ៍នឹងមានសមត្ថភាពផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងសហគមន៍ និងអង្គការ របស់ពួកគេអំពីសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិទូទៅ និងជាពិសេសសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច និងអាចផ្សព្វ ផ្សាយព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងដែលទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលនៃអាហាររូបករណ៍។ កម្មវិធីនេះមាន គោលបំណងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលទាំងនោះខ្លួនឯង អង្គការរបស់ពួកគេ និងសំខាន់បំផុត សហគមន៍របស់ពួកគេ។

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិចរៀបចំឡើងជាបួនភាសា ពោលគឺ **ភាសា អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ**។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ កម្មវិធីនេះនឹងជ្រើសរើសសិស្សអាហាររូបករណ៍ ប្រហែលជាប្រាំរូបសម្រាប់ភាសានីមួយៗនៅក្នុងកម្មវិធីរៀងៗខ្លួន៖

- កម្មវិធីទីក្រុងហ្សឺណែវ (ភាសាអង់គ្លេស)
- កម្មវិធីទីក្រុង Deusto (ភាសាអេស្ប៉ាញ)
- កម្មវិធីទីក្រុង Dijon (ភាសាបារាំង)
- កម្មវិធីទីក្រុងមូស្កូ (ភាសារុស្ស៊ី)

កម្មវិធីទីក្រុងហ្សឺណែវត្រូវបានអនុវត្តដោយការិយាល័យ OHCHR នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។ កម្មវិធី នេះចាប់ផ្តើមនៅក្នុងខែឧសភាជារៀងរាល់ឆ្នាំ និងជាទូទៅមានរយៈពេលបួនខែដោយផ្តោតលើមិត្តលើ យន្តការ និងស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្ស។ កម្មវិធីនេះមានលក្ខណៈជាកម្មវិធីពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់ និង រួមមានការណែនាំសង្ខេបអំពីប្រធានបទនានា ព្រមទាំងកិច្ចការជាលក្ខណៈបុគ្គល និងជាក្រុម។

កម្មវិធីក្រុង Deusto គឺជាកម្មវិធីផ្តួចផ្តើមរួមគ្នារវាងសាកលវិទ្យាល័យ Deusto ក្នុងទីក្រុងប៊ីលបាវ ប្រទេសអេស្ប៉ាញ និងការិយាល័យ OHCHR ដោយជាទូទៅមានរយៈពេលបួនខែ ហើយបែងចែកជា ពីរវគ្គ៖ វគ្គទី១ រៀបចំឡើងនៅសាកលវិទ្យាល័យ Deusto និងវគ្គទី២ នៅការិយាល័យ OHCHR ក្នុង

ទីក្រុងហ្សឺណែវ។ កម្មវិធីនេះមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹងកម្មវិធីកម្មវិធីទីក្រុងហ្សឺណែវដោយព្យាយាមឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នារវាងសិស្សអាហារូបករណ៍ និងអង្គការផ្សេងៗទៀតដែលបានចូលរួមដូចជា អង្គការ NGOs Basque និងរដ្ឋាភិបាល Basque។

កម្មវិធីក្រុង Dijon គឺជាកម្មវិធីផ្តួចផ្តើមរួមគ្នារវាងសាកលវិទ្យាល័យ Bourgogne ក្នុងទីក្រុង Dijon ប្រទេសបារាំង និងការិយាល័យ OHCHR ដោយផ្ដោតលើជនជាតិដើមភាគតិចដែលមានភាសាបារាំងជាភាសាកំណើត និងភាសាទីពីរ។ កម្មវិធីនេះមានរយៈពេល ១០ សប្តាហ៍ (៤ សប្តាហ៍នៅសាកលវិទ្យាល័យក្នុងទីក្រុង Dijon ៤ សប្តាហ៍នៅការិយាល័យ OHCHR ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ និង ២ សប្តាហ៍នៅអង្គការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ (អង្គការយូណេស្កូ) ក្នុងទីក្រុងប៉ារីស។

កម្មវិធីទីក្រុងមូស្កូ គឺជាកម្មវិធីផ្តួចផ្តើមរួមគ្នារវាងសមាគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចរុស្ស៊ីភាគខាងជើង (សមាគម RAIPON) ក្នុងទីក្រុងមូស្កូ និងការិយាល័យ OHCHR។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនៅទីក្រុងមូស្កូមានរយៈពេល ៤ សប្តាហ៍ជាមួយនឹងសមាគម RAIPON ការិយាល័យ OHCHR ប្រចាំទីក្រុងមូស្កូ និងការិយាល័យនៃអង្គការសហប្រជាជាតិផ្សេងទៀតនៅទីក្រុងមូស្កូ និង៤ សប្តាហ៍បន្ទាប់នៅការិយាល័យ OHCHR ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ។

រាល់កម្មវិធីអាហារូបករណ៍ទាំងអស់ផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែសម្រាប់ការស្នាក់នៅសមរម្យ ការធ្វើដំណើរ ការធានារ៉ាប់រងសុខភាព និងការចំណាយលើការរស់នៅផ្សេងទៀត។

លក្ខខណ្ឌចូលរួម

- បេក្ខជនត្រូវជាសមាជិកក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច និងមានការគាំទ្រពីសហគមន៍ ឬ អង្គការជនជាតិដើមភាគតិចរបស់ពួកគេ;
- ទោះបីជាពុំមានការកម្រិតអាយុក៏ដោយ អាទិភាពត្រូវបានផ្តល់ជូនបេក្ខជនដែលមានអាយុចន្លោះពី ២៥ ដល់ ៣៥ ឆ្នាំ;
- ការពុំទទួលបានការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌកម្រិតក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីអាហារូបករណ៍នេះឡើយដោយសារឧបសគ្គសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរារាំងការអប់រំប្រជាជនដើមភាគ តិច;
- បេក្ខជនត្រូវមានលទ្ធភាព និងឆន្ទៈបណ្តុះបណ្តាលជនជាតិដើមភាគតិចផ្សេងទៀតក្រោយពេលវិលត្រឡប់មកកាន់សហគមន៍/អង្គការរបស់ពួកគេ;
- ប្រសិនបើអាច អង្គការឧបត្ថម្ភគួរមានទីកន្លែង ឬ សមាជិកភាពជាក់លាក់;
- ការជ្រើសរើសបេក្ខជនធ្វើឡើងទៅតាមសមាមាត្រវ័យនិង ភេទ និងតំបន់ និង

- បេក្ខជនត្រូវមានការយល់ដឹងច្បាស់លាស់លើភាសាដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍។

ភាសាទាំងបួននៅក្នុងកម្មវិធីនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងប្រចាំឆ្នាំ ហើយការដាក់ពាក្យសុំមានកាលបរិច្ឆេទកំណត់ខុសៗគ្នា។ កម្មវិធីនេះនឹងពិចារណាលើពាក្យសុំអាហាររូបករណ៍ដែលបានបំពេញត្រឹមត្រូវតែប៉ុណ្ណោះ។ បេក្ខជនត្រូវបញ្ជូនពាក្យសុំតាមទូរសារ ឬ តាមប្រៃសណីយធម្មតា។ កម្មវិធីនឹងមិនពិចារណាពាក្យសុំទាំងឡាយណាដែលបានបញ្ជូនមកតាមរយៈអ៊ីមែលនោះឡើយលើកលែងតែពាក្យសុំផ្នែកទីមួយ និងផ្នែកទីពីរត្រូវបានចុះហត្ថលេខា និងថតស្តេនត្រឹមត្រូវ។

i. ទីកន្លែងដាក់ពាក្យសុំ

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច

អង្គការជនជាតិដើមភាគតិច និងជនជាតិភាគតិច

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរសារ: +41 (0)22 917 90 08 or +41 (0)22 928 90 66

អ៊ីមែល: fellowship@ohchr.org

ប្រសិនបើចង់ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងដើម្បីទទួលបានពាក្យសុំទាំងបួនភាសា សូមចូលមកកាន់គេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR។

២. កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិភាគតិច

តាមរយៈកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិភាគតិច ការិយាល័យ OHCHR មានគោលបំណងផ្តល់ឱកាសជូនបុគ្គលនៅក្នុងក្រុមជាតិសាសន៍ជនជាតិភាគតិច ឬ ជាតិពិន្ទុ សាសនា និងភាសាជាពិសេស បុរស និងស្ត្រីវ័យក្មេងដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិទូទៅ និងជាពិសេសសិទ្ធិជនជាតិភាគតិច។ នៅចុងបញ្ចប់កម្មវិធី អ្នកបញ្ចប់អាហាររូបករណ៍សង្ឃឹមថានឹងទទួលបានចំណេះដឹងអំពីយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិពីព្រោះពួកគេយល់ដឹងអំពីបញ្ហានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាតិភាគតិច ហើយនឹងអាចផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងសហគមន៍ និងអង្គការរបស់ពួកគេអំពីព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងដែលបានទទួលនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃអាហាររូបករណ៍។

ការបណ្តុះបណ្តាលដឹកនាំដោយសហគមន៍នៅក្នុងប្រទេសប៊ុលហ្គារីដោយអតីតជនជាតិភាគតិចក្រោយបញ្ចប់អាហាររូបករណ៍		
<p>ការិយាល័យ OHCHR បានគាំទ្រគម្រោងដែលបានដាក់ជូនដោយអតីតអ្នកបញ្ចប់អាហាររូបករណ៍មកពីសហគមន៍រ៉ូម៉ានៅក្នុងប្រទេសប៊ុលហ្គារីដើម្បីរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមួយនៅក្នុងក្រុង Polski Trambesh កាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦។ គម្រោងនេះបានផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យអង្គការរបស់គាត់ពេលគឺ អង្គការ Roma Together រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាព និងផ្តល់</p>	<p>ជំនាញដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានរ៉ូម៉ាដើម្បីអនុវត្ត “Decade of Roma Inclusion” ឆ្នាំ២០០៥-ឆ្នាំ២០១៥ ដែលបានបង្កើតឡើងដោយប្រទេសចំនួន ៩ នៅក្នុងទ្វីបអឺរ៉ុបកណ្តាល និងអាគ្នេយ៍។ សិក្ខាកាមបានបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីបង្កើនការចូលរួមរបស់រ៉ូម៉ានៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចផ្លូវការជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យនានាដែលភាគច្រើន</p>	<p>ប៉ះពាល់លើសិទ្ធិ និងជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។ សិក្ខាកាមបានស្នើឲ្យក្រុមប្រឹក្សាក្រុងគូររបង្កើតគណកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃអ្នកតំណាងជនជាតិភាគតិចមូលដ្ឋានមួយដើម្បីផ្តល់យោបល់លើគោលនយោបាយទាក់ទងនឹងបញ្ហាជនជាតិភាគតិច។ អភិបាលក្រុងនិងអភិបាលក្រុមប្រឹក្សាក្រុងបានទទួលយកសំណើសុំនេះ។</p>

ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ការិយាល័យ OHCHR មានកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ជនជាតិភាគតិចចំនួនពីរភាសា ពេលគឺ ភាសាអង់គ្លេស និងភាសាអារ៉ាប់។ កម្មវិធីភាសាអង់គ្លេសត្រូវបានរៀបចំឡើងរយៈពេលបីខែនៅរៀងរាល់ខែមេសាដោយមានអ្នកចូលរួមចំនួនប្រាំរូប។ កម្មវិធីភាសាអារ៉ាប់ដែលជាកម្មវិធីសាកល្បងត្រូវបានរៀបចំឡើងជាលើកទីមួយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ដោយមានអ្នកចូលរួមចំនួន ៤ រូប នៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលនៅការិយាល័យ OHCHR ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវសម្រាប់រយៈពេលមួយខែ។ កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែសម្រាប់ការស្នាក់នៅសមរម្យ និងការចំណាយលើការរស់នៅផ្សេងទៀត ការធ្វើដំណើរទៅមកទីក្រុងហ្សឺណែវ និងប្រាក់ធានារ៉ាប់រងសុខភាព។

លក្ខខណ្ឌចូលរួម

- បេក្ខជនត្រូវជាសមាជិកក្រុមជាតិសាសន៍ជនជាតិភាគតិច ជាតិពិន្ទុ សាសនា ឬ ភាសា;
- ទោះបីជាពុំមានការកម្រិតអាយុក៏ដោយ អាទិភាពត្រូវបានផ្តល់ជូនបេក្ខជនដែលមានអាយុចន្លោះពី ២៥ ដល់ ៣៥ ឆ្នាំ;
- ការពុំទទួលបានការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌកម្រិតក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិភាគតិចនេះឡើយដរាបណាបេក្ខជនអាចបង្ហាញនូវបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធ;

- ប្រសិនបើអាច អង្គការ ឬ សមាគមន៍ឧបត្ថម្ភគួរបំពេញការងារលើបញ្ហាជនជាតិភាគតិច និងរួមមានសាមាសភាពបុគ្គលសមាជិកជនជាតិភាគតិច;
- បេក្ខជនត្រូវមានលទ្ធភាព និងឆន្ទៈបណ្តុះបណ្តាលជនជាតិដើមភាគតិចផ្សេងទៀតក្រោយពេលវិលត្រឡប់មកកាន់សហគមន៍/អង្គការរបស់ពួកគេ;
- បេក្ខជនត្រូវមានលិខិតគាំទ្រជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីសហគមន៍ ឬ អង្គការរបស់ពួកគេ;
- បេក្ខជនត្រូវមានចំណេះដឹងច្បាស់លាស់លើភាសាដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងកម្មវិធី (ភាសាអាវ៉ាប់ ឬ ភាសាអង់គ្លេស)

កម្មវិធីនេះនឹងពិចារណាលើពាក្យសុំអាហាររូបករណ៍ដែលបានបំពេញត្រឹមត្រូវតែប៉ុណ្ណោះ។

បេក្ខជនត្រូវបញ្ជូនពាក្យសុំតាមទូរសារ ឬ តាមប្រៃសណីយធម្មតា។ កម្មវិធីនឹងមិនពិចារណាពាក្យសុំទាំងឡាយណាដែលបានបញ្ជូនមកតាមរយៈអ៊ីមែលនោះឡើយលើកលែងតែពាក្យសុំផ្នែកទីមួយ និងផ្នែកទីពីរត្រូវបានចុះហត្ថលេខា និងថតស្តេនត្រឹមត្រូវ។

i. ទឹកនៃងជាក់ព័ន្ធពាក្យសុំ

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ជនជាតិភាគតិច

អង្គភាពជនជាតិដើមភាគតិច និងជនជាតិភាគតិច

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 928 98 45

ទូរសារ: +41 (0)22 928 90 10

អ៊ីមែល: minorities@ohchr.org

ប្រសិនបើចង់ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍ និងទទួលបានពាក្យសុំទាំងបួនភាសា សូមចូលមកកាន់គេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR។

៣. កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់និស្សិតមកពីបណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច (ប្រទេស LDCs) បានចាប់ផ្តើមជាលើកទីមួយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ក្រោមការរៀបចំឡើងរួមគ្នាពីការិយាល័យ OHCHR និងស្ថាប័នអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកការបណ្តុះបណ្តាល និងការស្រាវជ្រាវ (ស្ថាប័ន

UNITAR)។ កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងបង្កើនការយល់ដឹងរបស់អ្នកបញ្ចប់អាហារូបករណ៍ LDCs អំពីបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សបច្ចុប្បន្ននៅកម្រិតអន្តរជាតិ ហើយផ្តល់ជូនពួកគេនូវចក្ខុវិស័យនៅក្នុងការងារ អង្គការសហប្រជាជាតិ និងការិយាល័យ OHCHR ព្រមទាំងផ្តល់ការជួយជ្រោមជ្រែងដល់ការិយាល័យ OHCHR និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងការចូលរួមចំណែកពីនិស្សិត ឬ អ្នក បញ្ចប់ការសិក្សាឆ្នើមពីប្រទេស LDCs។

កម្មវិធីនេះរៀបចំឡើងជាភាសាអង់គ្លេសនៅការិយាល័យ OHCHR នៅក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ ដែលរួមមានទាំងការបណ្តុះបណ្តាល និងការអនុញ្ញាតឲ្យអនុវត្តការងារជាក់ស្តែងនៃការិយាល័យ OHCHR ក្នុងទម្រង់ជាកិច្ចសិក្ខាសាលា និងលំហាត់ជំនាញជាក់ស្តែងដោយបន្ទាប់មកនឹងការបញ្ជូនទៅ បំពេញកិច្ចការនៅតាមសាខានៃការិយាល័យ OHCHR។ និរន្តរភាពនៃកម្មវិធីអាហារូបករណ៍នេះនាឆ្នាំ ខាងមុខៗទៀតអាស្រ័យលើលទ្ធភាពនៃមូលនិធិ។

កម្មវិធីអាហារូបករណ៍ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សនេះបើកជូនដល់បេក្ខជនមកពីតាមបណ្តាលប្រទេស LDCs²⁹។ បេក្ខជនត្រូវជានិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សា ឬ និស្សិតមានបរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់នៅក្នុងជំនាញ ទាក់ទងនឹងការងារអង្គការសហប្រជាជាតិ (ឧ. ច្បាប់អន្តរជាតិ វិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ វិទ្យាសាស្ត្រ សង្គម ឬ ប្រវត្តិសាស្ត្រ)។ បេក្ខជនត្រូវមានអាយុក្រោម ៣០ ឆ្នាំ នៅពេលដាក់ពាក្យសុំ។

កម្មវិធីនឹងផ្តល់ជូននូវការចំណាយលើការធ្វើដំណើររបស់អ្នកទទួលបានអាហារូបករណ៍ដែល នឹងទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភជាប្រចាំដើម្បីចំណាយលើការរស់នៅក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ។ កម្មវិធីនេះក៏ ផ្តល់ជូនការរៀបចំទិដ្ឋាការ ការស្នាក់នៅ ការធានារ៉ាប់រងសុខភាព និងគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗផងដែរ។

ដោយសារនិរន្តរភាពនៃកម្មវិធីនេះអាស្រ័យលើការទទួលបានមូលនិធិគ្រប់គ្រាន់ដែរនោះ បេក្ខជនដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យមើលគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR និងស្ថាប័ន UNITAR ឲ្យបានទៀងទាត់សម្រាប់ព័ត៌មានផ្សេងៗ។

i. របៀបទាក់ទងកម្មវិធីអាហារូបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់ប្រទេស LDCs

ស្ថាប័នអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកការបណ្តុះបណ្តាល និងការស្រាវជ្រាវ (ស្ថាប័ន UNITAR)
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix
CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស
ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 86 40

²⁹ ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីលក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងការកំណត់ ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច សូមចូលមកកាន់ <http://www.unohrlls.org/>។

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 80 47

គេហទំព័រ: <http://www.ohchr.org> or <http://www.unitar.org/diplomacy>

៤. កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់បុគ្គលិកស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ

អាហាររូបករណ៍សម្រាប់បុគ្គលិកស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិបានចាប់ផ្តើមជាលើកទីមួយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ក្រោមការរៀបចំឡើងពីអង្គការស្ថាប័នជាតិនៃការិយាល័យ OHCHR។ កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងផ្តល់ឱកាសឲ្យសិក្ខាកាមចូលរួមបង្កើនចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងជាមួយនឹងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ការងារនៃការិយាល័យ OHCHR ជាមួយ និងសម្រាប់ស្ថាប័ន NHRIs ព្រមទាំងបញ្ឈប់ច្រកទេសសំខាន់ៗទាក់ទងនឹងស្ថាប័ន NHRIs។ កម្មវិធីរំពឹងថា អ្នកបញ្ចប់អាហាររូបករណ៍នឹងវិលត្រឡប់មកស្ថាប័ន NHRIs របស់ពួកគេវិញដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពអង្គការរបស់ពួកគេនៅក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។

កម្មវិធីនេះធ្វើឡើងនៅការិយាល័យ OHCHR ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ។ បេក្ខជនអាហាររូបករណ៍ពីររូបនឹងត្រូវបានជ្រើសរើសជារៀងរាល់ឆ្នាំសម្រាប់រយៈពេលប្រាំមួយខែដោយវគ្គដំបូងចាប់ផ្តើមនៅក្នុងខែមករា និងវគ្គទីបន្ទាប់ចាប់ផ្តើមនៅក្នុងខែកក្កដា។ បេក្ខជនអាហាររូបករណ៍នឹងទទួលបានការណែនាំបឋមតាមកាលកំណត់ស្តីពីប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្ស និងវិស័យពាក់ព័ន្ធ ហើយនឹងធ្វើកិច្ចការព្រមទាំងអនុញ្ញាតឲ្យចូលរួមនៅក្នុងគម្រោងផ្សេងៗទៀត។

បេក្ខជនត្រូវមានបទពិសោធន៍ដោយផ្ទាល់យ៉ាងហោចណាស់រយៈពេលបីឆ្នាំធ្វើការងារជាមួយនឹងស្ថាប័ន NHRI ណាមួយដែលបានបំពេញបទដ្ឋានទទួលស្គាល់ដោយអន្តរជាតិ ពោលគឺគោលការណ៍ទីក្រុងប៉ារីស³⁰ និងបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារលើប្រធានបទពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថាប័ន NHRI នៅថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិប្រសិនបើអាច។

បេក្ខជនត្រូវមានលិខិតគាំទ្រពីស្ថាប័ន NHRIs របស់ពួកគេ ហើយនឹងប្តេជ្ញាផ្ទេរចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ដែលបានទទួលនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃអាហាររូបករណ៍ជូនទៅបុគ្គលិករួមអាជីពនៅក្នុងស្ថាប័ន NHRIs ក្រោយពេលវិលត្រឡប់មកវិញ។ លើសពីនេះ បេក្ខជនត្រូវចេះភាសាអង់គ្លេស និង/ឬបារាំងស្ទាត់ជំនាញផងដែរ។ ការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់ការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុជាប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃអាហាររូបករណ៍។

³⁰ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៤៨/១៣៤ ឧបសម្ព័ន្ធ។

បេក្ខជនត្រូវបញ្ជូនពាក្យសុំ (លិខិតបញ្ជាក់ហេតុផល ប្រវត្តិរូបសង្ខេប លិខិតគាំទ្រពីស្ថាប័ន NHRIs) ដោយផ្ទាល់ទៅកាន់ការិយាល័យ OHCHR។ អង្គការស្ថាប័នជាតិជ្រើសរើសបេក្ខជនដោយ មានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងការិយាល័យនៃគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលអន្តរជាតិនៃ ស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ ICC)។

i. ទីកន្លែងបញ្ជូនពាក្យសុំ

កម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់បុគ្គលិកនៃស្ថាប័ន NHRIs

អង្គការស្ថាប័នជាតិ

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10- ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 928 92 83 or + 41 (0)22 928 96 63

ទូរសារ: + 41 (0)22 928 90 18

អ៊ីមែល: niu@ohchr.org

សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីកម្មវិធីអាហាររូបករណ៍សម្រាប់ស្ថាប័ន NHRIs សូមចូលមកកាន់ គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ខ. សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាល

សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលផ្តល់ឱកាសដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិលសិក្សាអំពីយន្តការសិទ្ធិមនុស្ស ជាក់លាក់ និងវិធីពង្រឹងការចូលរួមរបស់ពួកគេជាមួយយន្តការទាំងនេះ។

សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបន្តតាមដានអនុសាសន៍នៃគណៈកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស

សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបន្តតាមដានអនុសាសន៍នៃគណៈកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស រៀបចំឡើងសម្រាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាតិ និងមានគោលបំណងកសាងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេដើម្បីចូលរួមជាមួយនឹងគណៈកម្មាធិការសន្និសីទ។

ការិយាល័យ OHCHR រៀបចំសិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំងនេះឡើងសម្រាប់អង្គការជាតិនៅក្នុងប្រទេសរបស់ពួកគេដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការចូលរួមចំណែកនៅក្នុងដំណើរការធ្វើរបាយការណ៍លើសន្និសីទ និងការបន្តតាមដានអនុសាសន៍នៃគណៈកម្មាធិការសន្និសីទ។ ការិយាល័យ OHCHR បំពេញការងារជាមួយនឹងស្ថាប័ន NHRIs អង្គការ NGOs និងតំណាង

សារព័ត៌មានថ្នាក់ជាតិនៅក្នុងសិក្ខាសាលាទាំងនេះដើម្បីកសាងសមត្ថភាព និងលើកទឹកចិត្តដល់ការបង្កើតបណ្តាញតូចអង្គជាតិក្នុងគោលបំណងគាំទ្រលើការអនុវត្តអនុសាសន៍នៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនីមួយៗ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៣មក ការិយាល័យ OHCHR បានបើកសិក្ខាសាលាស្តីពីបន្តតាមដាននេះនៅគ្រប់តំបន់នានាក្នុងពិភពលោក។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនេះគឺជាក្របខណ្ឌសម្រាប់បង្កើតក្រុមបណ្តាញសង្គមស៊ីវិលជាតិដើម្បីបន្តតាមដានដំណើរការធ្វើរបាយការណ៍លើសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សព្រមទាំងជាកិច្ចសន្ទនាតែមួយថ្នាក់ជាតិលើបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងការងារនៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស។ ការិយាល័យ OHCHR ក៏ផ្តល់ការណ្តុះបណ្តាលដោយផ្ទាល់ដល់រដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយដែលមានការចាប់អារម្មណ៍តាមរយៈសិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនានា និងលើកទឹកចិត្តឲ្យសង្គមស៊ីវិលចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពទាំងនេះ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលលើការសិក្សាតាមដាន សូមទាក់ទង៖

សាខាទទួលបន្ទុកសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស

អង្គភាពទទួលបន្ទុកឃ្នាំមើល និងសន្ធិសញ្ញា

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix
CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10- ប្រទេសស្វីស
ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 22

ក្រៅពីកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដូចបានលើកឡើងខាងលើ ការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈតំណាងវត្តមាននានានៅតាមទីកន្លែងនានាបានធ្វើការរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលាយ៉ាងទៀងទាត់ស្តីពីការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់សង្គមស៊ីវិលលើបញ្ហា និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស សូមមើលជំពូក IV (គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

III. ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងឯកសារធនធាន

ក. ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនៃការិយាល័យ OHCHR

កម្មវិធីបោះពុម្ពផ្សាយនៃការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) មានគោលបំណងលើកកម្ពស់ការដល់ដឹងសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវន្ត និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈអំពីវិធីលើកតម្កើង និងការពារសិទ្ធិសេរីភាពទាំងនេះនៅជុំវិញពិភពលោក។ កម្មវិធីនេះក៏លើកទឹកចិត្តមានការពិភាក្សាផ្នែកកែប្រែកម្រិតសិទ្ធិមនុស្សដែលកំពុងស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យមើលឡើងវិញនៅក្នុងអង្គការស្ថាប័នអង្គការសហប្រជាជាតិផងដែរ។ ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយមានប្រាំប្រភេទធំៗ៖

១. តារាងព័ត៌មានផ្តល់ព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិមនុស្សច្រើនប្រធានបទ;
២. អត្ថបទស្តីពីបញ្ហាពិសេសសិក្សាស៊ីជម្រៅលើបញ្ហានានាដែលត្រូវបានជ្រើសរើស;
៣. ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំនៃការិយាល័យ OHCHR រួមមានសៀវភៅ។ មគ្គុទ្ទេសក៍ក្បួន និងសៀវភៅណែនាំសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច ជនជាតិភាគតិច ក្រុមវិជ្ជាជីវៈ និងស្ថាប័នអប់រំ;
៤. ឯកសារយោងបង្ហាញនូវលិខិតុបករណ៍ និងយុត្តិសាស្ត្រសំខាន់ៗស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សដល់អ្នកអនុវត្តសិទ្ធិមនុស្ស និង
៥. ឯកសារមូលដ្ឋានស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សជូនដំណឹងដល់សាធារណជនអំពីការងារសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

១. សលាកប័ត្រ

សលាកប័ត្រនៃការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន។ តារាងព័ត៌មានខ្លះលើកឡើងអំពីបញ្ហា ឬ ក្រុមជាក់លាក់ ហើយខ្លះទៀតពន្យល់អំពីអង្គការស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងនីតិវិធីនៃអង្គការស្ថាប័នទាំងនេះ។ សលាកប័ត្រក៏ផ្តល់ជាការណែនាំជាក់ស្តែងអំពីរបៀបបំពេញការងារជាមួយនឹងកម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិផងដែរ។

២. អត្ថបទស្តីពីបញ្ហាជាក់លាក់

អត្ថបទស្តីពីបញ្ហាជាក់លាក់សិក្សាស៊ីជម្រៅលើបញ្ហានានាដែលត្រូវបានជ្រើសរើស។ ប្រធានបទទាំងឡាយត្រូវបានជ្រើសរើសទៅតាមតំបន់ ភាពបន្ទាន់ និងការវិវឌ្ឍថ្មីៗ។ អត្ថបទស្តីពីបញ្ហាពិសេសថ្មីៗរួមមាន៖ ការអនុវត្តនៃអភិបាលកិច្ចល្អសម្រាប់ការពារសិទ្ធិមនុស្ស ការអះអាងអំពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរ៍ វិធីសាស្ត្រតាមបែបសិទ្ធិមនុស្ស ឧបករណ៍នៃវិធានគតិយុត្តសម្រាប់ប្រទេសក្រោយជម្លោះ ការវាយតម្លៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ (ដែលត្រូវបានបោះពុម្ព

សៀវភៅណែនាំនេះអាចរកមើលបានក្នុងទម្រង់ឌីជីថលនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈ៖ 40 <http://www.ohchr.org/civilsocietyhandbook/>

នៅលើគេហទំព័រនេះ លោកអ្នកនឹងអាចទាញយកជំពូកទាំងឡាយនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះបានព្រមទាំងទំព័រតភ្ជាប់ទៅកាន់ឯកសារយោងទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ។

រួមគ្នាជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាអន្តរជាតិស្តីពីគោលនយោបាយសិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិបុគ្គលដែលពុំមែនជា ពលរដ្ឋ។

៣. ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំ

ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំនៃការិយាល័យ OHCHR បង្ហាញនូវទិដ្ឋភាពទូទៅអំពីប្រព័ន្ធ សិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិព្រមទាំងឧបករណ៍អនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំសម្រាប់បុគ្គលនានា ដូចជា នគរបាល មន្ត្រីពន្ធនាគារ ចៅក្រម សមាជិកសភា អ្នកឃ្លាំមើល សិទ្ធិមនុស្ស អ្នកឃ្លាំមើលការបោះឆ្នោត និងអ្នកធ្វើការផ្នែកសង្គមកិច្ច ក្រុម ឬ បុគ្គលជាក់លាក់។

សៀវភៅបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈរួមមានសៀវភៅណែនាំ និងក្បួនណែនាំដើម្បីបង្កើនការយល់ ដឹងអំពីបទដ្ឋានអន្តរជាតិ និងផ្តោតលើបុគ្គលទាំងឡាយដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើស្ថានភាពសិទ្ធិ មនុស្សនៅថ្នាក់ជាតិ។ ទោះបីជាសៀវភៅទាំងនេះត្រូវបានរៀបចំជាចំបងដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពបណ្តុះ បណ្តាលនៃការិយាល័យ OHCHR ក៏ដោយ ក៏ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយទាំងនេះគឺជាឧបករណ៍ជាក់ស្តែង សម្រាប់អង្គការដែលផ្តល់ការអប់រំផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សដល់ក្រុមវិជ្ជាជីវៈ។ សៀវភៅក្បួនណែនាំការបណ្តុះ បណ្តាលត្រូវបានសម្របទៅតាមតម្រូវការ និងបទពិសោធន៍ផ្នែកតាមវប្បធម៌ ការអប់រំ និងប្រវត្តិសាស្ត្រ របស់អ្នកអាននៅក្នុងក្រុមគោលដៅ។ ក្នុងករណីសមស្រប ព័ត៌មានស្តីពីបច្ចេកទេសគរុកោសល្យក៏ត្រូវ បានដាក់បញ្ចូលដើម្បីជួយជ្រោមជ្រែងដល់គ្រូបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការប្រើប្រាស់សៀវភៅក្បួនណែនាំ ផងដែរ។

សៀវភៅអប់រំផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សរួមមានឯកសារគាំទ្រកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងលើការអប់រំទូទៅ ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សដោយគ្រប់ដៃគូទាំងអស់។ សៀវភៅនេះរួមមានព័ត៌មានអំពីកម្មវិធីពិភពលោកស្តីពីការ អប់រំផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស ការសិក្សាអំពីការអប់រំផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស កម្រងនៃ បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិ និងតំបន់លើកឡើងអំពីការអប់រំផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងកូនសៀវ ភៅដែលផ្តល់នូវមតិប្រឹក្សាជាក់ស្តែងដល់គ្រូអប់រំ និងគ្រូបង្រៀន។

សៀវភៅចុងក្រោយនោះគឺ**សៀវភៅមគ្គុទេសក៍**ដែលរួមមានព័ត៌មានសម្រាប់ក្រុម ឬ បុគ្គលជាក់ លាក់ស្តីពីវិធីស្វែងរកការពារសិទ្ធិតាមរយៈការប្រើប្រាស់នីតិវិធីអន្តរជាតិ និងតំបន់ផ្សេងៗគ្នា។ សៀវភៅនេះរួមមាន **សៀវភៅមគ្គុទេសក៍សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច** និង **សៀវភៅមគ្គុទេសក៍សម្រាប់ ជនជាតិភាគតិច** ដែលរួមមានកូនសៀវភៅតូចៗចំនួន ១៤ ក្បាលស្តីពីវិធីដែលជនជាតិភាគតិចអាចប្រើ ប្រាស់យន្តការនីតិវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងយន្តការថ្នាក់តំបន់។

៤. ឯកសារយោង

ឯកសារយោងបង្ហាញអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអ្នកអនុវត្តច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអំពីលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សសំខាន់ៗ និងព័ត៌មានចាំបាច់ផ្សេងទៀត។ ឧទាហរណ៍នានាត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងកម្រងលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សទាំងនេះ ដូចជា *សន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិចំបងថ្មីៗ* និងយុត្តិសាស្ត្រនៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស ដូចជា *សេចក្តីសម្រេចដែលត្រូវបានជ្រើសរើសរបស់គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សក្រោមពិធីសារបន្ថែម* ឬ *សេចក្តីសម្រេចដែលត្រូវបានជ្រើសរើសរបស់គណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម*។

៥. ឯកសារមូលដ្ឋានស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស

ឯកសារដែលរួមមានផ្ទាំងស្តីពីប្រធានបទសិទ្ធិមនុស្សទាំងនេះមានគោលបំណងបង្ហាញដល់សាធារណជនអំពីការងារសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងផ្តល់ចម្លើយតបទៅនឹងសំនួរនានាដែលត្រូវបានសួរជាញឹកញាប់អំពីកម្មវិធីសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

វិធីទទួលបានឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ

ការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់បច្ចុប្បន្នភាពញឹកញាប់លើបញ្ជីស្តីពីឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ។ ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយភាគច្រើននៃការិយាល័យ OHCHR ត្រូវបានផលិតឡើងជាភាសាផ្លូវទាំង ៦ ភាសារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ រួមមាន ភាសាអារ៉ាប់ (A) ភាសាចិន (C) ភាសាអង់គ្លេង (E) ភាសាបារាំង (F) ភាសារុស្ស៊ី (R) និងភាសាអេស្ប៉ាញ (S)។

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយដែលមានសញ្ញាសម្គាល់ (w) គឺសម្រាប់ទាញយកដោយមិនគិតថ្លៃពីគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។ ចំណងជើងនៃឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយដែលមានសញ្ញាសម្គាល់ (*) គឺជាឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទុកសម្រាប់លក់ និងអាចជាវបានពីតាមបណ្តាបណ្ណាគារ និងសាខាចែកចាយនៅទូទាំងពិភពលោក។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃបណ្ណាគាររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នៅបុរីញូវយ៉ក (អ្នកអាននៅក្នុងទ្វីបអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក អាមេរិកឡាទីន និងអាមេរិចខាងជើង) ឬក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ (អ្នកអាននៅក្នុងទ្វីបអាហ្វ្រិក ទ្វីបអឺរ៉ុប និងមជ្ឈិមបូព៌ា)។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនៃការិយាល័យ OHCHR សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយរបស់ការិយាល័យ OHCHR។

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលមានបំណងទទួលបានសារអេឡិចត្រូនិចនៅពេលមានឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយថ្មីៗនោះ សូមសរសេរមកកាន់ publications@ohchr.org។

i. ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយភាគច្រើននៃការិយាល័យ OHCHR អាចរកបានតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។ លើសពីនេះទៀត ច្បាប់ថតចម្លងជាក្រដាសក្នុងចំនួនតិចតួចស្តីពីព័ត៌មានជាក់លាក់ និង សកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលអាចបញ្ជាទិញបានតាមរយៈ៖

បញ្ជីព័ត៌មាន និងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10

ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 928 92 24

ទូរសារ: +41 (0)22 928 90 10

អ៊ីមែល: publications@ohchr.org

នៅពេលបញ្ជាទិញឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយណាមួយនៃការិយាល័យ OHCHR សូមលោកអ្នក បញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់៖

- គោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយទាំងនេះ។ សូមផ្តល់ព័ត៌មានអំពីវគ្គ បណ្តុះបណ្តាល គោលបំណង កាលបរិច្ឆេទ អ្នកចូលរួម។ល។ លោកអ្នកក៏អាចផ្តល់មតិយោបល់ត្រឡប់មកវិញមកក្រោយវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ឬ ព្រឹត្តិការណ៍បង្ហាញព័ត៌មានតាមរយៈ ប្រៃសណីយ៍ ឬ តាមរយៈអ៊ីមែល
- ចំនួនច្បាប់ដែលស្នើសុំបញ្ជាទិញឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនីមួយៗ
- ឈ្មោះបុគ្គលសម្រាប់ទាក់ទង
- ឈ្មោះអង្គការ (ប្រសិនបើមាន)
- អាសយដ្ឋានប្រៃសណីយ៍
- ទូរស័ព្ទ
- ទូរសារ
- អ៊ីមែល

ដើម្បីទាញយកបែបបទបញ្ជាទិញឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ សូមចូលទៅកាន់ទំព័រឯកសារ បោះពុម្ពផ្សាយនៃការិយាល័យ OHCHR។ ប្រសិនបើមាននៅក្នុងឃ្លាំង អ្នកបញ្ជាទិញអាចមកទទួលយក ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយដែលបានបញ្ជាទិញនៅការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិដែលនៅក្បែរអ្នក

ប្រសិនបើអាច។ សូមបញ្ជាក់ថា ចំនួនមានកំណត់ ហើយកន្លែងដាក់ពណ៌ខ្មៅនៅលើបញ្ជីមានន័យថា ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយមិនមាននៅក្នុងឃ្លាំងនោះទេ។

អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយក្នុងក្របខណ្ឌពាណិជ្ជកម្មដែលមានបំណងបោះពុម្ពឡើងវិញ ឬ ផលិតឡើងវិញចេញពីឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយដោយការិយាល័យ OHCHR សូមបញ្ជូនសំណើសុំមកកាន់ការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ផ្នែកលក់ Palais des Nations, 8-14, avenue de la Paix, CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10, ប្រទេសស្វីស អ៊ីមែល: unpubli@unog.ch។

ខ. បណ្ណាល័យនៃការិយាល័យ OHCHR

បណ្ណាល័យនៃការិយាល័យ OHCHR នៅក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិត និងឯកសារយោងដល់ដៃគូនៃការិយាល័យ OHCHR យន្តការ និងអ្នកជំនាញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងបុគ្គលិកនៃការិយាល័យ OHCHR។ បណ្ណាល័យនេះរួមមានកម្រងឯកសារដោយឡែកស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងឯកសារផ្សេងទៀតជាទម្រង់ក្រដាស និងអេឡិចត្រូនិច។ បណ្ណាល័យនេះដែលច្របាច់បញ្ចូលកម្រោងធនធានស្តីពីការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលក៏ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងបណ្ណាល័យ ព្រមទាំងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវផ្សេងទៀតនៅជុំវិញពិភពលោកដោយផ្តល់ឯកសារយោង និងការស្រាវជ្រាវជូនដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផងដែរ។

បណ្ណាល័យនៃការិយាល័យ OHCHR បើកជូនសហគមន៍អន្តរជាតិ និងអ្នកវិជ្ជាជីវៈដែលមានការចាប់អារម្មណ៍ខាងក្រៅអង្គការផងដែរ។ អង្គការ NGOs ដែលមានមូលដ្ឋាននៅទីក្រុងហ្សឺណែវ និងដែលត្រូវបានទទួលសិទ្ធិពីការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវហើយនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យនេះ។ សមាជិកអង្គការ NGOs ផ្សេងទៀត និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចទទួលបានស្លាកសិទ្ធិប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យក្នុងរយៈពេលបណ្តោះអាសន្នបាន។

បណ្ណាល័យនេះបើកដំណើរការពីថ្ងៃចន្ទ ដល់ ថ្ងៃសុក្រ ពេលព្រឹកចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៩:៣០ ដល់ម៉ោង ១២:៣០ និងពេលរសៀលចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ២:០០ ដល់ ម៉ោង ៥:០០។ អ្នកចូលទស្សនាត្រូវមានបណ្ណសម្គាល់ដែលមានបិទបិទត្រឹមត្រូវ (ស្លាកអង្គការសហប្រជាជាតិ លិខិតឆ្លងដែន អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ ប័ណ្ណបើកបរ)។ សៀវភៅឯកសារយោងពុំអាចបើកឱ្យសាធារណជនខ្ចីបាននោះទេ ហើយត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុងបណ្ណាល័យតែប៉ុណ្ណោះ។ សិទ្ធិប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យត្រូវគោរពតាមវិធាន និងបទបញ្ជានៃបណ្ណាល័យរបស់ការិយាល័យ OHCHR។ ការិយាល័យ OHCHR សូមអធ្យាស្រ័យចំពោះការពុំអនុញ្ញាតឱ្យអនីតិជនដែលពុំមាននីតិជនមកជាមួយចូលបណ្ណាល័យ។

វិធីទាក់ទងបណ្ណាល័យនៃការិយាល័យ OHCHR

i. បណ្ណាល័យនៃការិយាល័យ OHCHR មានទីតាំងនៅជាន់ផ្ទាល់ដីក្នុងអាគារ **Giuseppe Motta** (48, Avenue Giuseppe Motta, ទីក្រុងហ្សឺណែវ)។

បណ្ណាល័យនេះបើកដំណើរការពីថ្ងៃចន្ទ ដល់ ថ្ងៃសុក្រ ពេលព្រឹកចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៩:៣០ ដល់ម៉ោង ១២:៣០ និងពេលរសៀលចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ២:០០ ដល់ ម៉ោង ៥:០០។ អ្នកចូលទស្សនាត្រូវមានបណ្ណសម្គាល់ដែលមានបិទបិទត្រឹមត្រូវ (ស្លាកអង្គការសហប្រជាជាតិ លិខិតឆ្លងដែន អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ ប័ណ្ណបើកបរ)។

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 928 97 90

ទូរសារ: +41 (0)22 928 90 65

អ៊ីមែល: library@ohchr.org

គ. ឯកសារធនធានផ្សេងទៀតនៃការិយាល័យ OHCHR

គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR គឺជាធនធានដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ស្វែងរកឯកសារ បោះពុម្ពផ្សាយ ឯកសារយោង និងឯកសារផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និង សកម្មភាពនៃការិយាល័យ OHCHR។ ទំព័រដំបូងនៃគេហទំព័រ OHCHR មានប្រអប់សម្រាប់ស្វែងរក ដែលនាំអ្នកប្រើប្រាស់ទៅរកព័ត៌មានស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស រួមទាំង ឯកសារផ្លូវការនានាទៅតាមប្រទេស បញ្ហា ឬ ចំណាប់អារម្មណ៍វិជ្ជាជីវៈ។

ឯកសារផ្លូវការទាំងអស់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិក៏អាចប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធអនឡាញ តាមរយៈប្រព័ន្ធឯកសារផ្លូវការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មជ្ឈមណ្ឌលសារព័ត៌មាន

សេចក្តីថ្លែងការណ៍ និងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពនៃការិយាល័យ OHCHR និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិអាចប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធអនឡាញតាម រយៈមជ្ឈមណ្ឌលសារព័ត៌មាន។ ព័ត៌មានថ្មីៗ ប្រតិទិននៃកិច្ចប្រជុំ និងព្រឹត្តិការណ៍នានា សេចក្តីថ្លែង ការណ៍របស់ឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានដែលបានដាក់នៅក្នុង បណ្តាសារដ្ឋានអាចរកបានតាមរយៈគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

អ្នកសារព័ត៌មានដែលមានបំណងស្នើសុំព័ត៌មាន កិច្ចសម្ភាសន៍ ឬ យោបល់ សូមទាក់ទង ផ្នែកគមនាគមន៍តាមរយៈ៖

អ៊ីមែល: press-info@ohchr.org

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 97 67 (អ្នកនាំពាក្យនៃការិយាល័យ OHCHR)

+41 (0)22 917 93 83 (មន្ត្រីព័ត៌មាន)

i. ដើម្បីទទួលបានសារប្រាប់ព័ត៌មានតាមរយៈអ៊ីមែល សូមបញ្ជូនសំណើសុំមកកាន់ press-info@ohchr.org។

សម្រាប់ព័ត៌មានស្តីពីធនធានជាក់លាក់នៃការិយាល័យ OHCHR ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គការស្ថាប័ន និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ សូមពិគ្រោះជំពូកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ* នេះ។

IV. គណកម្មាធិការសិទ្ធិសញ្ញាសន្ធិមនុស្ស

ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស

<p>តើគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សជាអ្វី?</p> <p>គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស គឺជាគណកម្មាធិការអ្នកជំនាញដែលឃ្លាំមើលការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដោយរដ្ឋភាគីតាមរយៈការពិនិត្យរបាយការណ៍ដែលបានដាក់តាមកាលកំណត់ដោយរដ្ឋភាគីស្តីពីដំណាក់កាលក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិសន្ធិសញ្ញា។ គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សភាគច្រើនមានសមត្ថភាពទទួល និងពិចារណាបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលចំណែកគណកម្មាធិការខ្លះទៀតអាចធ្វើការស្រាវជ្រាវ។ អនុគណកម្មាធិការទប់ស្កាត់ទារុណកម្មត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចធ្វើទស្សនកិច្ចដល់ទឹកនៃឯកដែលអាចមានការដកហូតសេរីភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីទប់ស្កាត់ទារុណកម្ម។</p>	<p>តើគណកម្មាធិការទាំងនេះបំពេញភារកិច្ចតាមវិធីណា?</p> <p>ក្រៅពីកាតព្វកិច្ចអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិសំខាន់ៗនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាដែលខ្លួនជាភាគី រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗត្រូវដាក់របាយការណ៍ទៅទាត់ស្តីពីវិធីដែលខ្លួនបានអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិសន្ធិសញ្ញា។ គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធពិចារណារបាយការណ៍ទាំងនេះដោយមានវត្តមានគណប្រតិភូនៃរដ្ឋសមាជិក និងដោយផ្អែកលើព័ត៌មានទាំងអស់រួមទាំងព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបន្ថែមដែលផ្តល់ជូនដោយរដ្ឋភាគីព្រមទាំងព័ត៌មានដែលផ្តល់ជូនដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងអំឡុងពេលពិចារណារបាយការណ៍។ គណកម្មាធិការទាំងនេះក៏ទទួលព័ត៌មានពីភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ (ស្ថាប័ន NHRIs) និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាពិសេស អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល</p>	<p>(អង្គការ NGOs) សមាជិកវិជ្ជាជីវៈ និងស្ថាប័នសិក្សាស្រាវជ្រាវ។</p> <p>ផ្អែកតាមដំណើរការនេះ គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សប្រើប្រាស់នីតិវិធីទូទៅមួយពោលគឺ “សេចក្តីសង្កេតសរុប” ដែលបង្ហាញអំពីទិដ្ឋភាពវិជ្ជមាននៃការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញាដោយរដ្ឋភាគី និងវិស័យនានាដែលគណកម្មាធិការផ្តល់អនុសាសន៍ដល់រដ្ឋភាគីដើម្បីចាត់វិធានការបន្ថែម។</p>
---	--	--

សៀវភៅណែនាំនេះអាចរកមើលបានក្នុងទម្រង់ឌីជីថលនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈ៖ <http://www.ohchr.org/civilsocietyhandbook/>

នៅលើគេហទំព័រនេះ លោកអ្នកនឹងអាចទាញយកជំពូកទាំងឡាយនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះបានព្រមទាំងទំព័រតភ្ជាប់ទៅកាន់ឯកសារយោងទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ។

<p>ក្រៅពីពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាក៏បំពេញមុខងារផ្សេងទៀតដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តសន្តិសញ្ញាផងដែរ៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • គណកម្មាធិការសិទ្ធិ មនុស្ស, គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍, គណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម, គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ, គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ និងគណកម្មាធិការស្តីពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ (មិនទាន់បានបង្កើតឡើងនៅឡើយគិតមកត្រឹមឆ្នាំ២០០៨) អាចពិចារណាបណ្តឹង ឬលិខិតឆ្លើយឆ្លងមកពីបុគ្គល (ឬ ក្រុម បុគ្គលនានាដូចក្នុងករណីគណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ការរើសអើសពូជសាសន៍, គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និង 	<p>គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ) ដែលបានអះអាងថារដ្ឋភាគីបានរំលោភសិទ្ធិរបស់ពួកគេ។ នៅពេលចូលជាធរមាន ពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌នឹងអនុញ្ញាតឲ្យដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល។ នៅក្នុងយន្តការដាក់បណ្តឹងទាំងនេះ គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាអាចអនុវត្តវិធានការបណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងករណីបន្ទាន់ដើម្បីរក្សាស្ថានភាពដូចដើមរហូតពេលគណកម្មាធិការអាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចស្ថាពរលើបញ្ហានោះ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • គណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ និង គណកម្មាធិការស្តីពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំអាចផ្តួចផ្តើមការស្រាវជ្រាវបានប្រសិនបើខ្លួនបានទទួលព័ត៌មានអាចទុកចិត្តបានអំពី 	<ul style="list-style-type: none"> • គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍, គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស, គណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម, គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និង គណកម្មាធិការស្តីពីពលករទេសន្តរប្រវេសន៍មាននីតិវិធីសម្រាប់ដោះស្រាយបណ្តឹង ឬជម្លោះអន្តររដ្ឋ និង • គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ការរើសអើងពូជសាសន៍បានបង្កើតនីតិវិធីស្តីពីវិធានការដាស់តឿន និងចំណាត់ការបន្ទាន់។ <p>គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអនុម័តសេចក្តីពន្យល់ទូទៅនិងកោះប្រជុំពិភាក្សាលើប្រធានបទជាក់លាក់ដើម្បីផ្តល់ការណែនាំសំខាន់ៗលើការអនុវត្ត។</p> <p>តើប្រើប្រាស់ និងធ្វើការងារជាមួយនឹងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សតាមរបៀបណា?</p> <p>បំពេញការងារជាមួយនឹងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សគឺជាវិធីដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយសម្រាប់សង្គមស៊ីវិលក្នុងការចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការ អនុវត្តសិទ្ធិមនុស្ស និងការអភិវឌ្ឍវិធានការសិទ្ធិ</p>
--	---	--

	<p>សញ្ញាបញ្ជាក់ណាមួយដែលមានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវអំពីការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុ ឬ ជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធលើសន្ធិសញ្ញានៅក្នុងរដ្ឋភាគី។</p>	<p>មនុស្ស។ មានវិធីជាច្រើនដែលសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមធ្វើការងារជាមួយនិងប្រព័ន្ធសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សខណៈពិចារណាលើការរៀបចំជាក់លាក់នៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញានីមួយៗ</p>
--	---	--

<p>ឧទាហរណ៍៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • ជម្រុញការផ្តល់សច្ចាប័នលើសន្ធិសញ្ញា • ឃ្លាំមើលអនុលោមភាពដោយរដ្ឋភាគីជាមួយនិងកាតព្វកិច្ចផ្ទេររបាយការណ៍របស់ពួកគេ • ដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងសម្ភារៈនានាជូនគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សរួមទាំង តាមរយៈរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ 	<ul style="list-style-type: none"> • ផ្អែកមូលដ្ឋានលើវិធានស្តីពីគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនីមួយៗ, ចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ ឬ តាមរយៈបទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់ • បន្តតាមដានលើសេចក្តីសង្កេតការណ៍សរុបនៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស • ដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលជូនគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស (គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស, គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ, គណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម, គណកម្មាធិការស្តីពីការ 	<p>លុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍និងគណកម្មាធិការស្តីពីពលករទេសន្តរប្រវេសន៍</p> <ul style="list-style-type: none"> • ផ្តល់ព័ត៌មានដើម្បីបង្កើតការស្រាវជ្រាវសម្ងាត់ (គណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងគណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើសប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ) • ផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់ការដាស់តឿន និងចំណាត់បន្ទាន់ (គណកម្មាធិការស្តីពីការរើសអើងពូជសាសន៍) និង • ដាក់បទបង្ហាញជូនអន្តរគណកម្មាធិការប្រចាំឆ្នាំនៃគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស។
--	--	--

i. ទំនាក់ទំនងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស

គ្រប់គណកម្មាធិការទាំងអស់អាចទាក់ទងបានតាមរយៈការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅទីក្រុងហ្សឺណែវនៅអាសយដ្ឋាន៖

[ឈ្មោះគណកម្មាធិការ]

c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 90 29

ក. តើអ្វីទៅដែលហៅថាគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស?

សន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិចំនួន ៩ ដែលត្រូវបានឃ្លាំមើលដោយគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សបង្កើតកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់លើរដ្ឋដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ នៅពេលរដ្ឋទទួលស្គាល់សន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សតាមរយៈការផ្តល់សច្ចាប័ន³¹ ឬ ការចូលជាសមាជិក³² រដ្ឋនឹងក្លាយជាដរដ្ឋភាគីនៃសន្តិសញ្ញានោះ ហើយត្រូវមានកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់អនុវត្តសិទ្ធិនានាដូចមានចែងនៅក្នុងសន្តិសញ្ញា³³។ សន្តិសញ្ញាទាំងឡាយមានបទប្បញ្ញត្តិចែងអំពីការបង្កើត**គណកម្មាធិការអន្តរជាតិនៃអ្នកជំនាញឯករាជ្យ** (គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស) ដើម្បីឃ្លាំមើលការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាសមាជិកនៃសន្តិសញ្ញា³⁴។

³¹ ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលស្គាល់ និងការទទួលយកសំដៅលើកិច្ចដែលរដ្ឋបានបង្ហាញការយល់ព្រមថានឹងគោរពតាមសន្តិសញ្ញា។ នៅមុនពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ហត្ថលេខាលើសន្តិសញ្ញាក៏បង្កើតកាតព្វកិច្ចចំពោះរដ្ឋនៅក្នុងអំឡុងពេលពុំចុះហត្ថលេខា និងផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលស្គាល់ ឬ ការទទួលយកដើម្បីទប់ស្កាត់ក្នុងន័យសុចរិតពីសកម្មភាពដែលអាចប្រឆាំងនឹងកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃសន្តិសញ្ញាណាមួយ (សូមមើលមាត្រា ១៨ នៃ**អនុសញ្ញាទីក្រុងវីយែនឆ្នាំ១៩៦៩ស្តីពីច្បាប់សន្តិសញ្ញា**)។

³² ការចូលជាភាគីគឺជាភារកិច្ចរបស់រដ្ឋពុំបានចុះហត្ថលេខាលើសន្តិសញ្ញាបង្ហាញការយល់ព្រមក្លាយជាភាគីនៃសន្តិសញ្ញានោះដោយតម្កល់ “លិខិតុបករណ៍នៃការចូលជាភាគី” នៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ការចូលជាភាគីមានអានុភាពផ្លូវច្បាប់ដូចគ្នានឹងការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលស្គាល់ ឬ ការទទួលយក។

³³ លើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិនៃសន្តិសញ្ញាដែលរដ្ឋបានចុះខ្សែបញ្ញត្តិព្យួរសិទ្ធិ។ ខ្សែបញ្ញត្តិព្យួរសិទ្ធិគឺជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រដ្ឋដោយអះអាងដកចេញ ឬ កែប្រែអានុភាពផ្លូវច្បាប់នៃបទប្បញ្ញត្តិនៃសន្តិសញ្ញានៅក្នុងការអនុវត្តចំពោះរដ្ឋនោះ។ ខ្សែបញ្ញត្តិព្យួរសិទ្ធិអាចឲ្យរដ្ឋចូលរួមនៅក្នុងសន្តិសញ្ញាពហុភាគីដែលរដ្ឋមិនអាច ឬ មិនស្ម័គ្រចិត្តចូលរួម។ រដ្ឋអាចប្រកាសខ្សែបញ្ញត្តិព្យួរសិទ្ធិនៅក្នុងសន្តិសញ្ញាបាននៅពេលចុះហត្ថលេខា ផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលស្គាល់ ទទួលយក ឬ ចូលជាភាគីនៃសន្តិសញ្ញា។ ខ្សែបញ្ញត្តិព្យួរសិទ្ធិមិនអាចផ្ទុយពីកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃសន្តិសញ្ញានោះឡើយ។

³⁴ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ពុំចែងច្បាស់លាស់អំពីការបង្កើតគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញានោះទេ ក៏ប៉ុន្តែផ្តល់អាណត្តិការងារទូទៅជូនក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម (ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC) ក្នុងការឃ្លាំមើលការអនុវត្ត។ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៥ ក្រុមការងារសម័យប្រជុំដែលបានបង្កើតឡើងដោយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ដើម្បីជួយជ្រោមជ្រែងការពិចារណាបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីត្រូវបានបង្កើតឡើងវិញតាមគម្រូរនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា ហើយដាក់ឈ្មោះថា “គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌” (សេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC

ប្រព័ន្ធគណកម្មាធិការសន្និសីទសញ្ញានៃអង្គការសហប្រជាជាតិដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការពង្រឹងការការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅថ្នាក់ជាតិ។ គណកម្មាធិការសន្និសីទសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សមានបេសកកម្មចម្បងដូចគ្នា ពោលគឺ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញាពាក់ព័ន្ធតាមរយៈការពិនិត្យមើលរបាយការណ៍ដែលរដ្ឋភាគីបានដាក់ជូនតាមកាលកំណត់។

គណកម្មាធិការសន្និសីទសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សមានចំនួន ៩ គឺតមកត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨៖

- គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស៖ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (ឆ្នាំ១៩៦៦) និងពិធីសារបន្ថែម។
- គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌៖ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (ឆ្នាំ១៩៦៦)។
- គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍៖ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ (ឆ្នាំ១៩៦៥)។
- គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ៖ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តកតិកាសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ (ឆ្នាំ១៩៧៩)។
- គណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម៖ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មដទៃទៀតដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប (ឆ្នាំ២០០២)។
- គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារ៖ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ (ឆ្នាំ១៩៨៩) និងពិធីសារបន្ថែម។
- គណកម្មាធិការស្តីពីពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ៖ តាមដានការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ (ឆ្នាំ១៩៩០) និង
- គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ៖ ឃ្លាំមើលការអនុវត្តអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ (ឆ្នាំ២០០៦)³⁵។

លេខ ១៩៨៥/១៧)។ គណកម្មាធិការនេះបានជួបប្រជុំលើកដំបូងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៧ ហើយត្រូវបានចាត់ទុកជាគណកម្មាធិការសន្និសីទសញ្ញា។

³⁵ ការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការចូលជាភាគីនៃសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សដោយរដ្ឋបានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ គិតតមកត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ រដ្ឋភាគីចំនួន ១៦២ ជាភាគីនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ រដ្ឋភាគី ១៥៩ ជាភាគីនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង

គណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សទី១០ ពេលគឺ គណកម្មាធិការស្តីពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំនឹង ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅពេលអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារជនគ្រប់រូបពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ (ឆ្នាំ២០០៦) ចូលជាធរមាន^{៣៦}។

ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ សន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សខ្លះត្រូវបានបំពេញបន្ថែមដោយពិធីសារបន្ថែមដែលរដ្ឋ ភាគីនៃសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សអាចផ្តល់សច្ចាប័នបាន^{៣៧}។ ពិធីសារបន្ថែមចែងបន្ថែមអំពីសិទ្ធិសារធាតុ ឬ រូមបញ្ចូល នីតិវិធីឃ្លាំមើលបន្ត។ សន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិមានពិធីសារបន្ថែមចំនួន ៧៖

- ពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។
- ពិធីសារបន្ថែមទីពីរនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយដែល មានគោលបំណងលុបបំបាត់ចោលទោសប្រហារជីវិត។
- ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ។
- ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមរបស់កុមារនៅក្នុងជម្លោះ ប្រដាប់អាវុធ។
- ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារលើការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាព ឬ សម្ភារៈអាសអាភាសលើកុមារ។
- ពិធីសារបន្ថែមនៃ អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្ម ឯទៀតដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប និង
- ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ^{៣៨}។

វប្បធម៌ រដ្ឋភាគី ១៧៣ ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ការរើសអើងពូជសាសន៍ រដ្ឋភាគី ១៨៥ ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ រដ្ឋភាគី ១៩៥ ជាភាគីនៃ អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មឯទៀត ដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ និង បន្តោកបន្ទាប រដ្ឋភាគី ១៩៣ ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ រដ្ឋភាគី ៣៩ ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពី ការការពារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងរដ្ឋភាគី ៤០ ជាភាគីនៃអនុសញ្ញា ស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ។

^{៣៦} គិតមកត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ រដ្ឋភាគីចំនួន ៥ ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារជនគ្រប់រូបពី ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ។ សន្និសីទនេះនឹងចូលជាធរមាននៅពេលមានរដ្ឋចំនួន ២០ បានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូល ជាភាគី។

^{៣៧} រដ្ឋអាចផ្តល់សច្ចាប័នលើពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារបានប្រសិនបើរដ្ឋជាភាគីហត្ថលេខីនៃ អនុសញ្ញា ប៉ុន្តែពុំបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ។

ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានអនុម័តពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨^{៣៩}។

គណកម្មាធិការរួមមានអ្នកជំនាញឯករាជ្យចន្លោះពី ១០ ទៅ ២៣ នាក់ដែលមានជំនាញទទួលស្គាល់ខាងវិស័យសិទ្ធិមនុស្ស។ អ្នកជំនាញទាំងអស់នេះត្រូវបានជ្រើសតាំង និងបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយរដ្ឋភាគីសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយនឹងអាចបន្តសមាជិកភាពបាន។ សន្និសីទសញ្ញាថ្មីៗបានកម្រិតសមាជិកភាពនៃគណកម្មាធិការសន្និសីទត្រឹមតែពីរដងតែប៉ុណ្ណោះ។

គណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សទាំងអស់ត្រូវបានផ្តល់សេវាដោយអង្គការសន្និសីទ និងឃ្នាំមើលនៃសាខាសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សនៃការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) ដែលទទួលឯកសារ របាយការណ៍ និងលិខិតឆ្លើយឆ្លងសម្រាប់ដាក់ជូនគណកម្មាធិការសន្និសីទ រៀបចំរបាយការណ៍ ធ្វើការស្រាវជ្រាវ ផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស មគ្គុទេសក៍ និងយោបល់ប្រឹក្សាដល់រដ្ឋភាគី រៀបចំកិច្ចប្រជុំ និងបំពេញការងារលទ្ធកម្មផ្សេងទៀតទៅតាមតម្រូវការនៃគណកម្មាធិការសន្និសីទ។

សម័យប្រជុំគណកម្មាធិការសន្និសីទទាំងអស់ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ ឬបុរីញូវយ៉ក^{៤០} (ចំពោះនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ជាទូទៅ គឺនៅអាគារធំ Palais Wilson នៃការិយាល័យ OHCHR ហើយនឹងពេលខ្លះនៅអាគារ)។ ការិយាល័យ OHCHR កំពុងធ្វើច្រកចេញចូលចូលបន្ទប់ប្រជុំប្រើប្រាស់ឯកសារ និងបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីឲ្យអ្នកជំនាញ គណប្រតិភូ និងតំណាងសង្គមស៊ីវិលដែលមានពិការភាពអាចមានលទ្ធភាពចូលរួមនៅក្នុងការងារនៃគណកម្មាធិការសន្និសីទ។

^{៣៨} គិតមកត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ រដ្ឋភាគីចំនួន ១១១ ជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ រដ្ឋភាគី ៦៨ ជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមទីពីរនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយដែលមានគោលបំណងលុបបំបាត់ចោលទោសប្រហារជីវិត រដ្ឋភាគី ៩២ ជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ រដ្ឋភាគី ១២៣ ជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមរបស់កុមារនៅក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ រដ្ឋភាគី ១២៩ ជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារលើការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាព ឬ សម្ភារៈអាសអាភាសលើកុមារ រដ្ឋភាគី ៣៥ ជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មផ្សេងទៀត ដែលយោរយោ អមនុស្សធម៌ និងបន្តោកបន្ទាប និងរដ្ឋភាគី ២៤ ជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ។

^{៣៩} មហាសន្និបាតក៏រំពឹងថានឹងអនុម័តកតិកាសញ្ញានេះនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ផងដែរ។

^{៤០} សម័យប្រជុំ ("នានិទាយរដូវ") នៃគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សបានរៀបចំឡើងនៅបុរីញូវយ៉ក។ សម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទធ្វើឡើងនៅបុរីញូវយ៉ក និងទីក្រុងហ្សឺណែវ។

ប្រព័ន្ធគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស

គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស	សន្ធិសញ្ញាស្ថាបនិក	ពិធីសារបន្ថែមនៃសន្ធិសញ្ញាស្ថាបនិក
<p>គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧</p>	<p>កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ICCPR) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៦</p>	<p>ពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (អនុញ្ញាតបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលបាន) អនុម័តក្នុងឆ្នាំ១៩៦៦</p> <p>ពិធីសារបន្ថែមទីពីរនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ដែលមានគោលបំណងលុបបំបាត់ទោសប្រហារជីវិត អនុម័តក្នុងឆ្នាំ១៩៨៩</p>
<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៥</p>	<p>កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ICESCR) បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៦</p>	<p>ពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ អនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨។ ដោយសង្ឃឹមថាមហាសន្និបាតនឹងអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨</p> <p>ពិធីសារបន្ថែមនេះអនុញ្ញាតបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលនៅពេលចូលជាធរមាន។</p>
<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍ បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧០</p>	<p>អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ (អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ICERD) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៥</p>	<p>គ្មានពិធីសារបន្ថែម</p>
<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុប</p>	<p>អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់</p>	<p>ពិធីសារបន្ថែមនៃ</p>

<p>បំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨២</p>	<p>រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ (អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ CEDAW) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩</p>	<p>អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ (ដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល និងការស្រាវជ្រាវ) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៩</p>
<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៧</p>	<p>អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មឯទៀតដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ និងបន្តោកបន្ទាប (អនុសញ្ញា CAT) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៤។</p>	<p>សូមមើលប្រអប់បន្ទាប់</p>
<p>អនុគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការទប់ស្កាត់ទារុណកម្ម បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦</p>	<p>ពិធីសារបន្ថែមនៃ អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មឯទៀតដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ និងបន្តោកបន្ទាប (ពិធីសារបន្ថែម OPCAT) (បង្កើតយន្តការឃ្លាំមើលថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០២។</p>	
<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារ បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩១</p>	<p>អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ (អនុសញ្ញា CRC) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៩។</p>	<p>ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារពាក់ព័ន្ធការចូលរួមនៅក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០០</p> <p>ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារលើការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបថត និងសម្ភារៈ អាសអាភាសកុមារអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០០</p>

<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ បង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៤</p>	<p>អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ (អនុសញ្ញា ICRMW) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩០។</p>	<p>គ្មានពិធីសារបន្ថែម</p>
<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនពិការបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨</p>	<p>អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦។</p>	<p>ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ (ដែលអនុញ្ញាតបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល) អនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦។</p>
<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ (មិនទាន់បង្កើតឡើងនៅឡើយត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)</p>	<p>អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារជនគ្រប់រូបពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ អនុម័តក្នុងឆ្នាំ២០០៦ (មិនទាន់អនុវត្តជាធរមានត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)</p>	<p>គ្មានពិធីសារបន្ថែម</p>

i. ព័ត៌មាននៃការិយាល័យ OHCHR ស្តីពីគណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស

លោកអ្នកអាចពិនិត្យមើលព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងគណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សបាននៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR និងនៅក្នុងសលាកបត្រនៃការិយាល័យ OHCHR ដូចខាងក្រោម៖

- លេខ ១០ (វិ.លើកទី ១)៖ សិទ្ធិកុមារ
- លេខ ១២៖ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍
- លេខ ១៥ (វិ.លើកទី ១)៖ សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ៖ គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស
- លេខ ១៦ (វិ.លើកទី ១) ៖ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌
- លេខ ១៧៖ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម
- លេខ ២២៖ ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ៖ អនុសញ្ញា និងគណកម្មាធិការ
- លេខ ២៤ (វិ.លើកទី ១)៖ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងគណកម្មាធិការ
- លេខ ៣០៖ ប្រព័ន្ធសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ៖ សេចក្តីផ្តើមស្តីពីសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សសំខាន់ៗ និងគណកម្មាធិការសន្និសីទ និង
- លេខ ៧ (វិ.លើកទី ១)៖ យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង

សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR សម្រាប់បញ្ជីថ្មីៗស្តីពីសណាកប័ត្រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីប្រព័ន្ធរាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី សូមមើលរបាយការណ៍ស្តីពីវិធីបំពេញការងាររបស់គណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការធ្វើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី (HRI/MC/2008/4)។

ខ. តើគណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សបំពេញការងារយ៉ាងដូចម្តេច?

គណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សបំពេញមុខងារឃ្នាំមើលវិធីដែលរដ្ឋភាគីអនុវត្តសន្ធិសញ្ញា។ ទោះបីជាគណកម្មាធិការទាំងនេះសម្របសម្រួលសកម្មភាពរបស់ពួកគេក៏ដោយ នីតិវិធីនិងការអនុវត្តរបស់ពួកគេមានលក្ខណៈខុសៗគ្នា។ ភាពខុសគ្នាសំខាន់ៗខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៅទំព័រចុងក្រោយក្នុងជំពូកនេះ។

១. កាតព្វកិច្ចធ្វើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី

នៅពេលរដ្ឋមួយបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាភាគីនៃសន្ធិសញ្ញារួចហើយ ក្រៅពីកាតព្វកិច្ចអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិសំខាន់ៗនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា រដ្ឋមានកាតព្វកិច្ចដាក់របាយការណ៍តាមកាលកំណត់ជូនទៅគណកម្មាធិការមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការនានាដែលរដ្ឋបានធ្វើឡើងដើម្បី អនុវត្តសន្ធិសញ្ញា។ របាយការណ៍ទាំងនេះត្រូវបញ្ជូលវិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល តុលាការ ឬ វិធានការផ្សេងៗទៀតដែលរដ្ឋបានអនុម័តសម្រាប់យកមកអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃសន្ធិសញ្ញា និងផ្តល់ព័ត៌មានអំពីឧបសគ្គដែលរដ្ឋបានជួបប្រទះ។ របាយការណ៍ទាំងនេះនឹងយកមកពិនិត្យនៅដំណាក់កាលចុងក្រោយដោយគណកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធដោយមានវត្តមានចូលរួមពីគណប្រតិភូតំណាងរដ្ឋនោះផងដែរ។

ជាធម្មតា របាយការណ៍បឋមត្រូវដាក់ជូនក្នុងចន្លោះពេល ១ ឆ្នាំ ទៅ ២ ឆ្នាំក្រោយសន្ធិសញ្ញាចូលជាធរមាននៅក្នុងប្រទេសរបស់រដ្ឋភាគី។ របាយការណ៍ក្រោយៗទៀតត្រូវដាក់ជូនតាមកាលកំណត់ចន្លោះពី ២ ឆ្នាំ ទៅ ៥ ឆ្នាំអាស្រ័យទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃសន្ធិសញ្ញា និងសេចក្តីសម្រេចដែលបានធ្វើឡើងដោយគណកម្មាធិការ។ គណកម្មាធិការមួយចំនួនទទួលយករបាយការណ៍រួម ពោលគឺមានន័យថារដ្ឋភាគីមួយអាចដាក់របាយការណ៍តាមកាលកំណត់ចំនួន ២ ឬ ៣ ច្បាប់បញ្ចូលនៅក្នុងរបាយការណ៍រួមមួយតែម្តងជូនទៅគណកម្មាធិការ។ គណកម្មាធិការសន្និសីទភាគច្រើនកំណត់ពេលវេលាក្នុងការដាក់របាយការណ៍បន្ទាប់នៅក្នុងសេចក្តីសង្កេតសរុបរបស់ខ្លួន។

រដ្ឋភាគីត្រូវបានជម្រុញឲ្យមើលឃើញថា ការរៀបចំរបាយការណ៍របស់ពួកគេពុំមែនជាការបំពេញកាតព្វកិច្ចអន្តរជាតិប៉ុណ្ណោះនោះទេ វាគឺជាឱកាសក្នុងការវាយតម្លៃស្ថានភាពនៃការការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសរបស់គេក្នុងគោលបំណងរៀបចំជាគោលនយោបាយ។

២. ការពិចារណានៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី បញ្ជីស្តីពីបញ្ហា

នៅមុនសម័យប្រជុំដែលគណកម្មាធិការនឹងពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី គណកម្មាធិការរៀបចំ**បញ្ជីស្តីពីបញ្ហា** និងសំនួរដែលបញ្ជូនទៅរដ្ឋភាគី។ ជាធម្មតា រដ្ឋភាគីនឹងដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបញ្ជីនេះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ចម្លើយទាំងនោះត្រូវបានដាក់បង្ហាញនៅក្នុងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ចម្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅនឹងបញ្ជីស្តីពីបញ្ហាគឺជាការបំពេញបន្ថែមលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី ហើយមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់នៅពេលមានការពន្យារពេលយូរនៅចន្លោះពេលដាក់របាយការណ៍តាមកាលកំណត់ និងពេលពិនិត្យមើលរបាយការណ៍។

គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារកោះប្រជុំក្រុមការងាររយៈពេលមួយសប្តាហ៍នៅមុនសម័យប្រជុំដើម្បីរៀបចំបញ្ជីស្តីពីបញ្ហា និងសំនួរពាក់ព័ន្ធនឹងរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីដែលនឹងត្រូវយកមកពិចារណានៅក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខ។ គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សចាត់តាំងការងារនេះទៅ**ក្រុមការងារទទួលបន្ទុករបាយការណ៍ប្រចាំប្រទេស**⁴¹ ដែលជួបប្រជុំគ្នានៅមុនសម័យប្រជុំពិនិត្យមើលរបាយការណ៍របស់រដ្ឋ។

គណកម្មាធិការភាគីច្រើនតែងតាំងសមាជិកម្នាក់របស់ខ្លួនឲ្យបំពេញការងារ**អ្នកធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំប្រទេស**ដើម្បីដឹកនាំនៅក្នុងការរៀបចំបញ្ជីស្តីពីបញ្ហាសម្រាប់ប្រទេសជាក់លាក់ណាមួយ។

ប្រភពព័ត៌មានផ្សេងទៀត

ក្រៅពីរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអាចទទួលបានព័ត៌មានស្តីពីការអនុវត្តបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងសន្តិសញ្ញាពីភ្នាក់ងារនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ មូលនិធិ និងកម្មវិធី អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ (ស្ថាប័ន NHRIs) ព្រមទាំងសង្គមស៊ីវិលជាពិសេស អង្គការ NGOs (ទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិ សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងស្ថាប័នសិក្សាអប់រំ។

ការពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី

⁴¹ ក្រុមការងារទទួលបន្ទុករបាយការណ៍ប្រចាំប្រទេសរួមមានអ្នកធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំប្រទេស និងសមាជិកចំនួន ៤ ទៅ ៦ នាក់នៅក្នុងគណកម្មាធិការដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយប្រធាន។

រដ្ឋភាគីត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការដើម្បីបង្ហាញ របាយការណ៍របស់ពួកគេ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួររបស់សមាជិកគណកម្មាធិការ និងដើម្បីផ្តល់ ព័ត៌មានបន្ថែមជូនគណកម្មាធិការ។ ក្រោយពីទទួលបានព័ត៌មានទាំងអស់រួចមក គណកម្មាធិការធ្វើ ការពិនិត្យរបាយការណ៍រួមគ្នាជាមួយនឹងតំណាងរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងចូលរួមក្នុងកិច្ចសន្ទនា ក្នុងន័យស្ថាបនា និងជួយជ្រោមជ្រែងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋក្នុងការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញាឲ្យបានពេញ លេញ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាពុំមែនជាស្ថាប័នតុលាការនោះទេ។ គណកម្មាធិការទាំងនេះគ្រាន់តែឃ្លាំមើលការអនុវត្ត និងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងយោបល់ប្រឹក្សា ជូនដល់រដ្ឋតែប៉ុណ្ណោះ។

i. ព័ត៌មានដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៀងទាត់ស្តីពីសម័យប្រជុំគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិ មនុស្សនាពេលបន្តបន្ទាប់ និងរដ្ឋដែលគ្រោងនឹងចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំទាំងនោះអាចពិនិត្យមើល បាននៅលើផ្នែកស្តីពីគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

សេចក្តីសង្កេតសរុប និងអនុសាសន៍

ផ្នែកលើកិច្ចសន្ទនាជាមួយនឹងរដ្ឋ និងព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលទទួលបាន គណកម្មាធិការ សន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអនុវត្តនូវវិធីសាស្ត្រមួយដែលជាទូទៅហៅថាសេចក្តីសង្កេតសរុប⁴²។ សេចក្តី សង្កេតសរុបនេះលើកឡើងទាំងផ្នែកវិជ្ជមាននៃការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញាដោយរដ្ឋ និងចំណុចដែល គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាផ្តល់អនុសាសន៍ជូនរដ្ឋដើម្បីចាត់វិធានការបន្ថែម។ វាមានសារសំខាន់ ណាស់ដែលរដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍តបជូនគណកម្មាធិការនៅក្នុងរបាយការណ៍តាមកាលកំណត់ នាពេលក្រោយដោយបង្ហាញអំពីវិធានការដែលរដ្ឋភាគីបានធ្វើឡើងដើម្បីអនុវត្តតាមអនុសាសន៍ ទាំងនេះព្រមទាំងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិសន្ធិសញ្ញាផងដែរ។

ការបន្តតាមដានអនុសាសន៍

ដើម្បីជួយរដ្ឋក្នុងការអនុវត្តអនុសាសន៍របស់ពួកគេ គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សបាន ចាប់ផ្តើមណែនាំនីតិវិធីនានាដើម្បីធានានូវការបន្តតាមដានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើសេចក្តីសង្កេត សរុបរបស់គណកម្មាធិការ។ គណកម្មាធិការខ្លះស្នើសុំនៅក្នុងសេចក្តីសង្កេតសរុបរបស់ពួកគេឲ្យរដ្ឋធ្វើ របាយការណ៍ត្រឡប់ទៅអ្នកធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំប្រទេស ឬ អ្នកធ្វើរបាយការណ៍បន្តតាមដាន នៅក្នុង រយៈពេលដែលបានឯកភាពណាមួយស្តីពីវិធានការដែលបានធ្វើឡើងឆ្លើយតបទៅនឹងអនុសាសន៍

⁴² គណកម្មាធិការខ្លះហៅថា “មតិយោបល់សរុប” ស្របទៅតាមពាក្យពេចន៍នៃសន្ធិសញ្ញារបស់ពួកគេ។

ជាក់លាក់ ឬ “កង្វល់អាទិភាព” នានា។ បន្ទាប់មក អ្នកធ្វើរបាយការណ៍នឹងដាក់របាយការណ៍តបជូន គណកម្មាធិការវិញ។

សមាជិកខ្លះនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាបានធ្វើទស្សនកិច្ចនៅតាមបណ្តាប្រទេសនានា តាមការអញ្ជើញរបស់រដ្ឋភាគីដើម្បីបន្តតាមដានរបាយការណ៍ និងការអនុវត្តសេចក្តីសង្កេតសរុប។

៣. ការពិចារណាលើបណ្តឹងពីបុគ្គលដែលបានអះអាងថា រដ្ឋភាគីបានរំលោភ សិទ្ធិរបស់ពួកគេ

ក្នុងករណីដែលលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនត្រូវបានបំពេញ គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស ចំនួន ៧ ពិចារណាលើបណ្តឹង ឬ **លិខិតឆ្លើយឆ្លងពីបុគ្គលដែលបានអះអាងថា រដ្ឋភាគីបានរំលោភសិទ្ធិ របស់ពួកគេ**។ គណកម្មាធិការទាំងនេះរួមមានគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើង ពូជសាសន៍ គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម គណ កម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុក ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនពិការ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការ បាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ។ **គិតត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ យន្តការបណ្តឹងនៃគណកម្មាធិការទទួល បន្ទុកពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ពុំទាន់បានអនុវត្តនៅឡើយទេ ហើយយន្តការបណ្តឹងនៃគណកម្មាធិការ ទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំក៏ពុំទាន់បានបង្កើតឡើងដែរ**។ ក្រោយពេលចូលជាធរមាន ពិធីសារ បន្ថែមនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌នឹងអនុញ្ញាតឲ្យបណ្តឹងជា លក្ខណៈផងដែរ។

គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាមិនអាចពិចារណាបណ្តឹងទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋភាគី នោះទេលើកលែងតែរដ្ឋបានទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចនេះយ៉ាងជាក់លាក់តាមរយៈការធ្វើសេចក្តីប្រកាស នៅក្នុងមាត្រានៃសន្តិសញ្ញាពាក់ព័ន្ធ ឬ តាមរយៈការទទួលស្គាល់ពិធីសារបន្ថែមពាក់ព័ន្ធណាមួយ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពី**បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល សូមអានជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទ ប្រកាន់អំពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស)** នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតអំពីបណ្តឹងបុគ្គលដែលបានដាក់ប្តឹងទៅគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស (ក៏ត្រូវបាន ហៅថា ញត្តិផងដែរ) រួមមានយោបល់ប្រឹក្សា និងសេចក្តីណែនាំស្តីពីរបៀបដាក់បណ្តឹង លោកអ្នកអាច ពិនិត្យមើលបាននៅក្នុងផ្នែកស្តីពីគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

៤. បណ្តឹង និងវិវាទអន្តររដ្ឋ

សន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សខ្លះរួមមានបទប្បញ្ញត្តិអនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋភាគីប្តឹងទៅគណកម្មាធិការ
សន្និសីទពាក់ព័ន្ធអំពីការចោទប្រកាន់ការរំលោភសន្និសីទដោយរដ្ឋភាគីមួយទៀត។ **គិតមកត្រឹម
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ នីតិវិធីទាំងនេះពុំទាន់ត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅឡើយនោះទេ។**

៥. កិច្ចស្រាវជ្រាវ

គណកម្មាធិការសន្និសីទចំនួន ៤ ពេលគឺ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម
គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុក
សិទ្ធិជនពិការ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ (ក្រោយពេលបង្កើតឡើង) អាច
ផ្តួចផ្តើមកិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់ប្រសិនបើបានទទួលព័ត៌មានអាចទុកចិត្តបាន ដូចជា ការចង្អុលបង្ហាញ
ដែលមានមូលដ្ឋានជាក់លាក់អំពីការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ ហួសហេតុ ឬ ជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធលើអនុសញ្ញានានា
នៅក្នុងរដ្ឋភាគីណាមួយ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវនេះមិនអាចធ្វើឡើងចំពោះរដ្ឋភាគីដែលពុំទទួលយកនីតិវិធី
នេះ ហើយដែលបានដកចេញយ៉ាងច្បាស់នូវសមត្ថកិច្ចនៃគណកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធក្នុងការបំពេញកិច្ច
ស្រាវជ្រាវ⁴³។

ក្នុងករណីចាំបាច់ និងក្នុងករណីមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋភាគី កិច្ចសាកសួរអាចរួមបញ្ចូល
ទស្សនកិច្ចទៅតាមរដ្ឋផងដែរ។ ក្រោយពីពិនិត្យរបកគំហើញនៃកិច្ចស្រាវជ្រាវនេះ គណកម្មាធិការដាក់
របកគំហើញនេះជូនទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធរួមជាមួយនឹងមតិយោបល់ និងអនុសាសន៍។

នីតិវិធីស្តីពីកិច្ចស្រាវជ្រាវត្រូវរក្សាការសម្ងាត់ ហើយគណកម្មាធិការត្រូវស្នើសុំកិច្ចសហការពី
រដ្ឋភាគីនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចដំណើរការស្រាវជ្រាវនេះ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីកិច្ចស្រាវជ្រាវ លោកអ្នករកមើលបាននៅក្នុងសលាកប័ត្រលេខ ៣០
ស្តីពីប្រព័ន្ធសន្និសីទសន្និមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

៦. នីតិវិធីដាស់តឿនបឋម និងចំណាត់ការបន្ទាន់

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣មក គណកម្មាធិការស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍បាន
បង្កើតនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងការដាស់តឿនបឋម និងចំណាត់ការបន្ទាន់⁴⁴។ នីតិវិធីដាស់តឿនបឋម

⁴³ នៅពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាភាគី រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្មអាចធ្វើសេចក្តីប្រកាសមិន
ទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចមួយនេះអនុលោមតាមមាត្រា ២៨។ រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុប
បំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទអាចមិនដាក់បញ្ចូលសមត្ថកិច្ចស្រាវជ្រាវដោយស្មើគ្នាបស់គណកម្មា
ធិការតាមរយៈសេចក្តីប្រកាសអនុលោមតាមមាត្រា ១០។ រដ្ឋណាមួយដែលប្រកាសមិនទទួលស្គាល់នីតិវិធីនេះ
អាចសម្រេចទទួលយកនីតិវិធីវិញនាពេលក្រោយ។

⁴⁴ សូមមើល A/48/18 ឧបសម្ព័ន្ធ III។

មានគោលបំណងទប់ស្កាត់បញ្ហាដែលកើតមានស្រាប់នៅក្នុងរដ្ឋភាគីកុំឲ្យឈានទៅរកវិវាទថ្មីមួយ ឬ ដើម្បីទប់ស្កាត់កុំឲ្យវិវាទកើតឡើងវិញ។ នីតិវិធីចំណាត់ការបន្ទាន់មានគោលបំណងឆ្លើយតបទៅនឹង បញ្ហាដែលតម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ភ្លាមៗដើម្បីទប់ស្កាត់ ឬ កម្រិតវិសាលភាព ឬ ចំនួននៃការ រំលោភធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍។ តាម ការអនុវត្តជាក់ស្តែង នីតិវិធីទាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដំណាលគ្នា ហើយអាចប្រើប្រាស់ដោយ គណកម្មាធិការខ្លួនឯង ឬ ដោយភាគីមានប្រយោជន៍ដូចជាក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច និងរួមទាំង តួអង្គសង្គមស៊ីវិលផងដែរ។

៧. សេចក្តីពន្យល់ទូទៅ

គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនីមួយៗបោះពុម្ពផ្សាយការបកស្រាយប្បញ្ញត្តិនៃ សន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សដែលខ្លួនតាមដានក្នុងទម្រង់ជា**សេចក្តីពន្យល់ទូទៅ** (គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុក ការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើង ប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទប្រើប្រាស់ពាក្យ “អនុសាសន៍ទូទៅ”)។

សេចក្តីពន្យល់ទូទៅផ្តល់ការណែនាំស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញាដោយរួមបញ្ចូលប្រធានបទ ផ្សេងៗរាប់ទាំងការបកស្រាយលម្អិតលើបទប្បញ្ញត្តិសារធាតុរហូតដល់ការណែនាំទូទៅស្តីពីព័ត៌មាន លើមាត្រាជាក់លាក់នៅក្នុងសន្តិសញ្ញាដែលរដ្ឋគូរដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងរបាយការណ៍របស់ពួកគេ។

i. **សេចក្តីពន្យល់ទូទៅ និងអនុសាសន៍ទូទៅ**ដែលបានប្រើប្រាស់ដោយគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា សិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានចងក្រងជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ដើម្បីពិនិត្យមើលយោបល់ និងព័ត៌មានទាំងនេះស្តីពី កាលបរិច្ឆេទនៃកិច្ចពិភាក្សានាពេលខាងមុខ សូមចូលទៅកាន់ផ្នែកស្តីពីគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិ មនុស្សនៃគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR។

៨. កាលបរិច្ឆេទនៃការពិភាក្សាទូទៅ/ការដេញដោលលើវិស័យប្រធានបទ

គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សជាច្រើនបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការពិភាក្សាទូទៅ លើវិស័យប្រធានបទជាក់លាក់ ឬ បញ្ហាកង្វល់នានា។ ជាទូទៅ ការពិភាក្សាលើវិស័យប្រធានបទ ទាំងនេះបើកចំហឲ្យសាធារណជនចូលរួម ដូចជា ដៃគូអង្គការសហប្រជាជាតិ គណប្រតិភូមកពី រដ្ឋភាគី និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិល ជាពិសេស អង្គការ NGOs គ្រឹះស្ថានអប់រំ សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងអ្នក ជំនាញ។ លទ្ធផលនៃការពិភាក្សានេះអាចជួយជ្រោមជ្រែងដល់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស នៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីព្រាងសេចក្តីពន្យល់ទូទៅថ្មីៗ ហើយវាក៏អាចជួយរដ្ឋ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ស្វែងយល់អំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃសន្តិសញ្ញា។

៩. កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃប្រធានគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងកិច្ចប្រជុំអន្តរគណៈកម្មាធិការ

កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃប្រធានគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និង**កិច្ចប្រជុំអន្តរគណៈកម្មាធិការ**រៀបចំឡើងនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ហើយជាវេទិកាសម្រាប់សមាជិកគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពិភាក្សាការងារ និងពិចារណាវិធីធ្វើយ៉ាងណាឲ្យប្រព័ន្ធគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាទាំងមូលកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន។ បញ្ហានានាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងនេះបានដាក់បញ្ចូលការបង្កើនជាមុន និងការបញ្ចៀបបញ្ចូលនីតិវិធីធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស សុខដុមរមនីយកម្មនៃនៃវិធីបំពេញការងាររបស់គណៈកម្មាធិការ ការបន្តតាមដានសន្តិសីទពិភពលោក និងបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ក្រៅផ្លូវការជាមួយនឹងរដ្ឋភាគីព្រមទាំងជាមួយនឹងដៃគូអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការ NGOs ក៏ត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ប្រធាននេះផងដែរ។

កិច្ចប្រជុំអន្តរគណៈកម្មាធិការរួមបញ្ចូលប្រធាន និងសមាជិកពីររូបបន្ថែមទៀតមកពីគណៈកម្មាធិការនីមួយៗ។ តំណាងគណៈកម្មាធិការកាន់តែច្រើននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំអន្តរគណៈកម្មាធិការនឹងធ្វើឲ្យការពិភាក្សាលើអនុសាសន៍អំពីបញ្ហានានាទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្របំពេញការងារកាន់តែក្បាល ហើយបញ្ហាផ្សេងៗទៀតអាចពិភាក្សាទៅបានផងដែរនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ប្រធាន។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពី**កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃប្រធានគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងកិច្ចប្រជុំអន្តរគណៈកម្មាធិការ** សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

៩. កំណែទម្រង់គណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា

នីតិវិធី និងវិធីបំពេញការងារនៃគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានយកមកពិភាក្សាជាបន្តបន្ទាប់ ហើយនឹងត្រូវបានចាត់ទុកថាជាផ្នែកមួយនៃកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធផ្តល់មានលក្ខណៈទូលំទូលាយដែលអង្គការសហប្រជាជាតិបានធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះ⁴⁵។ មកទល់បច្ចុប្បន្ន

⁴⁵ នៅក្នុងរបាយការណ៍ឆ្នាំ២០០២ “ការពង្រឹងអង្គការសហប្រជាជាតិ៖ របៀបវារៈសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូររូបបន្ថែមទៀត” (A/57/387 និងកំណែលើកទី១) អតីតអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ លោក Kofi Anna បានអំពាវនាវឲ្យគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សឲ្យបង្កើតវិធីសាស្ត្ររួមគ្នាមួយអនុវត្តចំពោះសកម្មភាពរបស់គណៈកម្មាធិការ។ នៅក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០០៥ នៅក្នុងរបាយការណ៍ “ក្នុងក្របខណ្ឌសេរីភាពធំធេងជាងមុន៖ ដំណើរឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍ សន្តិសុខ និងសិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នា” អគ្គលេខាធិការបានស្នើសុំឲ្យ “ពិនិត្យសម្រេចចុងក្រោយ និងអនុវត្តគោលការណ៍រួមគ្នាស្តីពីការធ្វើរបាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា

កំណែទម្រង់គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សបានផ្ដោតលើការសម្របសម្រួល និងសុខដុបរមនីយកម្មលើវិធីបំពេញការងារ រួមទាំងការអនុម័ត “បទដ្ឋានអនុវត្តល្អៗ” និងការបញ្ចៀបចូលនៃលក្ខខណ្ឌធ្វើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីតាមរយៈការប្រើប្រាស់ឯកសារចំបងរួម និងរបាយការណ៍ដែលផ្ដោតលើសន្ធិសញ្ញាជាក់លាក់⁴⁶។

លើសពីនេះ គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សកំពុងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពរវាងគណកម្មាធិការខ្លួនឯងជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេស ពាក់ព័ន្ធនឹងយន្តការពិនិត្យមើលរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ថ្មីមួយ ហើយនឹងបង្កើតទម្រង់បែបបទសម្រាប់លើកកម្ពស់ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស⁴⁷។ ដោយហេតុត្រូវបង្កើនចំនួនគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងយន្តការនីតិវិធី កំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធបន្ថែមក៏ត្រូវបានពិភាក្សាផងដែរដោយរួមទាំង ការបង្កើតគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាអចិន្ត្រៃយ៍រួមមួយ ដូចបានស្នើសុំនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដោយអតីតឧត្តមស្នងការសិទ្ធិមនុស្សគឺលោកស្រី Louise Arbour។

ទាំងអស់ដើម្បីឲ្យគណកម្មាធិការទាំងនេះអាចដំណើរការជាប្រព័ន្ធជាភាពរួមគ្នាមួយ” (A59/2005 កថាខណ្ឌ ១៤៧)។

⁴⁶ សូមមើល “គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើរបាយការណ៍អនុលោមតាមសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ រួមទាំង គោលការណ៍ណែនាំស្តីបីឯកសារចំបងរួម និងឯកសារដែលផ្ដោតលើសន្ធិសញ្ញាជាក់លាក់” (HRI/MC/2005/3)។

⁴⁷ សូមមើល “ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស រួមទាំង កាតព្វកិច្ចធ្វើរបាយការណ៍អនុលោមតាមលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស” (A/62/224)។

គ. របៀបប្រើប្រាស់ និងបំពេញការងារជាមួយនឹងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស

ការបំពេញការងារជាមួយនឹងសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា វាជាវិធីដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយសម្រាប់សង្គមស៊ីវិលក្នុងការចូលរួមចំណែកអនុវត្តសិទ្ធិមនុស្ស និងការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំជាក់ស្តែងស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។ នៅក្នុងក្របខណ្ឌជាតិ សង្គមស៊ីវិលដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់តាមរយៈសកម្មភាពឃ្នាំមើល លើកកម្ពស់ និងបន្តតាមដាននានាពាក់ព័ន្ធនឹងការងារនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា។ ការងារនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សបានចំណេញប្រយោជន៍ពីការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃដំណើរការធ្វើរបាយការណ៍ និងនៅក្នុងដំណើរការនានាដូចជាការធ្វើបណ្តឹង កិច្ចស្រាវជ្រាវ និងការដាស់តឿនបឋមជាដើម។

តាំងពីដើមមក អង្គការ NGOs គឺជាអង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលចូលរួមការងារជាមួយនឹងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេស នៅក្នុងសម័យប្រជុំនានារបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ដូចជា អ្នកជំនាញម្នាក់ៗ និងអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស អ្នកគ្រឹះស្ថានអប់រំ និងស្ថាប័នសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងសមាជិកក្រុមវិជ្ជាជីវៈក៏ចូលរួមចំណែកយ៉ាងញឹកញាប់នៅក្នុងដំណើរការធ្វើរបាយការណ៍លើសន្តិសញ្ញាផងដែរ។ ការចូលរួមរបស់ពួកគេ ជាពិសេស ការដាក់ព័ត៌មានជូនគណកម្មាធិការ ឬ ការចូលរួមសម័យប្រជុំ ជាធម្មតា ត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយអង្គការ NGOs ដែលមានការយល់ដឹង និងសកម្មនៅក្នុងប្រព័ន្ធរាយការណ៍នៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស។

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការចែងប្រមើលទុកយ៉ាងច្បាស់អំពីតួនាទី “របស់ស្ថាប័នជំនាញ” នៅក្នុងការងារនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញានីមួយៗ។ យោងតាមអនុសញ្ញាចំនួនពីរខាងដើម ស្ថាប័នជំនាញនេះត្រូវបានគេបកស្រាយថាសំដៅលើអង្គការ NGOs។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ និងគណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារបានអនុម័តគោលការណ៍ណែនាំពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងការងារនៃគណកម្មាធិការ (នៅក្នុងករណីទាំងនេះ គឺសំដៅជាពិសេសលើអង្គការ NGOs)⁴⁸។ គម្រូបបឋម

⁴⁸ សូមមើល “ការចូលរួមរបស់ NGO នៅក្នុងសកម្មភាពនៃគណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌” (E/C.12/2000/6) និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការចូលរួមរបស់ដៃគូ (អង្គការ NGOs និងអ្នកជំនាញ) នៅក្នុងក្រុមការងាររៀបចំសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារ (CRC/C/90 ឧបសម្ព័ន្ធ VIII)។

នៃការប្រាស្រ័យទាក់ទាក់គ្នារបស់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាមួយនឹងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស មានលក្ខណៈខុសៗគ្នាពីមួយទៅមួយ។ **គម្រូបបឋមទាំងនេះត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃជំពូកនេះ។**

១. ការជម្រុញការអនុម័តលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិថ្មីៗ និងការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការចូលជាភាគីនៃសន្តិសញ្ញាដែលមានស្រាប់

សង្គមស៊ីវិលអាចដើរតួនាទីដ៏សំខាន់នៅក្នុងការបង្កើត និងការអនុម័តលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិ ថ្មីៗ។ តាមរយៈការតស៊ូមតិឲ្យរដ្ឋបង្កើត និងអនុម័តសន្តិសញ្ញាថ្មីៗ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចជួយដល់ការពង្រឹងនិយាមអន្តរជាតិ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស។

តួនាទីសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងការបង្កើតបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិថ្មីៗ		
<p>អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ និងពិធីសារបន្ថែម</p> <p>នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ មហាសន្និបាតបានអនុម័តអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ និងពិធីសារបន្ថែម។ សង្គមស៊ីវិល ជាពិសេស ជនពិការ និងអង្គការតំណាងពួកគេ បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅគ្រប់ដំណាក់កាលដើម្បីឈានទៅរកការអនុម័តលិខិតុបករណ៍ទាំងនេះ។ តំណាងសង្គមស៊ីវិលបានចូលរួមនៅក្នុងការចរចាអត្ថបទ</p>	<p>ហើយបច្ចុប្បន្នធ្វើការងារយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការជម្រុញឲ្យរដ្ឋផ្តល់សច្ចាប័នលើសន្តិសញ្ញាទាំងនេះ។</p> <p>អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការត្រូវបានចរចានៅចន្លោះឆ្នាំ២០០២ រហូតដល់ឆ្នាំ២០០៦ ដូច្នេះ វាជាសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សមួយដែលត្រូវបានចរចាយ៉ាងលឿនបំផុត។ នៅក្នុងឱកាសអនុម័តអនុសញ្ញានេះ អតីតឧត្តមស្នងការលោកស្រី Louise Arbour បានកត់សម្គាល់អំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលពុំធ្លាប់មានពីមុនរវាងរដ្ឋ, អង្គការសហប្រជាជាតិ និងស្ថាប័ន NHRIs នៅក្នុងការព្រាងសន្តិសញ្ញាថ្មីនេះ ដោយបានលើក</p>	<p>ឡើងថា៖</p> <p><i>ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការគោរព និងភាគសរសើរចំពោះសហគមន៍ជនពិការដែលបានផ្តល់កម្លាំងរុញច្រានគ្មានងាកនៅក្នុងឱកាសដ៏សំខាន់នេះ។ ពួកគេមានតួនាទីនាំទៅរកការផ្លាស់ប្តូរមួយ។ អ្វីដែលច្បាស់ជាងនោះគឺយោងតាមពាក្យពេចន៍គ្រប់ម៉ត់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាស ឬ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ ចលនាជនពិការបានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសមត្ថភាពក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនិច្ចលភាព ភាពព្រឺងយកន្តើយ និងការតស៊ូដោយចំហដើម្បីទទួលបានសេចក្តីប្រាថ្នាតាមអំណាចផ្លូវច្បាប់នូវសមភាព និងយុត្តិធម៌។</i></p>

អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារជនគ្រប់រូបពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ

<p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាពិសេសសមាគមគ្រួសារជនរងគ្រោះនៃការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំគឺជាអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារនៃអតីតគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សដែលបានព្រាងអនុសញ្ញានេះ។ លោកស្រី Marta Ocampo de Vásquez ដែលមានកូនស្រីជាជនរងគ្រោះម្នាក់នៃការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំនៅប្រទេសអាហ្សង់ទីនបានតស៊ូមតិឲ្យបញ្ចប់ប្រើប្រាស់ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ និងជម្រុញឲ្យអនុម័តលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិមួយដើម្បីលើកឡើងអំពីបញ្ហានេះអស់រយៈពេល ៣០ ឆ្នាំ។ លោកស្រីបានធ្វើជាតំណាងសហព័ន្ធអាមេរិកនៃសមាគមសាច់ញាតិជនជាប់ឃុំ-ជនបាត់ខ្លួន (សហព័ន្ធរដ្ឋសហគមន៍មនុស្សមតិ FEDEFAM) នៅក្នុងសម័យប្រជុំក្រុមការងារ។</p>	<p>នៅសម័យបើកប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនាថ្ងៃទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦។ នៅមុនពេលអនុម័តអនុសញ្ញានេះ លោកស្រី de Vásquez បានលើកឡើងថា៖</p> <p><i>នៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៧៧ ខ្ញុំបានចូលរួមចលនាមាតានៃ Plaza de Mayo...។ ខ្ញុំរួមជាមួយនឹងស្ត្រីទាំងឡាយបានចាប់ផ្តើមស្វែងយល់ ហើយបានដឹងថា ខ្ញុំមិនមែនត្រឹមតែស្វែងរកកូនស្រី និងកូនប្រុសខ្ញុំប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែកូនប្រុសស្រីនៃគ្រួសារអាហ្សង់ទីន និងអាមេរិកឡាទីនផ្សេងទៀតដែលបានបាត់ខ្លួន។ នៅក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកំពុងស្វែងរក "អ្នកទាំងអស់ដែលបានបាត់ខ្លួន" នៅជុំវិញពិភពលោក។</i></p> <p><i>ខ្ញុំសូមឲ្យអស់លោកលោកស្រីជ្រៀមថា ក្រោយហេតុការណ៍នៃការឃុំខ្លួន និងបាត់ខ្លួនអ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់យើង</i></p>	<p><i>យើងបានដឹងដោយក្តីលឿនថា យើងពុំអាចរកចម្លើយឃើញ។ គ្មានយន្តការដំណោះស្រាយមានសម្រាប់យើង ហើយក៏គ្មានការចេញដីកានាំខ្លួន ឬ ការការពារតាមផ្លូវតុលាការស្របច្បាប់សម្រាប់យើង។ ក្រោយមក ដោយសារសេចក្តីអស់សង្ឃឹមរបស់ពួកយើង ទើបយើងបានស្វែងរកទាក់ទងសហគមន៍អន្តរជាតិក៏ប៉ុន្តែ អ្វីដែលយើងបានដឹងនោះគឺថា គ្មានលិខិតុបករណ៍សមស្របណាមួយមានអត្ថិភាពសម្រាប់យើងប្រើប្រាស់។ ដូច្នោះហើយ ទើបយើងជួបជុំគ្នានៅថ្ងៃនេះម្តងទៀតស្នើសុំលោកស្រីប្រធាន និងគណប្រតិភូជាទីគោរពនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សឲ្យអនុម័តជាស្ថាពរនូវអនុសញ្ញានេះ។ យើងបានធ្វើដំណើរលើផ្លូវដ៏វែងឆ្ងាយជាមួយនឹងសមិទ្ធផល និងសេចក្តីស្រឡាញ់ចិត្ត។ ប៉ុន្តែ</i></p>
---	---	---

		<p>ថ្ងៃនេះ យើងងាកសំឡឹង មករកលោកលោកស្រី ស្នើសុំកុំឲ្យមានជនរង គ្រោះនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំង នឹងមនុស្សជាតិ ពោលគឺ ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ នេះតទៅទៀត។</p>
--	--	---

ប្រសិនបើរដ្ឋពុំទាន់ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាភាគីនៃសន្ធិសញ្ញា ឬ ពិធីសារបន្ថែមនោះទេ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលនៅថ្នាក់ជាតិអាចជម្រុញឲ្យរដ្ឋាភិបាលផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាភាគីតាមរយៈកិច្ចប្រឹងប្រែងសម្របសម្រួលជាមួយនឹងស្ថាប័ន NHRI និងសារព័ត៌មានជាតិ និង/ឬ តាមរយៈការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីបញ្ហានេះ។

i. ដើម្បីពិនិត្យមើលស្ថានភាពនៃការផ្តល់សច្ចាប័នលើសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងពិធីសារបន្ថែមសូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

២. ការឃ្លាំមើលកាតព្វកិច្ចធ្វើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី

រដ្ឋភាគីមិនមែនតែងតែអាចបំពេញកាតព្វកិច្ចធ្វើរបាយការណ៍រហូតនោះទេ ដោយសារហេតុផលផ្សេងៗ។ សង្គមស៊ីវិលអាចជម្រុញឲ្យរដ្ឋាភិបាលគោរពកាលបរិច្ឆេទកំណត់នៃការធ្វើរបាយការណ៍ និងអាចលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងដល់សាធារណជនអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋនៅក្នុងការដាក់របាយការណ៍ទៅតាមកាលកំណត់ណាមួយ។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមជូនរដ្ឋអំពីការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញាដែលពួកគេប្រមូលបាននៅក្នុងពេលពួកគេបំពេញសកម្មភាព ហើយនឹងអាចបំពេញការងារជាដៃគូជាមួយនឹងរដ្ឋដើម្បីឆ្ពោះទៅរកការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញា។

ប្រសិនបើរដ្ឋភាគីមិនទាន់បានដាក់របាយការណ៍ទៅតាមកាលកំណត់ ហើយមិនបានឆ្លើយតបទៅតាមសំណើរបស់គណកម្មាធិការសុំរបាយការណ៍ គណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអាចពិចារណាស្ថានភាពនៅក្នុងប្រទេសនោះនៅក្នុងសម័យប្រជុំណាមួយរបស់ខ្លួនបើទោះជាពុំមានរបាយការណ៍ពីរដ្ឋភាគីក៏ដោយ។ នីតិវិធីនេះត្រូវបានគេហៅថា **យន្តការនីតិវិធីសើវើ**។

សង្គមស៊ីវិលរួមជាមួយនឹងអង្គការដៃគូនៃអង្គការសហប្រជាជាតិអាចចែករំលែកព័ត៌មានសម្រាប់ជូនយន្តការនីតិវិធីសើវើនេះ។ ផ្អែកលើព័ត៌មាន និងកិច្ចសន្ទនាជាមួយនឹងរដ្ឋភាគី គណកម្មាធិការនឹងចេញសេចក្តីសង្កេតសរុបរួមទាំងអនុសាសន៍ផងដែរ។

៣. ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការធ្វើរបាយការណ៍ គណកម្មាធិការស្វាគមន៍ព័ត៌មានបន្ថែមអំពី ចំណុចគ្រប់បែបយ៉ាងដែលមានចែងនៅក្នុងសន្និសីទសញ្ញាដើម្បីឃ្លាំមើលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើការ អនុវត្តរបស់រដ្ឋ។ វិធីដ៏មានប្រសិទ្ធភាពបំផុតសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យសង្គមស៊ីវិលក្នុងការដាក់ព័ត៌មានបន្ថែមគឺ តាមរយៈរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ជារឿយៗ របាយការណ៍ដ៏មានប្រយោជន៍បំផុតគឺ របាយការណ៍ដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចសម្របសម្រួល របស់ត្រួតពិនិត្យសង្គមស៊ីវិលជាច្រើន។ ដូច្នោះ ត្រួតពិនិត្យសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យដាក់ព័ត៌មាន ជាលាយលក្ខណ៍អក្សររួមគ្នាស្តីអំពីប្រទេសណាមួយជាក់លាក់។

គម្រូបបែបបទសម្រាប់ដាក់ព័ត៌មានជូនគណកម្មាធិការសន្និសីទសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សមានលក្ខណៈ ខុសៗគ្នាពីមួយទៅមួយ។ ជាទូទៅ ត្រួតពិនិត្យសង្គមស៊ីវិលគួរដាក់ព័ត៌មាន និងឯកសារក្រោយរដ្ឋភាគីដាក់ របាយការណ៍ជូនគណកម្មាធិការសន្និសីទសញ្ញា និងនៅមុនពេលពិចារណារបាយការណ៍ទាំងនោះ។

គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ គណកម្មាធិការទទួល បន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារ ស្វាគមន៍ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអង្គការ NGOs ជាតិ និងអន្តរជាតិព្រមទាំងពីត្រួតពិនិត្យសង្គម ស៊ីវិលផ្សេងទៀត (ជាពិសេស អ្នកជំនាញម្នាក់ៗ គ្រឹះស្ថានអប់រំ សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងសមាជិកសភា) នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំបញ្ជីបញ្ហានានា។ គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារតម្រូវ ឲ្យដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងរយៈពេល ២ ខែ នៅមុនកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារត្រៀម រៀបចំ។ ត្រួតពិនិត្យសង្គមស៊ីវិលរួមទាំងគ្រឹះស្ថានអប់រំ និងសមាគមវិជ្ជាជីវៈក៏អាចដាក់ព័ត៌មានជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរជូនក្រុមការងារទទួលបន្ទុករបាយការណ៍ប្រចាំប្រទេសនៃគណកម្មាធិការប្រឆាំងនឹង ទារុណកម្ម និងគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សផងដែរ។

ជាទូទៅ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលបានដាក់ជូនគណកម្មាធិការសន្និ សីទសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានចាត់ទុកថាជាព័ត៌មានសាធារណៈ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី គណកម្មាធិការ នឹងរក្សាព័ត៌មាននេះសម្ងាត់ជាពិសេសប្រសិនបើមានសំណើសុំ។

របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលត្រួតពិនិត្យសង្គមស៊ីវិលបានដាក់ជូនពុំក្លាយជាឯកសារ ផ្លូវការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយក៏ពុំមានការកែសម្រួល ឬ បកប្រែឡើយ។ ដូច្នោះ វាមានសារ សំខាន់ដែលត្រួតពិនិត្យសង្គមស៊ីវិលត្រូវពិចារណាថា តើខ្លួនគួរដាក់ព័ត៌មានទាំងនេះជាភាសាណាមួយ ហើយនឹងត្រូវធានាថា ឯកសារដែលបានដាក់ជូនត្រូវតែជាភាសាការងារណាមួយនៃគណកម្មាធិការ ពាក់ព័ន្ធ។

លោកអ្នកចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យមើលចំណុចខាងក្រោមនៅមុនពេលដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរ៖

- តើរដ្ឋបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាភាគីនៃលិខិតុបករណ៍ពាក់ព័ន្ធដែរឬទេហើយប្រសិនបើបាន ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ចូលជាភាគីហើយនោះ ត្រូវពិនិត្យមើលខល្យបទប្បញ្ញត្តិចំពោះបទប្បញ្ញត្តិ ណាមួយដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋ។ (ជាទូទៅ ខល្យបទប្បញ្ញត្តិពុំបានរារាំងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលពី ការលើកឡើងបញ្ហាជាក់លាក់ និងដាក់បញ្ហាទាំងនេះជូនគណកម្មាធិការក្នុងក្របខណ្ឌ ជាការចំណាប់អារម្មណ៍នោះឡើយ)។
- **កាលបរិច្ឆេទដាក់របាយការណ៍បន្ទាប់ដោយរដ្ឋ** និងកាលបរិច្ឆេទកំណត់សម័យប្រជុំនាពេល បន្ទាប់របស់គណកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធ។ កាលបរិច្ឆេទទាំងនេះអាចកែប្រែបានតាមរយៈការ ជូនដំណឹងក្នុងរយៈខ្លីមួយតែប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះ វាមានសារសំខាន់ត្រូវទាក់ទងជាប្រចាំជាមួយនឹង លេខាធិការរដ្ឋាននៃគណកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធនៅមុនពេលឈានទៅចូលរួមសម័យប្រជុំ នីមួយៗ។
- បញ្ហាចំបងដែលកំពុង ឬ ត្រូវបានពិចារណាតាំងពីមុនរហូតមក។ វាមានសារសំខាន់ដែលតួអង្គ សង្គមស៊ីវិលត្រូវសិក្សាស្វែងយល់ឲ្យបានច្បាស់អំពី **ខ្លឹមសារនៃរបាយការណ៍មុនរបស់ រដ្ឋភាគីព្រមទាំងសេចក្តីសង្កេតសរុប និងបញ្ជីស្តីពីបញ្ហានានាពីមុនមក និង**
- **គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើរបាយការណ៍នៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស** (ដើម្បី ឲ្យតួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចជួយឃ្នាំមើលថាតើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីមានភាពស៊ីសង្វាក់ កម្រិតណា)។

i. ការដាក់របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

វិធីដ៏ចាំបាច់ផុតសម្រាប់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក្នុងការដាក់ព័ត៌មានជូនគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា សិទ្ធិមនុស្សគឺតាមរយៈការបង្កើតរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមួយរួមជាមួយនឹងរបាយការណ៍ របស់រដ្ឋ។

នៅមុនពេលតួអង្គសង្គមស៊ីវិលចាប់ផ្តើមព្រាងរបាយការណ៍ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគួរសិក្សាស្វែង យល់អំពីគោលការណ៍ណែនាំជាក់លាក់ស្តីពីការធ្វើរបាយការណ៍នៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិ មនុស្ស។ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរគួរមានរចនាសម្ព័ន្ធស្រដៀងគ្នានឹងរបាយការណ៍ផ្លូវការ របស់រដ្ឋក្នុងគោលបំណងចង់ឲ្យមានការវិភាគជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធថាតើ ច្បាប់ គោលនយោបាយ និង ការអនុវត្តរបស់រដ្ឋភាគីបានគោរពតាមគោលការណ៍ និងបទដ្ឋាននៃសន្តិសញ្ញាត្រឹមកម្រិតណា។

របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរគួរ៖

- មានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ ត្រឹមត្រូវ និងមានកម្មវត្ថុជាក់លាក់។

- គួសបញ្ជាក់បញ្ហានានាដែលអ្នកធ្វើរបាយការណ៍បានមើលឃើញនៅក្នុងការអនុវត្ត ហើយគួរផ្តល់អនុសាសន៍ជាក់លាក់ដើម្បីធ្វើឲ្យស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសមួយមានភាពប្រសើរឡើង និង
- ដាក់ជូនឲ្យបានឆាប់បំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាននៅមុនពេលកាលបរិច្ឆេទពិនិត្យរបាយការណ៍របស់រដ្ឋដោយសារវានឹងផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពិចារណាលើរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍នេះនៅពេលរៀបចំបញ្ជីស្តីពីបញ្ហានានា រៀបចំសម័យប្រជុំ និងព្រាងសេចក្តីសង្កេតសរុប។

គោលការណ៍ណែនាំ៖

- ព័ត៌មានដែលត្រូវផ្តល់ជូនត្រូវផ្តោតលើប្រទេសជាក់លាក់ និងពាក់ព័ន្ធនឹងអាណត្តិការងារនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សដែលរបាយការណ៍នោះដាក់ជូន។ ប្រសិនបើអាច របាយការណ៍គួរយោងដោយផ្ទាល់លើមាត្រានៃសន្តិសញ្ញា ពេលគឺ សិទ្ធិជាក់លាក់ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានការរំលោភ។
- ការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សគួរមានភ័ស្តុតាង និងឯកសារពាក់ព័ន្ធគាំទ្រជាមូលដ្ឋានជានិច្ច។
- ព័ត៌មានទាំងអស់គួរយោងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ នៅពេលយោងលើឯកសារនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ គួរមានការយោងលើលេខកថាខណ្ឌ និងលេខទំព័រទៅតាមសំណៅភាសាផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរមានលេខយោងជាក់លាក់ដូចគ្នាចំពោះចំណុចដកស្រង់ចេញពីរបាយការណ៍របស់រដ្ឋដែលបានយោងចេញពីសំណៅផ្លូវការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។
- សំណៅជាទម្រង់អេឡិចត្រូនិច និងសំណៅថតចម្លងជាក្រដាសគួរផ្តល់ជូនលេខាធិការនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធដោយសារថា គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពុំមានសិទ្ធិថតចម្លងសម្ភារៈឯកសារពីសង្គមស៊ីវិលនោះឡើយ។
- ឯកសារទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានរកឃើញថាបានប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន៍ប្រមាថនឹងមិនទទួលយកឡើយ។

ចំពោះឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សង្គមស៊ីវិលដែលបានដាក់ជូនសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាជាក់លាក់ណាមួយ សូមលោកអ្នករកមើលក្នុងផ្នែកស្តីពីគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ឬ នៅលើគេហទំព័រនៃបណ្តាញព័ត៌មានស្តីពីសិទ្ធិកុមារចំពោះករណីគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារ (ក្រុមអង្គការ NGO ទទួលបន្ទុកអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ)។

**សូមមើលតារាងទាំងឡាយនៅទំព័រចុងក្រោយនៃជំពូកនេះសម្រាប់ព័ត៌មានស្តីពីការដាក់
ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សជាក់លាក់ណាមួយ។**

សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការសរសេររបាយការណ៍អំពីការអនុវត្តកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌		
នៅក្នុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ ការិយាល័យ OHCHR នៅក្នុង ប្រទេសហ្សកហ្ស៊ី បានរៀបចំសិក្ខាសាលាមួយនៅទីក្រុង ប៊ីលីស៊ីសម្រាប់អ្នកតំណាងអង្គការ NGO ចំនួន ២០ នាក់ទាក់ទងនឹង គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌។ សិក្ខាសាលានេះត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយសមាជិក ២ រូបមកពីគណកម្មាធិការនេះ	ក្នុងគោលបំណង៖ <ul style="list-style-type: none"> លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ យន្តការឃ្លាំមើល និងតួនាទីជាក់លាក់របស់អង្គការ NGOs។ លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីគោលការណ៍សមភាព ការមិនរើសអើង និងការចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តកតិកាសញ្ញា 	អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌ និង <ul style="list-style-type: none"> បង្កើនការយល់ដឹងអំពីតួនាទីរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងដំណើរវិវឌ្ឍនៃការឃ្លាំមើលការអនុវត្តកតិកាសញ្ញា។ កិច្ចប្រជុំតុមូលបានរៀបចំឡើងជាមួយនឹងអង្គការ NGOs នៅតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០០៧ដើម្បីជាការបន្តតាមដានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលកសាងសមត្ថភាពនេះ។

៤. ការចូលរួម និងការរួមចំណែកនៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស

ការចូលរួមសម័យប្រជុំ

របាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីត្រូវបានពិចារណានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំជាសាធារណៈដែលត្រូវអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍បាន។ ការចូលរួមសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអាចឲ្យត្រូវអង្គសង្គមស៊ីវិល៖

- បង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបបឋមជូនគណកម្មាធិការទាំងមូល ឬ សមាជិកម្នាក់ៗ។
- សង្កេតកិច្ចសន្ទនារវាងគណកម្មាធិការ និងរដ្ឋ និង
- ទទួលបានព័ត៌មានដោយផ្ទាល់អំពីបញ្ហាដែលបានលើកឡើង និងអនុសាសន៍ដែលបានផ្តល់ជូនដោយគណកម្មាធិការ។

វិធាន និងបទដ្ឋានអនុវត្តចែងអំពីការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការព្រមទាំងនៅក្នុងសម័យប្រជុំរៀបចំមានលក្ខណៈខុសៗគ្នាពីគណកម្មាធិការមួយទៅគណកម្មាធិការមួយទៀត។

សិទ្ធិចូលរួមសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការសន្និសីទស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សនីមួយៗត្រូវស្មើគ្នាជាមុនពីលេខាធិការដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ។

ការរួមចំណែកនៅក្នុងសម័យប្រជុំ

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលរួមទាំងអ្នកជំនាញម្នាក់ៗ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងតំណាងក្រុមវិជ្ជាជីវៈអាចមានតួនាទីសកម្មនៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការ។ ទោះបីជាពួកគេមិនចូលរួមក្នុងកិច្ចសន្ទនារវាងរដ្ឋភាគី និងគណកម្មាធិការក៏ដោយ ពួកគេអាចធ្វើបទបង្ហាញជូនសមាជិកគណកម្មាធិការអំពីបញ្ហានានាដែលមាននៅក្នុងឯកសារដែលពួកគេបានដាក់។

គណកម្មាធិការភាគច្រើនលែងលក់ពេលវេលាសម្រាប់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលធ្វើបទបង្ហាញដោយផ្ទាល់មាត់។ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងជំពូកនេះសម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីបទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់នៅសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការ និងសម័យប្រជុំនៃក្រុមងារត្រៀមរៀបចំ។

សម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការ

គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ចោលការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកពលករទេសន្តរប្រវេសន៍បានផ្តល់ពេលវេលាសម្រាប់ការធ្វើបទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងអំឡុងសម័យប្រជុំបង្ហាញរបាយការណ៍។ ពេលវេលានេះ ផ្តល់ឱកាសជូនតួអង្គសង្គមស៊ីវិលបង្ហាញជូនគណកម្មាធិការនូវបញ្ហាគន្លឹះនានានៅក្នុងរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

សូមកត់សម្គាល់ថា ការបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបបឋមដោយផ្ទាល់មាត់ពីតួអង្គសង្គមស៊ីវិលប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងសម័យប្រជុំសម្ងាត់លើកលែងតែគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ ដែលបើកកិច្ចប្រជុំចំហជូនសាធារណជន។

ក្រុមការងារមុនសម័យប្រជុំ

គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារបានបែងចែកពេលវេលាជាក់លាក់សម្រាប់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដើម្បីចូលរួមចំណែកនៅក្នុងក្រុមការងារមុនសម័យប្រជុំ។ ទោះបីជាគណកម្មាធិការផ្សេងទៀតមិនអាចផ្តល់ច្រកផ្លូវការសម្រាប់ការចូលរួមចំណែកបែប

នេះក៏ដោយ លោកលោកស្រីក៏នៅតែអាចរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រៅផ្លូវការជាមួយនឹងសមាជិកគណៈកម្មាធិការតាមរយៈការទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធ។

ការរួមចំណែករបស់សង្គមស៊ីវិលជាមួយនឹងក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំអាចយកមកដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងបញ្ជីស្តីពីបញ្ហានានាដែលនឹងបញ្ជូនទៅរដ្ឋភាគី។ ក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំនេះក៏ផ្តល់ឱកាសឲ្យគូអង្គសង្គមស៊ីវិលដាក់ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរផងដែរ។ គណៈកម្មាធិការភាគច្រើនពុំអនុញ្ញាតឲ្យគណប្រតិភូរដ្ឋាភិបាលមានវត្តមានក្នុងកិច្ចប្រជុំត្រៀមរៀបចំនេះឡើយ។

i. គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើបទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់នៅសម័យប្រជុំនៃគណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងសម័យប្រជុំក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំ

- បទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់ត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសញ្ញាជាក់លាក់។
- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់មាត់ត្រូវគោរពតាមពេលវេលាកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការ។
- ការជួយសម្រួលការបកប្រែផ្ទាល់មាត់ជាធម្មតាមានការផ្តល់ជូននៅក្នុងសម័យប្រជុំទាំងនេះ ហើយតំណាងសង្គមស៊ីវិលគួរធ្វើយ៉ាងណាផ្តល់ជូនអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់នូវអត្ថបទជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃបទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់របស់ពួកគេ។
- ក្រុមគណប្រតិភូមានចំនួនតិច ហើយដែលមានការសម្របសម្រួលគ្នាជាមុនរួចហើយនោះ ជាធម្មតាមានប្រសិទ្ធភាពជាងក្រុមគណប្រតិភូដែលមានចំនួនច្រើន ហើយដែលផ្ដោតលើបញ្ហាតែមួយ និង
- ភាសាដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការប្រមាថ ឬ មានភាពអាម៉ាសនឹងមិនទទួលយកនោះទេ ហើយបុគ្គលដែលប្រើប្រាស់ភាសាបែបនេះអាចត្រូវបានដកចេញពីក្នុងសម័យប្រជុំ។

អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតត្រូវបានរំលឹកឲ្យទាក់ទងជាមួយនឹងលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធជាមុនដើម្បីជម្រាបជូនលេខាធិការដ្ឋានជាផ្លូវការអំពីផែនការចូលរួមរបស់ពួកគេ។

ការបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបបឋមក្រៅផ្លូវការ

ជាធម្មតា សម័យប្រជុំនៃគណៈកម្មាធិការផ្តល់ឱកាសឲ្យគូអង្គសង្គមស៊ីវិលជួបប្រជុំក្រៅផ្លូវការជាមួយនឹងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ។ ការបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបក្រៅផ្លូវការ ដែលជាទូទៅរៀបចំដោយអង្គការ NGOs អាចត្រូវបានរៀបចំឡើងជាព្រឹត្តិការណ៍អមនឹងកិច្ចប្រជុំផ្លូវការ។ ការបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបក្រៅផ្លូវការនេះជាធម្មតាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃអាហារថ្ងៃត្រង់ចាប់ពីម៉ោង ១ ដល់ ម៉ោង ៣ រសៀល។ ចូរកត់សម្គាល់ថា ការជួយសម្រួលការបកប្រែផ្ទាល់មាត់មិនមានរៀបចំ

សម្រាប់ការបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបក្រៅផ្លូវការនៅក្នុងអំឡុងពេលសម្រាក “អាហារថ្ងៃត្រង់” នោះ ឡើយ។

កិច្ចប្រជុំក្រៅផ្លូវការទាំងនេះផ្តោតសំខាន់លើបញ្ហានានា និងរដ្ឋដែលគណកម្មាធិការលើក ឡើង។ ជាធម្មតា កិច្ចប្រជុំណែនាំបឋមរៀបចំឡើងមួយថ្ងៃមុន ឬ នៅថ្ងៃពិចារណារបាយការណ៍នៃ ប្រទេសពាក់ព័ន្ធ។ កិច្ចប្រជុំណែនាំបឋមដែលមានការសម្របសម្រួល និងរៀបចំឡើងត្រឹមត្រូវទំនងជា មានការចូលរួមពីសមាជិកគណកម្មាធិការ ហើយនឹងមានប្រសិទ្ធភាពជាងកិច្ចប្រជុំណែនាំបឋម លើបញ្ហាផ្សេងៗគ្នា។ ដូច្នោះ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យសម្របសម្រួលសកម្មភាពរបស់ ពួកគេជាមុន។

នៅក្នុងករណីខ្លះ លេខាធិការដ្ឋាននៃគណកម្មាធិការអាចជួយសម្រួលកិច្ចប្រជុំណែនាំបឋម តាមរយៈការផ្តល់បន្ទប់ និងឧបករណ៍ផ្សេងៗ និងតាមរយៈការជូនដំណឹងសមាជិកគណកម្មាធិការ អំពីកិច្ចប្រជុំណែនាំបឋម។

៥. ការបន្តតាមដានសេចក្តីសង្កេតសរុបរបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិ មនុស្ស

នៅពេលសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការបានប្រព្រឹត្តទៅ ហើយសេចក្តីសង្កេតសរុបត្រូវបាន អនុម័ត សង្គមស៊ីវិលអាចធ្វើសកម្មភាពបន្តតាមដាននៅថ្នាក់ជាតិដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពី អនុសាសន៍ និងដើម្បីលើកទឹកចិត្តឲ្យរដ្ឋភាគីអនុវត្តសេចក្តីសង្កេតសរុប។

ដូច្នោះ វាមានសារសំខាន់ដែលថា តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគួរយល់ដឹងច្បាស់អំពីសេចក្តីសង្កេតសរុប ដែលគណកម្មាធិការបានអនុម័ត។

i. សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ដើម្បីទទួលយកការជូនដំណឹងតាមរយៈអ៊ីមែល អំពីអនុសាសន៍នៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា។

សង្គមស៊ីវិលអាចធ្វើការបន្តតាមដានសេចក្តីសង្កេតសរុបរបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិ មនុស្សតាមរយៈ៖

- **បំពេញការងារ**រួមជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីជួយឲ្យរដ្ឋាភិបាលបំពេញតាមកាតព្វកិច្ច។ ជា រឿយៗ សង្គមស៊ីវិលដើរតួនាទីជាចលករដើម្បីជម្រុញឲ្យមានការកែទម្រង់ច្បាប់នៅថ្នាក់ជាតិ និងដើម្បីបង្កើតគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក៏អាចប្រើប្រាស់សេចក្តីសង្កេត សរុបរបស់គណកម្មាធិការដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់កិច្ចសន្ទនាជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាល និង ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួនផងដែរ។

- ឃ្លាំមើលស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សជាពិសេសនៅក្នុងប្រទេស និងវិធានការដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងស្រុកដើម្បីអនុវត្តសេចក្តីសង្កេតសរុបរបស់គណកម្មាធិការ។
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃកិច្ចប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ អនុសាសន៍ដែលរដ្ឋភាគីតម្រូវឲ្យអនុវត្តតាម និងករណីជាតើសេចក្តីសង្កេតសរុបអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់តាមវិធីណាដើម្បីពង្រឹងការទទួលបានការគោរពសិទ្ធិមនុស្សនៅថ្នាក់ជាតិ។ ករណីនេះអាចធ្វើឡើងតាមរយៈការរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាលើប្រធានបទ កិច្ចពិភាក្សាតុមូល សិក្ខាសាលា និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល តាមរយៈការបកប្រែ និងការបោះពុម្ពសេចក្តីសង្កេតសរុប ឬ តាមរយៈការសម្របសម្រួលជាមួយនឹងស្ថាប័ន NHRIs និងសារព័ត៌មានជាតិ។
- ចូលរួមចំណែកលើការងារនៃគណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សតាមរយៈការជូនដំណឹងដល់គណកម្មាធិការអំពីវឌ្ឍនភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងការអនុវត្តសេចក្តីសង្កេតសរុប និងអនុសាសន៍ ហើយនឹងផ្តល់ព័ត៌មានផ្ដោតលើគោលដៅជាក់លាក់ជូនគណកម្មាធិការ។

៦. វិធីដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលទៅគណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស

បុគ្គលណាម្នាក់ដែលចោទប្រកាន់ថា សិទ្ធិរបស់ខ្លួនដូចមានចែងនៅក្នុងសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានរំលោភដោយរដ្ឋភាគីអាចបញ្ជូនបណ្តឹងមកគណកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធប្រសិនបើរដ្ឋភាគីបានទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចរបស់គណកម្មាធិការក្នុងការទទួលបណ្តឹងបែបនេះ។ បណ្តឹងទាំងឡាយអាចដាក់ប្តឹងដោយភាគីទីបី រួមទាំង តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក្នុងនាមបុគ្គល ប្រសិនបើបុគ្គលនោះបានផ្តល់ការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឲ្យប្តឹង (“លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ”) ឬ ក្នុងករណីបុគ្គលនោះមិនអាចផ្តល់ការយល់ព្រមបែបនេះ។

បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលអាចដាក់ប្តឹងបានក្នុងករណីដែលឧបាស្រ័យក្នុងស្រុកត្រូវបានប្រើប្រាស់អស់លទ្ធភាព និងក្រោយពីបានបំពេញលក្ខខណ្ឌប្តឹងរួចហើយ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងជំពូកនេះ និងជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងការចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

៧. ការផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់កិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលតាមរយៈការផ្តល់ព័ត៌មានជូនទៅគណកម្មាធិការអាចមានឥទ្ធិពលលើសេចក្តីសម្រេចនៃគណកម្មាធិការក្នុងការបំពេញកិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់ណាមួយដែលជាយន្តការសំខាន់អនុញ្ញាតឲ្យតួអង្គសង្គមស៊ីវិលពាំនាំការរំលោភ និងស្ថានភាពនៃក្តីបារម្ភជូនទៅគណកម្មាធិការចាប់អារម្មណ៍។

កិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់ភាគច្រើនត្រូវបានជម្រុញដោយព័ត៌មានដែលអង្គការ NGOs បានដាក់ជូន។ ឧទាហរណ៍ កិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់ចំនួន ៧ ដែលបានធ្វើឡើងដោយគណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម (នៅប្រេស៊ីល អេហ្ស៊ីប ម៉ិចស៊ិក ប៉េរូ ស៊ីប៊ី និងម៉ុងតេណេក្រូ ស្រីលង្កា និងតួគី) ត្រូវបានផ្ដើមឡើងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃព័ត៌មានដែលបានទទួលមកពីអង្គការ NGOs។ គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទបានបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវមួយរួចហើយ (លើប្រទេសម៉ិចស៊ិក)។

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក៏អាចផ្តល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមនៅពេលកិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់នោះកំពុងដំណើរការធ្វើឡើង។

ការចូលរួមរបស់អង្គការ NGO នៅក្នុងការផ្ដើមកិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់		
<p>កិច្ចស្រាវជ្រាវបឋមអនុលោមតាមមាត្រា ៨ នៅក្នុងពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទត្រូវបានផ្ដើមឡើងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃព័ត៌មានដែលអង្គការ NGOs ចំនួន ៣ ពោលគឺ អង្គការ Equality Now អង្គការ Casa Amiga និងគណៈកម្មាធិការម៉ិកស៊ិកទទួលបន្ទុកការការពារ និងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស បានផ្តល់ជូនគណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវនេះពាក់ព័ន្ធនឹងការកាប់សម្លាប់ និងការបាត់ខ្លួនស្ត្រីចំនួនជាង ២០០ នាក់ នៅ Ciudad Juarez ប្រទេសម៉ិកស៊ិក។ អង្គការ NGOs បានដាក់</p>	<p>ព័ត៌មានលម្អិតអំពីការចោទប្រកាន់ការចាត់ពង្រត់ ការរំលោភសេពសន្ថវៈ និងយោធាកម្មលើស្ត្រីចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣មក។ គណៈកម្មាធិការបានរកឃើញថា ព័ត៌មាននេះអាចទុកចិត្តបានហើយរួមមានការចង្អុលបង្ហាញដោយមានភស្តុតាងអំពីការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ និងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធលើសិទ្ធិទាំងឡាយ ដូចមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញា។</p> <p>នៅក្នុងអំឡុងពេលបំពេញកិច្ចស្រាវជ្រាវដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០៣ អង្គការ NGOs បានដាក់ព័ត៌មានបន្ថែម និងបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ២ រូបទៅកាន់ប្រទេសម៉ិកស៊ិក។ ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់អង្គការ NGOs និងរដ្ឋភាគីបានចេញ</p>	<p>របាយការណ៍លម្អិតមួយលើកឡើងអំពីការរំលោភ និងសាវតារសង្គមវប្បធម៌ដែលហេតុការណ៍ទាំងនោះបានកើតឡើងដោយផ្ដោតលើប្រសគល់ដែលនាំឲ្យកើតមានអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទហើយបានផ្តល់អនុសាសន៍យ៉ាងរឹងមាំដើម្បីធានាឲ្យសម្រេចបានសិទ្ធិទាំងឡាយដូចមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ។</p> <p>របាយការណ៍ និងការឆ្លើយតបពីរដ្ឋាភិបាលម៉ិកស៊ិកត្រូវបានដាក់នៅលើគេហទំព័រនៃផ្នែកលើកកម្ពស់ការវិវឌ្ឍរីកចម្រើនរបស់ស្ត្រីភេទ។</p>

i. តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលមានបំណងដាក់ព័ត៌មានជូនកិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់ សូមផ្ញើមកកាន់៖

[ឈ្មោះគណកម្មាធិការ]

c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 90 29

៨. ការផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់នីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងការដាស់តឿនបឋម និង ចំណាត់ការបន្ទាន់

ព័ត៌មានដែលត្រូវអង្គសង្គមស៊ីវិលបានដាក់ជូនអាចជួយជម្រុញឲ្យគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុក ការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍ចេញនូវការដាស់តឿនបឋម និងធ្វើចំណាត់ការបន្ទាន់។ នា ពេលមុន នីតិវិធីទាំងនេះត្រូវបានផ្ដើមឡើងផ្អែកលើព័ត៌មានដែលបានទទួលពីអង្គការ NGOs និង ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងជំពូកនេះ និងជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងការចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ*នេះ។

៩. ការចូលរួម និងការរួមចំណែកនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ប្រធាន និង សមាជិកអន្តរគណកម្មាធិការ

កិច្ចប្រជុំទាំងនេះបើកឲ្យអង្គសង្គមស៊ីវិលចូលរួមក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍។

កិច្ចប្រជុំអន្តរគណកម្មាធិការមានរបៀបវារៈដែលអនុញ្ញាតឲ្យអង្គការ NGOs ប្រាស្រ័យទាក់ទង ដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងសមាជិកគណកម្មាធិការលើប្រធានបទទូទៅពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការ នីតិវិធី និង វិធីសាស្ត្របំពេញការងាររបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា។

យ. ធនធាននៃការិយាល័យ OHCHR

គេហទំព័រនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនៃការិយាល័យ OHCHR

ព័ត៌មាន និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអាចរកបានជា សាធារណនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។ គេហទំព័រនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា នីមួយៗមានទំព័របង្ហាញព័ត៌មានស្តីពីសន្តិសញ្ញា ការផ្តល់សច្ចាប័នថ្មីៗ សម័យប្រជុំគណកម្មាធិការ ពីមុន និងនាពេលខាងមុខ វិធីបំពេញការងារ និងព័ត៌មានផ្សេងទៀត។

ម្យ៉ាងវិញទៀត **ប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានទិន្នន័យនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញានៅលើគេហទំព័រ** នៃការិយាល័យ OHCHR អនុញ្ញាតឲ្យពិនិត្យមើលឯកសារជាច្រើនប្រភេទពាក់ព័ន្ធនឹងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា រួមទាំង របាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី សេចក្តីសង្កេតសរុប សេចក្តីពន្យល់ទូទៅ និងសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងនីមួយៗ។

សលាកប័ត្រនៃការិយាល័យ OHCHR

សលាកប័ត្រនៃការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស។ បញ្ជីស្តីពីសលាកប័ត្រថ្មីៗ និងដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៀងទាត់អាចរកមើលបាននៅលើទំព័រចុះពុម្ពផ្សាយក្នុងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ឌីវីឌីស្ត៊ី "ការបញ្ចៀបសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេស (Bringing Human Rights Home)" របស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញានៃការិយាល័យ OHCHR

ការិយាល័យ OHCHR បានផលិតឧបករណ៍បណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការងារនៃគណកម្មាធិការក្នុងទម្រង់ជាឌីវីឌីដែលមានចំណងជើង "គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា៖ ការបញ្ចៀបសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេស"។ បញ្ជីព័ត៌មាន និងឯកសារចុះពុម្ពផ្សាយនៃការិយាល័យ OHCHR អាច ផ្តល់ជូនឌីវីឌីតាមសំណើសុំ។ សូមទាក់ទង publications@ohchr.org។

ប្រព័ន្ធ Extranet

គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សចំនួន ៣ ពោលគឺ គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និងគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកពលករទេសន្តរប្រវេសន៍មានទំព័រ Extranet របស់ខ្លួនរៀងៗខ្លួន។ ទំព័រ Extranet នីមួយៗបញ្ចូលព័ត៌មានលម្អិតអំពីរបាយការណ៍រដ្ឋ របាយការណ៍សង្គមស៊ីវិល ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងកិច្ចប្រជុំគណកម្មាធិការ និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

i. ដើម្បីចូលទៅកាន់ទំព័រ Extranet មានលេខកូដសម្ងាត់ សូមបំពេញទម្រង់បែបបទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដែលអាចរកបាននៅលើទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។ នៅពេលបំពេញទម្រង់បែបបទ លោកអ្នកនឹងទទួលបានឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ និងលេខកូដសម្ងាត់តាមរយៈអ៊ីមែល។

លិបិក្រមសិទ្ធិមនុស្សសាកល (Index)

លិបិក្រមសិទ្ធិមនុស្សសាកល (Index) គឺជាឧបករណ៍ព័ត៌មានតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដែលបានរៀបចំឡើងជាចំបងដើម្បីសម្រួលការចូលមើលឯកសារស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សដែលបានចេញដោយគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងយន្តការតិចិធីពិសេសនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ គេហទំព័រ

ថ្មីនេះ (ដែលអាចចូលមើលបានតាមរយៈគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR) រួមមានសេចក្តីសង្កេតសរុបទាំងអស់ដែលបានចេញដោយគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០០ ព្រមទាំងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍នៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សស្តីពីប្រទេសជាក់លាក់ដែលបានអនុម័តអនុសញ្ញាចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៦។ លិខិតក្រុមនេះនឹងបើកឲ្យមើលអនុសាសន៍ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងក្របខណ្ឌនៃយន្តការពិនិត្យមើលរបាយការណ៍ជាសាកលតាមកាលកំណត់របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ។

ឧបសម្ព័ន្ធនេះ សារវារនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស

ទោះបីជាគណកម្មាធិការមានសកម្មភាព នីតិវិធី និងការអនុវត្តដូចគ្នាក៏ដោយ ក៏គណកម្មាធិការនីមួយៗ មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវរៀងៗខ្លួន។ ព័ត៌មានខាងក្រោមបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបអំពីគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនីមួយៗ។

គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស	
<p>ឃ្លាំមើល</p>	<p>កំណត់បញ្ជីស្តីពីបញ្ហានានាដែលត្រូវលើកឡើងនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការនាពេលក្រោយ។</p>
<p>កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (កតិកាសញ្ញា ICCPR) និងពិធីសារបន្ថែម។</p>	<p>ព័ត៌មានទាំងអស់ត្រូវដាក់ក្នុងទម្រង់អេឡិចត្រូនិក និងជាក្រដាស (យ៉ាងហោចណាស់ ២៥ ច្បាប់) ជូនលេខាធិការដ្ឋាន</p>
<p>សមាជិកភាព</p>	<p>នៃគណកម្មាធិការតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។</p>
<p>អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ១៨ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយអាចបន្តសមាជិកភាពទៀតបាន។</p>	<p>ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ</p>
<p>សម័យប្រជុំ</p>	<p>អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍បាន។ ប្រសិនបើចង់ចូលរួមប្រជុំ ជាដំបូង អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិល</p>
<p>គណកម្មាធិការជួបប្រជុំ ៣ ដង ក្នុងមួយឆ្នាំនៅក្នុងសម័យប្រជុំរយៈពេល ៣ សប្តាហ៍ ជាធម្មតា នៅក្នុងខែមីនា នៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅប៊ុរីញូយ៉ក និងនៅក្នុងខែកក្កដា និងតុលា/វិច្ឆិកានៅអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ។</p>	<p>ចាំបាច់ត្រូវសរសេរមកកាន់លេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោមស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួម។ នៅថ្ងៃប្រជុំដំបូងដែលពិចារណារបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីគណកម្មាធិការកំណត់ពេលសម្រាប់គូអង្គសង្គមស៊ីវិល ជាពិសេស NGOs ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានសង្ខេបបឋមដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងសម័យប្រជុំសម្ងាត់។ ការផ្តល់ព័ត៌មាន</p>

លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍

ជំបូង រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំក្រោយក្លាយជាភាគីនៃកតិកាសញ្ញា និងបន្ទាប់មក នៅពេលគណកម្មាធិការស្នើសុំ (នៅចន្លោះរយៈពេល ៣ ទៅ ៥ ឆ្នាំ)។ ជាធម្មតា សេចក្តីសង្កេតសរុបនៃ របាយការណ៍មុនៗនឹងត្រូវបានបញ្ជាក់ទទួលយកនៅ ពេលដល់កាលបរិច្ឆេទដាក់របាយការណ៍បន្ទាប់។

ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ដូចជា ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និងសមាគមវិជ្ជាជីវៈអាច ដាក់ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជូនលេខាធិការដ្ឋាននៃគណកម្មាធិការ។ ព័ត៌មាន និង របាយការណ៍នេះអាចដាក់នៅពេលណាក៏បាន ក៏ប៉ុន្តែ បើជាការល្អនោះនៅក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍មុន សម័យប្រជុំពិនិត្យលើរបាយការណ៍របស់ប្រទេស ណាមួយ និងក្នុងរយៈពេល ៦ សប្តាហ៍នៅមុនកិច្ចប្រជុំ នៃក្រុមការងារទទួលបន្ទុករបាយការណ៍ប្រចាំ ប្រទេសដែលជាអ្នក

សង្ខេបបឋមនៅក្នុងម៉ោងអាហារពេលព្រឹក និង ពេលថ្ងៃត្រង់ត្រូវបានរៀបចំឡើងជាទៀងទាត់ដើម្បី អនុញ្ញាតឱ្យអង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេង ទៀតផ្តល់ព័ត៌មានចុងក្រោយអំពីប្រទេសណាមួយ ជាក់លាក់។

ក្រុមការងារទទួលបន្ទុករបាយការណ៍ប្រទេសជួបប្រជុំ ជាលក្ខណៈឯកជននៅក្នុងអំឡុងសម័យប្រជុំរបស់ គណកម្មាធិការដើម្បីរៀបចំបញ្ជីស្តីពីបញ្ហានានាទាក់ ទងនឹងរបាយការណ៍របស់រដ្ឋដែលនឹងត្រូវពិនិត្យនៅ ក្នុងសម័យប្រជុំលើកក្រោយរបស់គណកម្មាធិការ។ ដូច្នោះ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចរៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្តល់ ព័ត៌មានសង្ខេបបឋមជាមួយនឹងសមាជិកគណកម្មា ធិការបាន។

បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល

បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលអនុលោមតាមពិធីសារបន្ថែម លើកទីមួយនៃកតិកាសញ្ញាអាចបញ្ជូនទៅកាន់៖

<p>ក្រុមទទួលខុសត្រូវ ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 22 (ជាពិសេសសម្រាប់បណ្តឹងបន្ទាន់)</p> <p>អ៊ីមែល: tb-petitions@ohchr.org</p> <p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix</p>	<p>CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29 ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 93 32 ឬ +41 (0)22 917 93 95</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស សូមពិគ្រោះសលាកប័ត្រលេខ ១៥ (វិ.លើកទី១)។ ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីពិធីសារបន្ថែមទីមួយ នៃកតិកាសញ្ញា សូមចូលទៅកាន់ផ្នែកគណកម្មាធិការ សន្និសីទនៅលើគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR។</p> <p>គម្រូទម្រង់បែបបទបណ្តឹងមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធភ្ជាប់ ជាមួយនឹងជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការ រំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។</p>
--	--

<p>គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌</p>	
<p>ហ្វ្រាំមើល</p> <p>កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (កតិកា ICESCR)។ ចូរកត់សម្គាល់ថា ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានអនុម័តពិធីសារបន្ថែមនៃ កតិកាសញ្ញានេះនៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨។ មហា សន្និបាតក៏រំពឹងថានឹងអនុម័តពិធីសារបន្ថែមនេះនៅក្នុង ឆ្នាំ២០០៨។</p> <p>សមាជិកភាព</p>	<p>តាមទម្លាប់ រដ្ឋភាគីដូចផ្ដើមធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈ ពេល ២ ឆ្នាំ ក្រោយក្លាយជាភាគីនៃកតិកាសញ្ញា និង បន្ទាប់មករៀងរាល់ ៥ ឆ្នាំ ឬ បើមិនដូច្នោះទេ ទៅតាម សំណើសុំរបស់គណកម្មាធិការ។</p> <p>ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ</p> <p>អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ដូចជា មូលនិធិស្រាវជ្រាវ និងសមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងក្រុម ជនជាតិដើមភាគតិចអាចដាក់ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនលេខាធិការ</p>

<p>អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ១៨ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយអាចបន្តសមាជិកភាពទៀតបាន។</p> <p>សម័យប្រជុំ</p> <p>គណកម្មាធិការជួបប្រជុំ ២ ដង ក្នុងមួយឆ្នាំនៅក្នុងសម័យប្រជុំរយៈពេល ៣ សប្តាហ៍ ដោយមានកិច្ចប្រជុំត្រៀមរៀបចំរបស់ក្រុមការងាររយៈពេល ១ សប្តាហ៍ ផងដែរ ជាធម្មតា នៅក្នុងខែឧសភា និងវិច្ឆិកានៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។</p> <p>លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍</p> <p>ទោះបីជាកតិកាសញ្ញាពុំចែងអំពីកាលកំណត់នៃការធ្វើរបាយការណ៍ក៏ដោយ</p>	<p>ដ្ឋាននៃគណកម្មាធិការសម្រាប់ទាំងសម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍ និងទាំងកិច្ចប្រជុំរៀបចំ។ ព័ត៌មាននេះអាចដាក់នៅពេលណាក៏បាន ក៏ប៉ុន្តែបើជាការល្អនោះនៅក្នុងរយៈពេល ១ សប្តាហ៍មុនក្នុងទម្រង់អេឡិចត្រូនិក និងជាក្រដាសជូនទៅអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។ ឯកសារនេះយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ២៥ ច្បាប់ គួរដាក់ជូនសម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍ និងយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ១០ ច្បាប់គួរដាក់ជូនកិច្ចប្រជុំត្រៀមរៀបចំ។</p> <p>ចូរកត់សម្គាល់ថា លេខាធិការដ្ឋាននឹងចែកចាយព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍ដែលត្រូវបានដាក់ជាផ្លូវការដោយគូអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធនឹងការពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋាភិបាលជាលក្ខណ៍មួយជូនតំណាង</p>
---	---

<p>រដ្ឋឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបានលើកលែងតែមានការដាក់លក្ខណៈសម្គាល់ជាក់លាក់ថា “សម្ងាត់”។</p> <p>អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈជាអង្គការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម (ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC) (ឬក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយនឹងអង្គការ NGO ណាមួយដែលមានឋានៈបែបនេះ) អាចដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនលេខាធិការដ្ឋានសម្រាប់បោះពុម្ពផ្សាយជាភាសាការងារនៃគណកម្មាធិការនៅក្នុងសម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អង្គការ NGOs ត្រូវមានលក្ខណៈជាក់លាក់អំពីមាត្រា</p>	<p>ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ</p> <p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍។ ប្រសិនបើចង់ចូលរួមប្រជុំអង្គការ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលចាំបាច់ត្រូវសរសេរមកកាន់លេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោមស្មើសុំសិទ្ធិចូលរួម។ អង្គការ NGOs ស្ថាប័ន NHRIs និងអ្នកជំនាញម្នាក់ៗអាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់នៅវគ្គពេលព្រឹកដំបូងនៃកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំដែលជាធម្មតាបានរៀបចំឡើងនៅថ្ងៃចន្ទចាប់ពីម៉ោង ១០.៣០ ព្រឹក ដល់ ម៉ោង ១ រសៀល ព្រមទាំងនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការស្តាប់អង្គការ NGO ដែលរៀបចំឡើងនៅថ្ងៃដំបូងនៃសម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍ចាប់ពីម៉ោង ៣ ដល់ ម៉ោង ៤ រសៀល។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើឡើងរយៈ</p>
--	--

<p>នៃកតិកាសញ្ញាដោយផ្ដោតលើបញ្ហាបន្ទាន់ យោងតាមទស្សនវិស័យរបស់សង្គមស៊ីវិល និង ត្រូវបញ្ជូនមកដល់លេខាធិការដ្ឋានយ៉ាងយូរ បំផុតត្រឹមរយៈពេល ៣ ខែ នៅមុនសម័យប្រជុំ ដែលគ្រោងនឹងធ្វើឡើង។</p>	<p>ពេល ១៥ នាទី។</p>
---	---------------------

<p>នៅរាល់សម័យប្រជុំ គណកម្មាធិការកំណត់រយៈពេល មួយថ្ងៃ ជាធម្មតា នៅថ្ងៃចន្ទនៃសប្តាហ៍ទី ៣ សម្រាប់ ពិភាក្សាលើប្រធានបទទូទៅអំពីសិទ្ធិដាក់លាក់ ឬ ទិដ្ឋភាពដាក់លាក់នៃកតិកាសញ្ញា។ អង្គការ NGOs និងអ្នកចូលរួមនៃសង្គមស៊ីវិលជំនាញៗ រួមទាំង អ្នក សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងសមាជិកក្រុមវិជ្ជាជីវៈអាចដាក់ ឯកសារសារតារ ឬ អាចចូលរួមនៅក្នុងថ្ងៃពិភាក្សាលើ ប្រធានបទទូទៅបាន។</p> <p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌</p> <p>c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29</p>	<p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុក សិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ សូមពិគ្រោះ តារាងសលាកប័ត្រលេខ ១៦ (វិ.លើកទី១)។ ដើម្បី ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិល ជាមួយនឹងគណកម្មាធិការ សូមចូលទៅកាន់ផ្នែកគណ កម្មាធិការសន្និសីទនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។</p>
---	--

<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍</p>	
<p>ហ្សាំមើល</p> <p>អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការ រើសអើងពូជសាសន៍ (អនុសញ្ញា ICERD)។</p>	<p>ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ</p> <p>អង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិល ផ្សេងទៀត ដូចជា សមាគមវិជ្ជាជីវៈ</p>

<p>សមាជិកភាព</p> <p>អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ១៨ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយអាចបន្តសមាជិកភាពទៀតបាន។</p> <p>សម័យប្រជុំ</p> <p>គណកម្មាធិការជួបប្រជុំនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ និងបើកកិច្ចប្រជុំរយៈពេល ៣ សប្តាហ៍ចំនួន ២ នៅក្នុងខែកុម្ភៈ និងសីហាជារៀងរាល់ឆ្នាំ។</p> <p>លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍</p> <p>ដំបូង រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំក្រោយក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញា និងបន្ទាប់មករៀងរាល់ ២ ឆ្នាំម្តង។ ក៏ប៉ុន្តែ កថាខណ្ឌចុងក្រោយនៃសេចក្តីសង្កេតសរុបជាធម្មតាចែងបញ្ជាក់អំពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់នៃការដាក់របាយការណ៍បន្ទាប់។</p>	<p>ស្ថាប័នសិក្សាស្រាវជ្រាវ ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច និងស្ថាប័នជំនាញដែលធ្វើការងារលើបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពរបស់គណកម្មាធិការអាចដាក់ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនលេខាធិការដ្ឋាន។ ព័ត៌មាននេះអាចដាក់នៅពេលណាក៏បាន ក៏ប៉ុន្តែបើជាការល្អនោះនៅក្នុងរយៈពេល ២ ខែមុន សម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍។</p> <p>សំណៅជាទម្រង់អេឡិចត្រូនិកនៃព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមួយច្បាប់ និងសំណៅជាឯកសារក្រដាសចំនួន ៣៧ ច្បាប់ គួរដាក់ជូនលេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាតិដែលមានធនធានមានកម្រិតអាចស្នើសុំការជួយជ្រោមជ្រែងពីសេវាផ្តល់ព័ត៌មានប្រឆាំងនឹងការរើសអើង (សេវា ARIS) ដែលជាអង្គការ NGO អន្តរជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។ អង្គការនេះអាចជួយបញ្ជូនព័ត៌មានមក និងពីគណកម្មាធិការបាន។ សេវា ARIS អាចផ្តល់សេវាជូនអង្គការ NGOs ថ្នាក់ជាតិ និងតំបន់ ក្រុម និងបុគ្គលធ្វើការងារលើសិទ្ធិមនុស្ស</p>
<p>ផ្សេងទៀត។</p> <p>គណកម្មាធិការក៏ទទួលឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីសង្គមស៊ីវិលទាក់ទងនឹងពិនិត្យស៊ើបអង្កេតអនុវត្តអនុសញ្ញាដោយរដ្ឋភាគីដោយពុំចាំបាច់មានរបាយការណ៍ ចំពោះរបាយការណ៍</p>	<p>អំឡុងនៃម៉ោងកិច្ចប្រជុំផ្លូវនោះទេ ប៉ុន្តែតួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចរៀបចំកិច្ចប្រជុំបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបក្រៅផ្លូវការនៅក្នុងអំឡុងម៉ោងអាហារថ្ងៃត្រង់នៅច</p>

<p>របស់រដ្ឋភាគីដែលបានពុំទាន់បានដាក់យ៉ាងហោចណាស់ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំមកហើយ ព្រមទាំងទាក់ទងនឹងនីតិវិធីស្តីពីការដាស់តឿនបឋម និងចំណាត់ការបន្ទាន់។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាពិសេសអង្គការ NGOs អាចធ្វើព័ត៌មានមកកាន់គណកម្មាធិការស្នើសុំឲ្យដោះស្រាយស្ថានភាព ដែលពួកគេយល់ឃើញថាមានលក្ខណៈបន្ទាន់អនុលោមតាម នីតិវិធីនេះ។</p> <p>ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ</p> <p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការក្នុងនាមជា អ្នកសង្កេតការណ៍តែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើចង់ចូលរួមប្រជុំ តួអង្គសង្គម ស៊ីវិលចាំបាច់ត្រូវសរសេរមកកាន់លេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយ ដ្ឋានខាងក្រោមដើម្បីស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួម។ គណកម្មាធិការពុំកោះប្រជុំ ជាមួយនឹងអង្គការ NGOs ឬ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដទៃទៀតនៅក្នុង</p>	<p>នោះម៉ោង ១.៤៥ នាទី ដល់ ម៉ោង ២.៤៥ នាទីរសៀលនៅថ្ងៃទីមួយនៃ ការពិភាក្សារបាយការណ៍ ហើយក៏ អាចអញ្ជើញសមាជិកគណកម្មាធិការ ឲ្យចូលរួមផងដែរ។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិល ក៏អាចស្នើសុំការជួយជ្រោមជ្រែង ពីសេវា ARIS ដែលរៀបចំកិច្ចប្រជុំ បង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបនេះបាន។</p> <p>គណកម្មាធិការក៏អាចប្រជុំពិភាក្សា លើបញ្ហាប្រធានបទជាក់លាក់ទាក់ទង នឹងការរើសអើងពូជសាសន៍ និង អនុសញ្ញាផងដែរ ហើយក៏អាច អញ្ជើញតួអង្គសង្គមស៊ីវិល អ្នកសិក្សា ស្រាវជ្រាវ អ្នកជំនាញម្នាក់ៗ អង្គការ NGOs និងស្ថាប័នជំនាញឲ្យចូលរួម បង្ហាញការយល់ឃើញរបស់ពួកគេ លើប្រធានបទជាក់លាក់នោះ។</p> <p>គណកម្មាធិការក៏អាចប្រជុំពិភាក្សា លើបញ្ហាប្រធានបទជាក់លាក់ទាក់ ទងនឹងការរើសអើងពូជសាសន៍ និង អនុសញ្ញាផងដែរ ហើយក៏អាច អញ្ជើញតួអង្គសង្គមស៊ីវិល អ្នកសិក្សា ស្រាវជ្រាវ អ្នកជំនាញម្នាក់ៗ អង្គការ NGOs</p>
<p>និងស្ថាប័នជំនាញឲ្យចូលរួមបង្ហាញការយល់ឃើញរបស់ពួកគេ លើប្រធានបទជាក់លាក់នោះ។</p> <p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល</p> <p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលអនុលោមតាមមាត្រា ១៤ នៃអនុសញ្ញា</p>	<p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29</p>

<p>អាចបញ្ជូនមកកាន់៖</p> <p>ក្រុមទទួលញត្តិ ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 22 (ជាពិសេសសម្រាប់បណ្តឹងបន្ទាន់) អ៊ីមែល: tb-petitions@ohchr.org</p> <p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍ c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p>	<p>ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសេវា ARIS អាចរកបានតាមរយៈ៖</p> <p>គេហទំព័រ៖ http://www.antiracism-info.org⁴⁹</p> <p>អ៊ីមែល៖ centre-docs@antiracism-info.org</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពី គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការរើសអើងពូជសាសន៍ សូមពិគ្រោះសលាកប័ត្រលេខ ១២។</p> <p>គម្រូទម្រង់បែបបទបណ្តឹង មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធគ្នាប់ជាមួយនឹងជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។</p>
--	--

⁴⁹ ការិយាល័យ OHCHR មិនទទួលខុសត្រូវលើខ្លឹមសារនៃគេហទំព័រខាងក្រៅ ហើយបទប្បញ្ញត្តិនៃទំព័រគ្នាប់នៅលើទំព័រនេះពុំមានន័យថា ការិយាល័យ OHCHR មានការពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារទាំងនោះឡើយ។

គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ

ឃ្លាំមើល

អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ (អនុសញ្ញាCEDAW) និងពិធីសារបន្ថែម

សមាជិកភាព

អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ២៣ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយ អាចបន្តសមាជិកភាពទៀតបាន។

សម័យប្រជុំ

គណកម្មាធិការជួបប្រជុំចំនួន ២ ទៅ ៣ ដងក្នុងមួយឆ្នាំនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ និងបុរីញូវយ៉ករយៈពេល ២ សប្តាហ៍ដែលជាធម្មតាសម័យប្រជុំនេះបំពេញបន្ថែមដោយកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមត្រៀមរៀបចំរយៈពេល ១ សប្តាហ៍។

លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍

ដំបូង រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំក្រោយក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញា និងបន្ទាប់មកយ៉ាងហោចណាស់រៀងរាល់ ៤

ឆ្នាំម្តង និងនៅពេលណាដែលគណកម្មាធិការស្នើសុំ។

ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

អង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតដូចជា ក្រុមស្ត្រី អង្គការជំនឿណាមួយ អ្នកជំនាញឯករាជ្យ សមាជិកសភាអាចដាក់ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនលេខាធិការដ្ឋាន។ ព័ត៌មាននេះអាចដាក់នៅពេលណាក៏បាន ក៏ប៉ុន្តែបើជាការល្អនោះនៅក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍មុនកិច្ចប្រជុំត្រៀមរៀបចំ ឬ រយៈពេល ២ ខែនៅមុនសម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍។ សំណៅជាទម្រង់អេឡិចត្រូនិក និងសំណៅជាឯកសារក្រដាសយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ៣៥ ច្បាប់ គួរដាក់ជូនលេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិល ដូចជាស្ថាប័នស្រាវជ្រាវក៏អាចជ្រើសរើសបញ្ជូនច្បាប់ចម្លងនៃឯកសារដែលខ្លួនបានដាក់ទៅអង្គការអន្តរជាតិឃ្លាំមើលសកម្មភាពស្ត្រីភេទនៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក (អង្គការ IWRAW-AP) ដែលជាអង្គការ NGO ជំនាញអាចជួយ

<p>បញ្ជូនព័ត៌មានមក និងពីគណកម្មាធិការបាន⁵⁰។</p> <p>ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ</p> <p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍។ ប្រសិនបើចង់ចូលរួមប្រជុំ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលចាំបាច់ត្រូវសរសេរមកកាន់លេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោមដើម្បីស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួម។ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលជាពិសេសអង្គការ NGOs អាចធ្វើបទបង្ហាញដោយផ្ទាល់មាត់ជូនកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំ (ជាទូទៅ នៅវគ្គប្រជុំព្រឹកដំបូង)។ កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំជួបប្រជុំគ្នានៅចុងសម័យប្រជុំនៅក្នុងមុនវគ្គពិនិត្យសើរើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋាភិបាលណាមួយ។ អង្គការ NGOs ក៏អាចធ្វើបទបង្ហាញដោយផ្ទាល់មាត់ជូនគណកម្មាធិការនៅថ្ងៃដំបូងរៀងរាល់សប្តាហ៍នៃសម័យប្រជុំ។ កិច្ចប្រជុំក្រៅផ្លូវការជាមួយនិងសមាជិកគណកម្មាធិការអាចពេលខ្លះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយធ្វើការទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។</p>	<p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល</p> <p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលអនុលោមតាមពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាអាចបញ្ជូនមកកាន់៖</p> <p>ក្រុមទទួលយក</p> <p>ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរសារ: + 41 (0)22 917 90 22 (ជាពិសេសសម្រាប់បណ្តឹងបន្ទាន់) អ៊ីមែល: tb-petitions@ohchr.org</p> <p>គោលការណ៍ណែនាំអនុលោមតាមពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធភ្ជាប់ជាមួយនឹងជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។ គម្រូបបទលិខិតឆ្លើយឆ្លងអាចរកបានតាមប្រព័ន្ធអនឡាញក្នុងគ្រប់ភាសាទាំងអស់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិតាមរយៈគេហទំព័រនៃផ្នែកទទួលបន្ទុកលើការវិវឌ្ឍរីកចម្រើននៃស្ត្រី។</p>
--	--

<p>កិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់</p> <p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិលជាពិសេសអង្គការ NGOs អាច</p>	<p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើស</p>
--	---

⁵⁰ ការិយាល័យ OHCHR មិនទទួលខុសត្រូវលើខ្លឹមសារនៃគេហទំព័រខាងក្រៅ ហើយបទប្បញ្ញត្តិនៃទំព័រភ្ជាប់នៅលើទំព័រនេះពុំមានន័យថា ការិយាល័យ OHCHR មានការពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារទាំងនោះឡើយ។

<p>ដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍ជូនលេខាធិការដ្ឋាន អំពីការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ ហួសហេតុ ឬ ជាលក្ខណៈ ប្រព័ន្ធលើអនុសញ្ញា។ ព័ត៌មាននេះធ្វើយ៉ាងណាអាច ឲ្យទុកចិត្តបាន ហើយបញ្ជាក់ថា រដ្ឋភាគីកំពុងរំលោភ ជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធលើសិទ្ធិទាំងឡាយដូចមានចែង នៅក្នុងអនុសញ្ញា។</p>	<p>អ៊ែងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29 អ៊ីមែល: cedaw@ohchr.org</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីគណកម្មាធិការ សូមពិគ្រោះ សលាកប័ត្រលេខ ២២ និងសលាកប័ត្រលេខ ៧។</p> <p>សម្រាប់គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីលើការបង្កើត របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរសម្រាប់ គណកម្មាធិការ សូមមើលគេហទំព័ររបស់អង្គការ IWRAW-AP។</p>
--	--

<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម</p>	
<p>ឃ្លាំមើល</p> <p>អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមក លើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មឯកទៀតដែលយោរយោ អមនុស្ស ធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប (អនុសញ្ញា CAT)</p> <p>សមាជិកភាព</p> <p>អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ១០ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង សម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយ អាចបន្តសមាជិកភាព ទៀតបាន។</p> <p>សម័យប្រជុំ</p> <p>គណកម្មាធិការជួបប្រជុំនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ និងជា ធម្មតារៀបចំសម័យប្រជុំចំនួន ២ ក្នុងមួយឆ្នាំក្នុងនោះ</p>	<p>ឆ្នាំម្តង។</p> <p>ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ</p> <p>អង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ដូចជា ក្រុមជនរងគ្រោះ អង្គការជំនឿណាមួយ តំណាងសហជីព និងសមាគមវិជ្ជាជីវៈអាចដាក់ ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូន លេខាធិការដ្ឋាន។ ព័ត៌មាននេះអាចដាក់នៅពេលណា ក៏បាន ក៏ប៉ុន្តែបើជាការល្អនោះនៅក្នុងរយៈពេល ៦ សប្តាហ៍មុនសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ។ ធាតុ ចូលលើបញ្ជីស្តីពីបញ្ហានានាគួរដាក់ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែមុនការកាលបរិច្ឆេទកំណត់ដាក់បញ្ជីសម្រាប់ពិនិត្យ ចុងក្រោយ។ ព័ត៌មានទាំងអស់ត្រូវដាក់ក្នុងទម្រង់</p>

<p>រួមមាន កិច្ចប្រជុំពេញអង្គ (រយៈពេល ៣ សប្តាហ៍ នៅក្នុងខែឧសភា និងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍នៅក្នុងខែវិច្ឆិកា) និងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារត្រៀមរៀបចំ រយៈពេល ១ សប្តាហ៍។</p> <p>លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍</p> <p>ជំហាន រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំ ក្រោយក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញា និងបន្ទាប់មកយ៉ាងហោចណាស់រៀងរាល់ ៤</p>	<p>អេឡិចត្រូនិក និងសំណៅជាឯកសារក្រដាស យ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ១៥ ច្បាប់ គួរដាក់ជូនលេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។</p> <p>ចូរកត់សម្គាល់ថា លេខាធិការដ្ឋាននឹងចែកចាយព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍ដែលត្រូវបានដាក់ជាផ្លូវការដោយគូអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធនឹងការពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីដាក់លាក់ណាមួយ</p>
---	--

<p>ជូនតំណាង រដ្ឋឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបានលើកលែងតែមានការដាក់លក្ខណៈសម្គាល់ដាក់លាក់ថា "សម្ងាត់"។</p> <p>ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ</p> <p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ ។ ប្រសិនបើចង់ចូលរួមប្រជុំ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលចាំបាច់ត្រូវសរសេរមកកាន់លេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោមដើម្បីស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួម។ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលជាពិសេសអង្គការ NGOs អាចបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបជូនគណកម្មាធិការដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងសម័យប្រជុំ។ វត្តមាននៃជនរងគ្រោះនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបជាធម្មតាសម្របសម្រួលដោយអង្គការ NGOs។ កិច្ចប្រជុំបង្ហាញព័ត៌មានសង្ខេបផ្តោតលើប្រទេសមួយជាក់លាក់មួយៗ ហើយជាធម្មតាធ្វើឡើងចាប់ពីម៉ោង ៥ ដល់ ម៉ោង ៦ ល្ងាចនៅក្នុងថ្ងៃមុនកិច្ចសន្ទនារវាងរដ្ឋភាគីជាមួយនឹងគណកម្មាធិការ។</p>	<p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល</p> <p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលអនុលោមតាមមាត្រា ២២ នៃអនុសញ្ញាអាចបញ្ជូនមកកាន់៖</p> <p>ក្រុមទទួលយក ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 22 (ជាពិសេសសម្រាប់បណ្តឹងបន្ទាន់) អ៊ីមែល: tb-petitions@ohchr.org</p> <p>គម្របប្រុងបែបបទបណ្តឹងរួមមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធក្លាប់ជាមួយនឹងជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុង <i>សៀវភៅណែនាំ</i>នេះ។</p>
--	---

<p>កិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់</p> <p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចដាក់ព័ត៌មានជូនលេខាធិការ ដ្ឋានអំពីការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ ហួសហេតុ ឬ ជាលក្ខណៈ ប្រព័ន្ធលើអនុសញ្ញា។ ព័ត៌មាននេះធ្វើយ៉ាងណាអាច ឲ្យទុកចិត្តបាន និងមានការចង្អុលបង្ហាញដោយមាន មូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវថា រដ្ឋភាគីកំពុងប្រើប្រាស់ ទារុណកម្មជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន។</p>	<p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស 8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីគណកម្មាធិការ សូមពិគ្រោះ សលាកប័ត្រលេខ ១៧។</p>
---	---

<p>អនុគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការទប់ស្កាត់ទារុណកម្ម</p>	
<p>ហ្សាំមើល</p> <p>ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និង ការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មឯកទៀតដែល យោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប (ពិធីសារ OPCAT)។</p> <p>សមាជិកភាព</p> <p>អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ១០ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង សម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយ អាចបន្តសមាជិកភាព បានម្តង។ សមាជិកភាពនឹងបង្កើនដល់ចំនួន ២៥ នាក់ ក្រោយការផ្តល់សច្ចាប័នលើកទី ៥០ ឬ ក្រោយចូល ជាភាគីនៃពិធីសារជម្រើស (សូមមើលមាត្រា ៥)។</p> <p>សម័យប្រជុំ</p> <p>អនុគណកម្មាធិការជួបប្រជុំចំនួន ៣ ដង ក្នុងមួយឆ្នាំ ម្តងៗរយៈពេល ១ សប្តាហ៍ នៅទីស្នាក់ការកណ្តាល</p>	<p>លក្ខខណ្ឌតម្រូវចំពោះរដ្ឋ</p> <p>រដ្ឋភាគីត្រូវបង្កើត ចាត់តាំង ឬ រក្សាទុកនៅក្នុងរដ្ឋរបស់ ខ្លួននូវស្ថាប័នទស្សនកិច្ចមួយ ឬ ច្រើន (ដែលអាចរួម ទាំងស្ថាប័ន NHRIs ការិយាល័យពលរដ្ឋ (ombudsmen) គណកម្មការសភា ឬ អង្គការ NGOs ដើម្បីទប់ស្កាត់ទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត ឬ ទណ្ឌកម្មឯក ទៀតដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប។ រដ្ឋភាគីត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យអនុគណកម្មាធិការធ្វើ ទស្សនកិច្ចទៅតាមទីកន្លែងនានានៅក្រោមសមត្ថកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនដែលមានការដកហូរ ឬ អាច មានការដកហូតសេរីភាព។ ទស្សនកិច្ចទាំងនេះត្រូវ ធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងពង្រឹង និងក្នុងករណីចាំបាច់ ការការពារបុគ្គលទាំងនេះពីទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត ឬ ទណ្ឌកម្មឯកទៀតដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប។</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីអនុគណកម្មាធិការទទួល</p>

<p>ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ។ អនុគណកម្មាធិការក៏ធ្វើទស្សនកិច្ចទៀងទាត់ទៅតាមទីកន្លែងនានាដែលប្រជាជនត្រូវបានដកហូតសេរីភាពដើម្បីទប់ស្កាត់ទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត ឬ ទណ្ឌកម្មទៀតដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្ទាបបន្ថាប។</p>	<p>បន្ទុកការទប់ស្កាត់ទារុណកម្ម សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។</p>
---	--

<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារ</p>	
<p>ហ្វ្រាំងស៊ែល</p> <p>អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ (អនុសញ្ញា CRC) និងពិធីសារបន្ថែម</p> <p>សមាជិកភាព</p> <p>អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ១៨ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ហើយអាចបន្តសមាជិកភាពទៀតបាន។</p> <p>សម័យប្រជុំ</p> <p>គណកម្មាធិការជួបប្រជុំចំនួន ៣ ដង ក្នុងមួយឆ្នាំដោយសម័យប្រជុំនីមួយៗមានរយៈពេល ៣ សប្តាហ៍ និងកិច្ចប្រជុំរបស់គ្រុមត្រៀមរៀបចំរយៈពេល ១ សប្តាហ៍ ក្នុងខែមករា ខែឧសភា និងខែកញ្ញា នៅអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។</p> <p>លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍</p> <p>ដំបូង រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំក្រោយពេលអនុសញ្ញាចូលជាធរមាន និងបន្ទាប់មករៀងរាល់ ៥ ឆ្នាំម្តង។ រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមក៏ត្រូវដាក់របាយការណ៍អនុលោមតាមលិខិតុបករណ៍ទាំងនេះ</p>	<p>ដោយដំបូង ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំក្រោយចូលជាធរមាន និងបន្ទាប់មករួមជាមួយនឹងរបាយការណ៍ប្រចាំដែលត្រូវដាក់ជូនគណកម្មាធិការ (ឬ រៀងរាល់ ៥ ឆ្នាំម្តងប្រសិនបើរដ្ឋភាគីនៃពិធីសារជម្រើសណាមួយ ឬ ទាំងពីរ) ។</p> <p>ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ</p> <p>អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតដូចជា អង្គការកុមារ អង្គការជំនឿណាមួយ សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងអង្គការសេវាសង្គមអាចដាក់ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនលេខាធិការដ្ឋាន។ ព័ត៌មាននេះអាចដាក់នៅពេលណាក៏បានក៏ប៉ុន្តែបើជាការល្អនោះនៅក្នុងរយៈពេល ២ ខែកិច្ចប្រជុំរបស់គ្រុមការងារត្រៀមរៀបចំពាក់ព័ន្ធ។ យ៉ាងហោចណាស់ សំណើថតចម្លងជាក្រដាសចំនួន ២០ ច្បាប់បន្ថែមលើសំណើជាទម្រង់អេឡិចត្រូនិកគួរដាក់ជូនលេខាធិការតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។ សង្គមស៊ីវិលអាចស្នើសុំឱ្យរក្សាការសម្ងាត់លើឯកសារជាលាយលក្ខណ៍ដែលខ្លួនដាក់បាន។</p>

<p>អង្គការ NGO ដែលបានដាក់ព័ត៌មានជូនគណកម្មាធិការអាចទាក់ទងក្រុមអង្គការ NGO ទទួលបន្ទុកអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារបាន។ ក្រុមអង្គការ NGO នេះគឺជាសម្ព័ន្ធអង្គការ NGO អន្តរជាតិដែលបំពេញការងារសម្រួលការអនុវត្តអនុសញ្ញា។ ក្រុម NGO មានអង្គភាពសម្របសម្រួលដែលគាំទ្រការចូលរួមរបស់អង្គការ NGO ជាពិសេស សម្ព័ន្ធច្នាក់ជាតិនៅក្នុងដំណើរការធ្វើរបាយការណ៍។ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលក្រៅពីអង្គការ NGOs ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យចែករំលែកព័ត៌មានដោយសម្របសម្រួលជាមួយនិងសម្ព័ន្ធអង្គការអនុសញ្ញា CRC ច្នាក់ជាតិប្រសិនបើមាន។</p> <p>ក្រុមអង្គការ NGO អាចទាក់ទងបានតាមរយៈ៖</p> <p>ក្រុមអង្គការ NGO ទទួលបន្ទុកអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ</p> <p>លេខាធិការដ្ឋាន 1, rue de Varembe CH-1202 ទីក្រុងហ្សឺណែវ – ប្រទេសស្វីស</p>	<p>ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 740 4730 ទូរសារ: +41 (0)22 740 1145 អ៊ីមែល: secretariat@childrightsnet.org គេហទំព័រ: http://www.childrightsnet.org⁵¹</p> <p>ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ</p> <p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមសម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍របស់គណកម្មាធិការក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍តែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើចង់ចូលរួមប្រជុំ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលចាំបាច់ត្រូវសរសេរមកកាន់លេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោមដើម្បីស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួម។ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលក៏ត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមគ្រៀមរៀបចំរយៈពេល ៣ ម៉ោង ដែលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះដៃគូអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមបាន។ អ្នកជំនាញឯករាជ្យនិងសមាជិកអង្គការយុវជនគឺជាអ្នកចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារគ្រៀមរៀបចំនៃគណកម្មាធិការ។ សំណើសុំចូលរួមគួរបញ្ជូនទៅកាន់លេខាធិការដ្ឋានយ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល ២ ខែ នៅមុនពេលចាប់ផ្តើមកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារ</p>
---	--

<p>គ្រៀមរៀបចំពាក់ព័ន្ធ។ ផ្អែកលើព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលបានដាក់ គណកម្មាធិការនឹងចេញលិខិតអញ្ជើញជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដើម្បីជ្រើសរើសគូអង្គសង្គមស៊ីវិល ជាទូទៅ អង្គការ NGOs (ដែលមានព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋ) ដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារគ្រៀមរៀបចំ។</p>	<p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារ c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p>
---	---

⁵¹ ការិយាល័យ OHCHR មិនទទួលខុសត្រូវលើខ្លឹមសារនៃគេហទំព័រខាងក្រៅ ហើយបទប្បញ្ញត្តិនៃទំព័រភ្ជាប់នៅលើទំព័រនេះពុំមានន័យថា ការិយាល័យ OHCHR មានការពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារទាំងនោះឡើយ។

<p>ចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ដើមសេចក្ដីរបស់អ្នកចូលរួម ត្រូវបានកម្រិតយ៉ាងច្រើនបំផុតត្រឹមរយៈពេល ១៥ នាទីសម្រាប់គូអង្គសង្គមស៊ីវិលមកពីប្រទេសពាក់ព័ន្ធ និង ៥ នាទី សម្រាប់គូអង្គផ្សេងទៀតដើម្បីផ្តល់ ពេលវេលាសម្រាប់កិច្ចសន្ទនាក្នុងន័យស្ថាបនា។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ គណកម្មាធិការក៏រៀបចំថ្ងៃពិភាក្សា ទូទៅដែលក្នុងថ្ងៃនោះគូអង្គសង្គមស៊ីវិលរួមទាំងកុមារ និងអ្នកជំនាញត្រូវបានស្វាគមន៍ឲ្យចូលរួម។</p>	<p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29</p> <p>សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័ររបស់ក្រុមអង្គការ NGO ដើម្បីពិនិត្យមើលគោលការណ៍ណែនាំស្តីពី របៀបធ្វើរបាយការណ៍ជូនគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុក សិទ្ធិកុមារ។</p> <p>ដើម្បីពិនិត្យមើលគោលការណ៍ណែនាំរបស់ គណកម្មាធិការស្តីពីការចូលរួមរបស់អង្គការ NGOs និងអ្នកជំនាញនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមត្រៀមរៀបចំ សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុក សិទ្ធិកុមារ សូមពិគ្រោះសលាកប័ត្រលេខ ១០ (វិ.លើក ទី១)។</p>
---	---

<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិក គ្រួសាររបស់ពួកគេ</p>	
<p>ឃ្លាំមើល</p> <p>អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសារ របស់ពួកគេ (អនុសញ្ញា ICRMW)។</p> <p>សមាជិកភាព</p> <p>បច្ចុប្បន្ន អ្នកជំនាញឯករាជ្យចំនួន ១០ នាក់ដែល ត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយ អាចបន្តសមាជិកភាពទៀតបាន។ សមាជិកភាពនេះនឹងបង្កើនទៅដល់ចំនួន ១៤ នាក់នៅ ពេលផ្តល់សប្តាប័នលើអនុសញ្ញាដោយរដ្ឋភាគីទី៤១។</p>	<p>អនុសញ្ញា និងបន្ទាប់មករៀងរាល់ ៥ ឆ្នាំម្តង។</p> <p>ការដាក់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ</p> <p>អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ដូចជា អង្គការសេវាសង្គម អ្នកជំនាញម្នាក់ៗ និង សហជីពអាចដាក់ព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរជូនលេខាធិការដ្ឋាននៅពេលណា ក៏បាន។ ព័ត៌មានទាំងអស់គួរដាក់ក្នុងទម្រង់អេឡិចត្រូនិក ហើយយ៉ាងហោចណាស់សំណៅថតចម្លងជា ទម្រង់ក្រដាសចំនួន ១៥ ច្បាប់គួរដាក់ជូនលេខាធិការ ដ្ឋានតាមរយៈអាសយដ្ឋានខាងក្រោម។</p>

<p>សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែម សូមមើលមាត្រា ៧២។</p> <p>សម័យប្រជុំ</p> <p>គណកម្មាធិការបើកសម័យប្រជុំចំនួនពីរដងក្នុង ១ ឆ្នាំ នៅទីក្រុងហ្សឺណែវជាធម្មតាក្នុងខែមេសា និងវិច្ឆិកា។</p> <p>លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍</p> <p>ដំបូង រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំ ក្រោយពេលក្លាយជាភាគីនៃ</p>	<p>សង្គមស៊ីវិលដែលបានដាក់ព័ត៌មានជូនគណកម្មាធិការ អាចទាក់ទងវេទិកាអង្គការ NGO អន្តរជាតិទទួលបន្ទុក អនុសញ្ញាស្តីពីពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលជា សម្ព័ន្ធអង្គការ NGO អន្តរជាតិធ្វើការងាររួមគ្នាដើម្បី សម្រួលការលើកកម្ពស់ ការអនុវត្ត និងការឃ្នាំមើល អនុសញ្ញា។ វេទិកាអង្គការនេះអាចទាក់ទងបានតាម រយៈ៖</p>
---	--

<p>វេទិកាអង្គការ NGO</p> <p>c/o December 18 Rue de Varembe 1 P.O. Box 96 CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 20 - ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 919 10 42 ទូរសារ: +41 (0)22 919 10 48 អ៊ីមែល: ipmwc@december18.net គេហទំព័រ: http://www.december18.net⁵²</p> <p>ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការ</p> <p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមសម័យប្រជុំជា សាធារណៈរបស់គណកម្មាធិការក្នុងនាមជា អ្នកសង្កេតការណ៍តែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើ ចង់ចូលរួមប្រជុំ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលចាំបាច់ ត្រូវសរសេរមកកាន់លេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈអាសយ ដ្ឋានខាងក្រោមដើម្បីស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួម។</p>	<p>ដើម្បីធ្វើរបាយការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់អំពីស្ថានភាព ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍នៅក្នុងប្រទេសណាមួយ និង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួររបស់សមាជិក។ កិច្ច ប្រជុំនេះធ្វើឡើងនៅសម័យប្រជុំមុនពេលគណ កម្មាធិការពិនិត្យមើលរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី។</p> <p>នៅក្នុងសម័យប្រជុំពិនិត្យរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី គូអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលបានដាក់ព័ត៌មានជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឲ្យបង្ហាញព័ត៌មាន ដោយផ្ទាល់មាត់ជូនគណកម្មាធិការក្នុងកិច្ចប្រជុំជា សាធារណៈនៅមុនពេលគណកម្មាធិការពិនិត្យ របាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី។ អង្គការ NGOs អ្នកសិក្សា ស្រាវជ្រាវ និងតំណាងក្រុមវិជ្ជាជីវៈ និងក្រុមដទៃទៀត ត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមនៅក្នុងថ្ងៃពិភាក្សាលើ ប្រធានបទទូទៅដែលគណកម្មាធិការបានរៀបចំឡើង តាមកាលកំណត់។</p>
--	--

⁵² ការិយាល័យ OHCHR មិនទទួលខុសត្រូវលើខ្លឹមសារនៃគេហទំព័រខាងក្រៅ ហើយបទប្បញ្ញត្តិនៃទំព័រភ្ជាប់ នៅលើទំព័រនេះពុំមានន័យថា ការិយាល័យ OHCHR មានការពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារទាំងនោះឡើយ។

<p>នៅក្នុងការត្រៀមរៀបចំពិនិត្យរបាយការណ៍របស់ភាគី តួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាពិសេសអង្គការ NGOs ត្រូវបាន អញ្ជើញឲ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំឯកជនជាមួយនឹង គណកម្មាធិការ</p>	
--	--

<p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល</p> <p>គណកម្មាធិការនឹងអាចពិចារណាបណ្តឹងជាលក្ខណៈ បុគ្គល ឬ បណ្តឹងនានានៅពេលរដ្ឋភាគីបានទទួល ស្គាល់នីតិវិធីនេះស្របតាមមាត្រា ៧៧ នៃ អនុសញ្ញា។</p>	<p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការការពារសិទ្ធិពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ចំណាកស្រុកគ្រប់រូប និងសមាជិក គ្រួសាររបស់ពួកគេ</p> <p>c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29 អ៊ីមែល: cmw@ohchr.org</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីគណកម្មាធិការនេះ សូម ពិគ្រោះសលាកប័ត្រលេខ ២៤ (វិ.លើកទី១)។</p>
--	---

<p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនពិការ</p>	
<p>ឃ្លាំមើល</p> <p>អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ និងពិធី សារបន្ថែម។</p> <p>សមាជិកភាព</p> <p>ដំបូង គណកម្មាធិការមានអ្នកជំនាញឯករាជ្យចំនួន ១២ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៤</p>	<p>លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍</p> <p>ដំបូង រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំ ក្រោយពេលក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញា និងបន្ទាប់មក យ៉ាងហោចណាស់ រៀងរាល់ ៤ ឆ្នាំម្តង ឬ នៅពេល ណាដែលគណកម្មាធិការស្នើសុំ។</p> <p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល</p>

<p>ឆ្នាំ លើយអាចបន្តសមាជិកភាពបានម្តងដោយគួរ បញ្ចូលអ្នកជំនាញជាជនពិការផងដែរ។ ក្រោយ មានការផ្តល់សច្ចាប័ន និងចូលជាភាគីពីរដួបនៃមជ្ឈមណ្ឌល ៦០ ទៀតនោះ សមាជិកភាពបានកើនរហូតដល់ចំនួន ១៨ នាក់។ រដ្ឋភាគីត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមឲ្យបាន សកម្មជាមួយនឹងជនពិការ និងអង្គការតំណាងពួកគេ នៅពេលជ្រើសតាំងបេក្ខជនសម្រាប់តែងតាំងនៅក្នុង គណកម្មាធិការ។</p> <p>សម័យប្រជុំ</p> <p>គិតត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ សមាជិកគណកម្មាធិការ មិនទាន់ត្រូវបានតែងតាំងនៅឡើយទេ។</p>	<p>គណកម្មាធិការនឹងអាចពិចារណាលើលិខិតឆ្លើយឆ្លង ពីបុគ្គល ឬ ក្រុមបុគ្គលបាន។ គម្រោងបែបបទ រួមមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធភ្ជាប់ជាមួយនឹងជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់លើការ រំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុង <i>សៀវភៅណែនាំ</i> នេះ។</p> <p>កិច្ចស្រាវជ្រាវសម្ងាត់</p> <p>ក្នុងអង្គសង្គមស៊ីវិល ជាពិសេស អង្គការ NGOs អាច ដាក់ព័ត៌មានស្តីពីការរំលោភ ធ្ងន់ធ្ងរ ហួសហេតុ និងជា លក្ខណៈប្រព័ន្ធលើអនុសញ្ញាជូនគណកម្មាធិការបាន។ ព័ត៌មាននេះត្រូវអាចទុកចិត្តបាន និងបង្ហាញថា រដ្ឋភាគី កំពុងរំលោភជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធលើសិទ្ធិទាំងឡាយដូច មានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញា។</p>
--	---

<p>មាត្រា ៣៣</p> <p>អនុសញ្ញារួមមានបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកទាក់ទងនឹង តួនាទីរបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងការឃ្នាំមើលការអនុវត្ត អនុសញ្ញា។ មាត្រា ៣៣ ចែងថា រដ្ឋភាគីត្រូវចូលរួម ពេញលេញនៅក្នុងដំណើរការឃ្នាំមើលដែលបាន បង្កើតឡើងដោយរដ្ឋភាគីដើម្បីផ្តល់តួនាទីចំបងដល់ សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ការអនុវត្ត អនុសញ្ញា។</p>	<p>អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលម្អិតរបស់លេខាធិការដ្ឋាន</p> <p>គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនពិការ c/o ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8-14, avenue de la Paix CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 – ប្រទេសស្វីស ទូរស័ព្ទ: + 41 (0)22 917 90 29 អ៊ីមែល: crpd@ohchr.org</p> <p>សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីការងារនៃការិយាល័យ OHCHR លើអនុសញ្ញា និងបញ្ហាជនពិការជារួម សូម ចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីអនុសញ្ញា និងពិធីសារបន្ថែម សូមមើលការបោះពុម្ពផ្សាយរបស់ការិយាល័យ</p>
--	---

	OHCHR ចំណងជើងថា ពិការមិនដាក់បញ្ចូលរហូតដល់សមភាព៖ ការសម្រេចបានសិទ្ធិជនពិការ (HR/PUB/07/6)។
--	--

គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ	
<p>នឹងឃ្លាំមើល</p> <p>អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារជនគ្រប់រូបពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ។</p> <p>សមាជិកភាព</p> <p>គណកម្មាធិការនឹងរួមមានអ្នកជំនាញឯករាជ្យចំនួន ១០ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយអាចបន្តសមាជិកភាពបានម្តង។</p> <p>លក្ខខណ្ឌនៃរបាយការណ៍</p> <p>ដំបូង រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំ ក្រោយពេលក្លាយជាភាគីនៃ អនុសញ្ញា។</p> <p>ចំណាត់ការបន្ទាន់</p> <p>គណកម្មាធិការនឹងអាចទទួលសំណើសុំបន្ទាន់ពីបុគ្គលដែលស្នើសុំស្វែងរកជនដែលបានបាត់ខ្លួន។ ជនដែលបានបាត់ខ្លួននេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា។</p> <p>បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល</p> <p>គណកម្មាធិការនឹងអាចពិចារណាលើលិខិត</p>	<p>ឆ្លើយឆ្លងរបស់បុគ្គលស្តីពីរដ្ឋភាគីដែលបានទទួលស្គាល់នីតិវិធីនេះអនុលោមតាមមាត្រា ៣១ នៃអនុសញ្ញា។</p> <p>កិច្ចស្រាវជ្រាវ</p> <p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិល ជាពិសេស អង្គការ NGOs អាចដាក់ព័ត៌មានបង្ហាញថា រដ្ឋភាគីកំពុងរំលោភធ្ងន់ធ្ងរលើបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញា អនុលោមតាមមាត្រា ៣៣។ លើសពីនេះ គណកម្មាធិការមានអំណាចដាក់ព័ត៌មានជូនមហាសន្និបាតជាបន្ទាន់បានដើម្បីបង្ហាញថា ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំបានអនុវត្តយ៉ាងទូលំទូលាយ ឬជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៅក្នុងរដ្ឋភាគី។</p> <p>ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ ឬដោយពុំមានការស្ម័គ្រចិត្ត សូមពិគ្រោះសលាកប័ត្រលេខ ៦ (វិ.លើកទី២)។</p>

V. ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

<p>តើក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សជាអ្វី?</p> <p>ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សគឺជាស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលចំបងនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស។ ក្រុមប្រឹក្សានេះបានបង្កើតឡើងតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់មហាសន្និបាតលេខ ៦០/២៥១ ដើម្បីជំនួស និងទទួលអាណត្តិការងារ យន្តការ មុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវស្ទើរតែទាំងអស់ដែលពីមុនប្រគល់ជូនគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស។ ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) មានលេខាធិការដ្ឋានមួយជួយការងារដល់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដូចនឹងគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សពីមុនដែរ។</p>	<p>តើក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបំពេញការងារយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?</p> <p>ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សគឺជាស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលដែលមានរដ្ឋសមាជិកចំនួន ៤៧ នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។ ក្រុមប្រឹក្សានេះជួបប្រជុំយ៉ាងហោចណាស់ ១០ សប្តាហ៍ក្នុងមួយឆ្នាំក្នុងសម័យប្រជុំមិនលើសពី ៣ ដង ហើយអាចបើកសម័យប្រជុំពិសេសផងដែរ។ គណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សធ្លាប់ជាស្ថាប័នរណបនៃក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម (ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC) ក៏ប៉ុន្តែ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សគឺជាស្ថាប័នរណបនៃមហាសន្និបាត។ ក្រុមប្រឹក្សានេះមានតួនាទីដោះស្រាយការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សរួមទាំងការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ និងជា</p>	<p>លក្ខណៈប្រព័ន្ធ និងការលើកកម្ពស់ការសម្របសម្រួលឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងការបញ្ចៀបសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ។</p> <p>នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ មួយឆ្នាំក្រោយសម័យប្រជុំលើកដំបូង ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានឯកភាពបង្កើតនីតិវិធី យន្តការ និងរចនាសម្ព័ន្ធជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការងារនាពេលអនាគត។ នីតិវិធី យន្តការ និងរចនាសម្ព័ន្ធទាំងនេះត្រូវបានអនុម័តចេញជាសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ រួមមានរបៀបវារៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សា កម្មវិធីការងារ និងវិធាននីតិវិធី ហើយបានធ្វើការកែប្រែប្រព័ន្ធនៃការផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សារបស់អ្នកជំនាញ និងនីតិវិធីបណ្តឹងដែលអនុវត្តតាមគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សពីមុន។ សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១</p>
--	--	--

សៀវភៅណែនាំនេះអាចរកមើលបានក្នុងទម្រង់ឌីជីថលនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR តាមរយៈ៖

<http://www.ohchr.org/civilsocietyhandbook/>

នៅលើគេហទំព័រនេះ លោកអ្នកនឹងអាចទាញយកជំពូកទាំងឡាយនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះបានព្រមទាំងទាក់ទងគ្នាទៅកាន់ឯកសារយោងទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ។

<p>នេះចែងអំពីគម្របបែបបទសម្រាប់ប្រតិបត្តិការយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសាកលតាមកាលកំណត់ថ្មីរបស់ក្រុមប្រឹក្សា</p>	<p>និងបានបង្កើតដំណើរការសម្រាប់សើរើ ផ្តល់យុត្តិកម្ម និងធ្វើឲ្យអាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធី</p>	<p>ពិសេសទាំងអស់កាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង។</p>
--	---	---

<p>វិធីទាក់ទង និងធ្វើការងារជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សអាណត្តិការងារ និងយន្តការរបស់ក្រុមប្រឹក្សា</p> <p>នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦០/២៥១ មហាសន្និបាតបានទទួលស្គាល់តួនាទីសំខាន់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (អង្គការ NGOs) និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិនៅក្នុងការលើកកម្ពស់និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស។</p> <p>ការចូលរួមរបស់អ្នកសង្កេតការណ៍ រួមទាំង អង្គការ NGOs នៅក្នុងសម័យប្រជុំ</p>	<p>ក្រុមប្រឹក្សាគឺផ្អែកលើការរៀបចំនិងការអនុវត្តដែលត្រូវបានគោរពដោយអតីតគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស។ ការអនុវត្ត និងការរៀបចំទាំងនេះបន្តវិវឌ្ឍរីកចម្រើនដោយក្រុមប្រឹក្សាត្រូវធានាឲ្យ “ការចូលរួមចំណែករបស់អ្នកសង្កេតការណ៍កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត”⁵³។</p> <p>ទោះបីក្នុងឋានៈជាអ្នកពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC តម្រូវឲ្យអង្គការ NGO ស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍នៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សក៏ដោយ អង្គការ NGOs</p>	<p>ប្រសិនបើពុំមានឋានៈបែបនេះទេ ហើយនឹងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមចំណែកលើការងារទូទៅ និងយន្តការរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានក្នុងវិធីច្រើនយ៉ាង។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កិច្ចប្រជុំត្រូវបានចាក់ផ្សាយផ្ទាល់តាមកម្មវិធីផ្សាយផ្ទាល់លើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ហើយឯកសារ និងព័ត៌មានជាច្រើនប្រភេទទៀតអាចរកបាននៅលើទំព័រដើម និងទំព័រ Extranet។ ព័ត៌មានអំពីសម័យប្រជុំជាក់លាក់ជាធម្មតាត្រូវបានផ្សាយនៅលើទំព័រដើមរយៈពេល ២ សប្តាហ៍នៅមុនសម័យប្រជុំសាមញ្ញនីមួយៗ។</p>
---	---	--

i. អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងសំខាន់ៗសម្រាប់ទាក់ទងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សសាខាក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

⁵³ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៦០/២៥១ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៥/១។

សាខាក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

8-14, avenue de la Paix
CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស
ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 92 56
ទូរសារ: +41 (0)22 917 90 11

អង្គការសង្គមស៊ីវិល

អង្គការសង្គមស៊ីវិលនៃការិយាល័យ OHCHR
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

8-14, avenue de la Paix
CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស
ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 90 00
អ៊ីមែល: civilsocietyunit@ohchr.org

**សម្រាប់សំណើសុំ ឬ ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនិងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC
ទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ**

ផ្នែក NGO
ផ្នែកកិច្ចការសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចនៃនាយកដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិ
One UN Plaza, Room DC-1-1480
New York, NY 10017
ទូរស័ព្ទ: +1 212 963 8652
ទូរសារ: +1 212 963 9248
អ៊ីមែល: desangosection@un.org

ការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិនៃទីក្រុងហ្សឺណែវ (UNOG)
ការិយាល័យទំនាក់ទំនងអង្គការ NGO

ការិយាល័យអគ្គនាយក

Office 153,

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 21 27

ទូរសារ: +41 (0)22 917 05 83

អ៊ីមែល: unទីក្រុងហ្សឺណែវ.ngolaisson@unog.ch

**អាសយដ្ឋានសំខាន់ៗសម្រាប់ទាក់ទងយន្តការនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនីមួយៗត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅ
ក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធក្នុងជំពូកនេះ។**

តើក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សជាអ្វី?

ការប្តូរពីគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សមកជាក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដែលបានបង្កើតឡើងតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៦០/២៥១ នាថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦ គឺជាស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលចំបងនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស។ ក្រុមប្រឹក្សានេះជំនួសគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សដែលជាស្ថាប័នចំបងនៃប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិអស់ជាងរយៈពេល ៦០ ឆ្នាំមកហើយ។ គណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សបានជួបប្រជុំគ្នាជាលើកចុងក្រោយនៅក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦ ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ៦២។ សមិទ្ធផលនៃការកំណត់បទដ្ឋាន និងនិយាមផ្សេងៗបានបង្កើតជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការបំពេញការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សា។

គណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សគឺជាស្ថាប័នចំណុះក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម (ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC) ក៏ប៉ុន្តែក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សគឺជាស្ថាប័នចំណុះមហាសន្និបាត។ ការលើកតម្កើងឋានៈនេះឡើងបង្ហាញឲ្យឃើញថា សិទ្ធិមនុស្សគឺជាសសរស្តមដ៏ចាំបាច់មួយក្នុងចំណោមសសរស្តមទាំងបីនៃអង្គការសហប្រជាជាតិរួមជាមួយនឹងការវិវឌ្ឍ សន្តិភាព និងសន្តិសុខ។ ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឡើងក៏បញ្ជាក់ឲ្យឃើញនូវការប្តេជ្ញារបស់មហាសន្និបាតក្នុងការពង្រឹងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងគោលបំណងធានាឲ្យបាននូវការទទួលបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវសិទ្ធិមនុស្សទាំងអស់ដូចជា សិទ្ធិពលរដ្ឋ សិទ្ធិនយោបាយ សិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សិទ្ធិសង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ រួមទាំងសិទ្ធិអភិវឌ្ឍន៍ផងដែរ។

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦០/២៥១ មហាសន្និបាតបានផ្តល់ភារកិច្ចឲ្យក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សសើវី និងក្នុងករណីចាំបាច់ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើង និងកែសម្រួលអាណត្តិការងារ យន្តការ មុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវដែលក្រុមប្រឹក្សាបានទទួលបន្តពីគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស។ ក្រុមប្រឹក្សានេះតម្រូវឲ្យបំពេញការងារនេះក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកដំបូងរបស់ខ្លួន។ វិធីបំពេញការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាទាមទារឲ្យ៖

- មានតម្លាភាព យុត្តិធម៌ និងមិនលម្អៀង
- ផ្ដោតលើលទ្ធផល
- បើកឲ្យមានកិច្ចសន្ទនាពិតប្រាកដ
- អនុញ្ញាតឲ្យមានការពិភាក្សាបន្តតាមដានលើអនុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សា និងការអនុវត្តអនុសាសន៍ទាំងនោះ និង
- អនុញ្ញាតឲ្យមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងយន្តការនៃក្រុមប្រឹក្សាឲ្យបានផុសផុល

មហាសន្និបាតនឹងសើរើឋានៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សាក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំម្តង⁵⁴។

ការកសាងស្ថាប័ននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស (សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១)

នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ មួយឆ្នាំក្រោយសម័យប្រជុំលើកដំបូង និងក្រោយរយៈពេលដ៏មមាញឹកនៃ “ការកសាងស្ថាប័ន” ក្រុមប្រឹក្សាបានឯកភាពលើសេចក្តីសម្រេចចិត្តតម្រូវដែលចែងអំពីនីតិវិធី យន្តការ និងរចនាសម្ព័ន្ធ។ សេចក្តីសម្រេចចិត្តនេះត្រូវបានអនុម័តជាសេចក្តីសម្រេចលេខ ៥/១ ស្តីពីការកសាងស្ថាប័ននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ⁵⁵ដោយរួមមានដូចជា៖

- របៀបវារៈថ្មី និងក្របខណ្ឌស្តីពីកម្មវិធីការងារ
- វិធីសាស្ត្រថ្មីក្នុងការបំពេញការងារ និងវិធាននីតិវិធីថ្មីដោយផ្អែកលើវិធាននានាដែលបានបង្កើតឡើងសម្រាប់គណកម្មាធិការនៃមហាសន្និបាត
- នីតិវិធីបណ្តឹង (ដែលបានជំនួសនីតិវិធីលេខ ១៥០៣)
- គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស (ដែលជំនួសអនុគណកម្មការទទួលបន្ទុកលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស)
- គោលការណ៍ ដំណើរការ និងទម្រង់បែបបទណែនាំប្រតិបត្តិការនៃយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ថ្មី (យន្តការ UPR) និង
- លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់បន្តយន្តការពិនិត្យសើរើ សនិទានកម្ម និងការធ្វើឲ្យអាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសកាន់តែប្រសើរឡើង។

តើក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស យន្តការ និងអាណត្តិការងារនៃក្រុមប្រឹក្សាបំពេញការងារដោយរបៀបណា?

សមាជិកភាព

សមាជិកភាពនៃក្រុមប្រឹក្សាមានចំនួន ៤៧ រដ្ឋដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយផ្ទាល់ និងតាមរយៈការបោះឆ្នោតសម្ងាត់ជាលក្ខណៈបុគ្គលតាមសម្លេងភាគច្រើនរបស់សមាជិកនៃមហាសន្និបាត។ កំណត់ហេតុសិទ្ធិមនុស្ស និងការសន្យា ព្រមទាំង ការប្តេជ្ញាដោយស្ម័គ្រចិត្តលើសិទ្ធិមនុស្សរបស់រដ្ឋ

⁵⁴ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៦០/២៥១ ដែលមហាសន្និបាតទាមទារឲ្យក្រុមប្រឹក្សាពិនិត្យសើរើការងារ និងការដំណើរការរបស់ក្រុមប្រឹក្សាក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ក្រោយការបង្កើត និងធ្វើរបាយការណ៍ជូនមហាសន្និបាត ។

⁵⁵ សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦២/២១៩។

បេក្ខភាពត្រូវបានយកមកពិចារណានៅពេលជ្រើសតាំងរដ្ឋសមាជិក។ រដ្ឋសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សា
បំពេញការងាររយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ហើយពុំមានសិទ្ធិទទួលបានការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសាជាថ្មីក្លាមៗនោះ
ទេក្រោយអាណត្តិការងារពីរដងជាប់ៗគ្នា។

ប្រសិនបើរដ្ឋសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាប្រព្រឹត្តការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ និងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធលើបញ្ហា
សិទ្ធិមនុស្ស មហាសន្និបាតតាមសម្លេងបោះឆ្នោត ២/៣ នៃសមាជិកមានវត្តមានបោះឆ្នោតអាចព្យួរសិទ្ធិ
សមាជិកភាពនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាបាន។

i. សម្រាប់បញ្ជីស្តីពីរដ្ឋសមាជិកបច្ចុប្បន្ននៃក្រុមប្រឹក្សា សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ
OHCHR។

កិច្ចប្រជុំ

អតីតគណកម្មការជួបប្រជុំតែម្តងគត់ក្នុងមួយឆ្នាំរយៈពេលសរុប ៦ សប្តាហ៍ ក៏ប៉ុន្តែក្រុមប្រឹក្សា
ជួបប្រជុំនៅ ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវប្រទេសស្វីសយ៉ាងហោចណាស់ក្នុងសម័យប្រជុំសាមញ្ញចំនួន ៣
ដងក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់រយៈពេលសរុបមិនតិចជាង ១០ សប្តាហ៍។ សម័យប្រជុំធំរបស់ក្រុមប្រឹក្សា
(រយៈពេល ៤ សប្តាហ៍) ជាធម្មតាបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងខែមីនា។

ក្រុមប្រឹក្សាក៏អាចកោះប្រជុំពិសេសទៅតាមសំណើសុំរបស់រដ្ឋសមាជិកផងដែរក្នុងករណី
សំណើសុំនោះមានការគាំទ្រយ៉ាងហោចណាស់ ១/៣ ពីរដ្ឋសមាជិកផ្សេងទៀត⁵⁶។ គិតមកត្រឹម
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ក្រុមប្រឹក្សាបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិសេសចំនួន ៧⁵⁷។

ក្រុមប្រឹក្សាក៏រៀបចំការពិភាក្សារវាងភាគី និងព្រឹត្តិការណ៍ពិសេសនានាដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព
កិច្ចសន្ទនា និងការយល់ពីគ្នាទៅវិញទៅមកលើបញ្ហាជាក់លាក់។ គិតមកត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ក្រុម
ប្រឹក្សាបានរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍បែបនេះចំនួន ៦ លើក⁵⁸ រួមទាំងការពិភាក្សាប្រចាំឆ្នាំស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ⁵⁹

⁵⁶ វាតម្រូវឲ្យមានការគាំទ្រពីរដ្ឋមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះដើម្បីអាចកោះប្រជុំពិសេសនៅក្រុមប្រឹក្សាលើប្រៀបធៀប
ជាមួយនឹងគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស (១/៣ នៃសមាជិកចំនួន ៤៧ ជាមួយនឹងសម្លេងភាគច្រើននៃរដ្ឋចំនួន ៥៣)។
គណកម្មការបានរៀបចំសម័យប្រជុំពិសេសចំនួន ៥ តែប៉ុណ្ណោះ។

⁵⁷ ចំនួនបីនៅលើទឹកដីប៉ាឡេស្ទីនដែលត្រូវបានកាន់កាប់ (ខែកក្កដា និងវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ និងខែមករា ឆ្នាំ២០០៨)
មួយនៅលីបង់ (ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦) មួយនៅ Darfur (ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦) មួយនៅភូមា (ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧) និង
សម័យប្រជុំពិសេសលើប្រធានបទស្តីពីវិបត្តិស្បៀងអាហារពិភពលោក (ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨)។

⁵⁸ ចំនួនពីរស្តីពីការអនុម័ត និងការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ (ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៧ និងខែ
មិថុនា ឆ្នាំ២០០៨) មួយស្តីពីសេចក្តីប្រាងគោលការណ៍ណែនាំនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកការប្រើប្រាស់
និងលក្ខខណ្ឌសមស្របនៃការថែទាំកុមារ (ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨) មួយស្តីពីកិច្ចសន្ទនាអន្តរវប្បធម៌ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស

និងការច្របាច់បញ្ចូលទស្សនវិស័យយែនឌ័រនៅក្នុងការងាររបស់ខ្លួន និងការងារនៃយន្តការរបស់ខ្លួន⁶⁰។

អាណត្តិការងារ និងយន្តការនានា

ក. យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ (យន្តការ UPR) គឺជាយន្តការសិទ្ធិមនុស្សថ្មីមួយ។ តាមរយៈយន្តការនេះ ក្រុមប្រឹក្សាពិនិត្យតាមកាលកំណត់លើការបំពេញកាតព្វកិច្ច និងការប្តេជ្ញាអំពីបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សរបស់រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗក្នុងចំណោមរដ្ឋសមាជិកទាំងអស់ចំនួន ១៩២ នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ យន្តការ UPR គឺជាយន្តការសហប្រតិបត្តិការផ្នែកលើកិច្ចសន្ទនាឆ្លើយឆ្លងជាមួយនឹងរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យសើរើ។ យន្តការនេះមានបំណងបំពេញបន្ថែមពុំមែនបំពេញការងារជាន់គ្នាលើការងារនៃគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញានោះឡើយ។

យន្តការ UPR ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាដំណើរការដែលមានដំណាក់កាលផ្សេងៗគ្នាក្នុងរដ្ឋពេលវេលាចំនួន ៤ ឆ្នាំ៖

- ការរៀបចំព័ត៌មានសម្រាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការសើរើ (រួមទាំង ព័ត៌មានដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយរដ្ឋដែលស្ថិតក្រោមការពិនិត្យសើរើ (របាយការណ៍ជាតិ) កម្រងព័ត៌មាននៃអង្គការសហប្រជាជាតិដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) និងសេចក្តីសង្ខេបនៃឯកសារដាក់ជូនដោយភាគីពាក់ព័ន្ធដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយការិយាល័យ OHCHR ផងដែរ

(ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨) មួយស្តីពីគោលបំណងស្ម័គ្រចិត្តលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស (ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨) និងមួយស្តីពីបុគ្គលបាត់ខ្លួន (ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)។

⁵⁹ កិច្ចជជែកពិភាក្សាលើកទីមួយត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅសម័យប្រជុំអចិន្ត្រៃយ៍លើកទី ១០ នៃក្រុមប្រឹក្សាដើម្បីផ្ដោតលើវិធានការច្បាប់សម្រាប់ការផ្តល់សច្ចាប័ន និងការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ។ ការិយាល័យ OHCHR ត្រូវបានស្នើសុំឲ្យរៀបចំការសិក្សាលើប្រធាននេះដោយពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្នុងចំណោមអង្គការសង្គមស៊ីវិល។

⁶⁰ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦/៣០ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧។ កិច្ចប្រជុំដំបូងស្តីពីបញ្ហាហិង្សាប្រឆាំងនឹងសេចក្តីភេទត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ៨ និងមានរាងក្លិនចំនួន ២ ក្រុម៖ មួយស្តីពីហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និងមួយស្តីពីអាត្រាមរណនៃមាតា។ នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ក្រុមប្រឹក្សាបានរៀបចំកិច្ចពិភាក្សារវាងរាងក្លិនស្តីពីការច្របាច់បញ្ចូលគ្នានៃទស្សនវិស័យយែនឌ័រនៅក្នុងការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សា។

- ការពិនិត្យសើរើដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងក្រុមការងារទទួលបន្ទុកយន្តការ UPR ក្នុងនោះរួមមាន រដ្ឋសមាជិករបស់ក្រុមប្រឹក្សាចំនួន ៤៧ ដែលជួបប្រជុំចំនួន ៣ ដង រយៈពេល ២ សប្តាហ៍ជា រៀងរាល់ឆ្នាំ⁶¹
- ការពិចារណា និងការអនុម័តឯកសារលទ្ធផលនៃការពិនិត្យសើរើដោយក្រុមប្រឹក្សានៅក្នុង សម័យប្រជុំសាមញ្ញរបស់ក្រុមប្រឹក្សា និង
- ការបន្តតាមដានការអនុវត្តលទ្ធផលនៃយន្តការ UPR ដោយរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ សើរើ។

ភាគីពាក់ព័ន្ធរួមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលផងនោះ (អង្គការ NGOs) អ្នកការពារសិទ្ធិ មនុស្ស គ្រឹះស្ថានអប់រំ និងស្ថាប័នសិក្សាស្រាវជ្រាវ អង្គការតំបន់ និងតំណាងសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួម នៅក្នុងដំណាក់កាលមួយចំនួនក្នុងចំណោមដំណាក់កាលទាំងនេះ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានស្តីពីយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសាកលតាមកាលកំណត់ សូមមើលជំពូក VII (យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសាកលតាមកាលកំណត់) នៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ*។

ខ. គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់គឺជាស្ថាប័នចំណុះក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដែលជំនួសអនុគណ កម្មការស្តីពីការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្សនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស។ គណកម្មាធិការ នេះបំពេញមុខងារជាក្រុមអ្នកជំនាញសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សាដោយផ្ដោតជាចំបងលើការសិក្សា និងការផ្តល់ យោបល់ប្រឹក្សាផ្នែកលើការស្រាវជ្រាវទៅតាមលក្ខណៈ និងទម្រង់ដែលស្នើសុំដោយក្រុមប្រឹក្សា។

ទោះបីជាមិនមានសិទ្ធិអនុម័តសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ឬ សេចក្តីសម្រេចបង្កើតស្ថាប័នចំណុះ ប្រសិនបើពុំមានការអនុញ្ញាតពីក្រុមប្រឹក្សាក៏ដោយ ក៏គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់អាចលើកជា សំណូមពរជូនក្រុមប្រឹក្សា៖

- ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនីតិវិធីរបស់ខ្លួន និង
- ដើម្បីស្រាវជ្រាវបន្ថែមលើសំណើសុំដែលស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃការងាររបស់ខ្លួន។

គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់រួមមានអ្នកជំនាញ ១៨ រូបដែលជ្រើសរើសចេញពីតំបន់ទាំង ៥ នៃអង្គការសហប្រជាជាតិតាមរូបភាពសមមាត្រ (អាហ្វ្រិក អាស៊ី អឺរ៉ុបខាងកើត អាមេរិកឡាទីន និង កាប៉ាប៊ីន និងអឺរ៉ុបខាងលិច និងតំបន់ផ្សេងទៀត)។ សមាជិកទាំងនេះបំពេញការងារក្នុងរយៈពេល ៣

⁶¹ ក្រុមការងារស្តីពីយន្តការ UPR ពិនិត្យសើរើរដ្ឋចំនួន ១៦ នៅក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ សរុបមកមានរដ្ឋសរុប ចំនួន ៤៨ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

ឆ្នាំ និងមានសិទ្ធិត្រូវបានជ្រើសតាំងម្តងទៀតតែប៉ុណ្ណោះ⁶²។ គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ជួបប្រជុំ នៅក្នុងសម័យប្រជុំចំនួនពីរដងជារៀងរាល់ឆ្នាំសម្រាប់រយៈពេលសរុបចំនួន ១០ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការងារ ហើយអាចរបៀបចំសម័យប្រជុំពិសេសបន្ថែមទៀតទៅតាមសំណើសុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សា។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពី**គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់** សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃ ការិយាល័យ OHCHR។

គ. នីតិវិធីបណ្តឹង

នីតិវិធីបណ្តឹងលើកឡើងអំពីបែបបទស៊ីសង្វាក់គ្នានៃការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ និងការតវ៉ាដែលអាចទុក ចិត្តបានលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវ័ន្តទាំងអស់ដែលបានកើតឡើងនៅគ្រប់កន្លែងនៅ លើពិភពលោកទោះក្រោមកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ។ នីតិវិធីនេះបានផ្អែកលើនីតិវិធីលេខ ១៥០៣ របស់អតីតគណកម្មាធិការ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវបានកែសម្រួលដើម្បីធានាថា នីតិវិធីនេះមានភាពអព្យាក្រឹត្យ មិន លម្អៀង មានប្រសិទ្ធភាព ផ្តោតលើជនរងគ្រោះ និងធ្វើឡើងទាន់ពេលវេលា។

នីតិវិធីបណ្តឹងផ្អែកលើបណ្តឹងដែលបានទទួលពីបុគ្គល ឬ ក្រុម ឬ អង្គការដែលអះអាង ថាជាជនរងគ្រោះនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ឬ ដែលបានដឹងដោយផ្ទាល់ និងអាចទុកចិត្តបានអំពីការ រំលោភទាំងនេះ។ ក្រុមការងារពីរផ្សេងគ្នាគឺក្រុមការងារទទួលបន្ទុកលើលិខិតឆ្លើយឆ្លង និងក្រុមការងារ ទទួលបន្ទុកលើស្ថានភាពត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយឡែកពីគ្នាលើការពិនិត្យបណ្តឹង និងដាក់ជូនបែបបទ ស៊ីសង្វាក់គ្នានៃការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ និងការតវ៉ាដែលអាចទុកចិត្តបានលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស និង សេរីភាពជាសារវ័ន្តជូនក្រុមប្រឹក្សា។

ក្រុមប្រឹក្សាពិនិត្យរបាយការណ៍នៃក្រុមការងារទទួលបន្ទុកលើស្ថានភាពជាលក្ខណៈសម្ងាត់ (លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្ទុយពីនេះ) និងអាច៖

- បញ្ឈប់ការពិចារណារបស់ខ្លួនលើស្ថានភាពណាមួយនៅពេលពុំតម្រូវឲ្យមានការពិចារណា ឬ ចាត់វិធានការបន្ថែម
- រក្សាទុកសិទ្ធិសើសើលើស្ថានភាពណាមួយមួយអន្លើសិន និងស្នើសុំឲ្យរដ្ឋពាក់ព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មាន បន្ថែមនៅក្នុងរយៈពេលមួយសមស្រប
- រក្សាទុកសិទ្ធិសើសើលើស្ថានភាពណាមួយមួយអន្លើសិន និងតែងតែអ្នកជំនាញឯករាជ្យ និងមាន សមត្ថភាពខ្ពស់ឲ្យឃ្លាំមើលស្ថានភាព និងរាយការណ៍ជូនក្រុមប្រឹក្សាវិញ ឬ

⁶² ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ចែងថា សម្រាប់អាណត្តិការងារលើកដំបូង សាមជិក ១/៣ នឹងបម្រើការងាររយៈពេល ១ ឆ្នាំ និង ១/៣ ទៀតនឹងបម្រើការងាររយៈពេល ២ ឆ្នាំដើម្បីរៀបចំសមាជិកភាព។

- ផ្តល់អនុសាសន៍ឲ្យការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស ការជួយ ជ្រោមជ្រែងការកសាងសមត្ថភាព ឬ សេវាប្រឹក្សាយោបល់ជូនរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹង សូមមើលជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការ រំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

យ. យន្តការនីតិវិធីពិសេស

“យន្តការនីតិវិធីពិសេស” គឺជាឈ្មោះទូទៅមួយដែលបានផ្តល់ជូនយន្តការដែលបានបង្កើតឡើង ដោយអតីតគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស ហើយត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ដោយក្រុមប្រឹក្សាដើម្បីឃ្នាំមើល ផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សា និងធ្វើរបាយការណ៍ជាសាធារណៈស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេស ឬ ទឹកដីដាក់លាក់ណាមួយ (អាណត្តិការងារតាមប្រទេស) ឬ លើបាតុភាពធំៗនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស លើពិភពលោក (អាណត្តិការងារវិស័យប្រធានបទ)។

ចាប់តាំងពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមប្រឹក្សាបានចាប់ផ្តើមដំណើរការសើសី កែសម្រួល និង បង្កើនប្រសិទ្ធភាពអាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសនីមួយៗដែលប្រគល់ជូនខ្លួន។ ក្រុមប្រឹក្សា បានបញ្ឈប់ និងកែសម្រួលអាណត្តិការងារខ្លះ បានបង្កើតថ្មីឡើងវិញ បង្កើតដំណើរការជ្រើសរើស និង តែងតាំងថ្មីសម្រាប់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ និងចងក្រងក្រុមស្តីពីវិជ្ជាជីវៈនៃមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិ ការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស (សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/២)។

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ (អ្នករាយការណ៍ពិសេស តំណាងពិសេស តំណាងនានា អ្នក ជំនាញឯករាជ្យ និងសមាជិកក្រុមការងារ) បំពេញការងារទៅតាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន។ សកម្មភាព របស់ពួកគេរួមមាន៖

- ទទួល ចែករំលែក និងវិភាគព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស
- ឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល
- ធ្វើការសិក្សានានា
- ដាក់ការអំពាវនាវបន្ទាន់ ឬ លិខិតស្តីពីការចោទប្រកាន់ជូនរដ្ឋាភិបាល
- ធ្វើទស្សនកិច្ចផ្ទាល់ទៅតាមប្រទេសតាមការអញ្ជើញរបស់រដ្ឋាភិបាល និងចងក្រងរបកគំហើញ និងអនុសាសន៍ផ្នែកលើទស្សនកិច្ចទាំងនោះ
- ផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៅត្រឹមកម្រិតជាតិ និង
- ចូលរួមនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ទូទៅ

ការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់បុគ្គលិក សម្ភារៈភ័ស្តុភារ និងការជួយជ្រោមជ្រែងស្រាវជ្រាវជូន មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសដើម្បីគាំទ្រលើអាណត្តិការងាររបស់ពួកគេ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេស សូមមើលជំពូក VI (យន្តការនីតិវិធីពិសេស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

ង. ក្រុមការងារនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ក្រុមការងារទូទៅទទួលបន្ទុកលើសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ

ក្រុមការងារទូទៅទទួលបន្ទុកលើសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស⁶³។ នៅក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានបន្តអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួនសាជាថ្មីសម្រាប់រយៈពេល ២ ឆ្នាំ (សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៤/៤)។

ក្រុមការងារនេះកោះប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរយៈពេល ៥ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការងារដោយមានបេសកកម្ម៖

- ឃ្លាំមើល និងពិនិត្យស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ និងការអនុវត្តសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ
- ពិនិត្យស៊ើបអង្កេតការណ៍ និងព័ត៌មានផ្សេងៗដែលបានដាក់ជូនដោយរដ្ឋ ភ្នាក់ងារនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការ NGOs ព្រមទាំងអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត និង
- ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍ប្រជុំស្តីពីការពិភាក្សាសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាទាំងផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាជូនការិយាល័យ OHCHR ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ និងស្នើយោបល់អំពីកម្មវិធីជំនួយបច្ចេកទេសប្រសិនបើអាចទៅតាមសំណើសុំនៃប្រទេសដែលចាប់អារម្មណ៍។

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចដដែលនេះ ក្រុមប្រឹក្សាក៏បានបន្តអាណត្តិការងាររយៈពេល ២ ឆ្នាំសម្រាប់ក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់ទទួលបន្ទុកលើការអនុវត្តសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ ដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃក្រុមការងារទទួលបន្ទុកលើសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ។

ក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់នេះមានគោលបំណងផ្តល់ជំនាញចាំបាច់ដល់ក្រុមការងារដើម្បីអាចឲ្យក្រុមការងារទូទៅមានលទ្ធភាពផ្តល់អនុសាសន៍សមស្របជូនអង្គការលើបញ្ហាដែលត្រូវបានរកឃើញសម្រាប់ការអនុវត្តសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ។ ក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់នេះរួមមានអ្នកជំនាញ ៥ រូបដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយប្រធានក្រុមការងារទទួលបន្ទុកលើសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍក្រោយពីមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមតំបន់នីមួយៗនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងសមាជិកស្ថាប័នផ្សេងទៀតរួមទាំងតំណាងមកពីស្ថាប័នពាណិជ្ជកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុ និងអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិផងដែរ។ ក្រុមការ

⁶³ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ១៩៩៨/៧២ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC លេខ ១៩៩៨/២៦៩។

ងារជាន់ខ្ពស់នេះកោះប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរយៈពេល ៧ ថ្ងៃនៃថ្ងៃការងារ ហើយដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួនជូនក្រុមការងារទូទៅ។

ច. វេទិកាសង្គម

នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានបន្តអាណត្តិការងារនៃវេទិកាសង្គមដោយរក្សាទុកវេទិកានេះជា “វេទិកាពិសេសសម្រាប់កិច្ចសន្ទនាឆ្លើយឆ្លងរវាងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតរួមទាំងអង្គការមូលដ្ឋាន ហើយគូសបញ្ជាក់សារសំខាន់នៃកិច្ចសម្របសម្រួលនៅកម្រិតជាតិ កម្រិតតំបន់ និងកម្រិតអន្តរជាតិសម្រាប់លើកកម្ពស់ឯកភាពសង្គមដោយផ្អែកលើគោលការណ៍នៃយុត្តិធម៌សង្គម សមភាព និងសាមគ្គីភាព ព្រមទាំងលើកឡើងអំពីជ្រុងសង្គម និងបញ្ហាប្រឈមនៃសាកលភារូបនីយកម្មដែលកំពុងដំណើរការ” (សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦/១៣)។

តាមគំនិតដូចផ្តើមនៃអតីតអនុគណកម្មការ វេទិកាសង្គម⁶⁴បានកើតចេញដំបូងជាវេទិកាមុនសម័យប្រជុំស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ដែលបានរៀបចំឡើងរយៈពេល ២ ថ្ងៃនៅមុនសម័យប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃអនុគណកម្មការ។ ទោះបីជាវេទិកាសង្គមពីដើមឡើយត្រូវបានបង្កើតឡើងជាក្រុមតូចចំណុះអនុគណកម្មការក៏ដោយ បច្ចុប្បន្នវេទិកាសង្គមគឺជាយន្តការឯករាជ្យនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

វេទិកាសង្គមជួបប្រជុំរៀងរាល់ឆ្នាំរយៈពេល ៣ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការងារដើម្បីផ្តោតលើប្រធានបទជាក់លាក់ដែលក្រុមប្រឹក្សាប្រគល់ជូន។ វេទិកានេះបានជួបប្រជុំលើកទីមួយក្នុងនាមជាយន្តការនៃក្រុមប្រឹក្សានៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ហើយនឹងពិភាក្សានីតិវិធីលើប្រធានបទជាក់លាក់មួយចំនួនតាមសំណើសុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាដោយមានការចូលរួមពីមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ។ វេទិកាពិសេសត្រូវបានស្នើសុំឲ្យរៀបចំសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ដើម្បីដាក់ជូនស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធតាមរយៈក្រុមប្រឹក្សានិងផ្តោតលើ៖

- បញ្ហាចោទនានាទាក់ទងនឹងការលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រនៅក្នុងបរិបទនៃសិទ្ធិមនុស្ស
- ការក្របដេញកំយកបទដ្ឋានអនុវត្តល្អៗដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភាពក្រីក្រតាមរយៈបទបង្ហាញរបស់ស្ថាប័នមូលដ្ឋានដាក់ជូនវេទិកាសង្គម និង
- ជ្រុងសង្គមនៃដំណើរការសាកលភារូបនីយកម្ម

⁶⁴ សូមកុំច្រឡំនឹងវេទិកាសង្គមសាកលលោក។

វេទិកាសង្គមដឹកនាំប្រជុំដោយប្រធានអ្នកធ្វើរបាយការណ៍ ដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយប្រធាន ក្រុមប្រឹក្សាជារៀងរាល់ឆ្នាំក្នុងចំណោមបេក្ខជនជ្រើសតាំងដែលបានដាក់ជូនដោយក្រុមតំណាង តំបន់។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីវេទិកាសង្គម សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ឆ. វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច

វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច⁶⁵ជំនួសអតីតក្រុមការងារនៃអនុគណកម្មការស្តីពីបញ្ហាជន ជាតិភាគតិច។ វេទិកានេះផ្តល់ឱកាសដល់ការលើកកម្ពស់កិច្ចសន្ទនា និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការស្តីពី បញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមជាតិសាសន៍ ជាតិពិន្ទុ សាសនា និងភាសានៃជន ជាតិភាគតិចតាមរយៈ៖

- ការចូលរួមចំណែកលើប្រធានបទ និងជំនាញជូនការងារនៃអ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុក បញ្ហាជនជាតិភាគតិច និង
- កំណត់ និងវិភាគបទដ្ឋានអនុវត្តល្អៗ បញ្ហាប្រឈម ឱកាស និងគំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការ ពង្រឹងការអនុវត្តសេចក្តីប្រកាសស្តីពីសិទ្ធិបុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមជាតិសាសន៍ ឬ ជាតិពិន្ទុ សាសនា និងភាសានៃជនជាតិភាគតិច។

វេទិកានេះជួបប្រជុំជារៀងរាល់ឆ្នាំរយៈពេល ២ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការងារនៅទីក្រុងហ្សឺណែវដើម្បី ពិភាក្សាលើប្រធានបទណាមួយ និងរំពឹងថានឹងចូលរួមចំណែកលើកិច្ចខិតខំរបស់ឧត្តមស្នងការក្នុងការ ធ្វើឲ្យកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រសើរឡើងក្នុងចំណោមយន្តការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ អង្គការ និង ស្ថាប័នជំនាញ មូលនិធិ និងកម្មវិធីស្តីពីសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិ បុគ្គលដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមជនជាតិភាគតិចរួមទាំងនៅថ្នាក់តំបន់ផងដែរ⁶⁶។

ខណៈប្រធានវេទិកា (ដែលត្រូវបានតែងតាំងជារៀងរាល់ឆ្នាំដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាដោយផ្អែក លើមូលដ្ឋាននៃការផ្លាស់ប្តូរទៅតាមតំបន់) ទទួលខុសត្រូវលើការរៀបចំសេចក្តីសង្ខេបនៃកិច្ចពិភាក្សា សម្រាប់វេទិកានេះ អ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកបញ្ហាជនជាតិភាគតិចដឹកនាំការងារនៃវេទិកា និង រៀបចំកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ។ អ្នកជំនាញឯករាជ្យក៏ត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យដាក់បញ្ចូលរបាយការណ៍របស់ខ្លួន ស្តីពីអនុសាសន៍លើប្រធានបទនានាជូនវេទិកា និងអនុសាសន៍នានាស្តីពីប្រធានបទណាមួយនាពេល អនាគតដើម្បីទុកជូនក្រុមប្រឹក្សាពិចារណា។

⁶⁵ បង្កើតឡើងដោយសេចក្តីសម្រេចនៃសក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/១៥ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧។
⁶⁶ នៅក្នុងសម័យប្រជុំសម្តេចនាថ្ងៃទី១៥ និង១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ វេទិកានេះត្រូវបានរំពឹងថានឹងពិចារណាលើ បញ្ហាជនជាតិភាគតិច និងសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ។

ក្រុមប្រឹក្សានេះពិនិត្យសើវើការងាររបស់វេទិកាក្រោយរយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ពេលគឺ នៅក្នុង ឆ្នាំ២០១២។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នពាក់ព័ន្ធវេទិកាសង្គមស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច និងពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នក ជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកបញ្ហាជនជាតិភាគតិច សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ជ. យន្តការអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច

យន្តការអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកជនជាតិដើមភាគតិច⁶⁷គឺជាយន្តការបន្តពីអតីតក្រុមការងារនៃ អនុគណកម្មការទទួលបន្ទុកជនជាតិដើមភាគតិច។ ក្នុងនាមជាយន្តការចំណុះក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស យន្តការអ្នកជំនាញផ្តល់ជំនាញលើប្រធានបទស្តីពីសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចទៅតាមការស្នើសុំរបស់ ក្រុមប្រឹក្សា។ យន្តការអ្នកជំនាញធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំជូនក្រុមប្រឹក្សា ផ្តោតចំបងលើការសិក្សា និង យោបល់ប្រឹក្សាផ្នែកលើការស្រាវជ្រាវ និងអាចលើកសំណូមពរស្របតាមវិសាលភាពនៃការងារ របស់ខ្លួនជូនក្រុមប្រឹក្សាដើម្បីពិចារណា និងអនុម័ត។

យន្តការអ្នកជំនាញរួមមានអ្នកជំនាញឯករាជ្យ ៥ រូប ដែលបំពេញការងាររយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ហើយអាចមានលទ្ធភាពត្រូវបានជ្រើសតាំងសាជាថ្មីសម្រាប់មួយអាណត្តិទៀត។ យន្តការនេះអាចជួប ប្រជុំរហូតដល់ ៥ ថ្ងៃក្នុងមួយឆ្នាំក្នុងរូបភាពជាកិច្ចប្រជុំឯកជន និងសាធារណៈ ហើយមានសេរីភាព សម្រេចលើវិធីបំពេញការងាររបស់ខ្លួនទោះបីជាមិនមានសិទ្ធិចេញសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ឬ សេចក្តី សម្រេចនានាក៏ដោយ។

អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវន្តនៃជនជាតិដើមភាគ តិច និងសមាជិកនៃវេទិកាអចិន្ត្រៃយ៍ស្តីពីបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិចក៏អាចមានវត្តមាន និងចូលរួម ចំណែកនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃយន្តការអ្នកជំនាញផងដែរ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីយន្តការអ្នកជំនាញ និងអ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកស្ថានភាព សិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវន្តនៃជនជាតិដើមភាគតិច សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

I. សេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban

នៅក្នុងឆ្នាំ២០០១ សន្និសីទពិភពលោកប្រឆាំងនឹងការប្រកាន់ពូជសាសន៍ ការរើសអើងពូជ សាសន៍ ការរើសអើងជនបរទេស និងការរើសអើងពាក់ព័ន្ធនានាត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងក្រុង

⁶⁷ បង្កើតឡើងដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/៣៦ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧។

Durban ប្រទេសអាហ្វ្រិកខាងត្បូង។ សេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban ដែលត្រូវ បានអនុម័តនៅក្នុងសន្និសីទនោះកត់ត្រាទុកការប្តេជ្ញារបស់រដ្ឋក្នុងការបំពេញការងាររួមគ្នាដើម្បីលុបបំបាត់ការប្រកាន់ពូជសាសន៍ ការរើសអើងពូជសាសន៍ ការរើសអើងជនបរទេស និងការរើសអើងពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ សេចក្តីប្រកាសនេះគឺជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវលម្អិត និងផ្តោលើសកម្មភាពនានាដែលបង្ហាញនូវវិធីសាស្ត្រដំណើរការរួមមួយក្នុងគោលបំណងឈានទៅសម្រេចគោលការណ៍សមភាព និងភាពគ្មានការរើសអើង។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ មហាសន្និបាតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិបានសម្រេចកោះប្រជុំសន្និសីទមួយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ដើម្បីសើម្បីការអនុវត្តសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban។ មហាសន្និបាតបានស្នើសុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍នេះដើម្បីទាញប្រយោជន៍ពីយន្តការបន្តតាមដានដែលមានស្រាប់ចំនួន ៣^{៦៨} ក្នុងគោលបំណងបង្កើតផែនការដាក់ស្តែងមួយ និងក្នុងគោលបំណងផ្តល់បច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំឆ្នាំ និងធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីបញ្ហានេះដោយចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ២០០៧^{៦៩}។ គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើម្បីនៃក្រុមប្រឹក្សាបានសម្រេចថា សន្និសីទនឹងរៀបចំឡើងនៅក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩។

១. ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban

ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស (សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ២០០២/៦៨)។ នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានបន្តអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួនរយៈពេល ៣ ឆ្នាំបន្ថែមទៀត (សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ១/៥)។ ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលមានភារកិច្ច៖

- ផ្តល់អនុសាសន៍ក្នុងគោលបំណងឲ្យការអនុវត្តសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban មានប្រសិទ្ធភាព និង

^{៦៨} ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban ក្រុមអ្នកជំនាញល្បីៗទទួលបន្ទុកការអនុវត្តសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban និងក្រុមការងារនៃអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិក។

^{៦៩} សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៦១/១៤៩។

- រៀបចំបទដ្ឋានបំពេញបំពេញបន្ថែមអន្តរជាតិដើម្បីពង្រឹង និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងការប្រកាន់ពូជសាសន៍ ការរើសអើងពូជសាសន៍ ការរើសអើងជនបរទេស និងការរើសអើងពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនៅក្នុងគ្រប់រូបភាពទាំងអស់

i. ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាល សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

២. ក្រុមអ្នកជំនាញឯករាជ្យល្បីៗទទួលបន្ទុកការអនុវត្តសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban

សន្និសីទពិភពលោកបានស្នើសុំឧត្តមស្នងការឲ្យសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងក្រុមការងារអ្នកជំនាញឯករាជ្យល្បីៗចំនួន ៥ ដើម្បីបន្តតាមដានការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban⁷⁰។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៣ អ្នកជំនាញឯករាជ្យល្បីៗ (មួយរូបមកពីក្រុមតំណាងតំបន់នីមួយៗ) ត្រូវបានអគ្គលេខាធិការ Kofi Annan តែងតាំងពីក្នុងចំណោមបេក្ខជនស្នើឡើងដោយប្រធានគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សក្រោយពីបានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមតំបន់។

អ្នកជំនាញទាំងនេះមានភារកិច្ច⁷¹៖

- បន្តតាមដានការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban ដោយសហការជាមួយនឹងឧត្តមស្នងការ និង
- ជួយឧត្តមស្នងការរៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំដើម្បីដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សា និងមហាសន្និបាតដោយផ្អែកលើព័ត៌មាន និងការយល់ឃើញរបស់រដ្ឋ គណកម្មការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធ យន្តការនីតិវិធីពិសេស និងយន្តការផ្សេងទៀតនៃក្រុមប្រឹក្សា អង្គការអន្តរជាតិ និងតំបន់ អង្គការ NGO និងស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ (ស្ថាប័ន NHRIs)។

i. ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីអ្នកជំនាញឯករាជ្យល្បីៗ និងសម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីក្រុមការងារនៃអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិក (Working Group of Experts on People of African Descent) សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

⁷⁰ សូមមើលកថាខណ្ឌ ១៩១ (ខ) នៃផែនការសកម្មភាព និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៥៦/២៦៦។

⁷¹ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការលេខ ២០០៣/៣០។ សូមមើលផងដែរសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៥៩/១៧៧។

៣. ក្រុមការងារនៃអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកលើជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិក

ក្រុមការងារនៃអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកលើជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិកគឺជាយន្តការនីតិវិធីពិសេសនៃក្រុមប្រឹក្សាដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយគណកម្មការទៅតាមសំណើសុំរបស់សន្និសីទពិភពលោក។ ក្រុមការងារនេះរួមមានអ្នកជំនាញឯករាជ្យដែលត្រូវបានតែងតាំងឡើងដោយផ្អែកតាមតំណាងភូមិសាស្ត្រស្មើគ្នា។ ក្រុមការងាររៀបចំកិច្ចប្រជុំរយៈពេល ៥ ថ្ងៃជារៀងរាល់ឆ្នាំ និងធ្វើទស្សនកិច្ចទៅតាមប្រទេសនានាតាមការអញ្ជើញរបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីសម្របសម្រួលការស្វែងយល់ស៊ីជម្រៅអំពីស្ថានភាពនៃជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិកនៅតាមតំបន់នានាក្នុងពិភពលោក។ ក្រុមការងារនេះដាក់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំជូនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម⁷²៖

- សិក្សាបញ្ហានៃការរើសអើងពូជសាសន៍ដែលជួបប្រឈមដោយជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិកដែលរស់នៅតាមទីកន្លែងនានានៅក្រៅប្រទេស និងប្រមូលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធពីរដ្ឋាភិបាល
- ស្នើសុំវិធានការធានាឲ្យជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិកទទួលបានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ពេញលេញ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- ដាក់អនុសាសន៍ស្តីពីការបង្កើត ការអនុវត្ត និងការពង្រឹងការអនុវត្តវិធានការដ៏មានប្រសិទ្ធភាពនានាដើម្បីលុបបំបាត់ការកំណត់សាវតារក្នុងន័យរើសអើងពូជសាសន៍លើជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិក
- ពន្យល់លម្អិតអំពីសំណូមពររយៈពេលខ្លី មធ្យម និងរយៈពេលវែងដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍ប្រឆាំងនឹងជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិក
- លើកសំណូមពរស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍ប្រឆាំងនឹងប្រជាជនអាហ្វ្រិក និងជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិកនៅតាមគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងពិភពលោក និង
- លើកឡើងបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងសុខុមាលភាពប្រជាជនអាហ្វ្រិក និងជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិកដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban

៤. គណកម្មការអាដហុកទទួលបន្ទុកពន្យល់បកស្រាយបទដ្ឋានបំពេញបន្ថែម

ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានបង្កើតគណកម្មការអាដហុកទទួលបន្ទុកពន្យល់បកស្រាយបទដ្ឋានបំពេញបន្ថែម នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦។ គណកម្មការនេះមានភារកិច្ចបង្កើតបទដ្ឋានបំពេញបន្ថែមក្នុងទម្រង់ជាអនុសញ្ញា ឬ ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់

⁷² សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០២/៦៨ និង ២០០៣/៣០។

នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ អនុលោមតាមអាទិភាព និងភាពបន្ទាន់។ បទដ្ឋានបំពេញបន្ថែមទាំងនេះ មានគោលបំណង⁷³៖

- បំពេញចន្លោះប្រហោងនៅក្នុងអនុសញ្ញា និង
- ផ្តល់បទដ្ឋាននិយាមថ្មីៗដែលមានគោលបំណងប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រប់ទម្រង់នៃការរើសអើង នាពេលបច្ចុប្បន្ន រួមទាំង ការអុតអាណាឲ្យមានការស្អប់ពូជសាសន៍ និងសាសនា គណកម្មាធិការអាដហុកកោះប្រជុំជារៀងរាល់ឆ្នាំរយៈពេល ១០ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការងារដើម្បីបង្កើត លិខិតុបករណ៍ច្បាប់ចាំបាច់។ គណកម្មាធិការនេះបានរៀបចំប្រជុំសម្តែងដំបូងនៅក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ និងតម្រូវឲ្យធ្វើរបាយការណ៍ទៀងទាត់ជូនក្រុមប្រឹក្សាអំពីវឌ្ឍនភាព។

៥. គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើរើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban និងក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទូទៅនៃអន្តរសម័យប្រជុំទទួលបន្ទុកបន្តតាម ដានការងារគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើរើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban

នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧នាកិច្ចប្រជុំដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងដោយមហាសន្និបាត⁷⁴ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សបានបង្កើតគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើរើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban⁷⁵។ គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំនេះបានកោះប្រជុំត្រៀមរៀបចំក្នុងខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ និងបន្ទាប់មកកិច្ច ប្រជុំសំខាន់ចំនួន ២ ទៀត ចំនួនរយៈពេល ១០ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការងារនៅក្នុងខែមេសា និងតុលា ឆ្នាំ២០០៨ ដើម្បីសម្រេចទម្រង់បែបបទពាក់ព័ន្ធទាំងអស់សម្រាប់សន្និសីទសើរើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban ដូចជា៖

- គោលបំណង
- រចនាសម្ព័ន្ធនៃកសាវលទ្ធផល
- កម្រិតនៃប្រជុំថ្នាក់ណាដែលត្រូវរៀបចំឡើង
- កិច្ចប្រជុំត្រៀមរៀបចំនៅតាមតំបន់ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងទៀតរួមទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និង
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីតាំង

⁷³ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចនៃគណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៣/១០៣ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦/២១។

⁷⁴ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៦១/១៤៩។

⁷⁵ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៣/២។ សូមមើលផងដែរសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦/២៣។

ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទូទៅនៃអន្តរសម័យប្រជុំទទួលបន្ទុកបន្តតាមដានការងារ
គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើរើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ
 ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងសម័យប្រជុំសំខាន់ដំបូងនៃគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំក្នុងខែមេសា
 ឆ្នាំ២០០៨ ដោយមានភារកិច្ច⁷⁶៖

- បន្តតាមដានការងារគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំ រួមទាំង តាមរយៈការសើរើការចូលរួមចំណែក
 និងតាមរយៈការចាប់ផ្តើមចរចាសេចក្តីព្រាងឯកសារលទ្ធផល និង
- សើរើការរួមចំណែកជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួន និងរបាយការណ៍នានាដែលបានដាក់ជូន
 គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំ

i. ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពី**គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើរើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban**
និងក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទូទៅ សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR⁷⁷

វិធីប្រើទាក់ទង និងបំពេញការងារជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស អាណត្តិការងារ និងយន្តការនានា
 ការរៀបចំ និងបទដ្ឋានអនុវត្តសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អង្គការ NGOs នៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់
 ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

*"... ការចូលរួម និងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងអ្នកសង្កេតការណ៍រួមទាំងរដ្ឋដែលពុំមែនជា
 សមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សា ភ្នាក់ងារជំនាញ អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ
 ព្រមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលផងនោះត្រូវផ្អែកលើការរៀបចំ រួមទាំងសេចក្តីសម្រេចចិត្ត
 របស់ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមលេខ ១៩៩៦/៣១ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៦ និង
 បទដ្ឋានអនុវត្តដែលត្រូវបានគោរពតាំងពីដើមមកដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សក្នុងគោល
 បំណងនាឲ្យការចូលរួមចំណែករបស់ស្ថាប័នទាំងអស់នេះមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត"⁷⁷ ។*

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦០/២៥១ មហាសន្និបាតបានទទួលស្គាល់អំពីតួនាទីដ៏សំខាន់
 របស់អង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិផ្សេងទៀតនៅក្នុងការលើក
 កម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ មហាសន្និបាតក៏បានលើកឡើងថា ការចូលរួមរបស់អង្គការ
 NGOs ទាំងនេះនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនឹង៖

- ផ្អែកលើការរៀបចំ និងបទដ្ឋានអនុវត្តដែលគណកម្មការគោរពពីមុនមក (រួមទាំង **សេចក្តី
 សម្រេចចិត្តក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC លេខ ១៩៩៦/៣១** ផងដែរ) និង

⁷⁶ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចលេខ PC.២/៤។

⁷⁷ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ៦០/២៥១ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ
 មនុស្សលេខ ៥/១ ឧបសម្ព័ន្ធ។

- ធ្វើយ៉ាងណាធានាឲ្យការចូលរួមចំណែករបស់អង្គការ NGOs និងអ្នកសង្កេតការណ៍ផ្សេងទៀត មានប្រសិទ្ធភាពបំផុត

ការរៀបចំ និងបទដ្ឋានអនុវត្តនៃការចូលរួមរបស់អង្គការ NGO ដែលត្រូវបានគោរពតាំងពីមុន មកដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានផ្ទេរមកក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដើម្បីយកមកអនុវត្តឲ្យបាន ជោគជ័យ។ ដើម្បីឲ្យស្របតាមកាតព្វកិច្ចនៃក្រុមប្រឹក្សាក្នុងការធានាឲ្យ “ការចូលរួមចំណែករបស់អ្នក សង្កេតការណ៍មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុតនោះ” បទដ្ឋានអនុវត្ត និងការរៀបចំទាំងនេះត្រូវបន្តកែ សម្រួលដើម្បីឲ្យមានលក្ខណៈប្រសើរឡើង។

អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ក្នុងនាមជាអ្នក សង្កេតការណ៍នៅក្នុងសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

អង្គការ NGOs មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្សគ្រប់យ៉ាងនៅ ថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ។ ការចូលរួមរបស់អង្គការ NGOs នៅក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំដំបូងក្រោយ ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សគឺជាសមាសធាតុគន្លឹះមួយសម្រាប់លើកតម្កើងឲ្យកាន់តែមានភាពជឿ ជាក់លើអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អង្គការ NGOs បានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការកសាង ស្ថាប័ននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដោយបានផ្តល់ធាតុចូលចាំបាច់ និងមានតម្លៃព្រមទាំងមតិវែកញែក សំខាន់នានារួមទាំងការពិចារណាលើរបៀបវារៈទាំងអស់របស់ក្រុមប្រឹក្សា។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ការងារបំពេញបន្ថែមរបស់អង្គការ NGOs នៅក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបាន មើលឃើញថាកំពុងធ្វើដំណើរចាកចេញជាបណ្តើរពីគោលនយោបាយ “មិនសូវទទួលជោគជ័យ” តាម បែបប្រពៃណីឆ្ពោះទៅរកការចូលរួមកាន់តែមានភាពសហការជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងទៀត។ ការចូលរួមដ៏មានការទទួលខុសត្រូវបែបនេះមានគោលបំណងធ្វើឲ្យស្ថានភាពសិទ្ធិ មនុស្សជាក់ស្តែងកាន់តែប្រសើរឡើង។

ដូច្នេះ ការចូលរួម និងធាតុចូលនៃអង្គការ NGOs នៅតាមមូលដ្ឋានមានសារសំខាន់ណាស់ជា ពិសេសសម្រាប់ពេលបច្ចុប្បន្នដោយវាបានជម្រុញឲ្យក្រុមប្រឹក្សាជួបប្រជុំកាន់តែញឹកញាប់ជាងមុន ដើម្បីពិចារណាធ្វើយ៉ាងណាឲ្យយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសាកលតាមកាលកំណត់ដំណើរការ។ សរុបមក បញ្ហាប្រឈមចម្បងដែលក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងសហគមន៍អង្គការ NGOs កំពុងជួប ប្រទះគឺធ្វើយ៉ាងណាមានការចូលរួមចំណែករបស់សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាកាន់តែ ខ្លាំងជាងមុន ពោលគឺ ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យឈានទៅរកភាពជាដៃគូពិតប្រាកដរវាងរដ្ឋសមាជិក និងសង្គម ស៊ីវិល។

អគ្គរដ្ឋទូត Luis Alfonso de Alba នៃប្រទេសម៉ិកស៊ិក
ប្រធានដំបូងនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស (ឆ្នាំ២០០៦-២០០៧)

កម្រិតនៃការចូលរួមរបស់អង្គការ NGOs ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សក៏ត្រូវបានតាំងពីមានគណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សមកម្ល៉េះដែលជាលក្ខណៈពិសេសមួយនៅក្នុងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ក្នុងនាមជាស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលមួយ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សប្រមូលផ្តុំទៅដោយចំណេះដឹង និងជំនាញ សាក្សី និងភាពពាក់ព័ន្ធជាក់ស្តែងដែលអង្គការ NGOs បានពាំនាំមកចូលរួមជាមួយនឹងការងាររបស់ខ្លួន។

ចាប់តាំងពីសម័យប្រជុំដំបូងនៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ អង្គការ NGOs បានអនុញ្ញាតឲ្យចូលរួមពេញលេញ និងប្រកបដោយអត្ថន័យនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ នៅក្នុងសម័យប្រជុំអចិន្ត្រៃយ៍លើកទី ៧ ក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ អង្គការ NGOs ចំនួន ១៨០ ត្រូវបានតំណាងសរុបដោយបុគ្គលចំនួន ១១១៦ នាក់។ នៅក្នុងសម័យប្រជុំនេះដែរ អង្គការ NGOs បានដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំនួន ៩៨ ធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់ចំនួន ២២៤ និងរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អមចំនួន ៦៩ លើក។ អធិបតីភាព និងលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានព្យាយាមកសាងបន្តពីបទពិសោធន៍ និងការរៀបចំនានាដែលត្រូវបានគោរពតាំងពីមុនមកដោយគណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស ព្រមទាំងទម្លាប់អនុវត្តល្អៗ ខណៈពិចារណាផងដែរថា ក្រុមប្រឹក្សា និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបន្តជួបប្រជុំនៅក្នុងវេទិកាជាច្រើនទៀតពេញរយៈពេល ១ ឆ្នាំ។

មានតែអង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាចមានសិទ្ធិចូលរួមសម័យប្រជុំនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ ហើយអង្គការទាំងនេះមានបុព្វសិទ្ធិសម្រេចកំណត់បុគ្គលតំណាងខ្លួន។

ក្រោយពេលទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងនាមអ្នកសង្កេតការណ៍ អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ទទួលបានបុព្វសិទ្ធិ និងការរៀបចំនៅក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ អង្គការទាំងនេះអាច៖

- ដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅមុនសម័យប្រជុំនីមួយៗ
- ធ្វើបទអន្តរាគមន៍ផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃរបៀបវារៈដ៏សំខាន់ៗនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស
- ចូលរួមនៅក្នុងការជជែកវែកញែក កិច្ចសន្ទនាឆ្លើយឆ្លង និងកិច្ចពិភាក្សាវាគ្មិន និង
- រៀបចំ “ព្រឹត្តិការណ៍អម” លើបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

ទោះក្នុងពេលណាក៏ដោយ អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ក៏ទទួលខុសត្រូវត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍នានាដែលចែងអំពីការបង្កើត និងប្រភេទនៃទំនាក់ទំនងក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់។ ជាពិសេស សេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC

លេខ ១៩៩៦/៣១ ចែងថា អង្គការ NGO អាចត្រូវបានព្យួរ ឬ ដកចេញពីការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ឬ ដកឋានៈពិគ្រោះយោបល់ក្នុងករណីដែលអង្គការនេះ (រួមទាំងសម្ព័ន្ធអង្គការ និងតំណាងអង្គការបំពេញការងារឲ្យខ្លួន) បំពានជាក់ស្តែងលើឋានៈរបស់ខ្លួនដោយចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពនានាផ្ទុយនឹងគោលបំណង និងគោលការណ៍នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ។

សិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ

តំណាងអង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC គួរស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដែលពួកគេមានបំណងចង់ចូលរួម។

លិខិតស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំគួរ៖

- សរសេរក្នុងទម្រង់ផ្លូវការរបស់អង្គការដោយមានក្បាលទំព័រត្រឹមត្រូវ
- លើកឡើងឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីប្រធានបទប្រជុំ និងរយៈពេលប្រជុំដែលអង្គការមានបំណងចូលរួម
- ចុះហត្ថលេខាដោយប្រធាន ឬ ប្រធានតំណាងនៃអង្គការនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ
- បញ្ជាក់ឈ្មោះបុគ្គលដែលនឹងតំណាងអង្គការនៅក្នុងសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

ចូរកត់សម្គាល់ថា ឈ្មោះបុគ្គលត្រូវសរសេរឲ្យបានច្បាស់ទៅតាមឈ្មោះនៅក្នុងឯកសារអត្តសញ្ញាណ និងនាមត្រកូលគួរសរសេរជាអក្សរធំ។

i. ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC គួរផ្ញើលិខិតតាមទូរសារនៅមុនសម័យប្រជុំណាមួយប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបានដើម្បីស្នើសុំសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំតាមរយៈ៖

ទូរសារ: +41(0)22 917 9011

សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍

នៅមុនសម័យប្រជុំនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាចដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ រួមគ្នាជាមួយនឹងអង្គការ NGOs ផ្សេងទៀត។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ទាំងនេះត្រូវបង្ហាញប្រធានបទដែលអង្គការ NGOs មានសមត្ថភាពពិសេស។ នៅក្រោយពេលទទួលបាន និងចាត់ចែងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទាំងនេះដោយលេខាធិការរដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សចរាស់ហើយ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍របស់អង្គការ NGOs ក្លាយជាផ្នែកមួយនៃឯកសារផ្លូវការនៃសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

សូមកត់សម្គាល់ថា៖

- អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនិងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាចដាក់សេចក្តី ថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមិនឲ្យលើសពី ២០០០ ពាក្យ និង
- អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ពិសេសជាមួយនិងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ឬនៅ ក្នុងបញ្ជីសមាជិកត្រៀមផ្លាស់ប្តូរអាចដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមិន ឲ្យលើសពី ១៥០០ ពាក្យ

i. អង្គការ NGOs ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យមើលកំណត់ត្រាព័ត៌មានទូទៅដែលអាចរកបាននៅក្នុងផ្នែក ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរគួរដាក់ជូនលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស តាមរយៈ៖ hrcngo@ohchr.org។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់

អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាចធ្វើកិច្ចអន្តរាគមន៍ ដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃរបៀបវារៈសំខាន់ៗទាំងនៅក្នុងកិច្ចពិភាក្សាវែកញែកទូទៅ និង នៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាឆ្លើយឆ្លងនៅក្នុងសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ គម្រូបែបបទសម្រាប់កិច្ច អន្តរាគមន៍ដោយផ្ទាល់មាត់របស់អង្គការ NGO ដែលបន្តវិវឌ្ឍដោយសារ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស បន្តជួបប្រជុំពេញមួយឆ្នាំអាចរកមើលបានតាមរយៈប្រព័ន្ធ Extranet នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សក្រោម ទំព័រស្តីពីព័ត៌មានទំនាក់ទំនងអង្គការ NGOs។

តំណាងអង្គការ NGOs ដែលមានបំណងធ្វើកិច្ចអន្តរាគមន៍ដោយផ្ទាល់មាត់គួរចុះឈ្មោះដោយ ផ្ទាល់នៅបញ្ជី "បញ្ជីឈ្មោះវាគ្មិន" នៅក្នុងបន្ទប់ប្រជុំ (កិច្ចប្រជុំពេញអង្គ)។ ទម្រង់បែបបទចុះឈ្មោះធ្វើ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលក្ខណៈបុគ្គល និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមអាចទាញយកបានពីគេហទំព័រដើមនៃ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងគួរយកទៅកាន់បញ្ជីនោះដោយផ្ទាល់នៅពេលចុះឈ្មោះ។

សូមកត់សម្គាល់ថា អង្គការ NGOs ពុំត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យចែកចាយឯកសារ បណ្ណផ្សព្វផ្សាយ ឬ សម្ភារៈឯកសារផ្សេងៗនៅក្នុងបន្ទប់កិច្ចប្រជុំពេញអង្គនោះទេ។ ក៏ប៉ុន្តែ សំណៅថតចម្លងនៃសេចក្តី ថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់ដែលអង្គការ NGOs នឹងឡើងថ្លែងអាចដាក់នៅតុខាងក្រោយក្នុងបន្ទប់កិច្ច ប្រជុំពេញអង្គ។ ឯកសារទាំងអស់របស់អង្គការ NGOs អាចដាក់នៅតាមតុដែលកំណត់សម្រាប់អង្គការ NGOs នៅក្រៅបន្ទប់កិច្ចប្រជុំពេញអង្គ។

ព្រឹត្តិការណ៍អម

អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនិងក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC នៅពេលទទួល បានសិទ្ធិចូលរួមសម័យប្រជុំនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សអាចរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ជាសាធារណៈដែលពាក់

ព័ន្ធនឹងការងារនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនេះហៅថា “ព្រឹត្តិការណ៍អម” ដែលនឹងធ្វើឡើងនៅចុងម៉ោងប្រជុំ ជាធម្មតា នៅក្នុងពេលសម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់។

ជាធម្មតា ព្រឹត្តិការណ៍អមរួមបញ្ចូលបទបង្ហាញរបស់វាគ្មិនជាមួយនឹងការពិភាក្សាទូទៅផ្តល់ឱកាសឲ្យអង្គការ NGO ចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាជាមួយនឹងអង្គការ NGOs រដ្ឋ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត (រួមទាំងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស) ទទួលបានសិទ្ធិមនុស្ស និងស្ថានភាពពាក់ព័ន្ធ និងបញ្ហាសំខាន់ៗចំពោះក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

បន្ទប់ត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយមិនគិតថ្លៃសម្រាប់រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អម ហើយការកក់បន្ទប់ត្រូវផ្តល់ជូនទៅតាមគោលការណ៍ “មកមុនបានមុន”។ អង្គការ NGOs ដែលមានបំណងចូលរួមឧបត្ថម្ភព្រឹត្តិការណ៍អមគួររំពេញ “ទម្រង់បែបបទស្តីពីការចូលរួមឧបត្ថម្ភ”⁷⁸។

អង្គការ NGOs ដែលរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អមអាចអញ្ជើញបុគ្គលដែលពុំបានទទួលសិទ្ធិចូលរួមសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សឲ្យចូលរួមព្រឹត្តិការណ៍អមនេះបាន។ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកចូលរួមត្រូវផ្តល់ជូនលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងការិយាល័យសន្តិសុខ Pregny ២៤ ម៉ោងនៅមុនពេលព្រឹត្តិការណ៍ដើម្បីអាចរៀបចំសិទ្ធិប្រគល់ជូនអ្នកចូលរួមដែលត្រឹមតែមានសិទ្ធិចូលរួមព្រឹត្តិការណ៍អមនេះតែប៉ុណ្ណោះ។

អង្គការ NGOs ដែលរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អមត្រូវទទួលខុសត្រូវលើខ្លឹមសារ និងទង្វើរបស់អ្នកចូលរួមនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នេះ។ សូមកត់សម្គាល់ថា៖

- លេខាធិការដ្ឋានពុំផ្តល់សេវាបកប្រែផ្ទាល់មាត់ជូនព្រឹត្តិការណ៍អមរបស់អង្គការ NGOs នោះឡើយ។ អង្គការ NGOs អាចយកអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់របស់ខ្លួនមកជាមួយប្រសិនបើខ្លួនមានបំណងធ្វើដូច្នោះ ហើយគួរជូនដំណឹងដល់លេខាធិការដ្ឋានលើបញ្ហានេះជាមុន និង
- ការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនថតរូបភាព និងវីដេអូនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍អមនេះពុំលើកទឹកចិត្តឲ្យប្រើប្រាស់នោះទេលើកលែងតែសម្រាប់អ្នកកាសែត និងបុគ្គលិកទទួលសិទ្ធិថតនៅក្នុងការិយាល័យនៃអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ (ការិយាល័យ UNOG)។

i. ការកក់បន្ទប់សម្រាប់រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អមគួររំពេញតាមរយៈទូរសារទៅកាន់៖

ទូរសារ: +41 (0) 22 917 9011 ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីសិទ្ធិចូលរួម សេចក្តីថ្លែងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់មាត់ និងព្រឹត្តិការណ៍អម សូមចូលទៅកាន់ទំព័រព័ត៌មានទំនាក់ទំនងរបស់អង្គការ NGO ក្នុងប្រព័ន្ធ Extranet។

⁷⁸ អាចរកមើលបាននៅលើគេហទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

ការចូលរួមនៅក្នុង និងជាមួយនឹងអាណត្តិការងារ និងយន្តការ
របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ក. យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

i. សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីរបៀបទាក់ទង និងធ្វើការងារជាមួយនឹងយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍
ជាសកលតាមកាលកំណត់ សូមមើលជំពូក VII (យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាល
កំណត់) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំ។

ខ. គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

វត្តមាន និងការចូលរួមចំណែកក្នុងការងារនៃគណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់

បុព្វការីនៃគណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ ពោលគឺ អតីតអនុគណកម្មការបានទទួលប្រយោជន៍
យ៉ាងច្រើនពីការចូលរួមរបស់អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC។
គិតមកត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ទោះបីជាគណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់នៅកំពុងបង្កើតវិធាននីតិវិធី
និងវិធីធ្វើការងាររបស់ខ្លួនក៏ដោយ ដើម្បីបំពេញអាណត្តិរបស់ខ្លួន ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានជម្រុញ
ឲ្យគណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ធ្វើការទាក់ទងគ្នាជាមួយនឹងអង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិល
ផ្សេងទៀត។ រដ្ឋក៏ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលនៅមុនពេល
ជ្រើសតាំងបេក្ខជនដើម្បីតែងតាំងសម្រាប់គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់។

អង្គការ NGOs មានសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងការងារនៃគណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ដោយផ្អែក
លើការរៀបចំ និងទម្លាប់អនុវត្តដែលត្រូវបានគោរពតាំងពីដើមមកដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស និង
ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស រួមទាំង សេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC លេខ ១៩៩៦/៣១
ផងដែរដោយត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យការចូលរួមចំណែករបស់អង្គការ NGO មានប្រសិទ្ធភាពបំផុត។

អង្គការ NGOs ដែលចាប់អារម្មណ៍ចូលរួមក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍នៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃ
គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់គួរទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋាន។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីរបៀបចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការងារនៃគណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់
សូមទាក់ទង៖

HRCAdvisoryCommittee@ohchr.org

គ. នីតិវិធីបណ្តឹង

i. សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីរបៀបចែករំលែកព័ត៌មានអំពី **នីតិវិធីបណ្តឹង** សូមអានជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ* នេះ។ សូមទាក់ទង CP@ohchr.org¹

យ. នីតិវិធីពិសេស

i. សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីរបៀបទាក់ទង និងចូលរួមជាមួយនឹង **យន្តការនីតិវិធីពិសេស** សូមអានជំពូក VI (យន្តការនីតិវិធីពិសេស) នៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ* នេះ។

ង. ក្រុមការងារនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ក្រុមការងារទូទៅទទួលបន្ទុកលើសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ

ការចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃក្រុមការងារ

ដោយសារក្រុមការងារនេះជាក្រុមទូទៅ អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាចចូលរួមនៅក្នុងវគ្គសម័យប្រជុំជាសាធារណៈ។

អង្គការ NGOs ដែលចូលរួមកិច្ចប្រជុំនៃក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់ទទួលបានការអនុវត្តសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍមានឱកាសធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទូទៅបាន។

i. អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ដែលចាប់អារម្មណ៍ចូលរួមនៅក្នុងក្រុមការងារ ឬ ក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់គួរចំពេញទម្រង់បែបបទចុះឈ្មោះ (ដែលអាចរកបានពីទំព័រនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR) និងបញ្ជូនទម្រង់បែបបទពាក្យសុំនេះរួមគ្នាជាមួយនឹងសំណើសុំសិទ្ធិចូលរួមដែលមានចុះហត្ថលេខាត្រឹមត្រូវមកកាន់៖

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកលើសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ

ទូរសារ: +41 (0)22 928 9010

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 928 9829

ការចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការងារនៃក្រុមការងារ

ការងារសំខាន់មួយដែលប្រគល់ជូនក្រុមការងារគឺសើដើររបាយការណ៍ និងព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលបានដាក់ជូនដោយអង្គការ NGOs ស្តីពីទំនាក់ទំនងរវាងសកម្មភាពនៃអង្គការ NGOs និងសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ។ ក្រុមការងារស្វាគមន៍ការចូលរួមចំណែករបស់អង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតដែលជួយសម្រួលមួយផ្នែកដោយការងារនៃក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់។ សម័យប្រជុំជាសាធារណៈរបស់ក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់នេះទូទៅជូនតួអង្គសង្គមស៊ីវិល និងអង្គការ NGOs ពីគ្រប់វិស័យចូលរួម។

អង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ និងចូលរួមជាមួយនឹងសកម្មភាពនៃក្រុមការងារ ផែនការការងារ និងការអនុវត្តអនុសាសន៍នៃក្រុមការងារ។

ច. វេទិកាសង្គម

ការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃវេទិកាសង្គម

វេទិកាសង្គមបើកចំហឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធចូលរួមរួមទាំង⁷⁹៖

- អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល
- សមាសភាពផ្សេងៗគ្នានៃប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាពិសេស មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីទទួលបានបន្ទុកតាមវិស័យ និងយន្តការសិទ្ធិមនុស្ស
- គណកម្មការសេដ្ឋកិច្ចតំបន់
- ភ្នាក់ងារនានា និងអង្គការនានា ជាពិសេស កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (អង្គការ UNDP) ធនាគារពិភពលោក មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក
- តំណាងដែលកំណត់ដោយស្ថាប័ន NHRIs និងអង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC និង
- អង្គការ NGOs ផ្សេងទៀត ជាពិសេស តួអង្គដែលទើបលេចឡើងថ្មីៗដូចជាក្រុមតូចៗ និងសមាគមតាមទីក្រុង និងជនបទពីប៉ូលខាងជើង និងខាងត្បូង ក្រុមប្រឆាំងភាពក្រីក្រ អង្គការកសិករ និងអ្នកចម្ការ និងសមាគមជាតិ និងអន្តរជាតិ អង្គការស្ម័គ្រចិត្ត សមាគមយុវជន អង្គការសហគមន៍ សហជីព និងសមាគមកម្មករនិយោជិត ព្រមទាំងតំណាងវិស័យឯកជន ធនាគារតំបន់ និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ និងភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ។

ការចូលរួមរបស់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងវេទិកាសង្គមបានផ្អែកលើការរៀបចំ រួមទាំង សេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC លេខ ១៩៩៦/៣១ និងបទដ្ឋានអនុវត្តដែលបានគោរពជាយូរមកហើយដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សខណៈត្រូវធានាឲ្យអង្គការដូចបានរៀបរាប់ខាងលើចូលរួមចំណែកឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត។ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សសបានស្នើសុំការិយាល័យ OHCHR ឲ្យស្វែងរកមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីធានានូវកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និងការចូលរួមនៅក្នុងវេទិកាសង្គមឲ្យបានទូលំទូលាយបំផុតពីតំណាងគ្រប់តំបន់ជាពិសេសបុគ្គលដែលមកពីបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ

⁷⁹ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាលេខ ៦/១៣។

ដោយរួមបញ្ចូលទាំងតាមរយៈការបង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយនឹងអង្គការ NGO វិស័យឯកជន និង អង្គការអន្តរជាតិ⁸⁰។

i. គូអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលចាប់អារម្មណ៍ចង់ចូលរួមនៅក្នុង**វេទិកាសង្គម**គួរទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋាន។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖

socialforum@ohchr.org

ឆ. វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច

ការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃវេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច

វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិចបើកចំហឲ្យអង្គការ NGOs ចូលរួមក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC និងអង្គការ NGOs ផ្សេងទៀតដែលមានគោលបំណង ស្របជាមួយនឹង ស្មារតី គោលបំណង និងគោលការណ៍នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ការចូលរួមនេះក៏បើក ចំហឲ្យគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតចូលរួមផងដែរ រួមទាំង អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអ្នកជំនាញស្តីពី បញ្ហាជនជាតិភាគតិច។

i. គូអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលចាប់អារម្មណ៍ចង់ចូលរួម ឬ ចែករំលែកលើការងារនៃ**វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិ ភាគតិច**គួរទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋាន។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖ minorityforum@ohchr.org

ការជ្រើសតាំងបេក្ខជនដើម្បីតែងតាំងជាប្រធានវេទិកា

អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៥/១ អង្គការ NGOs ក្នុង ឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC និងអ្នកសង្កេតការណ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស រួមជាមួយនឹងរដ្ឋសមាជិកក៏អាចស្នើបេក្ខជនសម្រាប់តែងតាំងជាប្រធាននៃវេទិកាស្តីពីបញ្ហា ជនជាតិភាគតិច។

ជ. យន្តការអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកលើសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច

ការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃយន្តការអ្នកជំនាញ

កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃយន្តការអ្នកជំនាញទូទៅឲ្យគូអង្គសង្គមស៊ីវិលចូលរួម រួមទាំង អង្គការ NGOs និងអង្គការជនជាតិដើមភាគតិចផងដែរ។

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច

⁸⁰ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចលេខ ៦/១៣។

គូអង្គសង្គមស៊ីវិលត្រូវដឹងអំពីមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិចដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយជ្រោមជ្រែងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដល់តំណាងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងអង្គការនានាដើម្បីអាចចូលរួមនៅក្នុងយន្តការអ្នកជំនាញ និងវេទិកាអចិន្ត្រៃយ៍ស្តីពីបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច។

i. គូអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលចាប់អារម្មណ៍ចង់ចូលរួម ឬ ចែករំលែកលើការងារនៃយន្តការអ្នកជំនាញ គួរទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋាន៖

expertmechanism@ohchr.org

ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច រួមទាំង លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ជ្រើសរើសសិទ្ធិវន្ត សូមអានជំពូក IX (មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណង) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

ការជ្រើសតាំងបេក្ខជនដើម្បីតែងតាំងចូលក្នុងយន្តការអ្នកជំនាញ

ដើម្បីឲ្យស្របតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៥/១ អង្គការ NGOs និងអង្គការសិទ្ធិមនុស្សផ្សេងទៀតអាចជ្រើសតាំងបេក្ខជនដើម្បីតែងតាំងជាអ្នកជំនាញឯករាជ្យចូលក្នុងយន្តការអ្នកជំនាញ។ បុគ្គលទាំងឡាយក៏អាចជ្រើសតាំងខ្លួនឯងជាបេក្ខជនផងដែរ។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់តែងតាំងជាអ្នកជំនាញឯករាជ្យមានដូចជាជំនាញ បទពិសោធន៍ក្នុងវិស័យអាណត្តិការងារ ឯករាជ្យភាព អព្យាក្រឹត្យភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរបុគ្គល និងភាពមិនលម្អៀង។ ការពិចារណាផ្សេងទៀតរួមមានតុល្យភាពយែនឌ័រ តំណាងភូមិសាស្ត្រស្មើគ្នា និងតំណាងសមស្របនៃប្រព័ន្ធផ្សេងៗគ្នា។

i. ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីរបៀបជ្រើសតាំងបេក្ខជន និងរបៀបតែងតាំង សូមទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

អ៊ីមែល: **hrcexpertmechanism@ohchr.org**

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 9011

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 9223

I. សេចក្តីប្រកាស និងផែនការសម្មភាពក្រុង Durban

i. សម្រាប់ព័ត៌មានអំពីរបៀបចូលរួម និងចែករំលែកនៅក្នុងការងារនៃយន្តការក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ទាក់ទងនឹងសន្និសីទពិភពលោកនៅក្រុង Durban សូមទាក់ទង៖

អង្គការប្រឆាំងនឹងការរើសអើង

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10, ប្រទេសស្វីស

អ៊ីមែល: adusecretariat@ohchr.org

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 928 92 08

ទូរសារ: +41 (0)22 928 90 50

១. ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកលើការអនុវត្ត
ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើសេចក្តីប្រកាស និងផែនការសកម្មភាពក្រុង
Durban

ដោយសារក្រុមការងារគឺជាក្រុមការងារទូទៅ អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ
ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC និងអង្គការ NGOs ផ្សេងទៀតដែលបានទទួលសិទ្ធិចូលរួមសន្និសីទពិភពលោក
អាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំជាសាធារណៈបាន។ អង្គការ NGOs ដែលបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំមានឱកាស
ធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់មាត់ និងអាចដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបាន។

២. ក្រុមអ្នកជំនាញឯករាជ្យល្បីៗ

អង្គការ NGOs ដែលចាប់អារម្មណ៍ចង់ដាក់របាយការណ៍ជូនក្រុមអ្នកជំនាញល្បីៗគួរទាក់ទង
អង្គការប្រឆាំងនឹងការរើសអើងនៃការិយាល័យ OHCHR។

២. ក្រុមការងារនៃអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកលើជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិក

អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC និងអង្គការ NGOs ដែល
ទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមសន្និសីទពិភពលោកអាចចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃក្រុមការងារនេះបាន។
អង្គការ NGOs ដែលចូលរួមសម័យប្រជុំមានឱកាសដាក់សេចក្តីប្រកាសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងធ្វើ
បទបង្ហាញដោយផ្ទាល់មាត់។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីការចូលរួមនៅក្នុងក្រុមការងារនេះ សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃ
ការិយាល័យ OHCHR។

អង្គការ NGOs និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតក៏ត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យផ្តល់ព័ត៌មាន និង
របាយការណ៍ជូនក្រុមការងារដើម្បីអាចឲ្យក្រុមការងារបំពេញអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួនបាន។ អង្គការ
NGOs និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតអាចសហការជាមួយនឹងក្រុមការងារនេះនៅពេលចុះទស្សន
កិច្ចដល់ទីកន្លែងតាមរយៈការផ្តល់ព័ត៌មាននៅតាមទីកន្លែងនោះតែម្តង និងរៀបចំឲ្យមានតំណាងដៃគូ
ជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមការងារ។

៤. គណកម្មាធិការអាដហុកទទួលបន្ទុកពន្យល់បកស្រាយលើបទដ្ឋាន
បំពេញបន្ថែម

អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិល
ផ្សេងទៀតដែលទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមសន្និសីទពិភពលោកអាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំជាសាធារណៈដែល
ក្រុមការងារបានរៀបចំឡើង ហើយក៏មានឱកាសធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់ផងដែរ។

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចែករំលែកព័ត៌មាន និងការសិក្សានានាជូនដល់គណ
កម្មាធិការអាដហុក។ ប្រសិនបើចាប់អារម្មណ៍ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគួរទាក់ទងអង្គភាពប្រឆាំងនឹងការរើស
អើងនៃការិយាល័យ OHCHR។

៥. គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើសើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban
និងក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទូទៅនៃអន្តរសម័យប្រជុំទទួលបន្ទុកបន្តតាម
ដានការងារគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើសើសេចក្តីប្រកាសក្រុង
Durban

គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំ និងក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទូទៅត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បី
ត្រៀមរៀបចំសន្និសីទសើសើសេ។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងការរៀបចំខាងក្រោមត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះ
អង្គការ NGOs ដែលបានចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំ។ អង្គការ
NGOs ដែលបានទទួលសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំទាំងនេះក៏អាចចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃក្រុម
ការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទូទៅ។

- អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យ
ចូលរួមពេញលេញនៅគ្រប់សម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការរៀបចំអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច
ចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC លេខ ១៩៩៦/៣១
- អង្គការ NGOs ដែលពុំមានឋានៈបែបនេះដែលបានទទួលសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងសន្និសីទពិភព
លោក ហើយនឹងនៅក្នុងយន្តការបន្តតាមដានត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមពេញលេញនៅក្នុង
សម័យប្រជុំលើកលែងតែរដ្ឋាភិបាលលើកបញ្ហាចោទនានាទាក់ទងនឹងសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំរបស់
ពួកគេ។ ប្រសិនបើមានការលើកបញ្ហាចោទអំពីសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំរបស់អង្គការ NGO ណាមួយ
អង្គការ NGO នោះត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឲ្យឆ្លើយតប ហើយត្រូវរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ
ពីគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំស្របតាមដំណើរការបទដ្ឋានដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុង
សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ១៩៩៦/៣១

- អង្គការ NGOs ដែលពុំមានឋានៈពិគ្រោះយោបល់ ហើយពុំទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងសន្និសីទពិភពលោក ហើយនឹងយន្តការបន្តតាមដានអាចដាក់ពាក្យសុំចូលរួមនៅសម័យប្រជុំនៃគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំជូនលេខាធិការដ្ឋានបាន។ លេខាធិការដ្ឋាននឹងពិនិត្យមើលគ្រប់ពាក្យសុំទាំងអស់ដែលខ្លួនបានទទួលដើម្បីធានាថា ពាក្យសុំទាំងអស់នោះបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចលេខ ១៩៩៦/៣១
- តំណាងជនជាតិដើមភាគតិចដែលបានទទួលសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំស្របតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC លេខ ១៩៩៥/៣២ ដែលបង្ហាញឆន្ទៈចង់ចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់គណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំនឹងទទួលបានសិទ្ធិចូលរួម។ តំណាងជនជាតិដើមភាគតិចដែលចាប់អារម្មណ៍ផ្សេងទៀតក៏អាចផ្តល់សិទ្ធិចូលរួមផងដែរក្រោយពេលបំពេញបទដ្ឋាននីតិវិធីដែលបានបង្កើតឡើងអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ១៩៩៦/៣១ រួចរាល់

អង្គការ NGOs ដែលចូលរួមសម័យប្រជុំគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំ និងក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទូទៅមានឱកាសធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់ និងអាចដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបាន។

អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC និងអ្នកទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមសន្និសីទពិភពលោក និងយន្តការបន្តតាមដានរួមទាំងគណកម្មាធិការរៀបចំអាចចូលរួមនៅក្នុងសន្និសីទពិនិត្យសើវើ⁸¹។

អង្គការ NGOs ដែលពុំមានឋានៈបែបនេះ និងពុំទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមសន្និសីទពិភពលោក និងយន្តការបន្តតាមដានត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យដាក់ពាក្យសុំចូលរួមនៅក្នុងសន្និសីទពិនិត្យសើវើ។

⁸¹ សូមមើល “របាយការណ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សស្តីពីការរៀបចំសន្និសីទសើវើសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban: របាយការណ៍នៃគណកម្មាធិការត្រៀមរៀបចំនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ១” (A/62/375 វិធាន ៦៦)។

ធនធាននៃការិយាល័យ OHCHR

គេហទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគួរមើលគេហទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាព និងព័ត៌មានស្តីពីការចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ ជាធម្មតាព័ត៌មានជាក់លាក់ស្តីពីសម័យប្រជុំត្រូវបានដាក់នៅលើគេហទំព័រក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍នៅមុនសម័យប្រជុំអចិន្ត្រៃយ៍នីមួយៗ។

ប្រព័ន្ធ Extranet

ប្រព័ន្ធ **Extranet** ត្រូវបានតភ្ជាប់ជាមួយនឹងគេហទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដោយរួមមាន៖

- សេចក្តីព្រាងសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងសេចក្តីសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស
- ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្រៅផ្លូវការដែលរដ្ឋ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដាក់ជូន និង
- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់របស់រដ្ឋសមាជិក រដ្ឋសង្កេតការណ៍ អង្គការ NGOs និងអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀតនៅក្នុងសម័យប្រជុំពិសេស និងអចិន្ត្រៃយ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងកិច្ចប្រជុំរៀបចំ

ប្រព័ន្ធ Extranet ក៏មានទំព័រព័ត៌មានទំនាក់ទំនងអង្គការ NGOs ដោយដាក់បញ្ចូលព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាពជាទៀងទាត់អំពីសម័យប្រជុំជាក់លាក់។

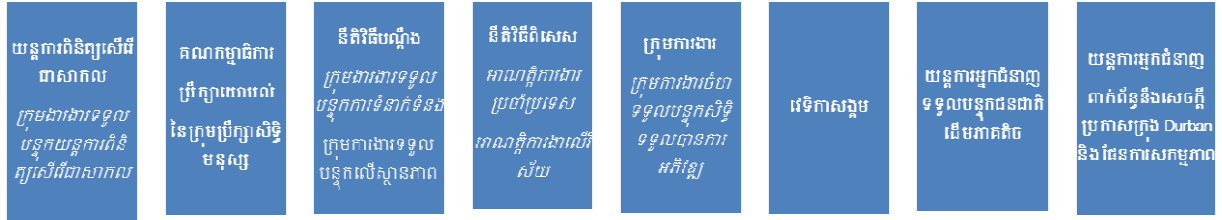
i. ដើម្បីចូលមើលទំព័រប្រព័ន្ធ Extranet ដែលមានលេខកូដសម្ងាត់ សូមបំពេញបែបបទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដែលអាចរកបានពីក្នុងទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។ នៅពេលលោកអ្នកបានបំពេញបែបបទហើយនោះ លោកអ្នកនឹងទទួលបានឈ្មោះប្រើប្រាស់ និងលេខកូដសម្ងាត់តាមរយៈអ៊ីមែល។

កម្មវិធីចាក់ផ្សាយតាមគេហទំព័រ

កិច្ចប្រជុំជាសាធារណៈនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងយន្តការមួយចំនួនអាចមើលដោយផ្ទាល់នៅក្នុងកម្មវិធីចាក់ផ្សាយតាមគេហទំព័រ។ កម្មវិធីចាក់ផ្សាយតាមគេហទំព័រក៏រួមមានវីដេអូនៃកិច្ចប្រជុំនាពេលមុនៗផងដែរ។ ដើម្បីមើលកម្មវិធីនេះ លោកអ្នកចាំបាច់ត្រូវទាញយកកម្មវិធីសមស្របតែប៉ុណ្ណោះ។

i. កម្មវិធីចាក់ផ្សាយតាមគេហទំព័រអាចរកមើលបានតាមរយៈទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ។

ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ឧបសម្ព័ន្ធ៖ ការទាក់ទង និងការបំពេញការងារជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ អាណត្តិការងារ និងយន្តការ នៃក្រុមប្រឹក្សានេះ

កិច្ចប្រជុំ/ យន្តការ	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិលណាមួយដែលអាចចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃយន្តការទាំងនេះបាន?	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិលចូលរួមយ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ?	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិលណាខ្លះដែលអាចចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការងារនៃយន្តការនេះ (ក្រៅពីតាមរយៈការចូលរួមប្រជុំ)?	តើការចូលរួមចំណែកទាំងនេះធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់បែបណា?
សម័យប្រជុំពិសេស និងអចិន្ត្រៃយ៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស	អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC នៅក្រោយពេលទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់មាត់ រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អម 	មានតែអង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាចដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនសម័យប្រជុំពិសេស/អចិន្ត្រៃយ៍	អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC គួរពិគ្រោះគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់	អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្រោយពេលទទួលបានសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំវេទិកាផ្តល់ព័ត៌មាន សេចក្តីពន្យល់ទូទៅសង្ខេបអាចលើកឡើងនៅមុនពេល 	តួអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធ	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើការងារជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីត្រៀមរៀបចំរបាយការណ៍ ជាតិ

		<p>អនុម័ត ឯកសារ លទ្ធផលនៅ ក្នុង សម័យប្រជុំ អចិន្ត្រៃយ៍ នៃក្រុម ប្រឹក្សា សិទ្ធិមនុស្ស</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ចូលរួមចំណែកនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់លទ្ធភាពដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបនៃការិយាល័យ OHCHR • ធ្វើការងារបន្តតាមដានលទ្ធផលនៃយន្តការ UPR (សេចក្តីសន្និដ្ឋានអនុសាសន៍ការសន្យា/ការប្តេជ្ញាដោយ
--	--	---	--

				ស្ម័គ្រចិត្ត
គណកម្មាធិការ ប្រឹក្សាយោបល់ នៃក្រុមប្រឹក្សាសិ ទ្ធិមនុស្ស	អង្គការ NGOs ក្នុង ឋានៈពិគ្រោះ យោបល់ជាមួយ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សនៅក្រោយ ពេលទទួលបាន សិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់សេចក្តី ថ្លែងការណ៍ ជាលាយ លក្ខណ៍ អក្សរ សេចក្តី ថ្លែងការណ៍ ផ្ទាល់មាត់ 	គូអង្គសង្គមស៊ីវិល ពាក់ព័ន្ធ	<ul style="list-style-type: none"> ជ្រើសតាំង បេក្ខជន ដើម្បីតែង តាំងសម្រា ប់ គណកម្មា ធិការប្រឹ ក្សា យោបល់
នីតិវិធីបណ្តឹង	គូអង្គសង្គមស៊ីវិល មិនអាចចូល រួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃ នីតិវិធីបណ្តឹង ឬ ក្រុម ការងារនៃនីតិវិធី បណ្តឹង បាននោះទេ។ កិច្ចប្រជុំទាំងនេះ ធ្វើឡើងជាលក្ខណៈ ឯកជន។	មិនពាក់ព័ន្ធ	គូអង្គសង្គមស៊ីវិល ពាក់ព័ន្ធ	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់ បណ្តឹង អនុលោម តាមនីតិវិធី បណ្តឹង

កិច្ចប្រជុំ/ យន្តការ	តើគូអង្គសង្គមស៊ីវិ លណាមួយ ដែលអាចចូលរួម ក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃ យន្តការ ទាំងនេះបាន?	តើគូអង្គសង្គមស៊ីវិ លចូលរួមយ៉ាង ដូចម្តេចនៅក្នុង កិច្ចប្រជុំនោះ?	តើគូអង្គសង្គមស៊ីវិល ណាខ្លះដែលអាច ចូលរួមចំណែកនៅក្នុង ការងារនៃយន្តការនេះ (ក្រៅពីតាមរយៈការ ចូលរួមប្រជុំ)?	តើការចូលរួម ចំណែកទាំងនេះ ធ្វើឡើងក្នុង ទម្រង់បែបណា?
នីតិវិធីពិសេស	អង្គការ NGOs និង គូអង្គសង្គមស៊ីវិល	<ul style="list-style-type: none"> កិច្ចសន្ទនាឆ្លើយ ឆ្លងជាមួយ 	គូអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ ព័ន្ធ	<ul style="list-style-type: none"> ការដាក់ សេចក្តីអំពាវ

	<p>ផ្សេងទៀតអាច រៀបចំប្រជុំ ជាមួយនិង មន្ត្រីកាន់កាប់អា ណត្តិការងារ នៅក្នុងអំឡុងសម័ យប្រជុំ ប្រចាំឆ្នាំនៃយន្តការ នីតិវិធីពិសេស ទៅតាមការ ជ្រើសរើស</p>	<p>និង មន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការងារ នៅក្នុង អំឡុងសម័យ ប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃ យន្តការនីតិវិធី ពិសេស ទៅតាមការ ជ្រើសរើស</p> <ul style="list-style-type: none"> • អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈ ពិគ្រោះ យោបល់ ជាមួយ ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាច ចូលរួមនៅក្នុង កិច្ចសន្ទនា ឆ្លើយឆ្លង ជាមួយ និងកមន្ត្រីកាន់ កាប់អាណត្តិ ការងារនៅ សម័យប្រជុំអចិ ត្រៃមួយ នៃក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិមនុស្ស 		<p>នាវ/ ករណីបុគ្គល ជាការ ប្រញាប់</p> <ul style="list-style-type: none"> • ផ្តល់ការគាំទ្រ លើទស្សនកិ ច្ចតាម ប្រទេស • ធ្វើតស៊ូមតិ ផ្សព្វផ្សាយ បន្តតាមដាន និងអនុវត្ត ការងារនៃ យន្តការនីតិ វិធីពិសេស • ជួបជាមួយនិ ងមន្ត្រីកាន់ កាប់ អាណត្តិការ ងារ • ជ្រើសតាំង បេក្ខជនជា មន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការ ងារ
ក្រុមការងារថ្មី	អង្គការ NGOs ក្នុង	អង្គការ NGOs	តួអង្គសង្គមស៊ីវិល ៣កំ	• ជាក់

<p>កថា ទទួលបន្ទុក លើសិទ្ធិ ទទួលបានការ អភិវឌ្ឍន៍</p>	<p>ឋានៈពិគ្រោះ យោបល់ជាមួយក្រុម ប្រឹក្សា ECOSOC នៅក្រោយពេល ទទួលបានសិទ្ធិ អាចចូលរួមវគ្គ ប្រជុំជាសាធារណៈ នៃកិច្ចប្រជុំរបស់ ក្រុមការងារបាន។ គូអង្គសង្គមស៊ីវិល មកពីតាមវិស័យ ជាច្រើនចូលរួម សម័យប្រជុំជា សាធារណៈនៃ ក្រុមការងារជាន់ ខ្ពស់។</p>	<p>ដែលបានចូលរួម កិច្ចប្រជុំនៃ ក្រុមការងារជាន់ ខ្ពស់មានឱកាស ធ្វើសេកចក្តីផ្ទៃ ការណ៍បើក។ ក៏ប៉ុន្តែ ឱកាសនេះពុំផ្តល់ ជូនក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃ ក្រុមការងារ នោះឡើយ។</p>	<p>ព័ន្ធ</p>	<p>សេចក្តីផ្តើម ការណ៍ជូន ក្រុមការងារ • ចូលរួម ជាមួយនឹង ក្រុមការងារ • ធ្វើការងារអ នុវត្ត អនុសាសន៍ របស់ក្រុម ការងារ</p>
<p>វេទិកាសង្គម</p>	<p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិល មកពីតាមវិស័យ ជាច្រើនអាចចូលរួម កិច្ចប្រជុំ។</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ផ្តល់ព័ត៌មាន ត្រឡប់ស្តីពី ការងារសិទ្ធិម នុស្សនៃយន្ត ការអន្តរជាតិ នៅកន្លែងកិច្ច ប្រជុំនានា • ផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់ ល្អៗនៅក្នុង កិច្ចប្រជុំ • បទបង្ហាញជា លក្ខណៈទូទៅ នៅក្នុងកិច្ច 	<p>គូអង្គសង្គមស៊ីវិល ពាក់ព័ន្ធ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ព័ត៌មាន ជូនវេទិកា សង្គម

		ប្រជុំ		
--	--	--------	--	--

កិច្ចប្រជុំ/ យន្តការ	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិលណាមួយដែលអាចចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃយន្តការទាំងនេះបាន?	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិលចូលរួមយ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ?	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិលណាខ្លះដែលអាចចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការងារនៃយន្តការនេះ (ក្រៅពីតាមរយៈការចូលរួមប្រជុំ)?	តើការចូលរួមចំណែកទាំងនេះធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់បែបណា?
<p>វេទិកាស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច</p>	<p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលមកពីវិស័យជាច្រើនរួមទាំង អង្គការ NGOs អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអ្នកជំនាញស្តីពីបញ្ហាជនជាតិភាគតិច</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បទបង្ហាញ/សេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់មាត់ • សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ 	<p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ព័ត៌មានជូនវេទិកា • អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC អាចជ្រើសតាំងបេក្ខជនដើម្បីតែងតាំងជាប្រធានវេទិកា
<p>យន្តការអ្នកជំនាញទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច</p>	<p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលមកពីវិស័យជាច្រើនរួមទាំង អង្គការ NGOs ជនជាតិដើមភាគតិច និងអង្គការនានា</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បទបង្ហាញ/សេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់មាត់ • សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ 	<p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ព័ត៌មានជូនយន្តការអ្នកជំនាញ • ជ្រើសតាំងបេក្ខជនដើម្បីតែងតាំងជាអ្នកជំនាញ

				ឯករាជ្យ
<p>ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើសេចក្តីប្រកាសនិងផែនការសកម្មភាពក្រុង Durban</p>	<p>អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC ដែលបានទទួលសិទ្ធិចូលរួមសន្និសីទពិភពលោកស្តីពីសេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់ • សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ 	<p>មានតែតួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសក្នុងតារាងខាងឆ្វេងដែលអាចចែករំលែកព័ត៌មានជូនក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាល</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ព័ត៌មានជូនក្រុមការងារ
<p>ក្រុមអ្នកជំនាញឯករាជ្យល្បីៗ</p>	<p>ជាគោលការណ៍កិច្ចប្រជុំនេះជាកិច្ចប្រជុំបិទទ្វារ។ ក៏ប៉ុន្តែក្រុមអ្នកជំនាញអាចអញ្ជើញតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្លាស់ប្តូរការយល់ឃើញជាមួយនឹងខ្លួន។</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ការផ្លាស់ប្តូរការយល់ឃើញតាមការអញ្ជើញរបស់ក្រុមអ្នកជំនាញ 	<p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ព័ត៌មានជូនក្រុមអ្នកជំនាញ

កិច្ចប្រជុំ/ យន្តការ	តើតួអង្គសង្គម ស៊ីវិលណាមួយ ដែលអាចចូលរួម ក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃ យន្តការ ទាំងនេះបាន?	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិ លចូលរួមយ៉ាង ដូចម្តេចនៅក្នុង កិច្ចប្រជុំនោះ?	តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិល ណាខ្លះដែលអាច ចូលរួមចំណែកនៅក្នុង ការងារនៃយន្តការនេះ (ក្រៅពីតាមរយៈការ ចូលរួមប្រជុំ)?	តើការចូលរួម ចំណែកទាំងនេះ ធ្វើឡើងក្នុង ទម្រង់បែបណា?
ក្រុមការងារនៃ អ្នកជំនាញ ទទួលបន្ទុក ជនជាតិភាគតិ ចអាហ្វ្រិក	<p>អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈ ពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC</p> <p>អង្គការ NGOs ដែលបាន ទទួលសិទ្ធិ ចូលរួមសន្និសីទ ពិភពលោកស្តីពី សេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់ • ដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ 	តួអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធ	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ព័ត៌មានជូនក្រុមការងារ • ផ្តល់ព័ត៌មាននៅហ្វឺនឺងកន្លែងក្នុងពេលក្រុមការងារចុះបេសកកម្មនៅតាមប្រទេស • ជួបប្រជុំជាមួយនឹងសមាជិកនៃក្រុមការងារនៅក្នុងអំឡុងពេលចុះបេសកកម្មនៅតាមប្រទេស
គណកម្មាធិការ ត្រៀមរៀបចំ	<ul style="list-style-type: none"> • អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈ 	<ul style="list-style-type: none"> • បទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់ 	មានតែតួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលស្ថិតនៅក្នុង	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍

<p>សន្និសីទពិនិត្យ សើពី សេចក្តីប្រកាស ក្រុង Durban ក្រុមការងារ អន្តររដ្ឋាភិបាល ទូទៅនៃ អន្តរសម័យ ប្រជុំដើម្បីបន្ត តាមដាន ការងារនៃ គណកម្មាធិការ ត្រៀមរៀបចំ សន្និសីទពិនិត្យ សើពី សេចក្តីប្រកាស ក្រុង Durban</p>	<p>ពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយក្រុម ប្រឹក្សា ECOSOC</p> <ul style="list-style-type: none"> • អង្គការ NGOs ដែលបាន ទទួលសិទ្ធិ ចូលរួមសន្និសីទ ពិភពលោក ស្តីពីសេចក្តីប្រ កាសក្រុង Durban • អង្គការ NGOs (ដែលមិនមាន ឋានៈពិគ្រោះ យោបល់ និង ពុំបាន ចូលរួមសន្និសីទ ពិភពលោក) អាចដាក់ ពាក្យសុំ ចូលរួមបាន • តំណាង ជនជាតិដើមភា គតិច 	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់សេចក្តីថ្លែ ងការណ៍ជា លាយលក្ខណ៍ អក្សរ 	<p>ប្រភេទក្នុងតារាង ខាងឆ្វេងដែលអាចចែក រំលែកព័ត៌មានជូនក្រុម ការងារអន្តររដ្ឋាភិបាល</p>	<p>ជាលាយល ក្ខណ៍អក្សរ ជូនក្រុមការ ងារទូទៅនៃ អន្តរសម័យ ប្រជុំ</p>
<p>គណកម្មាធិការ អាដហុកទទួល បន្ទុកពន្យល់ បកស្រាយ</p>	<p>អង្គការ NGOs ក្នុងឋានៈពិគ្រោះ យោបល់ ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បទបង្ហាញផ្ទា ល់មាត់ • សេចក្តីថ្លែងការ ណ៍ជាលាយ 	<p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលពាក់ ព័ន្ធ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ព័ត៌មាន និងការ សិក្សា ជូនគណក

<p>បទដ្ឋានបំពេញ បន្ថែម</p>	<p>ECOSOC</p> <p>អង្គការ NGOs ដែល បានទទួលសិទ្ធិ ចូលរួមសន្និសីទ ពិភពលោកស្តីពី សេចក្តីប្រកាសក្រុង Durban</p>	<p>លក្ខណ៍អក្សរ</p>		<p>ម្នាធិការ អាដហុក</p>
---------------------------------------	--	--------------------	--	-----------------------------

VI. យន្តការនីតិវិធីពិសេស

ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

<p><i>តើយន្តការនីតិវិធីពិសេសជាអ្វី?</i></p> <p>“យន្តការនីតិវិធីពិសេស” គឺជាឈ្មោះទូទៅមួយដែលបានផ្តល់ឲ្យយន្តការដែលបានបង្កើតឡើងដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស និងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ទទួលយកបន្តអនុវត្តដើម្បីពិនិត្យ ឃ្នាំមើលផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សា និងធ្វើរបាយការណ៍ជាសាធារណៈអំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេស ឬ ទឹកដីជាក់លាក់ណាមួយ (អាណត្តិការងារតាមប្រទេស) ឬ អំពីបាតុភាពធំៗនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនៅទូទាំងពិភពលោក (អាណត្តិការងារតាមវិស័យ)។ គិតមកត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ មាននីតិវិធីពិសេសចំនួន ៣៨ កំពុងដំណើរការ (៣០ ជាអាណត្តិការងារតាមវិស័យ និង ៨ ជាអាណត្តិការងារតាមប្រទេស)។</p>	<p>បុគ្គលដែលត្រូវបានតែងតាំងនៅក្នុងយន្តការនីតិវិធីពិសេសគឺជាអ្នកជំនាញឯករាជ្យ (មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ) និងអាចគេហៅថាអ្នករាយការណ៍ពិសេស តំណាងតំណាងពិសេស អ្នកជំនាញឯករាជ្យ ឬ សមាជិកក្រុមការងារ។</p> <p>ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) ផ្តល់បុគ្គលិក ជំនួយសម្ភារៈ និងបច្ចេកទេសសម្រាប់គាំទ្រក្នុងពេលបំពេញអាណត្តិការងារ។</p> <p><i>តើយន្តការនេះបំពេញការងារតាមរបៀបណា?</i></p> <p><i>នីតិវិធីពិសេស៖</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ជួបប្រាស្រ័យឆ្លើយឆ្លងប្រចាំថ្ងៃជាមួយនឹងជនរងគ្រោះជាក់ស្តែង និងអ្នកដែលអាចជាជនរងគ្រោះនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងតស៊ូមតិទាមទារឲ្យមានការការពារសិទ្ធិរបស់ជនទាំងនេះ 	<ul style="list-style-type: none"> • ចាត់វិធានការលើកង្វល់ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សចំពោះករណីនីមួយៗ ឬ លើបញ្ហាទូទៅតាមរយៈការធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយនិងរដ្ឋាភិបាល • បំពេញបេសកកម្មស្វែងរកការពិតនៅតាមបណ្តាប្រទេស និងចេញរបាយការណ៍រួមជាមួយនឹងអនុសាសន៍ • រៀបចំការសិក្សាស្រាវជ្រាវតាមវិស័យដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ជាមគ្គុទេសក៍ស្តីពីនិយាម និង
--	--	---

<p>បទដ្ឋាន</p> <ul style="list-style-type: none"> • លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈតាមរយៈសារព័ត៌មានស្តីពីបញ្ហានានាដែលស្ថិតនៅក្នុងអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួន • ខុសពីគណកម្មាធិការសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស យន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចចាប់ផ្តើមដំណើរការសូម្បីនៅក្នុងករណីដែលរដ្ឋពុំបានផ្តល់សច្ចាប័នលើលិខិតុបករណ៍ ឬ សន្និសីទពាក់ព័ន្ធក៏ដោយ ហើយគេពុំចាំបាច់ត្រូវប្រើប្រាស់ឲ្យអស់លទ្ធភាពនូវយន្តការដោះស្រាយក្នុងស្រុកមុននឹងអាចប្រើប្រាស់យន្តការនីតិវិធីពិសេសនោះឡើយ។ <p><i>គឺទាក់ទង និងបំពេញការងារជាមួយនឹង</i></p>	<p><i>យន្តការនីតិវិធីពិសេសនេះតាមវិធីណា?</i></p> <p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ រួមគ្នាអាចទាក់ទង និងបំពេញការងារជាមួយនឹងយន្តការនីតិវិធីពិសេសបាន។ ពួកគេអាចធ្វើឡើងតាមរយៈ៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • ការដាក់ករណីនីមួយៗជូនយន្តការនីតិវិធីពិសេស • ផ្តល់ព័ត៌មាន និងការវិភាគលើកង្វល់អំពីសិទ្ធិមនុស្សជាក់លាក់ • ផ្តល់ការគាំទ្រលើទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសដោយយន្តការនីតិវិធីពិសេស • បំពេញការងារនៅតាមមូលដ្ឋាន ឬ ថ្នាក់ជាតិដើម្បីតស៊ូមតិផ្សព្វផ្សាយ បន្តតាមដាន និងអនុវត្តការងារនៃនីតិវិធីពិសេស 	<ul style="list-style-type: none"> • អញ្ជើញមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសចូលរួមនៅក្នុងគំនិតដូចផ្តើមរបស់ខ្លួន • ជួបប្រជុំជាមួយមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនីមួយៗពេញមួយឆ្នាំ និងចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស <p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក៏អាចជ្រើសតាំងបេក្ខជនឲ្យបំពេញការងារជាមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសផងដែរ។</p>
---	---	---

i. អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស
អ៊ីមែល: SPDInfo@ohchr.org (សម្រាប់ការសាកសួរ និងព័ត៌មានទូទៅ)
urgent-action@ohchr.org (សម្រាប់ករណី/បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលតែប៉ុណ្ណោះ)

ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 90 06

ប្រៃសណីយ៍: បញ្ជូនឆ្លើយតបហ៊ុយ

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

8-14, avenue de la Paix

CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 - ប្រទេសស្វីស

កូអ័រដ្ឋបាលសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងកម្មវត្ថុនៃអ៊ីមែល ឬ ទូរស័ព្ទ ឬ នៅលើស្រោមសំបុត្រស្តីពី យន្តការនីតិវិធីពិសេសណាមួយដែលខ្លួនមានបំណងប្រើប្រាស់។

ដោយសារអាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងយន្តការនីតិវិធីពិសេសមានតែមួយ ការបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីកម្មវត្ថុចំបង ឬ គោលបំណងនៃលិខិតទំនាក់ទំនងនឹងអនុញ្ញាតឲ្យ មានការឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលា។

វាមានភាពចាំបាច់ណាស់ដែលត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរថា លិខិតទំនាក់ទំនងនោះមានគោល បំណងចង់ដាក់ព័ត៌មានទូទៅស្តីពីបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ ថា តើវាជាប្រភេទសំណើផ្សេងទៀត (ឧ. លិខិតអញ្ជើញឲ្យចូលរួមសន្និសីទ សំណើសុំជួបប្រជុំជាមួយនឹងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ និង/ឬ ជំនួយការរបស់ពួកគេ)។

តើយន្តការនីតិវិធីពិសេសជាអ្វី?

សេចក្តីផ្តើមស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេស

“យន្តការនីតិវិធីពិសេស” គឺជាឈ្មោះទូទៅដែលបានផ្តល់ឲ្យយន្តការដែលបានបង្កើតឡើង ដោយគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស ហើយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សបានយកមកអនុវត្តដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹង ស្ថានភាពជាក់លាក់នៅតាមប្រទេសណាមួយ ឬ បញ្ហាវិស័យជាក់លាក់នៅគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងពិភព លោក។ លក្ខណៈសំខាន់នៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសគឺលទ្ធភាពឆ្លើយតបឲ្យបានលឿនទៅនឹងការចោទ ប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សដែលបានកើតឡើងនៅគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងពិភពលោកមិនថាក្នុងពេលណា មួយនោះឡើយ។

អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសជាធម្មតាតម្រូវឲ្យមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ ឃ្នាំមើល ផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សា និងធ្វើរបាយការណ៍ជាសាធារណៈអំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅតាម ប្រទេស ឬ ទឹកដីណាមួយជាក់លាក់ (អាណត្តិការងារតាមប្រទេស) ឬ លើបាតុភាពចំបងនៃ ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនៅលើពិភពលោក (អាណត្តិការងារតាមវិស័យ)។ អាណត្តិការងារនៃ យន្តការនីតិវិធីពិសេសនីមួយៗត្រូវបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តដែលបង្កើត យន្តការនីតិវិធីពិសេសទាំងនោះ។ អាណត្តិការងារតាមវិស័យត្រូវបានបន្តអាណត្តិរៀងរាល់ ៣ ឆ្នាំ ម្តង

ហើយនឹង ១ ឆ្នាំម្តងសម្រាប់អាណត្តិការងារតាមប្រទេសលើកលែងតែក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សមានការសម្រេចផ្សេងពីនេះ¹¹⁸។ គិតមកត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ មានយន្តការនីតិវិធីពិសេសចំនួន ៣៨ កំពុងដំណើរការដោយក្នុងនោះ ៣០ ជាអាណត្តិការងារតាមវិស័យ និង ៨ ជាអាណត្តិការងារតាមប្រទេស (សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធភ្ជាប់ជាមួយនឹងជំពូកនេះ)។

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសគឺជាបុគ្គល (អ្នករាយការណ៍ពិសេស តំណាងពិសេសនៃអគ្គលេខាធិការ តំណាងនៃអគ្គលេខាធិការ ឬ អ្នកជំនាញឯករាជ្យ) ឬ ក្រុមបុគ្គល (ក្រុមការងារ)¹¹⁹។ មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារបំពេញការងាររយៈពេល ៦ ឆ្នាំជាអតិបរិមា រហូតដល់ពុំទទួលបានប្រាក់ខែ ឬ ហិរញ្ញវត្ថុចំពោះការងាររបស់ខ្លួននោះឡើយ។ ឋានៈឯករាជ្យនៃមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារមានសារសំខាន់ចំពោះការបំពេញមុខងារដោយមិនលម្អៀងរបស់ពួកគេ។

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (ការិយាល័យ OHCHR) ផ្តល់បុគ្គលិក ជំនួយសម្ភារៈ និងបច្ចេកទេសជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៅក្នុងពេលបំពេញការងារ។

- មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស៖
- ទទួល និងវិភាគព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សដែលជានិច្ចជាកាលទទួលមកពីប្រភពនានា
 - បង្កើតបណ្តាញ និងចែករំលែកព័ត៌មានជាមួយនឹងដៃគូ ទាំងរដ្ឋាភិបាល និងមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ទាំងនៅក្នុង និងនៅក្រៅអង្គការសហប្រជាជាតិ
 - ស្នើសុំ ជាទូទៅក្នុងលក្ខណៈបន្ទាន់ ការបញ្ជាក់បំភ្លឺពីរដ្ឋាភិបាលអំពីការចោទប្រកាន់ការរំលោភ និងក្នុងករណីចាំបាច់ស្នើសុំរដ្ឋាភិបាលឲ្យអនុវត្តវិធានការការពារដើម្បីធានា ឬ ស្តារឡើងវិញនូវការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស
 - លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាព និងបាតុភាពសិទ្ធិមនុស្សជាក់លាក់ និងគម្រោងកំហែងព្រមទាំងការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនានា
 - នៅពេលកាលៈទេសៈជាក់លាក់តម្រូវ បញ្ជូនកង្វល់របស់ពួកគេតាមរយៈសារព័ត៌មាន និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈ

¹¹⁸ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ឧបសម្ព័ន្ធ កថាខណ្ឌ ៦០ និង “លក្ខខណ្ឌការងារនៃមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការពិសេស” (A/HRC/PRST/8/2)។

¹¹⁹ សមាសភាពនៃក្រុមការងារជាធម្មតារួមមានសមាជិក ៦ រូប ដែលសមាជិកមួយរូបៗមកពីក្រុមតំណាងតំបន់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ៖ អាហ្វ្រិក អាស៊ី អាមេរិកឡាទីន និងការ៉ាប៊ីន; អឺរ៉ុបខាងកើត; និងអឺរ៉ុបខាងលិច និងតំបន់ផ្សេងទៀត។

- បំពេញទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសដើម្បីវាយតម្លៃស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សទាក់ទងនឹងអាណត្តិការងាររបស់ពួកគេរៀងៗខ្លួន និងផ្តល់អនុសាសន៍ជូនរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យស្ថានភាពទាំងនោះប្រសើរឡើង
- ធ្វើរបាយការណ៍ និងផ្តល់អនុសាសន៍ជូនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងក្នុងករណីពាក់ព័ន្ធនឹងអាណត្តិការងារជូនមហាសន្និបាត (និងនៅក្នុងករណីខ្លះជូនក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ) អំពីសកម្មភាពអចិន្ត្រៃយ៍ក្រោមអាណត្តិការងាររបស់ពួកគេ ទស្សនកិច្ចតាមទឹកនៃ និងនិន្នាការព្រមទាំងបាតុភាពលើវិស័យជាក់លាក់។
- ចូលរួមចំណែកការសិក្សាលើវិស័យនានាដើម្បីបង្កើតជាឯកសារមូលដ្ឋានស្តីពីនិយាម និងបទដ្ឋានសម្រាប់វិស័យនៃអាណត្តិជាក់លាក់របស់ពួកគេ និងអាចផ្តល់ជំនាញផ្លូវច្បាប់លើបញ្ហាជាក់លាក់។

ការពិនិត្យសើរើ សនិទានកម្ម និងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពលើប្រព័ន្ធនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦០/២៥១ មហាសន្និបាតតម្រូវឲ្យក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សពិនិត្យសើរើ និងក្នុងករណីចាំបាច់បង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងធ្វើសនិទានកម្មលើប្រព័ន្ធនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ស្តីពីការកសាងស្ថាប័ននៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្រុមប្រឹក្សាបានពន្យល់បកស្រាយលើនីតិវិធីជ្រើសរើស និងតែងតាំងថ្មីដែលអនុវត្តចំពោះមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស និងបានបង្កើតនីតិវិធីពិនិត្យសើរើនីតិវិធីបង្ហាញសនិទានកម្ម និងនីតិវិធីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពលើអាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ ក្រុមប្រឹក្សាក៏បានអនុម័តសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/២ កំណត់អំពីក្រមវិជ្ជាជីវៈអនុវត្តចំពោះមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

អាណត្តិការងារប្រចាំប្រទេសចំនួនពីរ (ប្រទេសប៊ែលហ្ស៊ីស និងប្រទេសគុយបា) ត្រូវបានបញ្ឈប់ក្រោយពេលអនុម័តសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១។ គិតមកត្រឹមពេលបញ្ចប់សម័យប្រជុំអចិន្ត្រៃយ៍ទី ៩ ក្រុមប្រឹក្សាបានបង្កើតអាណត្តិការងារតាមវិស័យចំនួនពីរ (អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកទម្រង់នៃទាសភាពបច្ចុប្បន្ន រួមទាំង មូលហេតុ និងផលវិបាក និងអ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកបញ្ហាស្តីពីកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សទាក់ទងនឹងការទទួលបានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់ និងអនាម័យ) និងបានបញ្ឈប់អាណត្តិការងារប្រចាំប្រទេសចំនួនពីរទៀត (សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យកុងហ្គោ និងប្រទេសលីប៊ី)។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស សូមអានជំពូក V (ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ។

ការជ្រើសរើស និងការតែងតាំងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ

លក្ខខណ្ឌទូទៅស្តីពីការតែងតាំង

អនុលោតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ លក្ខខណ្ឌទូទៅដូចខាងក្រោមអនុវត្តចំពោះការជ្រើសតាំង ការជ្រើសរើស និងការតែងតាំងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ៖

- ជំនាញ
- បទពិសោធន៍នៅក្នុងវិស័យនៃអាណត្តិការងារ
- ឯករាជ្យភាព
- អព្យាក្រឹតភាព
- សុចរិតភាពបុគ្គល និង
- ភាពមិនលម្អៀង

នៅពេលតែងតាំងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ ការពិចារណាជាក់លាក់ក៏ផ្ដោតលើតុល្យភាពយែនឌ័រ និងតំណាងភូមិសាស្ត្រស្មើគ្នា ព្រមទាំង តំណាងសមស្របនៃប្រព័ន្ធគតិយុត្តិធម៌ផ្សេងៗគ្នា។

តើបុគ្គលណាអាចមានសិទ្ធិត្រូវបានតែងតាំង?

បុគ្គលមានគុណវុឌ្ឍិខ្ពស់ សមត្ថភាព បទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធ និងបទពិសោធន៍លើវិជ្ជាជីវៈស៊ីជម្រៅផ្នែកវិស័យសិទ្ធិមនុស្ស និងភាពបត់បែន/លទ្ធភាពនៃពេលវេលាត្រូវបានចាត់ទុកជាបេក្ខជនមានសិទ្ធិសម្រាប់ការតែងតាំងជាមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ¹²⁰។

បុគ្គលដែលកាន់កាប់តួនាទីធ្វើសេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល អង្គការ ឬ អង្គការណាមួយផ្សេងទៀត (រួមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs)) ស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ (ស្ថាប័ន NHRIs) និងអង្គការសិទ្ធិមនុស្សផ្សេងទៀត) ដែលអាចមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ចំពោះការទទួលខុសត្រូវលើអាណត្តិការងារមិនត្រូវបានយកមកពិចារណានោះទេ។

គោលការណ៍នៃការមិនកាន់កាប់មុខនាទីសិទ្ធិមនុស្សក៏ត្រូវបានគោរពផងដែរនៅពេលតែងតាំងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ។ ករណីនេះមានន័យថា បុគ្គលទាំងនេះមិនគួរកាន់កាប់អាណត្តិការងារសិទ្ធិមនុស្សច្រើននៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅក្នុងពេលតែមួយ។

តើបុគ្គលណាអាចជ្រើសតាំងបេក្ខជនបាន?

បុគ្គលខាងក្រោមអាចជ្រើសតាំងបេក្ខជនជាមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសបាន៖

¹²⁰ សូមមើលផងដែរសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាលេខ ៦/១០២។

- រដ្ឋាភិបាល
- ក្រុមតំណាងតំបន់ដែលប្រតិបត្តិការនៅក្នុងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សអឺរ៉ុប
- អង្គការអន្តរជាតិ និងការិយាល័យរបស់អង្គការទាំងនេះ (ឧទាហរណ៍ ការិយាល័យ OHCHR)
- អង្គការ NGOs
- គណកម្មាធិការសិទ្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និង
- បុគ្គលម្នាក់ៗ

ការបោះពុម្ពផ្សាយបញ្ជីបេក្ខជន និងបញ្ជីមុខតំណែងទំនេរ?

ផ្អែកលើការជ្រើសតាំង ការិយាល័យ OHCHR រៀបចំ រក្សាទុក និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពតាមកាលកំណត់លើបញ្ជីជាសាធារណៈស្តីពីបេក្ខជនមានសិទ្ធិដោយមានរួមទាំងប្រវត្តិរូបរបស់បេក្ខជន វិស័យជំនាញ និងបទពិសោធន៍វិជ្ជាជីវៈ។ ការិយាល័យ OHCHR ក៏ផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវមុខតំណែងទំនេរទាំងអស់នៅពេលជ្រើសរើសមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារផងដែរ។

i. **បញ្ជីជាសាធារណៈស្តីពីបេក្ខជន**អាចរកបាននៅក្នុងផ្នែកស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេសលើប្រព័ន្ធ Extranet របស់ក្រុមប្រឹក្សា។

ក្រុមពិគ្រោះយោបល់

ក្រុមពិគ្រោះយោបល់ដោយមានសមាជិកម្នាក់ៗមកពីក្រុមតំណាងតំបន់ចំនួន ៥ ដែលបំពេញការងារទៅតាមសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនពិនិត្យបញ្ជីជាសាធារណៈនៃការិយាល័យ OHCHR និងស្នើបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនរបស់ខ្លួនដើម្បីដាក់ជូនប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សសព្វិចារណា។ អនុសាសន៍របស់ក្រុមនេះត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ និងមានហេតុផលសំអាង។

នៅពេលកំណត់ជំនាញចាំបាច់ បទពិសោធន៍ ជំនាញ និងលក្ខខណ្ឌពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនៃអាណត្តិការងារទំនេរនីមួយៗ ក្រុមពិគ្រោះយោបល់ពិចារណាតាមការសម្របសម្រួលលើការយល់ឃើញរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ រួមទាំង មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារបច្ចុប្បន្ន ឬ មន្ត្រីដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច។ ក្រុមពិគ្រោះយោបល់មានការិយាល័យ OHCHR ជួយជ្រោមជ្រែងការងារ។

ការតែងតាំងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ

ផ្អែកលើអនុសាសន៍នៃក្រុមពិគ្រោះយោបល់ និងក្រោយពីការពិគ្រោះយោបល់ដ៏ទូលំទូលាយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាបង្កើតបញ្ជីឈ្មោះរបស់ខ្លួនផ្ទាល់មួយដែលកំណត់បេក្ខជនសមស្របសម្រាប់មុខតំណែងទំនេរ។ បញ្ជីនេះដាក់បង្ហាញជូនសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍យ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល ២ សប្តាហ៍មុនសម័យប្រជុំ និងក្នុងករណីចាំបាច់ប្រធាននឹងធ្វើការពិគ្រោះយោបល់បន្ថែម

ដើម្បីធានាថា បេក្ខជនដែលត្រូវបានស្នើឡើងនោះត្រូវបានទទួលយក។ ដំណើរការតែងតាំងត្រូវបានបំពេញក្រោយពេលមានការឯកភាពចប់សព្វគ្រប់លើបញ្ជីឈ្មោះរបស់ប្រធាន។

i. **បញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនរបស់ប្រធាន និងក្រុមពិគ្រោះយោបល់អាចរកបាននៅក្នុងផ្នែកស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេសលើប្រព័ន្ធ Extranet របស់ក្រុមប្រឹក្សា។**

កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ និងគណកម្មាធិការសម្របសម្រួលនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៤ កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសដែលរៀបចំឡើងនៅទីក្រុងហ្សឺណែវត្រូវបានកោះប្រជុំជាកិច្ចប្រជុំបន្តតាមដានសន្និសីទពិភពលោកលើសេចក្តីប្រកាសទីក្រុងវីយែនស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។ សេចក្តីប្រកាសទីក្រុងវីយែន និងផែនការសកម្មភាព ដែលបានអនុម័តនៅក្នុងសន្និសីទពិភពលោកនេះបានគូសបញ្ជាក់សារសំខាន់នៃការរក្សានិងពង្រឹងប្រព័ន្ធយន្តការនីតិវិធីពិសេស និងបានបញ្ជាក់ថា យន្តការនីតិវិធីពិសេសគួរមានលទ្ធភាពធ្វើសុខដុមរមនីយកម្ម និងបង្ហាញយុត្តិកម្មលើការងាររបស់ខ្លួនតាមរយៈកិច្ចប្រជុំទៀងទាត់។

កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំក៏ផ្តល់ឱកាសឲ្យមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារជួបគ្នាដើម្បីផ្លាស់ប្តូរការយល់ឃើញជាមួយនឹងរដ្ឋសមាជិក ការិយាល័យនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស អង្គការ NGOs និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត និងតំណាងនានាមកពីភ្នាក់ងារនិងលេខាធិការដ្ឋាននៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងកម្មវិធីស្តីពីបញ្ហានានាដូចជាការបន្តតាមដានលើទស្សនកិច្ចទៅតាមប្រទេស និងអនុសាសន៍ជាដើម។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស សូមចូលមកកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

គណកម្មាធិការសម្របសម្រួលនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងសម័យប្រជុំប្រចាំឆ្នាំលើកទី១២នៃមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥។ គណកម្មាធិការសម្របសម្រួលដឹកនាំការសម្របសម្រួលរវាងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ និងធ្វើជាស្ថានចម្លងរវាងយន្តការនីតិវិធីពិសេស និងការិយាល័យ OHCHR ប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិល។

សមាសភាពនៃគណកម្មាធិការសម្របសម្រួលនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសរួមមានមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារចំនួន ៦ នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងសម្រាប់រយៈពេល ១ ឆ្នាំ ដោយមានម្នាក់ជាប្រធាន¹²¹។ ការជ្រើសតាំងសមាជិកសម្រាប់គណកម្មាធិការនេះធ្វើឡើងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំដោយ

¹²¹ អតីតប្រធាននៅបន្តអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួននៅក្នុងគណកម្មាធិការរយៈពេល ១ ឆ្នាំទៀតផ្ទៃលើតួនាទីនេះ។

ត្រូវពិចារណាលើភាពចាំបាច់នៃតុល្យភាពតាមតំបន់ និងយែនឌ័រ និងភាពចាំបាច់ត្រូវមានតំណាង ស្មើគ្នានៃមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសតាមវិស័យ និងតាមប្រទេស។ គណកម្មាធិការសម្របសម្រួលមានផ្នែកនីតិវិធីពិសេសនៃការិយាល័យ OHCHR ជួយគាំទ្រការងារ របស់ខ្លួន។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នស្តីពីគណកម្មាធិការសម្របសម្រួលនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស សូមចូលមក កាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

តើយន្តការនីតិវិធីពិសេសបំពេញការងារតាមវិធីណា?

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសមានឧបករណ៍ជាច្រើនសម្រាប់ប្រើ ប្រាស់ដើម្បីបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌនៃអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួន ក្នុងនោះ រួមមាន៖

- បញ្ជូនបណ្តឹង
- ធ្វើទស្សនកិច្ចទៅតាមប្រទេសនានា
- បោះពុម្ពផ្សាយរបាយការណ៍
- រៀបចំការសិក្សាលើវិស័យនានា និង
- ចេញសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៅក្នុងការបំពេញការងាររបស់ខ្លួនក៏មានក្បួនណែនាំស្តីពី នីតិវិធីពិសេស និងក្រមវិជ្ជាជីវៈអនុវត្តចំពោះមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសផង ដែរ។

ក. ក្រមវិជ្ជាជីវៈ និងក្បួនណែនាំអនុវត្តចំពោះមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ នៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

ក្រមវិជ្ជាជីវៈអនុវត្តចំពោះមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស ក្រមវិជ្ជាជីវៈអនុវត្តចំពោះមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសត្រូវបានអនុម័ត ដោយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធយន្តការនីតិវិធីពិសេស កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពឡើងដោយកំណត់និយមន័យលើបទដ្ឋាននៃឥរិយាបថថ្លៃថ្នូរ និងការបំពេញ វិជ្ជាជីវៈដែលមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសត្រូវគោរពតាមនៅពេលបំពេញ អាណត្តិការងាររបស់ខ្លួន។

ក្បួនណែនាំស្តីពីនីតិវិធីពិសេស

ក្បួនណែនាំស្តីពីនីតិវិធីពិសេសដែលបង្កើតឡើងដោយមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ មានគោលបំណងផ្តល់ជាមគ្គុទេសក៍ជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៅក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន។ ក្បួនណែនាំនេះក៏មានបំណងជួយសម្រួលឲ្យមានការយល់ដឹងថែមទៀតលើការងាររបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ផ្សេងទៀត។ ក្បួនណែនាំនេះព្យាយាមឆ្លុះបញ្ចាំងការអនុវត្តល្អៗ និងជួយមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារលើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស។

ដំបូងឡើយ ក្បួនណែនាំនេះត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី ៦ របស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេសនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៩។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ក្បួនណែនាំនេះត្រូវបានកែសម្រួលដើម្បីសម្របទៅតាមការប្រែប្រួលរចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ការវិវឌ្ឍថ្មីៗទាក់ទងនឹងអាណត្តិការងារ និងវិធីបំពេញការងាររបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ។ ចំពោះសំណៅចុងក្រោយបំផុត មតិចូលបានទទួលមកពីរដ្ឋាភិបាល អង្គការ NGOs និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ ក្បួនណែនាំនេះបើកឲ្យមានការពិនិត្យស៊ើបអង្កេតកាលកំណត់ និងប្រតិបត្តិការស្របទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមវិជ្ជាជីវៈ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹង**ក្បួនណែនាំស្តីពីនីតិវិធីពិសេស** សូមចូលមកកាន់ទំព័រលើប្រព័ន្ធ **Extranet នៃនីតិវិធីពិសេស**។

ខ. បណ្តឹង

សកម្មភាពចំបងមួយក្នុងចំណោមសកម្មភាពចំបងនានារបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសគឺការចាត់វិធានការលើករណីនីមួយៗដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលខ្លួនទទួលបានពីប្រភពពាក់ព័ន្ធ និងគួរឲ្យជឿជាក់បាន (ពោលគឺ គូអង្គសង្គមស៊ីវិល)។

ជាទូទៅ កិច្ចអន្តរាគមន៍រួមមានការបញ្ជូនលិខិតជូនទៅរដ្ឋាភិបាល (លិខិតចោទប្រកាន់) ដើម្បីស្នើសុំព័ត៌មាន និងការឆ្លើយតបចំពោះការចោទប្រកាន់ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ស្នើសុំរដ្ឋាភិបាលឲ្យចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ ឬ ស៊ើបអង្កេត (សេចក្តីអំពាវនាវបន្ទាន់)។ កិច្ចអន្តរាគមន៍ទាំងអស់ត្រូវបានហៅថា “បណ្តឹង”។

បណ្តឹងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧
 បណ្តឹងសរុបចំនួន ១០០៣ ត្រូវបានបញ្ជូនក្នុងឆ្នាំ២០០៧
៤៩ ភាគរយគឺជាបណ្តឹងរួមគ្នា
 ២២៩៤ ករណីនីមួយៗត្រូវបានលើកឡើងដោយ ១៣ ភាគរយពាក់ព័ន្ធនឹងស្ត្រី
 រដ្ឋាភិបាលបានឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងចំនួន ៥២ ភាគរយ
 ប្រទេសសរុបចំនួន ១២៨ បានទទួលបណ្តឹងទាំងនេះ។

សេចក្តីអំពាវនាវបន្ទាន់ត្រូវបានបញ្ជូនចេញនៅពេលការចោទប្រកាន់ការរំលោភនានាត្រូវការដោះស្រាយបន្ទាន់ដោយសារវាពាក់ព័ន្ធនឹងការបាត់បង់ជីវិតមនុស្ស ស្ថានភាពគម្រាបកំហែងដល់អាយុជីវិត ឬ ការខូចខាតជាក់ស្តែង ឬ ដែលកំពុងបន្តកើតឡើងលើជនរងគ្រោះ។ **លិខិតចោទប្រកាន់**ត្រូវបានបញ្ជូនចេញនៅពេលនីតិវិធីស្តីពីសេចក្តីអំពាវនាវបន្ទាន់ពុំមានភាពពាក់ព័ន្ធដើម្បីបញ្ជូនព័ត៌មាន និងស្នើសុំការបញ្ជាក់បំភ្លឺអំពីការចោទប្រកាន់លើការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស។

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារអាចបញ្ជូនបណ្តឹងរួមគ្នានៅពេលករណីណាមួយស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃអាណត្តិការងារលើសពីមួយ។ សេចក្តីសម្រេចថាតើត្រូវអន្តរាគមន៍ជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលដែរឬទេជាឆន្ទានុសិទ្ធិសម្រេចដោយមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសនិងអាស្រ័យលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានបង្កើតឡើងដោយពួកគេ ព្រមទាំងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចមានចែងនៅក្នុងក្រមវិជ្ជាជីវៈ។ មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារក៏តម្រូវឲ្យពិចារណាឲ្យបានលម្អិត និងទាន់ពេលវេលាលើព័ត៌មានដែលរដ្ឋពាក់ព័ន្ធដូលជូនអំពីស្ថានភាពពាក់ព័ន្ធនឹងអាណត្តិការងាររបស់ពួកគេ។

- នៅពេលប្រមូលព័ត៌មាន មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារត្រូវ៖
- ពិគ្រោះគោលការណ៍ណែនាំផ្នែកតាមគោលការណ៍ឆន្ទានុសិទ្ធិ តម្លាភាព អព្យាក្រឹត្យភាព និងការវិនិច្ឆ័យដោយយុត្តិធម៌
 - រក្សាការសម្ងាត់លើប្រភពសក្ខីកម្មក្នុងករណីលាតត្រដាងសក្ខីកម្មទាំងនេះអាចបណ្តាលឲ្យប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ
 - សំអាងលើអង្គហេតុមិនលម្អៀង និងអាចទុកចិត្តបានដោយផ្អែកលើបទដ្ឋានភ័ស្តុតាងដែលសមស្របនឹងរបាយការណ៍ក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលតម្រូវឲ្យសរសេរឡើង និង
 - ផ្តល់ឱកាសជូនតំណាងរដ្ឋពាក់ព័ន្ធផ្តល់យោបល់លើការវាយតម្លៃទាំងនេះ និងឆ្លើយតបទៅនឹងការចោទប្រកាន់ចំពោះរដ្ឋ។ ចម្លើយតបសង្ខេបជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់រដ្ឋក៏ត្រូវដាក់ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនឹងរបាយការណ៍នៃមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារផងដែរ។

គ. ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស

ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស ឬ ទស្សនកិច្ចតាមទីកន្លែង (ឬ បេសកកម្មស្វែងរកការពិត) គឺជាឧបករណ៍សំខាន់មួយសម្រាប់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសប្រើប្រាស់។ ជាពិសេស មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារបញ្ជូនលិខិតជូនរដ្ឋាភិបាលស្នើសុំធ្វើទស្សនកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសនោះផ្ទាល់ ហើយក្នុងករណីរដ្ឋាភិបាលយល់ព្រម លិខិតអញ្ជើញទស្សនកិច្ចនឹងធ្វើឡើង។

ប្រទេសខ្លះបានចេញ **“លិខិតអញ្ជើញអចិន្ត្រៃយ៍”** ពោលគឺ ជាគោលការណ៍ បណ្តាប្រទេសទាំងនេះ ត្រៀមខ្លួនទទួលទស្សនកិច្ចរបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ ទស្សនកិច្ច នៅតាមប្រទេសត្រូវគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងនៅក្នុងក្រមវិជ្ជាជីវៈ និងលក្ខខណ្ឌការងារស្តីពី **បេសកកម្មស្វែងរកការពិតជាធរមានចំពោះយន្តការនីតិវិធីពិសេស**¹²²។

i. គិតត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ រដ្ឋជាង ៦០ ប្រទេសបានចេញលិខិតអញ្ជើញអចិន្ត្រៃយ៍។

ដើម្បីពិនិត្យមើលបញ្ជីឈ្មោះរដ្ឋបច្ចុប្បន្នដែលបានចេញលិខិតអញ្ជើញអចិន្ត្រៃយ៍ជូនយន្តការនីតិវិធី ពិសេស សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារវាយតម្លៃលើស្ថានភាព សិទ្ធិមនុស្ស និង/ឬ ស្ថានភាពស្ថាប័ន ច្បាប់ តុលាការ និងរដ្ឋបាលដាក់លាក់នៅក្នុងរដ្ឋមួយអនុលោម តាមអាណត្តិការងារ។ នៅក្នុងអំឡុងពេលទស្សនកិច្ច មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារជួបប្រជុំជាមួយនឹង អាជ្ញាធរជាតិ តំណាងសង្គមស៊ីវិល ជនរងគ្រោះនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ក្រុមតំណាងប្រចាំប្រទេស នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ សហគមន៍ការទូត និងសារព័ត៌មាន។

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារលើកអនុសាសន៍នៅក្នុងរបាយការណ៍ជាសាធារណៈផ្នែកលើ របកគំហើញរបស់ខ្លួន។ របាយការណ៍ទាំងនេះនឹងដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ មន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការងារមួយចំនួនបានរៀបចំសន្និសីទសារព័ត៌មាន និងចេញរបកគំហើញបឋមនៅពេលបញ្ចប់ ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស។ ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសអាចទទួលជោគជ័យធំធេងប្រសិនបើមានការប្តេជ្ញា ពីរដ្ឋាភិបាល និងមានការចូលរួមពីអង្គសង្គមស៊ីវិលនៅមុនពេល នៅក្នុងអំឡុងពេល និងក្រោយ ទស្សនកិច្ចដើម្បីគាំទ្រលើការងាររបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ។

ឃ. ការធ្វើរបាយការណ៍ និងការចូលរួមចំណែកជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិ មនុស្ស

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេសត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សស្នើសុំឲ្យ បង្ហាញរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំដែលក្នុងនោះពិពណ៌នាអំពីសកម្មភាពនានាដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុង អំឡុងពេលនៃឆ្នាំចាស់។ ក្នុងកាលៈទេសៈមួយចំនួន ក្រុមប្រឹក្សាអាចស្នើសុំមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិ ការងារឲ្យធ្វើរបាយការណ៍អំពីវិស័យដាក់លាក់ ឬ ប្រធានបទដាក់លាក់ណាមួយដែលក្រុមប្រឹក្សាចាប់

¹²² លក្ខខណ្ឌនៃទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ៥ (ឆ្នាំ១៩៩៧) នៃយន្តការ នីតិវិធីពិសេស (E/CN.4/1998/45) និងមានបំណងណែនាំរដ្ឋាភិបាលអំពីដំណើរការទស្សនកិច្ច។

អារម្មណ៍។ របាយការណ៍ទាំងនេះគឺជាឧបករណ៍សាធារណៈ និងជាឯកសារសំអាងសម្រាប់ការបន្តតាមដាន និងការតស៊ូមតិនៅក្នុងវិស័យនៃអាណត្តិការងារ។

របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរួមមានព័ត៌មានស្តីពីវិធីបំពេញការងារ ការវិភាគលើវិស័យនីមួយៗ និន្នាការ និងការវិវឌ្ឍទូទៅពាក់ព័ន្ធនឹងអាណត្តិការងារ និងអាចរួមមានអនុសាសន៍រួមផងដែរ។ របាយការណ៍ក៏អាចរួមមានសេចក្តីសង្ខេបអំពីបណ្តឹងដែលបានដាក់ជូនរដ្ឋាភិបាល និងចម្លើយតបដែលបានទទួលផងដែរ។ ជាទូទៅ របាយការណ៍ស្តីពីទស្សនកិច្ចនៅតាមប្រទេសត្រូវបានដាក់ជូនជាឧបសម្ព័ន្ធនៃរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ។ យន្តការខ្លះបានស្នើសុំឱ្យធ្វើរបាយការណ៍ជូនមហាសន្និបាតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដែលជួបប្រជុំនៅបុរីញូវយ៉កចាប់ពីខែកញ្ញា ដល់ ខែធ្នូ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

i. ដើម្បីចូលទៅអានរបាយការណ៍ស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេសសម្រាប់ដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សា សូមគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

សម័យប្រជុំពិសេសស្តីពីវិបត្តិស្បៀងអាហារពិភពលោក		
នៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានស្បៀងអាហារ លោក Olivier De Schutter បានអំពាវនាវឱ្យក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សកោះសម័យប្រជុំពិសេសមួយស្តីពីវិបត្តិស្បៀងអាហារពិភពលោក។ ជាការ	ឆ្លើយតប ក្រុមប្រឹក្សាបានរៀបចំសម័យប្រជុំពិសេសមួយស្តីពី “ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានស្តីពីការសម្រេចបាននៃសិទ្ធិទទួលបានស្បៀងអាហារចំពោះស្ថានភាពចុះដុនដាបនៃវិបត្តិស្បៀងអាហារពិភពលោក ដែលបានបណ្តាលមកពីការហាក់ឡើង	នៃតម្លៃស្បៀងអាហារ” នៅថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨។ អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានស្បៀងអាហារបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងសម័យប្រជុំ ដែលត្រូវបានរៀបចំលើកដំបូងលើប្រធានបទមួយនេះ។

ង. ការសិក្សាលើវិស័យ

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសក៏អាចរៀបចំការសិក្សាលើវិស័យណាមួយជាក់លាក់ដែលជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ជាមគ្គុទេសក៍ជូនរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងសង្គមស៊ីវិលស្តីពីនិយាម និងការអនុវត្តនិយាម និងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្ស។ អ្នកកាន់កាប់អាណត្តិការងារក៏អាចរៀបចំ និងចូលរួមកិច្ចប្រជុំអ្នកជំនាញស្តីពីប្រធានបទលើវិស័យសិទ្ធិមនុស្សផងដែរ។

សិក្ខាសាលាអ្នកជំនាញ - ការពង្រឹងការការពារស្តីពីទារុណកម្ម		
នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ សិក្ខាសាលាអ្នកជំនាញស្តីពី	ឬ យោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬ	នាក់មកពីតាមតំបន់ផ្សេងៗ និងមកពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

<p>“ការពង្រឹងការការពារស្ត្រីពី ទារុណកម្ម” ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយការិយាល័យ OHCHR ក្នុងនាមអ្នករាយការណ៍ពិសេស ទទួលបន្ទុកអនុសញ្ញាទប់ស្កាត់ ទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត</p>	<p>បន្ទោកបន្ទាប ក្នុងគោលបំណង ចូលរួមចំណែកលើការអនុវត្ត ក្នុងលក្ខណៈប្រព័ន្ធជាមុនលើ ក្របខណ្ឌអន្តរជាតិស្តីពី ទារុណកម្មចំពោះកង្វល់របស់ ស្ត្រី និងការពង្រឹងយន្តការការ ពារពួកគេ។ អ្នកជំនាញ ២៥</p>	<p>និងអន្តររដ្ឋាភិបាលពីគ្រប់វិស័យ (រួមទាំងយន្តការប្រឆាំងទារុណ កម្មមកពីតាមតំបន់ និងអង្គការ សហប្រជាជាតិ) បានចូលរួមក្នុង ការពិភាក្សាទាំងនេះ។</p>
--	---	---

ច. សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

យន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចចេញសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ ជាសមូហភាព គូសបញ្ជាក់អំពីស្ថានភាពជាក់លាក់ ឬ និយាមអន្តរជាតិតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋ។

i. សំណៅថតចម្លងនៃសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន សេចក្តីថ្លែងការណ៍ និងឯសារផ្សេងទៀត ដែលបានចេញដោយយន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចចូលមើលបាននៅក្នុងផ្នែកស្តីពីនីតិវិធីពិសេសលើ គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

វិធីទាក់ទង និងបំពេញការងារជាមួយនឹងយន្តការនីតិវិធីពិសេស

“ជាទូទៅ សង្គមស៊ីវិល និងអង្គការ NGOs អន្តរជាតិ តំបន់ និងជាពិសេសជាតិផ្តល់ការគាំទ្រ ដ៏មានតម្លៃលើប្រព័ន្ធយន្តការនីតិវិធីពិសេសនេះ។ ពួកគេផ្តល់ព័ត៌មាន និងការវិភាគនានាដើម្បី ជួយផ្សព្វផ្សាយរបកគំហើញនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស និងជួយនៅក្នុងសកម្មភាពបន្តតាមដាន ព្រមទាំងបង្កើត និងអនុវត្តគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងការអប់រំដើម្បីបង្កើន ប្រសិទ្ធភាពលើបញ្ហានានានៅក្រោមយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ កិច្ចប្រជុំជាមួយនឹងតំណាងនានា សមស្របត្រូវធ្វើឡើងនៅគ្រប់ទិដ្ឋភាពការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស រួមទាំង សកម្មភាពនៅ ទីក្រុងហ្សឺណែវ និងបុរីញូវយ៉ក នៅតាមស្ថានបេសកកម្ម និងសកម្មភាពទូទៅផ្សេងទៀត។ ដូច្នោះ មន្ត្រីកាន់កាន់អាណត្តិការងារគួរពិចារណាដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងទាន់ពេលវេលាក្នុងការ អញ្ជើញស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និងអង្គការ NGOs ឲ្យចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពនានា ដូចជា សន្និសីទ ការជជែកវែកញែក សក្ខីសាលា និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់តំបន់។ ជាទូទៅ ការិយាល័យ OHCHR គួរទទួលបានជូនដំណឹងអំពីសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនៃមន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការងារដោយសារពាក់ព័ន្ធនឹងសង្គមស៊ីវិល។”

សៀវភៅណែនាំស្តីពីប្រតិបត្តិការនីតិវិធីពិសេសនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស (កថាខណ្ឌ ១៣៣)

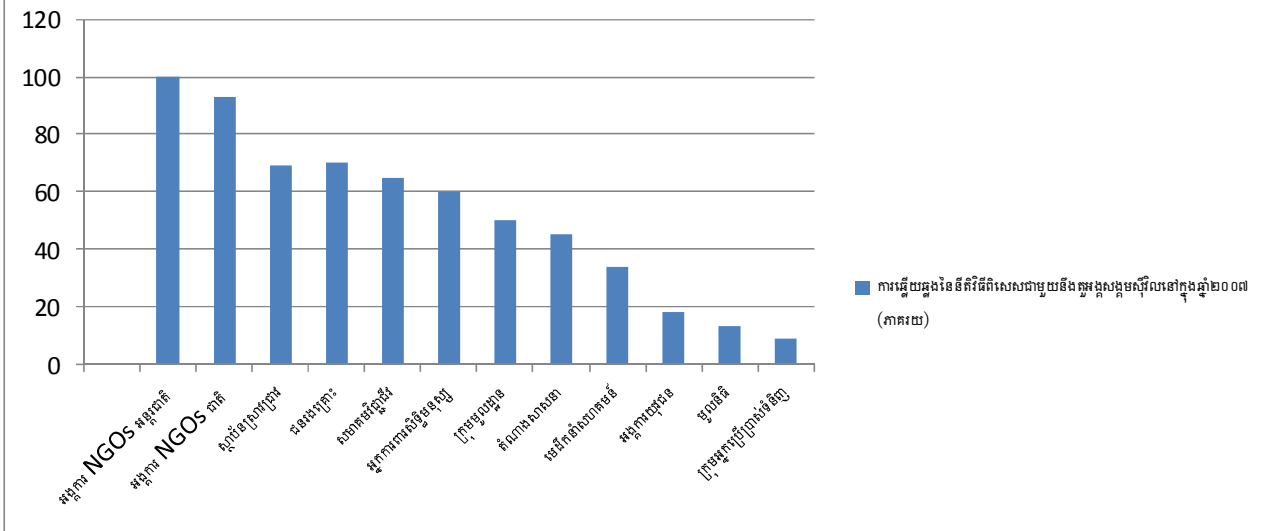
ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំនេះ នីតិវិធីពិសេសបានបង្កើតទំនាក់ទំនង និងសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយនិងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលនានាដោយបានជួយពួកគេផ្តល់សេវាការពារជនរងគ្រោះជាក់ស្តែង និងអ្នកដែលអាចជាជនរងគ្រោះ និងដោយបានចូលរួមចំណែកលើការពង្រឹងអំណាចរបស់អ្នកទាំង អស់នេះ។

ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធយន្តការនីតិវិធីពិសេសនៅក្នុងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងការទប់ស្កាត់ ការរំលោភសិទ្ធិនានាគឺអាស្រ័យលើការចូលរួមសកម្មរបស់គូអង្គសង្គមស៊ីវិលនានា ដូចជា សង្គម ស៊ីវិលជាដើម។ អង្គការ NGOs អន្តរជាតិ តំបន់ និងជាតិ និងគូអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតគឺជា អ្នកចូលរួមយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងប្រព័ន្ធយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សង្គមស៊ីវិលគឺជា ស្ថាប័នជួរមុខធ្វើការកំណត់បទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្ស និងការតស៊ូមតិដើម្បីបង្កើតអាណត្តិការងារថ្មីៗ។

ប្រភេទគូអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលចូលរួមនៅក្នុងយន្តការនីតិវិធីពិសេសរួមមាន៖

- អង្គការសិទ្ធិមនុស្ស (អង្គការ NGOs សមាគម ក្រុមជនរងគ្រោះ)
- អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស
- អង្គការផ្តោតលើបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានា
- សម្ព័ន្ធ និងបណ្តាញ (សិទ្ធិស្ត្រី សិទ្ធិកុមារ សិទ្ធិជនជាតិភាគតិច សិទ្ធិបរិស្ថាន)
- ជនពិការ និងអង្គការតំណាងពួកគេ
- ក្រុមសហគមន៍ (ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច ជនជាតិភាគតិច)
- ក្រុមជំនឿសាសនា (វិហារគ្រីស្ទ ក្រុមសាសនា)
- សហជីព (សហជីព ព្រមទាំងសមាគមវិជ្ជាជីវៈ ដូចជា សមាគមអ្នកកាសែត គណមេធាវី សមាគមមន្ត្រីតុលាការ សហជីពនិស្សិត)
- ចលនាសង្គម (ចលនាសន្តិភាព ចលនានិស្សិត ចលនាគាំទ្រប្រជាធិបតេយ្យ)
- អ្នកវិជ្ជាជីវៈដែលចូលចំណែកដោយផ្ទាល់លើការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស (បុគ្គលិកមនុស្សធម៌ មេធាវី បណ្ឌិត និងបុគ្គលិកពេទ្យ)
- សាច់ញាតិជនរងគ្រោះ និង
- ស្ថាប័នសាធារណៈដែលធ្វើសកម្មភាពលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស (សាលារៀន សាកលវិទ្យាល័យ ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ)

ការឆ្លើយឆ្លងនៃនីតិវិធីពិសេសជាមួយនិងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ (ភាគរយ)

តួអង្គសង្គមស៊ីវិល ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គល ឬ សមូហភាព អាចទាក់ទង និងបំពេញការងារជាមួយនឹងយន្តការនីតិវិធីពិសេសបាន។ ខុសពីគណកម្មាធិការសន្និសីទនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ យន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចដាក់ឱ្យដំណើរការបានទោះបីក្នុងករណីរដ្ឋពុំទាន់ផ្តល់សច្ចាប័នលើលិខិតុបករណ៍ ឬ សន្និសីទពាក់ព័ន្ធក៏ដោយ ហើយវាពុំចាំបាច់ត្រូវប្រើប្រាស់យន្តការដោះស្រាយក្នុងស្រុកឱ្យអស់លទ្ធភាពសិនមុនពេលប្រើប្រាស់នីតិវិធីពិសេសនោះទេ។ ដូច្នេះ នីតិវិធីពិសេសអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រទេស ឬ បញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងដែនកម្រិតនៃយន្តការដែលមានស្រាប់បាន។

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចូលរួមចំណែកលើការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសបានតាមរយៈ៖

- ការដាក់ការចោទប្រកាន់ជាលក្ខណៈបុគ្គលលើការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសពាក់ព័ន្ធ
- ការផ្តល់ការគាំទ្រលើទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស ព័ត៌មាន និងការវិភាគស្តីពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សដល់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស
- ការបំពេញតួនាទីទប់ស្កាត់ដោយផ្តល់ព័ត៌មានជូនយន្តការនីតិវិធីពិសេសស្តីពីការដាក់បញ្ចូលច្បាប់ថ្មីដែលអាចនាំឱ្យមានការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស
- ការបំពេញការងារបន្តតាមដានលើអនុសាសន៍នៃនីតិវិធីពិសេសទាំងក្នុងស្រុក និងជាតិ។ និយាយក្នុងន័យទូលាយជាងនេះ សង្គមស៊ីវិលអាចគាំទ្រការផ្សព្វផ្សាយការងារ និងរបកគំហើញរបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសបាននៅក្នុងរង្វង់ដែនដីខ្លួនប្រតិបត្តិ។

ទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់រវាងនីតិវិធីពិសេស និងសង្គមស៊ីវិលបានបង្ហាញឲ្យឃើញនៅក្នុងអាណត្តិ ការងាររបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកស្ថានភាពនៃអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។

VII. យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់		
<p>ដូចម្តេចដែលហៅថា យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ ជាសកលតាមកាលកំណត់?</p> <p>យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ ជាសកលតាមកាលកំណត់ (យន្តការ UPR) ត្រូវបាន បង្កើតឡើងក្រោមសេចក្តី សម្រេចចិត្តលេខ ៦០/២៥១ របស់មហា សន្និបាតអង្គការសហប្រជា ជាតិជាយន្តការសិទ្ធិមនុស្សថ្មី មួយ។ តាមរយៈយន្តការនេះ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ត្រួតពិនិត្យតាមកាលកំណត់ លើការបំពេញ កាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋសមាជិក នីមួយៗក្នុងចំណោម រដ្ឋសមាជិកនៃ អង្គការសហប្រជាជាតិទាំង ១៩២ ព្រមទាំង ការ ប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស។ យន្តការ UPR គឺ</p>	<p>តើយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ ជាសកលតាមកាលកំណត់ ដំណើរការដោយរបៀបណា?</p> <p>សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សមាន ចែងអំពីកាលកំណត់ និងដំណើរការ។ យន្តការ UPR ដំណើរការក្នុងវដ្តបួនឆ្នាំ និងមាន ដំណាក់កាលជាច្រើន ដូចជា៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • ការរៀបចំព័ត៌មានដែលជា មូលដ្ឋាននៃការត្រួតពិនិត្យ ឡើងវិញក្នុងនោះរួមមាន៖ ព័ត៌មាន ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោម ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ (របាយការណ៍ជាតិ) កម្រងព័ត៌មានរបស់ អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោម ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ 	<p>ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) និង សេចក្តីសង្ខេបព័ត៌មាន ដែលត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យ ដោយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត (រួមមាន គូអង្គសង្គម ស៊ីវិលផងដែរ) ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយ OHCHR។</p> <ul style="list-style-type: none"> • ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ នោះប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងទី ក្រុងហ្សឺណែវដោយក្រុម ការងារទទួលបន្ទុកយន្តការ UPR ដែលមាន សមាសភាពរដ្ឋជា សមាជិកទាំង ៤៧ របស់ក្រុមប្រឹក្សានេះ និង មានទម្រង់ជាការសន្ទនា ឆ្លើយឆ្លងរវាងរដ្ឋដែលស្ថិត នៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ឡើងវិញ និងរដ្ឋសមាជិក សង្កេតការណ៍នៃក្រុម

<p>ជាយន្តការសហប្រតិបត្តិការ និងត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើការងាររបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សមិនមែនក្នុងគោលបំណងដើម្បីបំពេញការងារជាន់គ្នានោះទេ។</p>	<p>ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ</p>	<p>ប្រឹក្សា។ ក្រុមការងារជួបប្រជុំគ្នានៅក្នុងសម័យប្រជុំ</p>
---	---	--

<p>ពេញអង្គដែលមានរយៈពេលពីរសប្តាហ៍ចំនួនបីលើកក្នុងមួយឆ្នាំ។ និងត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋចំនួន១៦ ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គពេលគឺ មានរដ្ឋសរុបមានចំនួន ៤៨ ក្នុងមួយឆ្នាំ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • ក្រុមអ្នករាយការណ៍បីរូប (“ត្រីភាគី”) ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសចេញពីក្នុងចំណោមរដ្ឋសមាជិករបស់ក្រុមប្រឹក្សា សម្របសម្រួលដល់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋនីមួយៗ។ • ការអនុម័តរបស់ក្រុមការងារលើឯកសារលទ្ធផលនៅចុងបញ្ចប់នៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញមួយលើកៗ។ • ការពិចារណា និងការអនុម័តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាលើឯកសារលទ្ធផលនៃយន្តការ UPR តាមធម្មតាត្រូវបានធ្វើឡើងនៅ 	<p>ក្នុងសម័យប្រជុំអចិន្ត្រៃយ៍លើកក្រោយរបស់ក្រុមប្រឹក្សានេះ និង</p> <ul style="list-style-type: none"> • ការបន្តអនុវត្តរបស់រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតក្នុងនោះរួមមាន សង្គមស៊ីវិល ផងដែរលើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ ដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងឯកសារលទ្ធផល។ <p>វិធីចូលរួមជាមួយនឹងយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់</p> <p>សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ អនុញ្ញាតឲ្យមានការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងដំណើរការ។ ហេតុដូច្នេះ ការចូលរួមរបស់អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលប្រចាំតំបន់ ស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (NHRI) ក៏ដូចជាតំណាងសង្គមស៊ីវិល</p>	<p>ក្នុងនោះរួមមាន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGO) អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស គ្រឹះស្ថានសិក្សាអប់រំ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ ត្រូវបានប្រមើលមើលនៅក្នុងដំណាក់កាលពាក់ព័ន្ធ។</p> <p>ឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ នឹងក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច (ECOSOC) នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ គឺជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ ប៉ុន្តែ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចរួមចំណែកដល់ការងាររបស់ UPR តាមរយៈ៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • ការចូលរួមក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍ជាតិរបស់ខ្លួនស្តីពីបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន។
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ការរៀបចំឯកសារស្នើសុំពិនិត្យអំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញដើម្បីបញ្ចូលជាសក្តានុពលទៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបនៃខ្លឹមសារឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធដែលរៀបចំឡើងដោយការិយាល័យ OHCHR។ សេចក្តីសង្ខេប 	<p>របស់ការិយាល័យ OHCHR ត្រូវបានក្រុមការងារយកមកពិចារណានៅពេលត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋទាំងឡាយ។ និង</p> <ul style="list-style-type: none"> ការចូលរួមចំណែកលើការបន្តអនុវត្តលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។ <p>សម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារត្រូវបានផ្សព្វ</p>	<p>ផ្សាយផ្ទាល់នៅក្នុងកម្មវិធីផ្សាយលើគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR និងកម្រងឯកសារ និងសារព័ត៌មានជាច្រើនរបស់ UPR អាចរកមើលបានក្នុងផ្នែកនៃ UPR លើគេហទំព័ររបស់ OHCHR និងនៅលើទំព័រ UPR នៅក្នុងប្រព័ន្ធ Extranet នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។</p>
---	--	--

i. អ្នកដែលអាចទំនាក់ទំនងបានសំខាន់ៗ ទាក់ទងនឹងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញតាម
ដំណាក់កាលជាសកល

សាខាក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៃការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួល
បន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR)

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH- 1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 -ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទលេខ៖ +៤១(0) ២២ ៩១៧ ៩២ ៦៩

ទូរសារលេខ៖ +៤១(0) ២២ ៩១៧ ៩០ ១១

អង្គភាពសង្គមស៊ីវិលនៃការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
(OHCHR)

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH- 1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10 -ប្រទេសស្វីស

អ្វីទៅជាយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់?

ការបង្កើតឡើងនូវយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ (UPR) ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង
ដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦០/២៥១ ចុះថ្ងៃទី១៥ មីនា ឆ្នាំ២០០៦ របស់មហាសន្និបាតអង្គការ
សហប្រជាជាតិ និងដែលត្រូវបានអធិប្បាយលម្អិតនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ចុះថ្ងៃទី១៨
ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស គឺជាយន្តការសិទ្ធិមនុស្សថ្មីមួយ។ តាមរយៈ
យន្តការនេះ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ត្រូវបានប្រគល់កិច្ចការឲ្យត្រួតពិនិត្យឡើងវិញតាមកាលកំណត់
លើការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗនៅក្នុងចំណោមរដ្ឋជាសមាជិកទាំង ១៩២
នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងការប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សរបស់រដ្ឋទាំងនេះ។ UPR គឺជាយន្តការ

សហប្រតិបត្តិការនិងមានមូលដ្ឋានលើការសន្ទនាឆ្លើយឆ្លងរវាងរដ្ឋនីមួយៗដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងរដ្ឋសមាជិក និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សា។ យន្តការនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើការងាររបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនានាមិនមែនក្នុងគោលបំណងបំពេញការងារជាន់គ្នានោះទេ។

ដោយដំណើរការនៅក្នុងវដ្តបួនឆ្នាំម្តង UPR មានដំណាក់កាលមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមាន៖ ការរៀបចំឯកសារជាមូលដ្ឋាននៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងការបន្តអនុវត្តសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ដែលជាលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។ អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលប្រចាំតំបន់ ស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (NHRI) ក៏ដូចជា តំណាងសង្គមស៊ីវិល ក្នុងនោះរួមមាន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGO) អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស គ្រឹះស្ថានសិក្សាអប់រំ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ ត្រូវបានរំពឹងទុកថានឹងចូលរួមនៅក្នុងដំណាក់កាលពាក់ព័ន្ធនៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនេះ។

នៅចុងបញ្ចប់នៃខួបទីមួយនៃយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សអាចត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើទម្រង់បែបបទ និងកាលកំណត់នៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃទម្លាប់អនុវត្តន៍ត្រឹមត្រូវបំផុត និងបទពិសោធន៍កន្លងមក។

គោលការណ៍ និងគោលបំណងណែនាំអំពីយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

គោលការណ៍មួយចំនួនណែនាំអំពីយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់នេះ។ យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ត្រូវតែ៖

- លើកកម្ពស់សកលភាព ភាពពឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក អវិភាគភាព និងភាពទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមកនៃសិទ្ធិមនុស្សទាំងអស់។
- ធ្វើជាយន្តការសហប្រតិបត្តិការ ឈរលើមូលដ្ឋានព័ត៌មានមិនលម្អៀង និងដែលគួរទុកចិត្តបាន និងការសន្ទនាឆ្លើយឆ្លង។
- ធានាឲ្យមានវិសាលភាពសកល និងប្រព្រឹត្តិកម្មស្មើភាពគ្នារបស់រដ្ឋទាំងអស់។
- ជាដំណើរការអន្តររដ្ឋាភិបាល ដែលជំរុញដោយសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ និងមានលក្ខណៈតម្រង់ទិសសកម្មភាព។

- ជំរុញឲ្យមានការចូលរួមដោយពេញលេញពីបណ្តារដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។
 - បំពេញបន្ថែម និងមិនមែនបំពេញការងារជាន់គ្នារបស់យន្តការសិទ្ធិមនុស្សផ្សេងទៀត ដូច្នេះវាជាការបន្ថែមគុណតម្លៃ។
 - ត្រូវបានអនុវត្តដោយមិនលម្អៀង តម្លាភាព មិនរើសអើង មានលក្ខណៈស្ថាបនា គ្មានការប្រឈមមុខដាក់គ្នា និងមិនពាក់ព័ន្ធនយោបាយ។
 - មិនមែនជាបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុសម្រាប់រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ឬ របៀបវារៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សា។
 - មិនពន្យារពេលហួសហេតុពេក។ វាគួរតែមានលក្ខណៈប្រាកដនិយម និងមិនស្របយកពេលវេលា ធនធានមនុស្សនិងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងលក្ខណៈវិសមាមាត្រឡើយ។
 - មិនធ្វើឲ្យចុះខ្សោយសមត្ថភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ក្នុងការឆ្លើយតមទៅនឹងស្ថានភាពបន្ទាន់នៃសិទ្ធិមនុស្ស ។
 - ធ្វើសមាហរណកម្មដោយពេញលេញនូវទស្សនវិស័យយេនឌ័រ។
 - ពិចារណាកម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍ និងភាពជាក់លាក់របស់ប្រទេសនានា និង
 - ធានាឲ្យមានការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធដែពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងនោះរួមមាន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGO) ផងដែរ អនុលោមទៅតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦០/២៥១ របស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ១៩៩៦/៣១ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច (ECOSOC) ក៏ដូចជា សេចក្តីសម្រេចដែលក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស អាចធ្វើឡើង។
- ទិសដៅនៃយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់គឺ៖
- ការកែលម្អស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅនឹងកន្លែង។
 - ការបំពេញកាតព្វកិច្ច និងការប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សរបស់រដ្ឋ និងការវាយតម្លៃលើហេតុការណ៍វិវឌ្ឍថ្មីៗជាវិជ្ជមាន និងបញ្ហាប្រឈម ដែលយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់នេះប្រឈមមុខ។
 - ការបង្កើនសមត្ថភាពរបស់រដ្ឋ និងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ដោយពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ និងដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ។
 - ការចែករំលែកទម្លាប់អនុវត្តន៍ត្រឹមត្រូវនៅក្នុងចំណោមរដ្ឋទាំងឡាយ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

- ការគាំទ្រឲ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ និង
- ការជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យមានសហប្រតិបត្តិការ និងការចូលរួមពាក់ព័ន្ធដោយពេញលេញជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សផ្សេងទៀត និងការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR)។

យន្តការហិរញ្ញវត្ថុពីរគឺ មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ និងមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ជំនួយសហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេស¹²³ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការចូលរួមរបស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ (ជាពិសេស ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចបំផុត) នៅក្នុងយន្តការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញតាមដំណាក់កាលជាសកល និងគាំទ្រការអនុវត្តបន្តរបស់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញតាមដំណាក់កាលជាសកលនេះ នៅថ្នាក់ជាតិរៀងៗខ្លួន។ តើយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ដំណើរការដោយរបៀបណា?

ក. កាលកំណត់ លំដាប់លំដោយ និងមូលដ្ឋាននៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញកាលកំណត់

យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់នេះដំណើរការទៅនៅក្នុងរដ្ឋបួនឆ្នាំ។ នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីប្រាំមួយរបស់ខ្លួន ក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិ មនុស្សបានអនុម័តប្រតិទិនសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋជាសមាជិករបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃខួបទីមួយ។

i. ដើម្បីមើលលំដាប់លំដោយនៃរដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃខួបទីមួយ (២០០៨-២០១១) សូមមើលគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR)។

¹²³ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦/១៧ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

លំដាប់លំដោយនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

លំដាប់លំដោយដែលនៅក្នុងនោះរដ្ឋនានាត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនោះ ត្រូវបាន ណែនាំ ដោយគោលការណ៍សកលភាព និងប្រព្រឹត្តិកម្មដោយស្មើគ្នា។ សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ក៏មាន ចែងផងដែរអំពីបទប្បញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម ដើម្បីកំណត់អំពីលំដាប់លំដោយនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ៖

- រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់របស់ក្រុមប្រឹក្សា ត្រូវតែបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនៅក្នុងរយៈពេល នៃ សមាជិកភាពរបស់ខ្លួន។
- រដ្ឋជាសមាជិកដំបូងរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ជាពិសេស រដ្ឋជាសមាជិកដែលត្រូវបានជ្រើសរើស សម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬ ពីរឆ្នាំ គួរត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញមុនគេ។
- រដ្ឋជាសមាជិកចម្រុះ និងរដ្ឋជាសមាជិកបេក្ខភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សា គួរត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើង វិញបន្ទាប់ និង
- របាយភូមិសាស្ត្រប្រកបដោយសមធម៌គួរត្រូវបានគោរព នៅក្នុងការជ្រើសរើសប្រទេសសម្រាប់ ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនេះ។

មូលដ្ឋាននៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

រដ្ឋនីមួយៗត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញដោយឈរលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖

- ធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។
- សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។
- លិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សដែលរដ្ឋជាភាគី។
- ការសន្យា និងការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្តរបស់រដ្ឋ ក្នុងនោះរួមមាន (ក្នុងករណីពាក់ព័ន្ធ) ការ សន្យា និងការប្តេជ្ញាចិត្តដែលត្រូវបានទទួលអនុវត្តនៅពេលដាក់ស្នើសុំយោបល់បេក្ខភាពរបស់ រដ្ឋ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជាប្រឹក្សា និង
- ច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិជាធរមាន។

ខ. ដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

១. ការចងក្រងជាឯកសារ

ការរៀបចំព័ត៌មានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ គឺជាដំណាក់កាលដំបូងនៃដំណើរការ។ ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋ ត្រូវបានអនុវត្តដោយឈរលើមូលដ្ឋានព័ត៌មានដែលត្រូវបានលើកឡើង នៅក្នុងឯកសារប្រភេទ៖

- ព័ត៌មានដែលត្រូវបានរៀបចំដោយរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។

- កម្រងព័ត៌មានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR និង
- សេចក្តីសង្ខេបនៃឯកសារស្នើសុំការពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ (ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR)។

ឯកសារបីប្រភេទទាំងនេះ ផ្តល់នូវទស្សនវិស័យបំពេញបន្ថែមផ្សេងគ្នាស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងរដ្ឋនីមួយៗ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។ វាគួរតែត្រូវបានរៀបចំឲ្យមានក្នុងរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ប្រាំមួយសប្តាហ៍មុនពេលត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងត្រូវបានដាក់ផ្សាយក្នុងផ្នែក UPR នៃគេហទំព័ររបស់ OHCHR។

(ក) ព័ត៌មានរៀបចំដោយរដ្ឋស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ (របាយការណ៍ជាតិ)
 រដ្ឋបង្ហាញព័ត៌មានដែលខ្លួនបានរៀបចំសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋខ្លួនឯង ដែលអាចមានទម្រង់ជាបាយការណ៍ជាតិ ជាលក្ខណៈផ្ទាល់មាត់ ឬជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។ បទបង្ហាញជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមិនត្រូវឲ្យលើសពី ២០ ទំព័រឡើយ។
រដ្ឋទាំងឡាយត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យរៀបចំព័ត៌មាននេះ តាមរយៈដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដ៏ទូលំទូលាយថ្នាក់ជាតិជាមួយនិងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងនោះរួមមានសង្គមស៊ីវិលផងដែរ។

(ខ) កម្រងព័ត៌មានអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR ៖
 OHCHR រៀបចំដោយមិនឲ្យលើសពី ២០ ទំព័រ នូវកម្រងព័ត៌មាន ដែលត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងរបាយការណ៍របស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងវិធីពិសេស និងឯកសារផ្លូវការដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។

(គ) សេចក្តីសង្ខេបឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ រៀបចំឡើងដោយ OHCHR
 OHCHR ក៏រៀបចំផងដែរដោយមិនឲ្យលើសពី ១០ ទំព័រ នូវសេចក្តីសង្ខេបឯកសារស្នើសុំពិនិត្យ ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនៃ UPR (ក្នុងនោះរួមមាន ស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (NHRI) និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGO) និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត)។ សេចក្តីសង្ខេបរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវបានពិនិត្យពិចារណានៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។

គោលការណ៍ណែនាំទូទៅសម្រាប់ការរៀបចំព័ត៌មានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦/១២ ក្រុមប្រឹក្សារសិទ្ធិមនុស្សបង្ហាញអំពីគោលការណ៍ណែនាំ ទូទៅរបស់ខ្លួនសម្រាប់ការរៀបចំព័ត៌មាន នៅក្រោម UPR។ គោលការណ៍ណែនាំនេះអនុវត្តចំពោះរដ្ឋ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ក៏ដូចជាចំពោះការិយាល័យ OHCHR សម្រាប់ការរៀបចំឯកសារ ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន និងចែងថា ព័ត៌មានដែលត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យសម្រាប់ការត្រួត ពិនិត្យឡើងវិញគួររួមបញ្ចូល៖

- ការពិពណ៌នាអំពីវិធីសាស្ត្រ និងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដ៏ទូលំទូលាយ ដែលត្រូវបាន អនុវត្តតាមដើម្បីរៀបចំព័ត៌មានដែលត្រូវបានផ្តល់ជូន។
 - សាវតារ និងក្របខ័ណ្ឌ (ជាពិសេស ដែលមានលក្ខណៈធម្មនិយាម និងជាស្ថាប័ន) សម្រាប់ ការលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងរដ្ឋ ដោយរួមមាន រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ វិធានការ គោលនយោបាយ យុត្តិសាស្ត្រជាតិ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្ស (ឧទាហរណ៍ដូចជា៖ NHRI) និងវិសាលភាពនៃកាតព្វកិច្ចអន្តរជាតិ ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុង “មូលដ្ឋាននៃការត្រួតពិនិត្យ ឡើងវិញ” (សូមើលខាងលើ)។
 - ការលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅនឹងកន្លែង ដែលរួមមាន ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចផ្នែក សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុង “មូលដ្ឋាននៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ” ច្បាប់ ជាតិ និងការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្ត សកម្មភាពរបស់ NHRI ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ជាសាធារណៈអំពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងយន្តការសិទ្ធិមនុស្ស និង
 - ការកំណត់អំពីសមិទ្ធផល វិធីអនុវត្តន៍ត្រឹមត្រូវ បញ្ហាប្រឈម និងលក្ខខណ្ឌកំណត់នានា។
- រដ្ឋនីមួយៗក៏គួរតែកំណត់/ផ្តល់ជូនផងដែរនូវព័ត៌មានស្តីពី៖
- អាទិភាពជាតិ កិច្ចផ្តួចផ្តើម និងការប្តេជ្ញាចិត្តសំខាន់បំផុតដែលខ្លួនមានបំណងទទួលរាប់រង ពុះពារជំនះបញ្ហាប្រឈម និងលក្ខខណ្ឌកំណត់ និងកែលម្អស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅនឹង កន្លែង។
 - ការរំពឹងទុករបស់ខ្លួនចំពោះការកសាងសមត្ថភាព និងសំណើសុំជំនួយបច្ចេកទេសនានា ប្រសិនបើមាន។
 - ព័ត៌មានណាផ្សេងទៀត ដែលគេចាត់ទុកថាពាក់ព័ន្ធ និង
 - ការអនុវត្តរបស់ខ្លួនចំពោះការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើកមុន នៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ក្រោយមកទៀត។

២. ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសាកលតាមកាលកំណត់

ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាក់ស្តែងលើរដ្ឋនានា ប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងក្រុមការងារទទួលបន្ទុក UPR។ ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនេះត្រូវបានធ្វើជាអធិបតីដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និងមានសមត្ថភាពចូលរួមពីរដ្ឋជាសមាជិកចំនួន ៤៧ របស់ក្រុមប្រឹក្សា។ ក្រុមការងារនេះជួបគ្នានៅក្នុងសម័យប្រជុំ ដែលមានរយៈពេលពីរសប្តាហ៍ចំនួនបីលើក ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ដោយធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋចំនួន ១៦ នៅក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ សរុបមានចំនួន ៤៨ រដ្ឋក្នុងមួយឆ្នាំ។ ក្រុមការងារនេះជួបជុំគ្នាជាលើកដំបូងនៅក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨។

ការសន្ទនាឆ្លើយឆ្លងរយៈពេលបីម៉ោង រវាងរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងរដ្ឋជាសមាជិក និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវបានធ្វើឡើង។ នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចសន្ទនានេះ រដ្ឋជាសមាជិក និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍ មានពេលវេលាពីរម៉ោងដើម្បីសួរសំណួរ និងផ្តល់អនុសាសន៍ដល់រដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។ បន្ទាប់មកទៀត រដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញមានពេលវេលាចំនួនមួយម៉ោង ដើម្បីធ្វើបទបញ្ជាដល់ក្រុមការងារអំពីព័ត៌មានដែលខ្លួនបានរៀបចំសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើខ្លួន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរ និងអនុសាសន៍ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយរដ្ឋនានា មុន និងនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចសន្ទនាឆ្លើយឆ្លង និងដើម្បីធ្វើសេចក្តីសង្កេតសន្និដ្ឋាននៅចុងបញ្ចប់នៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនេះ។¹²⁴

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ ECOSOC អាចចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារទទួលបន្ទុក UPR ប៉ុន្តែមិនមានតួនាទីអ្វីនៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាឆ្លើយឆ្លងនោះទេ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាទៀតទាត់ស្តីពីសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារដែលរួមមាន ឯកសារផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលផងដែរ សូមចូលមើលផ្នែករបស់ UPR នៃគេហទំព័ររបស់ OHCHR។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពី ឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹង ECOSOC សូមចូលមើលគេហទំព័ររបស់ផ្នែកកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។

¹²⁴ សូមមើល “ទម្រង់បែបបទ និងការអនុវត្តសម្រាប់ដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញតាមដំណាក់កាលជាសកល”-ឯកសារលេខ A/HCR/PRST/8/1 ។

ក្រុមត្រីភាគី

ក្រុមអ្នករាយការណ៍បីរូប (“ក្រុមត្រីភាគី”) សម្របសម្រួលដល់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋនីមួយៗ។ ក្រុមត្រីភាគីខុសៗគ្នាត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋនីមួយៗ ដោយមានសមាជិកក្រុមត្រីភាគី (ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសចេញពីក្រុមប្រចាំតំបន់ខុសៗគ្នារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ) ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសតាមរយៈការចាប់ផ្តើមក្នុងចំណោមរដ្ឋជាសមាជិករបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស¹²⁵។ OHCHR ផ្តល់ជំនួយដល់សមាជិកក្រុមត្រីភាគីនៅក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ពួកគេ។

រដ្ឋទាំងឡាយមានឱកាសលើកឡើងនូវសំណួរ/បញ្ហានានាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីពីរដ្ឋដែលស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ មុនពេលដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញរបស់គេ¹²⁶។ ក្រុមត្រីភាគីទទួលខុសត្រូវចំពោះការទទួលសំណួរ/បញ្ហានានារបស់គេ និងប្រមូលចងក្រងវាជាក្រុមប្រសិនបើក្រុម¹²⁷ត្រីភាគីនេះសម្រេចដូច្នោះ។ បន្ទាប់មក ក្រុមត្រីភាគីផ្ញើសំណួរ/បញ្ហានានាទៅលេខាធិការដ្ឋានរបស់ UPR ដែលបន្ទាប់មកទៀតផ្ញើវាទៅរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យឡើងវិញ ដោយមិនឲ្យហួសពី១០ ថ្ងៃធ្វើការ មុនពេលដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើរដ្ឋនោះ។ សំណួរ/បញ្ហានានាក៏ត្រូវបានចែកផ្សាយក្នុងចំណោមរដ្ឋជាសមាជិក និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាផងដែរ។

៣. ឯកសារលទ្ធផលរបស់ក្រុមការងារ ស្តីពីរដ្ឋដែលស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

¹²⁵ រដ្ឋដែលស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ អាចស្នើថា សមាជិកម្នាក់ក្នុងចំណោមសមាជិកទាំងបីគួរតែមកពីក្រុមប្រចាំតំបន់ផ្ទាល់របស់គេ និងក៏អាចស្នើសុំផងដែរនូវការជំនួយបានតែម្តងគត់។ សមាជិកក្រុមត្រីភាគី

ក៏អាចស្នើសុំផងដែរឲ្យត្រូវបានរួចពីការចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាក់លាក់។

¹²⁶ សំណួរ/បញ្ហាទាំងនេះត្រូវបានផ្ញើទៅកាន់ក្រុមត្រីភាគី និងគួរតែត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយឈរលើមូលដ្ឋានភាគច្រើននៅលើឯកសាររបស់ UPR។

¹²⁷ ក្នុងការធ្វើដូច្នោះ ក្រុមត្រីភាគីមិនត្រូវប្តូរអត្ថន័យរបស់សំណួរ/បញ្ហា តាមរបៀបណាមួយទេ និងត្រូវតែបញ្ឈប់ការវាយតម្លៃសំណួរ/បញ្ហា ឬស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស នៅក្នុងរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនោះ។

បន្ទាប់ពីកិច្ចសន្ទនាឆ្លើយឆ្លងស្តីពីរដ្ឋនីមួយៗ ក្រុមត្រីភាគីដែលត្រូវបានចាត់តាំងនោះ សម្របសម្រួលការរៀបចំឯកសារលទ្ធផល (របាយការណ៍) ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ដោយមានជំនួយពីលេខាធិការដ្ឋាននៃ UPR និងការចូលរួមពាក់ព័ន្ធយ៉ាងពេញលេញរបស់រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។ ក្រុមការងារបែងចែកពេលវេលាជាអតិបរមា ៣០នាទី សម្រាប់ការពិចារណា និងការអនុម័តលើឯកសារលទ្ធផលនីមួយៗ ដោយមិនឱ្យលើសពី ៤៨ម៉ោង បន្ទាប់ពីការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។ របាយការណ៍ប្រចាំប្រទេសរបស់ក្រុមការងារ ត្រូវបានអនុម័ត ដោយសុំការឯកភាព ដោយទុករយៈពេលពីរសប្តាហ៍សម្រាប់រដ្ឋនានាធ្វើការផ្លាស់ប្តូរយោបល់លើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់របស់ខ្លួន។

ឯកសារលទ្ធផល រួមបញ្ចូលទាំងសេចក្តីសង្ខេបកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង/ឬ អនុសាសន៍ និងការប្តេជ្ញាចិត្ត និងការសន្យាដោយស្ម័គ្រចិត្តណាមួយ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនោះ។

រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនីមួយៗ ទទួលបានឱកាសដើម្បីបង្ហាញថា តើខ្លួនគាំទ្រដល់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន/អនុសាសន៍ ដែលត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងឯកសារលទ្ធផលដែរឬអត់។ គេអាចធ្វើកិច្ចការនេះ៖

- នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារ។
- នៅចម្លោះពេលនៃសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារ និងសម័យប្រជុំបន្ទាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សា ឬ
- នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ដើម្បីអនុម័តឯកសារលទ្ធផលរបស់ក្រុមការងារ។

អនុសាសន៍ដែលត្រូវបានគាំទ្រដោយរដ្ឋនោះ ត្រូវបានកំណត់បែបនោះនៅក្នុងឯកសារលទ្ធផល។ អនុសាសន៍ដែលមិនត្រូវបានគាំទ្រដោយរដ្ឋនោះ ត្រូវបានកត់សម្គាល់ទុកនៅក្នុងឯកសារលទ្ធផល រួមជាមួយនឹងសេចក្តីសង្កេតដែលរដ្ឋនោះអាចមានលើអនុសាសន៍ទាំងនោះ។

៤. ការអនុម័តឯកសារលទ្ធផលដោយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

កាលណាត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមការងារទទួលបន្ទុក UPR ភ្លាម របាយការណ៍ស្តីពីប្រទេសដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនីមួយៗត្រូវបានបញ្ជូនទៅក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ តាមធម្មតា ក្រុមប្រឹក្សានេះពិចារណា និងអនុម័តឯកសារលទ្ធផលទាំងនេះនៅក្នុងសម័យប្រជុំធម្មតារបស់ខ្លួន ដោយផ្តល់ពេលវេលាវាចដល់ទៅមួយម៉ោងសម្រាប់ឯកសារលទ្ធផលនីមួយៗ។

ដោយអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ៥/១ មុនពេលដែលឯកសារលទ្ធផលនីមួយៗត្រូវបានអនុម័ត៖

- រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ត្រូវបានផ្តល់ឱកាសដើម្បីបង្ហាញអំពីមតិយោបល់របស់ខ្លួនលើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន/អនុសាសន៍ ការសន្យា និងការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងដើម្បីបង្ហាញអំពីចម្លើយទៅនឹងសំណួរ ឬបញ្ហាដែលមិនត្រូវបានដោះស្រាយពេញលេញនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចសន្ទនាដែលមានលក្ខណៈទំនាទំនងគ្នាទៅវិញទៅមករបស់ក្រុមការងារ។
- រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងរដ្ឋសមាជិក និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវបានផ្តល់ឱកាសដើម្បីសម្តែងមតិយោបល់របស់គេលើលទ្ធផល និង
- ភាគីពាក់ព័ន្ធដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត (ក្នុងនោះរួមមាន ស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹង ECSOC) ត្រូវបានផ្តល់នូវឱកាសដើម្បីធ្វើសេចក្តីសង្កេតទូទៅ។

នៅពេលអនុម័តឯកសារលទ្ធផល ក្រុមប្រឹក្សាក៏សម្រេចផងដែរថា តើ និងនៅពេលណាដែលការតាមដានបន្តជាក់លាក់ទៅនឹងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញមានលក្ខណៈចាំបាច់ដែរឬអត់។

៥. ការបន្តតាមដានចំពោះការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន/អនុសាសន៍ដែលត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងឯកសារលទ្ធផលដែលទទួលបានការគាំទ្ររបស់រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ មានតួនាទីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការបន្តតាមដានរបស់ UPR។

ជាបឋម វាជាការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញចំពោះការអនុវត្តលទ្ធផលរបស់ UPR (ក្នុងនោះរួមមាន សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ និងការសន្យា និងការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្តផងដែរ)។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ចែងថា ភាគីពាក់ព័ន្ធដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត រួមមាន តួអង្គសង្គមស៊ីវិលផងដែរ ក៏មានតួនាទីអនុវត្តផងដែរ។ សហគមន៍អន្តរជាតិជួយដល់រដ្ឋទាំងឡាយឲ្យអនុវត្តលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញទាក់ទងនឹងការកសាងសមត្ថភាព និងជំនួយបច្ចេកទេសនានា តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងរដ្ឋទាំងនោះ និងដោយមានការយល់ព្រមរបស់រដ្ឋទាំងនោះ។

ខ្លួននៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើកក្រោយនឹងផ្តោតជាអាទិ៍ទៅលើ ការអនុវត្តអនុសាសន៍របស់រដ្ឋនីមួយៗ និងដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ ក្រុមប្រឹក្សាអាចដោះស្រាយតាមការចាំបាច់ ករណីនានា

ដែលគ្មានកិច្ចសហការដែលមានលក្ខណៈរឹងក្តឹងជាមួយនឹងយន្តការ UPR នេះ ក្នុងករណីដែលខ្លួនបាន
ប្រើប្រាស់អស់នូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងអស់ ដើម្បីជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់រដ្ឋឲ្យធ្វើសហប្រតិបត្តិការ
ជាមួយនឹងខ្លួន។

ក. ការរៀបចំព័ត៌មានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ រួមមាន៖

- ព័ត៌មានរបស់រដ្ឋ រួមមានតាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ដ៏ទូលំទូលាយ (របាយការណ៍ជាតិ)។
- កម្រងព័ត៌មានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR ។
- សេចក្តីសង្ខេបឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ (ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR)។

- **ខ. ក្រុមការងារទទួលបន្ទុក UPR**
- ជួបប្រជុំគ្នានៅទីក្រុងហ្សឺណែវសម្រាប់វគ្គប្រជុំពេញអង្គដែលមានរយៈពេលពីរសប្តាហ៍ចំនួនបីលើករវាងរាល់ឆ្នាំ។ ត្រួតពិនិត្យលើរដ្ឋចំនួន ១៦ ក្នុងមួយវគ្គប្រជុំពេញអង្គ (៤៨ រដ្ឋក្នុងមួយឆ្នាំ)។
- កិច្ចសន្ទនាដែលមានលក្ខណៈទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងជាមួយនឹងរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។
- អនុម័ត *ដោយការសុំការឯកភាព*លើរបាយការណ៍ដែលបានរួមបញ្ចូលអនុសាសន៍ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការសន្យាដោយស្ម័គ្រចិត្ត។
- រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យបង្ហាញនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះនៅពេលក្រោយ (នៅពេលចុងក្រោយបំផុតនៅក្នុងអំឡុងពេលវគ្គប្រជុំពេញអង្គធម្មតា) ដែលមានលក្ខណៈទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក។

ខួបបួនឆ្នាំ

ឃ. ការអនុវត្តលទ្ធផល

- ការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធនិងតាមការចាំបាច់ អ្នកពាក់ព័ន្ធដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- សហគមន៍អន្តរជាតិដើម្បីជួយដល់ការកសាងសមត្ថភាព និងជំនួយបច្ចេកទេស។
- ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស បន្ទាប់ពីប្រើប្រាស់អស់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងផ្សេងទៀតទាំងអស់អាចដោះស្រាយបញ្ហាគ្មានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលមានលក្ខណៈរឹងក្តឹងជាមួយនឹង UPR ។

គ. វគ្គប្រជុំពេញអង្គធម្មតារបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

- ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលើឯកសារនីមួយៗក្នុងរយៈពេលមួយម៉ោង។
- រដ្ឋដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ រដ្ឋជាសមាជិក និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតត្រូវបានផ្តល់នូវឱកាសដើម្បីសម្តែងមតិយោបល់ មុនពេលអនុម័តលើឯកសារលទ្ធផល។
- ឯកសារលទ្ធផលត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សានេះ។

វិធីចូលរួមជាមួយនឹងយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

សង្គមស៊ីវិលមានតួនាទីសំខាន់ត្រូវបំពេញក្នុងដំណាក់កាលដែលពាក់ព័ន្ធនៃដំណើរការ UPR -

- ក្នុងការរៀបចំឯកសារស្នើសុំពិនិត្យ សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ការចូលរួមក្នុងដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងដោយរួមចំណែកដល់ការអនុវត្តបន្តទៅនឹងការអនុវត្តធម្មតានូវអនុសាសន៍ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ UPR។

ក. ការធ្វើការងារជាមួយនឹងរដ្ឋទាំងឡាយដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍ជាតិ

សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់រដ្ឋទាំងឡាយឲ្យរៀបចំព័ត៌មានដែលគេដាក់ជូនពិនិត្យសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញរបស់ខ្លួន តាមរយៈដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដ៏ទូលំទូលាយថ្នាក់ជាតិ ជាមួយនឹងភាគីពាក់ព័ន្ធដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ នេះអាចរួមបញ្ចូល NHRI ក៏ដូចជាតំណាងសង្គមស៊ីវិល ដូចជា NGO អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស គ្រឹះស្ថានសិក្សាអប់រំ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ។

បទពិសោធន៍របស់ UPR រហូតមកទល់ពេលនេះបង្ហាញអំពីភាពផ្សេងៗគ្នានានានៃគំរូ “វិធីអនុវត្តត្រឹមត្រូវ” សម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរបស់សង្គមស៊ីវិល និងរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ជាតិ។

<p>ការរួមចំណែកដល់ការរៀបចំព័ត៌មានរបស់រដ្ឋ</p>		
<p>នៅក្នុងដំណើរការត្រៀម ពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើប្រទេស ស្វីសនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីពីររបស់ក្រុម ការងារទទួលបន្ទុក UPR ក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ សម្ព័ន្ធភាពចម្រុះ នៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលមានមូល ដ្ឋាននៅក្នុងប្រទេសស្វីសចំនួន ៣២ បានជួបប្រជុំដើម្បីសម្រប សម្រួលដល់ការរៀបចំឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ដោយត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួនបី (អង្គការលើកលែងទោសផ្នែកស្វីស អង្គការយូមែនវ៉ាយស៍ និងមជ្ឈមណ្ឌលអប់រំ</p>	<p>និងគាំទ្រផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់យុវជន (CODAP)) “សម្ព័ន្ធភាពចម្រុះនៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិ បាល” បានរៀបចំ និងបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងដំបូងនៃឯកសារ ស្នើសុំ ពិនិត្យរបស់ខ្លួនទៅរដ្ឋាភិបាលស្វីស។ រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធស្វីស បានចែករំលែកសេចក្តីព្រាង របាយការណ៍ជាតិរបស់ខ្លួនជាមួយនឹង សម្ព័ន្ធ NGO និងបានអញ្ជើញសមាជិករបស់ខ្លួនឲ្យចូល រួមកិច្ចពិភាក្សារយៈពេលមួយថ្ងៃជាមួយរ ដ្ឋាភិបាល។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ សម្ព័ន្ធភាពចម្រុះ ផ្តល់នូវយោបល់</p>	<p>សំខាន់ៗលើ សេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ជាតិរបស់រដ្ឋា ភិបាល និងបានបង្ហាញអនុសាសន៍ ជាច្រើន។ អនុសាសន៍មួយចំនួនរបស់ សហព័ន្ធភាពចម្រុះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណៅចុង ក្រោយនៃរបាយការណ៍ជាតិ ដែលត្រូវបានដាក់ជូនទៅ UPR ដោយរដ្ឋាភិបាលក៏បានឧទិសផងដែរនូវ របាយការណ៍មួយផ្នែករបស់ខ្លួនទៅលើ ការកំណត់ និងការដោះស្រាយកង្វល់ចម្បងបំផុតមួយ ចំនួន ដែលត្រូវបានលើកឡើងដោយ សម្ព័ន្ធភាពចម្រុះនោះ។</p>

ខ. ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

ស្របតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ភាគីពាក់ព័ន្ធក៏ត្រូវបានអញ្ជើញផងដែរឲ្យដាក់ជូន ពិនិត្យ នូវឯកសារស្នើសុំពិនិត្យឡើងវិញ សម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលជាសក្តានុពលទៅក្នុងសេចក្តី សង្ខេបនៃ ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR។ សេចក្តី សង្ខេបនៃ ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR គឺជាឯកសារមួយក្នុង ចំណោមឯកសារចំនួនបី ដែលការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញផ្អែកលើជាមូលដ្ឋាន។

ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ គួរតែរួមបញ្ចូលព័ត៌មានដែលគួរឲ្យជឿជាក់ និង ជឿ ទុកចិត្តបាន ស្តីពីរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។

OHCHR ធ្វើសេចក្តីយោងលើឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលត្រូវបានបញ្ចូល ទៅក្នុងឯកសារសង្ខេប។ ជាងនេះទៅទៀត ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវ បានរៀបចំឲ្យ មានជាទម្រង់ច្បាប់ដើមដូចដែលត្រូវបានទទួល តាមរយៈផ្នែករបស់យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ ជាសកលតាមកាលកំណត់នៃរ៉ូបសាយរបស់ OHCHR ។

ការរៀបចំ និងការដាក់ជូនពិនិត្យនូវឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទៅការិយាល័យ OHCHR

<p>ក្រុមការងារសិទ្ធិមនុស្ស (HRWG)-ឥណ្ឌូនេស៊ី ដែលជាសម្ព័ន្ធភាពចម្រុះនៃអង្គការសិទ្ធិមនុស្សរបស់ឥណ្ឌូនេស៊ី បានរួមចំណែកដល់ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញរបស់ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ក្រុមការងារទទួលបន្ទុក UPR ក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨។ នៅក្នុងការរៀបចំឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ខ្លួន HRWG បានអនុវត្តដំណើរ</p>	<p>ការ “ពីក្រោមឡើងលើ” ដោយអញ្ជើញអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកមួយចំនួន ដែលធ្វើការងារលើបញ្ហាគោលនានា ដើម្បីពិភាក្សាអំពីយន្តការ UPR និងដើម្បីបង្កើតគម្រោងនិងរចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យ។ បន្ទាប់ពីការប្រជុំមក NGO នីមួយៗត្រូវបានចាត់តាំងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការរៀបចំព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនៅនឹងផ្នែកជំនាញមួយ (ឬច្រើន) របស់ខ្លួន ចំណែកឯ HRWG វិញទទួលបានការខុសត្រូវលើផ្នែកពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ចំពោះឯក</p>	<p>សារស្នើសុំពិនិត្យ ដោយបញ្ជូនឯកសារនោះទៅលេខាធិការដ្ឋានរបស់ UPR នៃការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR)។ HRWG-ឥណ្ឌូនេស៊ីក៏បានសហការជាមួយ Komnas HAM ដែលជាវិទ្យាស្ថានសិទ្ធិមនុស្សជាតិឥណ្ឌូនេស៊ីផងដែរ និងបានចូលរួមក្នុងកិច្ចសន្ទនាជាមួយនឹងក្រសួងការបរទេសឥណ្ឌូនេស៊ី ក្នុងការរៀបចំឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួន។</p>
--	---	---

ទម្រង់ និងឯកសារស្នើសុំពិនិត្យ

ភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវបានស្នើសុំឲ្យផ្តល់ដល់ OHCHR នូវឯកសារស្នើសុំពិនិត្យដែល៖

- អនុវត្តតាមរចនាសម្ព័ន្ធនៃគោលការណ៍ណែនាំទូទៅ សម្រាប់ការរៀបចំព័ត៌មានតាម UPR ដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៦/១០២ របស់ក្រុមប្រឹក្សា (សូមមើលផ្នែកពីមុន)។
- មិនត្រូវលើសពី ៥ទំព័រ ឬ នៅក្នុងករណីសម្ព័ន្ធភាពចម្រុះនៃភាគីពាក់ព័ន្ធមានទំហំធំ ត្រូវមាន ១០ ទំព័រ។
- មានរយៈពេលអតិបរមា បួនឆ្នាំ។
- ត្រូវបានសរសេរជាភាសាផ្លូវការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដូចជាភាសាអង់គ្លេស បារាំង ឬ អេស្ប៉ាញ។
- ផ្តល់នូវព័ត៌មានជាក់លាក់ខ្លីៗលើទិសដៅ និងការងាររបស់អង្គការ ដែលដាក់ជូនពិនិត្យឯកសារស្នើសុំពិនិត្យនោះ។
- មានទម្រង់ជាការងារធម្មតាដោយមានលេខកថាខណ្ឌ និងលេខទំព័រ។
- រួមបញ្ចូលកថាខណ្ឌនាំមុខ ដែលសង្ខេបអំពីចំណុចសំខាន់ៗ។
- បញ្ជាក់អំពីពាក្យគន្លឹះនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារស្នើសុំពិនិត្យ (ឧទាហរណ៍ពាក្យ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ)។
- ជៀសវាងការផលិតឡើងវិញនូវសេចក្តីសង្កេតសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍របស់គណៈកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស ឬនីតិវិធីពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ទោះបីជាវាអាចសំដៅទៅលើកម្រិតនៃការអនុវត្តក៏ដោយ⁶⁶ និង
- ជាសវង់ការដកស្រង់ពាក្យ ឬការបញ្ចូលជាឧបសម្ព័ន្ធនូវរបាយការណ៍ពីអង្គការផ្សេងទៀត។

សូមកត់សម្គាល់ថា៖

- ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យដែលលើសពីការតម្រិត ៥ ឬ១០ ទំព័រ នឹងមិនត្រូវបានពិចារណាឡើយ។

⁶⁶ អនុសាសន៍ និងសេចក្តីសង្កេតរបស់ស្ថាប័នសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងនីតិវិធីពិសេស ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្រងព័ត៌មានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយ OHCHR។

- ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យដែលត្រូវបានទទួលជាភាសាណាមួយក្រៅពីភាសាផ្លូវការមួយ ក្នុងចំណោមភាសាផ្លូវការចំនួនប្រាំមួយរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នឹងមិនត្រូវបានពិចារណាឡើយ។
- ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យណាដែលត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យក្រោយកាលបរិច្ឆេទកំណត់ឈប់ទទួល នឹងមិនត្រូវបានពិចារណាឡើយ និង
- ឯកសារស្នើសុំពិនិត្យណាដែលមានពាក្យរំលោភបំពានជាក់ស្តែង (ឧទាហរណ៍ដូចជា ការញុះញង់ឲ្យមានហិង្សា ភាសាដែលមានជាប់ជាមួយនូវការប្រកាន់ពូជសាសន៍) នឹងមិនត្រូវបានពិចារណាឡើយ។

i. តួអង្គសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យមើលជាទៀតទាត់នូវផ្នែករបស់ UPR ក្នុងគេហទំព័ររបស់ OHCHR សម្រាប់ការលបរិច្ឆេទផុតកំណត់ទទួលឯកសារស្នើសុំពិនិត្យ ដែលមានលក្ខណៈជាក់លាក់ចំពោះសម័យប្រជុំនីមួយៗរបស់ក្រុមការងារ។ **តាមធម្មតា ព័ត៌មានរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធត្រូវតែត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យទៅ OHCHR ក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរខែ មុនពេលសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារ។**

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលមានបំណងចង់ដាក់ជូនពិនិត្យនូវព័ត៌មានសម្រាប់ការ ពិចារណា និងដែលអាចឲ្យ OHCHR ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្រងព័ត៌មានរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ត្រូវតែផ្ញើវិភាគទានរួមចំណែករបស់ខ្លួនទៅ៖ UPRsubmissions@ohchr.org ។

ទោះបីជាតួអង្គសង្គមស៊ីវិលមិនត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យផ្ញើតាមទូរសារ ឬប៉ុស្តិ៍ ប្រៃសណីយ៍នូវច្បាប់ចម្លងឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់ខ្លួនទៅលេខាធិការដ្ឋានរបស់ OHCHR ក៏ដោយ ប្រសិនបើមានការលំបាកផ្នែកបច្ចេកទេសជាមួយនឹងសារតាមអេឡិចត្រូនិចនោះ គេអាចផ្ញើឯកសារស្នើសុំពិនិត្យរបស់គេទៅលេខ +៤១ (០)២២ ៩១៧ ៩០ ១១។

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក៏ត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្ត ឲ្យមើលគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេក ទេសសម្រាប់ការដាក់ជូនពិនិត្យនូវព័ត៌មានរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធផងដែរ។

**គ. ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកយន្តការពិនិត្យ
របាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់**

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹង ECOSOC កាលណា
ទទួលបានការអនុញ្ញាតនោះ អាចចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការងារ UPR
បាន ប៉ុន្តែមិនអាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងការដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារបានទេ។

**សម្រាប់ព័ត៌មានស្តីពីវិធីសុំការអនុញ្ញាតចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារទទួលបន្ទុក
UPR សូមចូលមើលគេហទំព័ររបស់ OHCHR។**

វគ្គផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹង ECOSOC នៅពេលដែល
ពួកគេទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារភ្លាម អាចរៀបចំត្រៀមដើម្បី
រៀបចំវគ្គផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននៅក្នុងអំឡុងពេលនៃសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារ។
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការរៀបចំវគ្គប្រជុំពេញអង្គបែបនេះ គួរទាក់ទងទៅ
លេខាធិការដ្ឋានរបស់ UPR។

ឃ. ការចូលរួមសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹង ECOSOC នៅពេលដែលពួក
គេទទួលបានការអនុញ្ញាតភ្លាម អាចចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំធម្មតារបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស
ដែលនៅក្នុងនោះឯកសារលទ្ធផលរបស់ UPR ត្រូវបានពិចារណា និងអនុម័ត។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹង ECOSOC ត្រូវបានផ្តល់ឱកាស
ឲ្យធ្វើសេចក្តីសង្កេតទៅយ៉ាងសង្ខេប មុនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សអនុម័តលើឯកសារលទ្ធផល។

**i. សម្រាប់ព័ត៌មានស្តីពីវិធីសុំការអនុញ្ញាតចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស
សូមមើលជំពូក V (ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស) នៃ *សៀវភៅណែនាំ*នេះ។**

ង. ការអនុវត្តបន្តនូវលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ

សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ចែងថា ជាបឋមវាជាការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋទាំងឡាយក្នុង ការអនុវត្តលទ្ធផលនៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញរបស់គេ (ក្នុងនោះមានដូចជា សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ និងការសន្យា និងការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្ត)។ **សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ ក៏ចែងផងដែរថា ភាគីពាក់ព័ន្ធដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត រួមមានតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផងដែរ មានតួនាទីត្រូវបំពេញនៅក្នុងការអនុវត្តនេះ។**

តួអង្គសង្គមស៊ីវិល រួមមានអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គ្រឹះស្ថានសិក្សាអប់រំ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ សហជីព និងក្រុមអ្នកវិជ្ជាជីវៈ អាចអនុវត្តបន្តនូវលទ្ធផលរបស់ UPR តាមវិធីមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ការធ្វើការងារជាមួយនឹងស្ថាប័នជាតិ រួមមាន (រដ្ឋាភិបាល រដ្ឋសភា តុលាការ និងស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (NHRI) ដើម្បីជួយដល់រដ្ឋឱ្យបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន។ សង្គមស៊ីវិល ជាដើមៗ បំពេញមុខងារជាកាតាលីករដើម្បីលើកកម្ពស់កំណែទម្រង់ ច្បាប់ជាតិ និងបង្កើតគោលនយោបាយជាតិ។ សង្គមស៊ីវិល ក៏អាចប្រើប្រាស់លទ្ធផលរបស់ UPR ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការសន្ទនាជាមួយនឹងស្ថាប័នរដ្ឋ និងសម្រាប់កំណត់កម្មវិធីសកម្មភាពផ្ទាល់របស់ខ្លួន។
- ការពិនិត្យតាមដានស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស និងជំហានដែលត្រូវបានប្រកាន់យកនៅក្នុងមូលដ្ឋាន ដើម្បីអនុវត្តលទ្ធផលរបស់ UPR។
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពី UPR លទ្ធផលដែលរដ្ឋទាំងឡាយត្រូវបានតម្រូវឱ្យអនុវត្ត និងថាតើលទ្ធផលអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការទទួលបានសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសដោយរបៀបណា។ នេះអាចត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាប្រធានបទទូទៅ កិច្ចប្រជុំតុល្យសិក្ខាសាលាធម្មតា និងសិក្ខាសាលាពិភាក្សាការបកប្រែនិងការបោះពុម្ពផ្សាយលទ្ធផលរបស់ UPR និងដោយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីលទ្ធផលរបស់ UPR និងការធ្វើការងារជាមួយ NHRI និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាតិ និងដោយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីលទ្ធផលរបស់ UPR នៅក្នុងចំណោមសាធារណជនទូទៅ និងសង្គមស៊ីវិល។
- ការចូលរួមពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងស្ថាប័នជាតិ ឆ្ពោះទៅរកការរៀបចំព័ត៌មានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញតាមដំណាក់កាលបន្ទាប់ទៀត និង

- កិច្ចសហការជាមួយនឹងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ក្នុងការរៀបចំ និងការដាក់ជូនពិនិត្យ ទៅកាន់ OHCHR នូវព័ត៌មានសម្រាប់ការអនុវត្តបន្តស្តីពីការអនុវត្តលទ្ធផលរបស់ UPR។

ការអនុវត្តបន្តនូវលទ្ធផលរបស់ UPR		
<p>ការអនុវត្តបន្តនូវរបាយការណ៍ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមការងារទទួលបន្ទុក UPR</p> <p>បន្ទាប់ពីដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងការអនុម័តរបាយការណ៍ស្តីពីប្រទេសប្រេស៊ីលរបស់ក្រុមការងារនៅក្នុងខែ មេសា ឆ្នាំ២០០៨ រួចមក Conectas ដែលជាអង្គការសិទ្ធិមនុស្សរបស់ប្រេស៊ីល បានទទួលអនុវត្តសកម្មភាពដូចតទៅ៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • អង្គការនេះបកប្រែអនុសាសន៍ និងការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្តដែលត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងរបាយការណ៍របស់ក្រុមការងារទៅ 	<ul style="list-style-type: none"> • ដោយសហការជាមួយនិងសម្ព័ន្ធភាពចម្រុះនៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលរបស់ប្រេស៊ីល (គណៈកម្មាធិការប្រេស៊ីលទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងគោលនយោបាយបរទេស) Conectas បានរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាជាសាធារណៈស្តីពីដំណើរការ UPR ជាមួយនិងគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សរបស់សភាប្រេស៊ីល។ ផ្នែកទាំងឡាយនៃកម្មវិធីផ្សាយលើគេហទំព័រស្តីពីដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើប្រទេសប្រេស៊ីលត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ។ <p>ការអនុវត្តបន្តនូវរបាយការណ៍នៃដំណើរការ UPR ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បានអនុវត្តបន្តនូវអនុសាសន៍និងការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្តរបស់ UPR ដោយបង្កើតឡើងនូវភាពជាដៃគូជាមួយនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការងារលើបញ្ហាជាក់លាក់ដើម្បីវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពរបស់ប្រទេសប្រេស៊ីលក្នុងការអនុវត្តលទ្ធផល UPR និង • បានធ្វើការជាមួយរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងដំណើរការដែលកំពុងតែបន្តដើម្បីកំណត់អំពីវិធានការនិងគោលនយោបាយពិតជាក់ស្តែងឆ្ពោះទៅកាន់ការអនុវត្តអនុសាសន៍របស់ UPR និងការសម្រេចបាននូវការប្តេជ្ញាចិត្តដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ <p>Conectas បានចែករំលែកផងដែរនូវបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនជាមួយនិងអង្គការដៃគូនៅក្នុងប្រទេសអាហ្សង់ទីន ប៉េរូ ហ្វីលីពីន និងអាហ្វ្រិកខាងត្បូងដើម្បីរួមចំណែកដល់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើប្រទេសទាំងនេះ។</p>

<p>ជាភាសា ប៉ុន្តែបង្គោល។</p> <ul style="list-style-type: none"> • អង្គការនេះបានវិភាគខ្លឹមសារនៃរបាយការណ៍របស់ក្រុមការងារសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលខ្លឹមសាររបស់វាត្រូវបានជម្រាបជូនទៅរដ្ឋាភិបាលប្រេស៊ីល និងត្រូវបានកំណត់ដោយ Conectas នៅក្នុងបទអន្តរាគមន៍ដោយផ្ទាល់មាត់ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងសម័យប្រជុំទីប្រាំបីរបស់ក្រុមប្រឹក្សា និង 	<p>ចាប់តាំងពីមានការអនុម័តលើរបាយការណ៍ចុងក្រោយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សមកលើប្រទេសប្រេស៊ីល Conectas៖</p>	
--	--	--

ធនធានរបស់ OHCHR

គេហទំព័ររបស់យន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យមើលជាប្រចាំនូវផ្នែករបស់ UPR ក្នុងគេហទំព័ររបស់ OHCHR សម្រាប់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាព និងព័ត៌មានស្តីពីវគ្គប្រជុំពេញអង្គរបស់ក្រុមការងារ។
គេហទំព័ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យមើលជាប្រចាំនូវផ្នែករបស់ក្រុមប្រឹក្សាក្នុង គេហទំព័ររបស់ OHCHR សម្រាប់ព័ត៌មានច្បាប់ប្រព័ន្ធនិងនិងព័ត៌មានស្តីពីវគ្គប្រជុំពេញអង្គរបស់ក្រុម ប្រឹក្សា។ តាមធម្មតា ព័ត៌មានជាក់លាក់ស្តីពីសម័យប្រជុំត្រូវបានដាក់ផ្សាយនៅក្នុងគេហទំព័រក្នុងរយៈ ពេលពីរសប្តាហ៍មុនសម័យប្រជុំធម្មតានីមួយៗ។

ប្រព័ន្ធ Extranet

ប្រព័ន្ធ Extranet ត្រូវបានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅនឹងគេហទំព័រវិបសាយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្ស។ វាមានផ្ទុកទៅដោយគេហទំព័ររបស់ UPR ដោយមានព័ត៌មានជាក់លាក់ចំពោះសម័យប្រជុំ នីមួយៗរបស់ក្រុមការងារ ក្នុងនោះរួមមាន៖

- រដ្ឋ (ដែលត្រូវបាន) ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនៅក្នុងសម័យប្រជុំ។
- ឯកសារដែលដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញបានពីផ្នែកលើជាមូលដ្ឋាន។
- បញ្ហាដែលត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យទៅរដ្ឋទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ឡើងវិញដោយរដ្ឋជាសមាជិករបស់ក្រុមប្រឹក្សា មុនពេលដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។
- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទាល់មាត់ដែលបានធ្វើឡើងដោយរដ្ឋជាសមាជិក និងរដ្ឋសង្កេតការណ៍ នៅក្នុងដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និង
- ឯកសារលទ្ធផល ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមការងារ។

i. ដើម្បីចូលមើលគេហទំព័រប្រព័ន្ធ Extranet ដែលត្រូវបានការពារដោយលេខកូដសម្ងាត់នោះ សូមបំពេញទម្រង់តាមបណ្តាញអេឡិចត្រូនិចដែលមាន។ នៅពេលដែលបំពេញរួច អ្នកនឹងទទួល បានឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ និងលេខកូដសម្ងាត់តាមរយៈអ៊ីម៉ែល។

កម្មវិធីផ្សាយនៅលើគេហទំព័រ

សម័យប្រជុំរបស់ក្រុមការងារអាចមើលដោយផ្ទាល់បាននៅក្នុងកម្មវិធីផ្សាយលើគេហទំព័រ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ ទឹកនៃកម្មវិធីផ្សាយលើគេហទំព័រក៏មានវីដេអូដែលបានរក្សាទុក ស្តីពីសម័យប្រជុំមុនៗរបស់ក្រុមប្រឹក្សាផងដែរ។ ដើម្បីមើលកម្មវិធីផ្សាយលើគេហទំព័រ លោកអ្នក ចាំបាច់ត្រូវទាញយកកម្មវិធីសមស្របមកប្រើ។

i. សេវាកម្មកម្មវិធីផ្សាយលើគេហទំព័រ អាចរកបានពីគេហទំព័ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស
នៃគេហទំព័ររបស់ OHCHR។

អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកលើស្ថានភាពរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស		
<p>តើអ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកលើស្ថានភាពរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជានរណា?</p> <p>អាណត្តិការងារនៃអ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកលើស្ថានភាពរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស (អតីតអ្នករាយការណ៍ពិសេសនៃអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកលើស្ថានភាពរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស) ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាយន្តការពិសេសមួយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០០ តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ២០០០/៦១។</p> <p>ការបង្កើតអាណត្តិការងារនេះគឺជាការទទួលស្គាល់តួនាទីរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សដ៏សំខាន់ និងជារឿយៗមានភាពគ្រោះថ្នាក់។ “ការការពារ” អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សគឺជាការព្រួយបារម្ភរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសដោយរួមបញ្ចូលទាំងការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ តួនាទីចម្បងរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសគឺ៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • ស្នើសុំ ទទួល ពិនិត្យ និងឆ្លើយតបទៅនឹងព័ត៌មានស្តីពី 	<p>ស្ថានភាព និងសិទ្ធិបុគ្គលដែលបានបំពេញការងារជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ ជាសមាគមជាមួយបុគ្គលផ្សេងដើម្បីលើកកម្ពស់និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវ័ន្ត</p> <ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងកិច្ចសន្ទនាជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាល និងតួអង្គផ្សេងទៀតដែលចាប់អារម្មណ៍លើការលើកកម្ពស់ និងការអនុវត្តដ៏មានប្រសិទ្ធភាពនៃសេចក្តីប្រកាសស្តីពីសិទ្ធិ និងការទទួលខុសត្រូវបុគ្គល ក្រុមនិងអង្គការសង្គមដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវ័ន្តដែលបានទទួលស្គាល់ជាសកល (ហៅជាទូទៅថា “សេចក្តីប្រកាសស្តីពីអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស”) និង • ផ្តល់អនុសាសន៍លើយុទ្ធសាស្ត្រដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីការពារអ្នកការ 	<p>ពារសិទ្ធិឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនិងបន្តតាមដានលើអនុសាសន៍ទាំងនេះ។</p> <p>តើអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាអ្វីទៅ?</p> <p>អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សគឺជាបុគ្គលដែលបានចូលរួមជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ ជាសមាគមជាមួយបុគ្គលផ្សេងក្នុងការលើកកម្ពស់ ការការពារ និងការសម្រេចឲ្យបាននូវសិទ្ធិនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌។</p> <p>អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សត្រូវទទួលស្គាល់សកលភាពនៃសិទ្ធិមនុស្សដូចបានកំណត់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។ បុគ្គលម្នាក់មិនអាចបដិសេធសិទ្ធិមនុស្សហើយអះអាងថាខ្លួនជាអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សនោះទេ ពីព្រោះខ្លួនជាអ្នកតស៊ូមតិឲ្យបុគ្គលដទៃ។</p> <p>តើតួអង្គសង្គមស៊ីវិលជាអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សដែរឬទេ?</p> <p>បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តជាតិ និងអន្តរជាតិដែលបម្រើការងារ</p>

<p>ឲ្យសង្គមស៊ីវិល និងអង្គការ NGOs ស្ថាប័ន ឬ សមាគមនានាដែល ឆ្លើយតបទៅនឹងការព្រួយបារម្ភអំពី សិទ្ធិមនុស្សនៅជុំវិញពិភពលោក អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាអ្នកការពារ សិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>តើសេចក្តីប្រកាសស្តីពីអ្នកការពារការពារសិទ្ធិមនុស្សជាអ្វី?</p> <p>អនុម័តដោយមហាសន្និបាតនៅ ក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៨ សេចក្តី ប្រកាសស្តីពីអ្នកការពារការពារសិទ្ធិ មនុស្សបានកំណត់និយមន័យនៃ “ការការពារ” សិទ្ធិមនុស្សថាជា សិទ្ធិ ហើយទទួលស្គាល់បុគ្គល ដែលបំពេញការងារសិទ្ធិមនុស្សជា “អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស”។ សេចក្តី ប្រកាសនេះផ្តល់ការគាំទ្រ និង ការការពារជូនអ្នកការពារសិទ្ធិ មនុស្សនៅក្នុងបរិបទនៃការងារ របស់ពួកគេ។ វាពុំបានបង្កើតសិទ្ធិ ថ្មីណាមួយនោះទេ ប៉ុន្តែចែងអំពី សិទ្ធិដែលមានស្រាប់នៅក្នុង លក្ខណៈមួយងាយស្រួលយល់ ជាងមុនសម្រាប់អនុវត្តសិទ្ធិទាំង នេះលើតួនាទីជាក់លាក់ និង ស្ថានភាពរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិ មនុស្សនៅ</p>	<p>គ្រប់ទីកន្លែងក្នុងពិភពលោក និងលើមធ្យោបាយនានា ដើម្បីលើកតម្កើងការការពារ ពួកគេឲ្យស្របពេញលេញទៅ តាមសេចក្តីប្រកាស។</p> <p>វិធីទាក់ទងអ្នករាយការណ៍ ពិសេស ឬ ការបញ្ជូនការចោទ ប្រកាន់អំពីការរំលោភលើអ្នក ការពារសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចទាក់ទង អ្នករាយការណ៍ពិសេសតាម រយៈអាសយដ្ឋានដូចខាង ក្រោម (ចូរកត់សម្គាល់ថា លិខិតឆ្លើយឆ្លងគួរលើកលែង ឲ្យបានច្បាស់សំដៅទៅ អាណត្តិការងារណាមួយរបស់ អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។</p> <p>អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកលើស្ថានភាពរបស់អ្នក ការពារសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>ការិយាល័យខត្តមស្នងការ អង្គការសហប្រជាជាតិទទួល បន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស</p> <p>8–14, avenue de la Paix CH- 1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10</p>	<p>អ៊ីមែល: សម្រាប់ដាក់ការចោទ ប្រកាន់អំពីការរំលោភណា មួយ៖ urgent-action@ohchr.org</p> <p>ដើម្បីទាក់ទងអ្នកកាន់កាប់ អាណត្តិការងារក្នុងគោល បំណងផ្សេងៗ៖ defenders@ohchr.org</p> <p>ទូរសារ: +41 (0)22 917 90 06 ទូរស័ព្ទ: +41 (0)22 917 12 34 - នេះគឺជាលេខតភ្ជាប់នៃ អង្គការសហប្រជាជាតិនៅ ប្រទេសស្វីស។ អ្នកទូរស័ព្ទ ចូលគួរស្នើសុំដៃកជាមួយ បុគ្គលិកនៃការិយាល័យ OHCHR ដែលធ្វើការងារលើ យន្តការនីតិវិធីពិសេស និង ជាពិសេសបុគ្គលិកគាំទ្រ អាណត្តិការងាររបស់អ្នករាយ ការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកលើ សិទ្ធិរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិ មនុស្ស។</p>
--	--	---

អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រីភេទ		
នៅក្នុងឆ្នាំ២០០០ អតីតអ្នកតំណាងពិសេសនៃអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកលើស្ថានភាពរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សលោកស្រី Hina Jilani បានដឹកនាំយុទ្ធនាការអន្តរជាតិរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ដែលបានបញ្ចប់នៅសន្និសីទពិភពលោកស្តីពីអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រីភេទ។ សន្និសីទនេះបានរៀបចំឡើងនៅប្រទេសស្រីលង្កាដែលកោះប្រជុំអ្នកជំនាញយែនឌ័រល្បីៗ និងអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រីភេទពីបណ្តាប្រទេសចំនួនជាង ៧០។	នៅក្នុងអំឡុងអាណត្តិការងារ អ្នករាយការណ៍ពិសេសបានលើកឡើងបញ្ជាក់ដដែលៗថា អ្នកការពារជាស្ត្រីភេទប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់នៃអំពើហិង្សា និងការហាមឃាត់ក្នុងទម្រង់មួយចំនួនហើយងាយរងគ្រោះនឹងការរើសអើង ការបណ្តេញចេញ និងបហានកម្មដោយកងកម្លាំងរដ្ឋ និងគូអង្គសង្គម ជាពិសេស នៅពេលចូលរួមនៅក្នុងការការពារសិទ្ធិស្ត្រី ⁶⁷ ។ អ្នករាយការណ៍ពិសេសក៏បានចាត់វិធានការលើករណីនៃការរំលោភសិទ្ធិរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រីចំនួន	៤៤៩ ករណីទាក់ទងនឹងអ្នកការពារសិទ្ធិចំនួន ១៣១៤ នាក់នៅក្នុងអំឡុងអាណត្តិការងារ។ បណ្តឹងចំនួន ៦៥ ត្រូវបានបញ្ជូនរួមគ្នាជាមួយនឹងអ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកលើអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ មូលហេតុ និងផលវិបាក។

ក. ការដាក់ករណីជាលក្ខណៈបុគ្គលជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

រាល់បុគ្គលគ្រប់រូបអាចដាក់ព័ត៌មានដែលអាចជឿជាក់ និងទុកចិត្តបានស្តីពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសដែលមានភារកិច្ចទទួលព័ត៌មានស្តីពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស។ ការដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលជូនយន្តការនីតិវិធីពិសេសគឺជាវិធីដ៏មានប្រសិទ្ធភាពបំផុតក្នុងការស្វែងរកកិច្ចអន្តរាគមន៍ដោយផ្ទាល់នៅក្នុងករណីបុគ្គល។ ជារឿយៗ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចធ្វើជាច្រកសម្រាប់បុគ្គលស្នើសុំការការពារពីការបំពានសិទ្ធិមនុស្ស។

ជាធម្មតា លិខិតទំនាក់ទំនងដែលបានបញ្ជូនទៅ និងបានទទួលមានលក្ខណៈសម្ងាត់ និងនៅតែសម្ងាត់រហូតដល់ពេលរបាយការណ៍នៃមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារដែលបានដាក់ជូនក្រុម

⁶⁷ សូមមើល E/CN.4/2002/106 កថាខណ្ឌ ៨០-៩៥។

ប្រើក្បាសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានបង្ហាញជាសាធារណៈ។ ក៏ប៉ុន្តែ ករណីនេះលើកលែងតែមន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការងារសម្រេចចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈជាមុននៅក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការ នីតិវិធីនេះ។ របាយការណ៍នេះរួមមានព័ត៌មានស្តីពីលិខិតទំនាក់ទំនងដែលបានបញ្ជូនទៅ និងចម្លើយ តបដែលបានទទួលពីរដ្ឋាភិបាលស្តីពីរឿងក្តីជាក់លាក់។ ចូរកត់សម្គាល់ថា អ្នកដែលចោទប្រកាន់ថា ជាជនគ្រោះគ្រោះត្រូវបានបញ្ជូលឈ្មោះនៅក្នុងរបាយការណ៍ លើកលែងតែកុមារ ឬ ប្រភេទជនរងគ្រោះ ជាក់លាក់ ដូចជា ជនរងគ្រោះនៃអំពើហិង្សាផ្លូវភេទ។

ដោយពិចារណាលើលក្ខណៈសាធារណៈនៃរបាយការណ៍របស់យន្តការនីតិវិធីពិសេស វាសំខាន់ណាស់ថា អង្គការនានាដែលតំណាងឲ្យជនរងគ្រោះនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សត្រូវធានាថា ជនរងគ្រោះដឹងថា រឿងក្តីរបស់ខ្លួនកំពុងត្រូវបានបញ្ជូនទៅយន្តការនីតិវិធីពិសេស ឈ្មោះរបស់ពួកគេ នឹងបញ្ជូនទៅអាជ្ញាធរ ហើយឈ្មោះ (ឬ ឈ្មោះកាត់) នឹងបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍នៃយន្តការ នីតិវិធីពិសេសដែលបង្ហាញជាសាធារណៈ។ ក៏ប៉ុន្តែ យើងគួរកត់សម្គាល់ថា សិទ្ធិអនុញ្ញាតពីជនរង គ្រោះពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវជានិច្ចជាកាលក្នុងការដាក់រឿងក្តីនោះឡើយ (ពោលគឺ ប្រសិនបើជន រងគ្រោះមិនអាចទាក់ទងបានដោយសារស្ថិតនៅក្នុងការឃុំខ្លួន ឬ កាលៈទេសៈផ្សេងទៀត)។ អាណត្តិការងារខ្លះបានបង្កើតកម្រងសំនួរពិសេសសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅពេលដាក់ព័ត៌មានស្តីពី ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស។

យន្តការនីតិវិធីពិសេសនីមួយៗបង្កើតលក្ខខណ្ឌខុសៗគ្នាសម្រាប់ដាក់លិខិតទំនាក់ទំនង។

ក៏ប៉ុន្តែ ព័ត៌មានបឋមដូចខាងក្រោមត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងលិខិតទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការវាយតម្លៃ៖

- អត្តសញ្ញាណអ្នកដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាជាជនរងគ្រោះ
- អត្តសញ្ញាណអ្នកដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាជាចារីនៃការរំលោភនានា
- អត្តសញ្ញាណបុគ្គល ឬ អង្គការដែលដាក់លិខិតទំនាក់ទំនង (ព័ត៌មាននេះនឹងរក្សាការសម្ងាត់)
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកើតហេតុការណ៍ និង
- ការពិពណ៌នាលម្អិតអំពីកាលៈទេសៈដែលការចោទប្រកាន់ថាមានការរំលោភនានាបានកើត ឡើង

i. **កម្រងសំនួរមូលដ្ឋានសម្រាប់អាណត្តិការងារជាក់លាក់អាចរកមើលបាននៅលើគេហទំព័រនៃ ការិយាល័យ OHCHR នៅក្រោមផ្នែកស្តីពីអាណត្តិការងារមួយចំនួនទទួលបានបន្តិករាយការណ៍អំពីការ ចោទប្រកាន់លើការរំលោភនានា។**

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចដាក់ព័ត៌មានបន្តតាមដានជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារអំពីករណីថា តើបញ្ហា/ស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងឯកសារដំបូងមានភាពប្រសើរឡើងដែរឬទេ។ ព័ត៌មានបន្តតាមដានមានប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់សម្រាប់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ។ មន្ត្រីទាំងនេះ

មួយចំនួនបានផ្អែកសំណើសុំទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសលើនិន្នាការដែលបានកំណត់តាមរយៈយន្តការនីតិវិធីនៃបណ្តឹង។

ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ជូនយន្តការនីតិវិធីពិសេសមិនគួរធ្វើឡើងក្នុងន័យនយោបាយ បំពាន ឬផ្អែកតែលើរបាយការណ៍សារព័ត៌មានប៉ុណ្ណោះនោះទេ។

i. ករណី/បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលអាចដាក់ជូនតាមរយៈ៖

អ៊ីមែល: urgent-action@ohchr.org

ទូរសារ: +41 (0)22 917 90 06 ឬ

អាសយដ្ឋានប្រៃសណីយ៍: OHCHR-UNOG, 8-14 avenue de la Paix, CH-1211 ទីក្រុងហ្សឺណែវ 10, ប្រទេសស្វីស.

នៅពេលបញ្ជូនបណ្តឹង សូមបញ្ជាក់យន្តការនីតិវិធីដែលចង់បញ្ជូនព័ត៌មាននៅក្នុងផ្នែកកម្មវត្ថុនៃអ៊ីមែល ឬសារទូរសារ ឬ នៅលើស្រោមសំបុត្រ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីរបៀបដាក់ព័ត៌មានអំពីការចោទប្រកាន់លើការរំលោភនានាជូនយន្តការនីតិវិធីពិសេស សូមអានជំពូក VIII (ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះ និងសូមទាក់ទង SPDInfo@ohchr.org។

ខ. ការផ្តល់ការគាំទ្រលើទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស

ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសរបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសមានសារសំខាន់ក្នុងការប្រមូលព័ត៌មានផ្ទាល់ដោយសារព័ត៌មានទាំងនេះអាចជួយដល់ការសង្កេតផ្ទាល់លើស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសមួយជាក់លាក់។ អង្គការ NGOs អន្តរជាតិ និងជាតិ សាមជិកនៃសង្គមស៊ីវិល និងចលនាមូលដ្ឋានបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់នៅដំណាក់កាលខុសៗគ្នានៃបេសកកម្ម។

១. សំណើសុំទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចជម្រុញឲ្យរដ្ឋាភិបាលអញ្ជើញមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារមកធ្វើទស្សនកិច្ចក្នុងប្រទេស ឬ ចេញលិខិតអញ្ជើញអចិន្ត្រៃយ៍ជូនយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ ការពេញកំណត់ស្មារតីមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារអំពីបញ្ហានានានៅក្នុងរដ្ឋអាចកំណត់ថាតើមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារស្នើសុំទស្សនកិច្ចជាក់លាក់ដែរឬទេដោយសារមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារខ្លះផ្អែកសំណើសុំទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសលើព័ត៌មាន (បណ្តឹង/ករណីជាបុគ្គល) ដែលពួកគេបានទទួល។ មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារបានធ្វើទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសរួមគ្នា។

២. នៅពេលសំណើសុំទស្សនកិច្ចត្រូវបានទទួលយក

នៅពេលសំណើសុំទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសត្រូវបានទទួលយក (នៅពេលរដ្ឋបានយល់ព្រមតាមសំណើរបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិសុំធ្វើទស្សនកិច្ច ហើយកាលបរិច្ឆេទនៃទស្សនកិច្ចត្រូវបានឯកភាព) តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងដល់សាធារណជនអំពីទស្សនកិច្ចនេះ។

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក៏អាចបញ្ជូនព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ និងលើកយកកង្វល់មួយចំនួនជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៅមុនពេលធ្វើទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស។ ដូច្នោះ វាអាចឲ្យមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារលើកបញ្ហាជាក់លាក់ជូនអាជ្ញាធរជាមុន និងប្រសិនបើចាំបាច់ធ្វើការរៀបចំនានាដើម្បីដាក់បញ្ចូលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងកម្មវិធីទស្សនកិច្ចផ្លូវការ (ឧ. ដោយស្នើសុំពិនិត្យមន្ទីរឃុំឃាំងជាក់លាក់ ឬជំរុំជនភៀសខ្លួន ឬ ដោយរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយនឹងអាជ្ញាធរជាតិ ឬ មូលដ្ឋាន ឬ បុគ្គលឯកជនជាក់លាក់)។

ការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិក្នុងចំណោមអង្គការ NGOs នៅប្រទេសប្រេស៊ីល		
ក្រុមអង្គការ NGOs នៅប្រទេសប្រេស៊ីល (អង្គការ Plataforma Dehesc) បានបង្កើតប្រព័ន្ធឃ្នាំមើលសិទ្ធិមនុស្សយកគម្រិតយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ បុគ្គលទំនាក់ទំនងចំនួន ៦ មួយ ដោយមួយរូបៗធ្វើការងារលើបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច	សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ពោលគឺ សិទ្ធិទទួលបានលំនៅដ្ឋានសមស្រប ការអប់រំ បរិស្ថាន ស្បៀងអាហារ សុខភាព ឬ ការងារ និងបង្កើតរបាយការណ៍ជាតិលើបញ្ហាដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស។ ការបែងចែកបញ្ហាណាមួយទៅបុគ្គលទំនាក់ទំនងម្នាក់ៗ បានប្រើប្រាស់	ធនធាន និងជំនាញក្នុងកម្រិតអតិបរិមា ហើយបានបន្ថយកុំឲ្យបំពេញការងារជាន់គ្នា ដែលធ្វើឲ្យការចូលរួមចំណែកលើការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។

៣. ក្នុងអំឡុងពេលទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស

ក្នុងអំឡុងពេលទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចស្នើសុំជួបជាមួយនឹងមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារដោយទាក់ទងផ្ទាល់ទៅមន្ត្រីទាំងនោះ ឬ បុគ្គលិកពាក់ព័ន្ធនៃការិយាល័យ OHCHR នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ឬ នៅក្នុងប្រទេសផ្ទាល់តែម្តងតាមរយៈទូរសារ ប្រៃសនីយ៍ ឬ អ៊ីមែល។

i. សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR សម្រាប់អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងការិយាល័យប្រចាំប្រទេស ឬ មន្ត្រីព័ត៌មាន។

៤. ក្រោយទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស

សង្គមស៊ីវិលអាចដើរតួនាទីសំខាន់នៅក្នុងការបន្តតាមដានសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ ក្រោយទស្សនកិច្ចតាមប្រទេសតាមរយៈ៖

- ចែករំលែកយុទ្ធសាស្ត្រជូនការិយាល័យមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន
- ផ្សព្វផ្សាយការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង
- បង្កើតផែនការសកម្មភាព និងវិធានការដើម្បីបន្តការងារដែលបានផ្តួចផ្តើមឡើងតាមរយៈ ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស
- ចែករំលែកមតិចូលនៅក្នុងរបាយការណ៍បន្តតាមដានដែលបានចេញដោយមន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការងារ និង
- ឃ្លាំមើលវិធានការដែលរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើឡើងដើម្បីបំពេញតាមអនុសាសន៍ និងបន្តជូន ដំណឹងដល់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារអំពីវឌ្ឍនភាពរបស់រដ្ឋចំពោះការអនុវត្តអនុសាសន៍។

ការបង្កើតបណ្តាញដើម្បីបំពេញការងារទាក់ទងនឹងការអនុវត្តអនុសាសន៍នៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស		
<p>ក្រោយទស្សនកិច្ចរបស់លោក Doudou Diène ដែលជាអតីតអ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកលើទម្រង់បច្ចុប្បន្ននៃការប្រកាន់ពូជសាសន៍ ការរើសអើងពូជសាសន៍ និងការរើសអើងផ្សេងទៀត ទៅកាន់ប្រទេសជប៉ុនក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ចលនាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងគ្រប់ទម្រង់នៃការប្រកាន់ពូជសាសន៍ (ចលនា IMADR) និងក្រុមសិទ្ធិមនុស្ស និងជនជាតិភាគតិច ចំនួន៨៥ ក្រុមបានបង្កើតបណ្តាញអង្គការ NGOs ទទួលបន្ទុកលុបបំបាត់ការរើសអើង</p>	<p>ពូជសាសន៍ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃរបាយការណ៍ទស្សនកិច្ច។ បណ្តាញអង្គការនេះគឺជាមធ្យោបាយចម្បងមួយសម្រាប់អង្គការ NGOs មូលដ្ឋានចែករំលែកព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការប្រកាន់ពូជសាសន៍ និងការរើសអើងនានានៅក្នុងប្រទេសជប៉ុន និងចូលរួមជាមួយនឹងយន្តការអន្តរជាតិ។ អ្នករាយការណ៍ពិសេសបានស្វាគមន៍ការបង្កើតបណ្តាញអង្គការនេះព្រមទាំងកិច្ចសន្ទនាក្នុងន័យស្ថាបនាដែលបានបង្កើតឡើងរវាងអាជ្ញាធរ អង្គការ NGOs និងសមាជិកសហគមន៍ដែលរងប៉ះពាល់បំផុតដោយសារការប្រកាន់ពូជសាសន៍ និងការរើសអើងជនបរទេស រួមទាំង ក្រុម Ainu (ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជា</p>	<p>ផ្លូវការដោយប្រទេសជប៉ុន ថាជាក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨) ក្រុមជនជាតិភាគតិចនៅក្នុងប្រទេស (ប្រជាជាតិ Buraku និងប្រជាជាតិ Okinawa) មនុស្សជំនាន់ក្រោយនៃប្រជាជាតិក្រោយអតីតអាណានិគមនិយមជប៉ុន (កូរ៉េ និងចិន) និងប្រជាជនអន្តោប្រវេសន៍មកពីប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ី អាហ្វ្រិក អាមេរិកខាងត្បូង និងមជ្ឈិមបូព៌ា។</p>

គ. ការផ្តល់ព័ត៌មានជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេស

អង្គការ NGOs អាចពាំនាំព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសមួយជាក់លាក់ ឬស្តីពីច្បាប់ និងការអនុវត្តដែលមានស្ថានភាពលើសិទ្ធិមនុស្សជូនយន្តការនីតិវិធីពិសេសដើម្បីជាការចាប់អារម្មណ៍។ ពេលខ្លះ មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារអាចស្នើសុំព័ត៌មានជាក់លាក់លើប្រធានបទដែលស្ថិតក្រោមអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួន ឬ រៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ពិសេសជាមួយនឹងអង្គការ NGOs និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត រួមទាំង ស្ថាប័នអប់រំ និងស្រាវជ្រាវ។

<p>ការប្រតិបត្តិការរបស់សង្គមស៊ីវិលជាមួយនឹងអ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំនៅក្នុងការផ្តិតរបាយការណ៍ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំរបស់ជនពិការ</p>		
<p>នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំលោក Vernor Muñoz Villalobos បានដាក់បញ្ចូលក្នុងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំលើកទីបីរបស់គាត់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំរបស់ជនពិការដោយហេតុថា ពួកគេស្ថិតនៅក្នុងក្រុមដែលរងប៉ះពាល់ខ្លាំងដោយសារការដកចេញពីការអប់រំ។ របាយការណ៍នេះវិភាគស៊ីជម្រៅអំពីក្របខណ្ឌច្បាប់ និងស្ថាប័ននៃសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំជនពិការ ហើយក៏បានពិនិត្យមើលផលប៉ះពាល់លើ “ការអប់រំទូទៅ” ដែលជាសមាសធាតុមូលដ្ឋាននៃសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ ហើយបាន</p>	<p>លើកឡើងឧបសគ្គ និងបញ្ហាប្រឈមចំបងៗដែលគម្រាមកំហែងការសម្រេចបានទាំងស្រុងលើសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំជនពិការ។ នៅពេលបង្កើតរបាយការណ៍ អ្នករាយការណ៍ពិសេសបានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងអង្គការថ្នាក់ជាតិ និងតំបន់រួមទាំង អង្គការជនពិការ ហើយបានទទួលព័ត៌មានផ្ទាល់ (រួមទាំង ការសិក្សាស្ថិតិ និងទស្សនវិស័យនានា) ពីអង្គការមូលដ្ឋាន និងក្នុងតំបន់ល្បីៗ។ ព័ត៌មាននេះបានជួយឲ្យអ្នករាយការណ៍ពិសេសកំណត់បញ្ហាប្រឈម និងឧបសគ្គដែលរាំងស្ទះដល់ការសម្រេចបាននូវសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំជនពិការ និងដាក់ចេញអនុសាសន៍នានា។ ការិយាល័យ OHCHR ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយនឹងអ្នករាយការណ៍ពិសេសក៏បានរៀបចំសិក្ខាសាលាអ្នកជំនាញរយៈពេល</p>	<p>២ ថ្ងៃ ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំជនពិការ ដែលបើកឲ្យជនពិការ និងអ្នកធ្វើការងារលើជនពិការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម។ ការចូលរួមចំណែករបស់តំណាងសង្គមស៊ីវិលបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងរបាយការណ៍របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសដែលបានផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយជូនជនពិការអង្គការតំណាង សាកលវិទ្យាល័យ ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល និងក្រុមសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត។</p>

ការចូលរួមចំណែករបស់គ្រឹះស្ថានអប់រំនៅក្នុងអាណត្តិការងារនៃអ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកបញ្ជាសិទ្ធិមនុស្ស និងសារជីវកម្មឆ្លងព្រំដែន និងសហគ្រាសអាជីវកម្មផ្សេងទៀត

<p>គ្រឹះស្ថានអប់រំលើវិស័យជាច្រើន ពីជុំវិញពិភពលោកបានចូលរួមចំណែកនៅក្នុងការងាររបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសនៃអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកបញ្ជាសិទ្ធិមនុស្ស និងសារជីវកម្មឆ្លងព្រំដែន និងសហគ្រាសអាជីវកម្មផ្សេងទៀត។</p>	<p>ការចូលរួមចំណែកនេះធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់ជាការស្រាវជ្រាវស្តីពីប្រធានបទជាក់លាក់ដែលបានស្នើសុំ ឬ យល់ព្រមដោយតំណាងពិសេសការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និងកិច្ចប្រជុំអ្នកជំនាញដែលអ្នករាយការណ៍ពិសេសបានកោះប្រជុំ និងឯកសារដាក់ជូនអ្នកតំណាងពិសេសលើបញ្ហាផ្សេងៗដែលស្ថិត</p>	<p>នៅក្រោមអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួន។ ការចូលរួមចំណែកទាំងអស់ដែលបានផ្តល់ជូនអ្នករាយការណ៍ពិសេសអាចរកមើលបាននៅលើគេហទំព័ររបស់មជ្ឈមណ្ឌលធនធានស្តីពីអាជីវកម្ម និងសិទ្ធិមនុស្ស^{៦៨}។</p>
--	---	--

ឃ. ការបំពេញការងារថ្នាក់មូលដ្ឋាន ជាតិ ឬ តំបន់ដើម្បីតស៊ូមតិ ផ្សព្វផ្សាយ បន្តតាមដាន និងអនុវត្តការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

ការងាររបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសដែលកំពុងបន្តធ្វើឡើង រួមទាំង របាយការណ៍ អនុសាសន៍ គឺជាព័ត៌មានដ៏មានតម្លៃដែលត្រូវអង្គុយស៊ីវិលអាចច្របាច់បញ្ចូលនៅក្នុងការងារតស៊ូមតិដែលពួកគេកំពុងធ្វើឡើង។ ការងារនេះរួមមានដូចជា៖

១. ការអនុវត្តអនុសាសន៍នៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសនៅថ្នាក់ជាតិ

ការតស៊ូមតិដែលកំពុងបន្តតាមដានទាមទារឲ្យរដ្ឋាភិបាលអនុវត្តអនុសាសន៍នៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស ជាពិសេស ក្រោយទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស គឺជាតួនាទីសំខាន់មួយដែលសង្គមស៊ីវិលអាចធ្វើឡើងដើម្បីរុញច្រានសិទ្ធិមនុស្សឲ្យដំណើរការទៅមុខ។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចចាត់វិធានការឃ្លាំមើល

^{៦៨} ការិយាល័យ OHCHR ពុំទទួលខុសត្រូវលើខ្លឹមសារនៃគេហទំព័រខាងក្រៅនោះឡើយ ហើយការផ្តល់តំណភ្ជាប់នៅលើទំព័រនេះពុំមានន័យថា ការិយាល័យ OHCHR មានការពាក់ព័ន្ធលើខ្លឹមសារនោះទេ។

វឌ្ឍនភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងការអនុវត្តអនុសាសន៍ ឬ អាចស្នើសុំឲ្យអនុវត្តអនុសាសន៍ដោយខ្លួន ឯងប្រសិនបើអនុសាសន៍ទាំងនេះត្រូវបានលើកបង្ហាញសង្គមស៊ីវិល។

២. ការកំណត់បទដ្ឋានថ្នាក់ជាតិ ឬ ថ្នាក់មូលដ្ឋាន

បទដ្ឋានអន្តរជាតិ ច្បាប់គម្រូ ឬ ទម្លាប់អនុវត្តល្អៗដែលមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការ នីតិវិធីពិសេសបានចងក្រងជាឯកសារអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយតួអង្គសង្គមស៊ីវិលដើម្បីលើក កម្ពស់ការយល់ដឹងលើបញ្ហាជាក់លាក់ណាមួយ ដើម្បីធ្វើយុទ្ធនាការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពបទដ្ឋានថ្នាក់ ជាតិ ឬ មូលដ្ឋាន ឬ ដើម្បីជារង្វាស់ក្នុងការបកស្រាយច្បាប់ជាតិ។

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីបង្កើតការកំណត់ បទដ្ឋាន និងដើម្បីកសាងសមត្ថភាពតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតឲ្យចេះប្រើប្រាស់ និងចូលរួមជាមួយ នឹងនីតិវិធីពិសេស។ ជារឿយៗ មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារចូលរួមចំណែកលើសកម្មភាពកសាង សមត្ថភាពបែបនេះ។

៣. ឧបករណ៍សម្រាប់បង្កើតគោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិ

ការងាររបស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចផ្តល់ជាព័ត៌មានលម្អិត ស្តីពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដែលតួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំ ប្រតិបត្តិផ្ទៃក្នុង ឧទាហរណ៍៖

- ការងាររបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំផ្តល់នូវគោលការណ៍ ណែនាំដ៏មានតម្លៃជូនដល់គ្រឹះស្ថានអប់រំ
- ការងាររបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត ឬ ទណ្ឌកម្មឯទៀត ដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ និងបន្តោកបន្ទាបអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយមន្ទីរឃុំឃាំង និង ពន្ធនាគារនៅក្នុងការបង្កើតការបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុង និងបទដ្ឋានប្រតិបត្តិការ ហើយនឹង
- ការងាររបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ មូលហេតុ និងផលវិបាក អាចផ្តល់និយមន័យដ៏មានតម្លៃអំពីអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ មូលហេតុ និង ការអនុវត្តល្អៗសម្រាប់លុបចោលអំពើហិង្សាទាំងនេះ។ គោលការណ៍ណែនាំ និយមន័យ និង នីតិវិធីអាចយកប្រើប្រាស់នៅតាមសាលារៀន ពន្ធនាគារ ជម្រកសម្រាប់ស្ត្រីភេទ ឬ អង្គការ ផ្សេងទៀតដែលព្យាយាមបង្កើតលក្ខខណ្ឌសុវត្ថិភាពជូនស្ត្រីភេទ។

៤. កិច្ចប្រជុំជាមួយមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេស

មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចជួបប្រជុំជាមួយនឹងតួអង្គសង្គម ស៊ីវិលក្នុងក្របខណ្ឌជាកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ បុរីញូវយ៉ក (សម្រាប់អ្នកដែល

ចូលរួមហាសន្តិបាត) និងនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស។ កិច្ចប្រជុំទាំងនេះមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការជួយបន្តកសាងភាពជាដៃគូរវាងអ្នកកាន់កាប់អាណត្តិការងារ និងសង្គមស៊ីវិល។ បុគ្គលិកដែលផ្តល់សេវាជូនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៅការិយាល័យ OHCHR អាចទាក់ទងបានពេញមួយឆ្នាំដើម្បីរៀបចំកិច្ចប្រជុំទាំងនេះ។

ធនធាននៃការិយាល័យ OHCHR

គេហទំព័រនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគួរពិនិត្យមើលផ្នែកនីតិវិធីពិសេសលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ឲ្យបានទៀងទាត់ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានថ្មីចុងក្រោយអំពីនីតិវិធីពិសេស។ គេហទំព័រនេះមានជាភាសាអង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ ហើយភាសាអារ៉ាប់ និងភាសាចិនកំពុងបង្កើតឡើង។

គេហទំព័រនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលគួរពិនិត្យមើលផ្នែកក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR ឲ្យបានទៀងទាត់ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានថ្មីចុងក្រោយស្តីពីការចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ហើយនឹងព័ត៌មានអំពីការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍នៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស។

ប្រព័ន្ធ Extranet

ព័ត៌មានស្តីពីទិដ្ឋភាពផ្សេងៗនៃប្រព័ន្ធយន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចមើលបាននៅលើ៖

- ផ្នែកស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេសក្នុងប្រព័ន្ធ **Extranet របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស** និង
- ប្រព័ន្ធ **Extranet នៃនីតិវិធីពិសេស**

ព្រឹត្តិបត្តិព័ត៌មាននៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

ការិយាល័យ OHCHR បានបង្កើតព្រឹត្តិបត្តិប្រចាំត្រីមាសលើកឡើងអំពីសកម្មភាពរបស់យន្តការនីតិវិធីពិសេស។ ព្រឹត្តិបត្តិនេះអាចមើលបាននៅលើគេហទំព័ររបស់យន្តការនីតិវិធីពិសេសនៃការិយាល័យ OHCHR។

i. ដើម្បីចូលមើលទំព័រប្រព័ន្ធ **Extranet នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស** ដែលមានលេខកូដសម្ងាត់ការពារសូមបំពេញទម្រង់បែបបទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។ ក្រោយពេលបំពេញបែបបទរួចហើយ លោកអ្នកនឹងទទួលបានឈ្មោះប្រើប្រាស់ និងលេខកូដសម្ងាត់តាមរយៈអ៊ីមែល។

ដើម្បីចូលមើលទំព័រប្រព័ន្ធ **Extranet នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស** ដែលមានលេខសម្ងាត់ការពារ សូមបំពេញបែបបទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

អង្គហេតុ និងតួលេខប្រចាំឆ្នាំអំពីនីតិវិធីពិសេស

ការិយាល័យ OHCHR បានផលិតធនធានប្រចាំឆ្នាំស្តីពីអង្គហេតុ និងតួលេខនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសដោយរួមបញ្ចូលព័ត៌មាន និងស្ថិតិលើបណ្តឹង ទស្សនកិច្ចតាមប្រទេស របាយការណ៍ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន ការសម្របសម្រួល និងព្រឹត្តិការណ៍លើវិស័យនានា។ ធនធានបង្ហាញអំពីអង្គហេតុ និងតួលេខអាចរកមើលបាននៅក្នុងផ្នែកស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេសលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

កម្រងអនុសាសន៍ប្រចាំឆ្នាំនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស

ការិយាល័យ OHCHR បានផលិតកម្រងអនុសាសន៍ប្រចាំឆ្នាំនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសដែលរៀបចំឡើងទៅតាមប្រទេស។ កម្រងនេះអាចរកមើលបាននៅក្នុងផ្នែកស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេសលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

លិបិក្រមស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សជាសាកល

លិបិក្រមស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សជាសាកល (លិបិក្រម) គឺជាឧបករណ៍ព័ត៌មានតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដែលបានបង្កើតឡើងជាចំបងដើម្បីសម្រួលការប្រើប្រាស់ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិមនុស្សដែលចេញដោយគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស និងយន្តការនីតិវិធីពិសេសនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ គេហទំព័រថ្មីមួយនេះ (ដែលអាចមើលតាមរយៈគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR) រួមមានសេចក្តីសង្កេតសរុបដែលបានចេញដោយគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាតាំងពីឆ្នាំ២០០០ ព្រមទាំង សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍របស់យន្តការនីតិវិធីពិសេសនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងប្រទេសជាក់លាក់ដែលបានអនុម័តតាំងពីឆ្នាំ២០០៦។ លិបិក្រមនេះនឹងផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យពិនិត្យមើលអនុសាសន៍លើកឡើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសាកលតាមកាលកំណត់នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

ឧបសម្ព័ន្ធ

គិតត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ មានយន្តការនីតិវិធីពិសេសចំនួន ៣៨ កំពុងដំណើរការ (៣០ ជាអាណត្តិការងារតាមវិស័យ និង ៨ ជាអាណត្តិការងារតាមប្រទេស)។

i. សម្រាប់បញ្ជីបច្ចុប្បន្នស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេស សូមចូលមកកាន់ផ្នែកស្តីពីយន្តការនីតិវិធីពិសេសនៅលើគេហទំព័រនៃការិយាល័យ OHCHR។

ក. តារាងបង្ហាញអំពីអាណត្តិការងារតាមវិស័យ

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល	២០០០	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត

បន្ទុកសិទ្ធិលំនៅដ្ឋានសមស្រប ដែលជាសមាសធាតុមួយនៃ សិទ្ធិទទួលបានកម្រិតជីវភាព រស់នៅសមរម្យ		គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ២០០០/៩		នៃក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/២៧ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
ក្រុមការងារអ្នកជំនាញទទួល បន្ទុកជនជាតិភាគតិចអាហ្វ្រិក	២០០២	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ២០០២/៦៨	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិមនុស្សលេខ ៩/១៤ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការឃុំ ឃាំងតាមទំនើងចិត្ត	១៩៩១	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ១៩៩១/៤២	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៦/៤ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកការលក់កុមារ ពេស្យាកម្ម កុមារ និងរូប ឬ សម្ភារៈអាស អាភាសកុមារ	១៩៩០	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ១៩៩០/៦៨	២០០៨	សេចក្តីសម្រេច ចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/៣ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិទទួលការអប់រំ	១៩៩៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៨/៣៣	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៨/៤ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ ឬ ដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត	១៩៨០	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០ (XXXVI)	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/១២ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកការសម្លាប់ក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ ឬ ការពិយាតតាមទំនើងចិត្ត	១៩៨២	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៨២/៣៥	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៨/៣ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស និងភាពក្រីក្រធ្ងន់ធ្ងរ	១៩៩៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៨/២៥	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៨/១១ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិស្តីពីស្បៀងអាហារ	២០០០	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០០/១០	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/២ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល	១៩៩៣	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត

បន្ទុកការលើកកម្ពស់ និងការ ការពារសិទ្ធិទទួលបានសេរីភាព នៃការសម្តែងមតិ		គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ១៩៩៣/៤៥		នៃក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/៣៦ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
---	--	---	--	--

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកសេរីភាពនៃសាសនា និង ជំនឿ	១៩៨៦	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ១៩៨៦/២០	២០០៧	សេចក្តីសម្រេច ចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សា សិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/៣៧ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកសិទ្ធិរបស់បុគ្គលគ្រប់រូប ក្នុងការទទួលបានសុខភាពផ្លូវ កាយ និងផ្លូវចិត្តក្នុងកម្រិតខ្ពស់	២០០២	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ២០០២/៣១	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៦/២៩ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកស្ថានភាពរបស់អ្នកការ ពារសិទ្ធិមនុស្ស (អតីតអ្នក តំណាងពិសេសនៃអគ្គលេខា ធិការ)	១៩៩៤	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ២០០០/៦១	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៧/៨ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកឯករាជ្យភាពចៅក្រម និង មេធាវី	១៩៩៤	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ១៩៩៤/៤១	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៨/៦ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនិង	២០០១	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ	២០០៧	សេចក្តីសម្រេច ចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សា

សេរីភាពជាសារវ័ន្តរបស់ ជនជាតិដើមភាគតិច		មនុស្សលេខ ២០០១/៥៧	សិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/១២ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
--	--	----------------------	---

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:
តំណាងអគ្គលេខាធិការ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សរបស់ បុគ្គលដែលបាត់បង់លំនៅដ្ឋាន ក្នុងស្រុក	២០០៤	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ២០០៤/៥៥	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៦/៣២ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការ ប្រើប្រាស់ទាហានស៊ីលវូលជា មធ្យោបាយនៃការរំលោភសិទ្ធិ មនុស្ស និងការរារាំងការអនុវត្ត សិទ្ធិស្វ័យសម្រេច	២០០៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ២០០៥/២	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៧/២១ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកសិទ្ធិជនទេសន្តរប្រវេសន៍	១៩៩៩	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ១៩៩៩/៤៤	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៨/១០ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុក បញ្ហាជនជាតិភាគតិច	២០០៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ២០០៥/៧៩	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៧/៦ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួល បន្ទុកទម្រង់បច្ចុប្បន្ននៃការ ប្រកាន់ពូជសាសន៍ ការរើស អើងពូជសាសន៍ ការរើសអើង ជនបរទេស និងការរើសអើង ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត	១៩៩៣	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃ គណកម្មការសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ១៩៩៣/២០	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្ត នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិ មនុស្សលេខ ៧/៣៤ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកទម្រង់បច្ចុប្បន្ននៃទាសភាព រួមទាំង មូលហេតុ និងផលវិបាក	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/១៤ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)		
អ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងសាមគ្គីភាពអន្តរជាតិ	២០០៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០៥/៥៥	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/៥ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកផលប៉ះពាល់នៃបំណុលបរទេស និងកាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋលើការទទួលបានពេញលេញនូវសិទ្ធិមនុស្សជាពិសេស សិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌	២០០០	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០០/៨២	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/៤ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកបញ្ហាកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សក្នុងការទទួលបានទឹកស្អាតហូប និងអនាម័យ	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/២២ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)		

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្សខណៈប្រឆាំងអំពើហិង្សា	២០០៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០៥/៨០	២០០៧	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៦/២៨ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តឬ ទណ្ឌកម្មងទៀត ដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ និងការបន្តបន្ទាប់ផ្សេងទៀត	១៩៨៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៨៥/៣៣	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៨/៨ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកផលប៉ះពាល់គ្រោះថ្នាក់នៃការបម្លាស់ទីទំនិញហាមឃាត់ខុសច្បាប់ និងការចាក់ចោលផលិតផល និងសម្រាមមានជាតិពុល និងគ្រោះថ្នាក់លើការទទួលបានសិទ្ធិមនុស្ស	១៩៩៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៥/៨១	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៩/១ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកទិដ្ឋភាពសិទ្ធិនៃការជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ	២០០៤	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០៤/១១០	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៨/១២ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:
តំណាងពិសេសនៃអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងសារជីវកម្មឆ្លងព្រំដែន និងសហគ្រាសអាជីវកម្ម	២០០៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០៥/៦៩	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៨/៧ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកលើអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ មូលហេតុ និងផលវិបាក	១៩៩៤	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៤/៤៥	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/២៤ (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ)

ខ. តារាងបង្ហាញអំពីអាណត្តិការងារប្រចាំប្រទេស

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:
អ្នកជំនាញឯករាជ្យទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅ Burndi	២០០៤	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០៤/៨២ (រយៈពេលនៃអាណត្តិការងារពុំបានបញ្ជាក់)	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៩/១៩ (រយៈពេលនៃអាណត្តិការងារពុំបានបញ្ជាក់)
តំណាងពិសេសនៃអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា	១៩៩៣	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៣/៦	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៩/១៥ (រយៈពេល ១ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យកូរ៉េ	២០០៤	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០៤/១៣	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/១៥ (រយៈពេល ១ ឆ្នាំ)
អ្នកជំនាញឯករាជ្យដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយអគ្គលេខាធិការទទួលបន្ទុកស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅហាទី	១៩៩៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៥/៧០	២០០៨	សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ A/HCR/PRST/9/1 (រយៈពេល ២ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅភូមា	១៩៩២	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩២/៥៨	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/៣២ (រយៈពេល ១ ឆ្នាំ)

ឈ្មោះ/អាណត្តិការងារ	អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង		អាណត្តិការងារបានបន្តការងារ	
	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:	ក្នុងឆ្នាំ	តាមរយៈ:
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅលើទឹកដីប៉ាលេស្ទីនដែលបានកាន់កាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៦៧	១៩៩៣	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៣/២ A (“រហូតដល់ពេលបញ្ចប់ការកាន់កាប់របស់អ៊ីស្រាអែល”)		
អ្នកជំនាញឯករាជ្យដែលត្រូវបានតែងតាំងឲ្យទទួលបន្ទុកស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅសូម៉ាលី	១៩៩៣	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ១៩៩៣/៨៦	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៧/៣៥ (រយៈពេល ១ ឆ្នាំ)
អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅស៊ុយដង់	២០០៥	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃគណកម្មការសិទ្ធិមនុស្សលេខ ២០០៥/៨២	២០០៨	សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សលេខ ៩/១៧ (រយៈពេល ៩ ខែ)

VIII. ការដាក់បណ្តឹងចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស

ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង		
<p>ដូចម្តេចដែលហៅថាយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង?</p> <p>យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សគឺជាយន្តការដាក់បណ្តឹងជូនទៅអង្គការសហប្រជាជាតិ អំពីការចោទប្រកាន់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស។</p> <p>យន្តការបែបនេះមានចំនួនបីប្រភេទ៖</p> <ul style="list-style-type: none"> • បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស (ញត្តិតវ៉ា)។ • បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល ក្រោមយន្តការនីតិវិធីពិសេសនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និង • យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ <p>តើយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងដំណើរការដោយរបៀបណា?</p> <p>យន្តការនីតិវិធីនីមួយៗ មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវអត្ថប្រយោជន៍ និងដែនកំណត់ផ្ទាល់របស់វា</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលលើការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សអាចត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យអនុលោមតាមសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិចំបងចំនួនប្រាំ។ • បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលដំណើរការអនុលោមតាមអាណត្តិការងារតាមវិស័យ និងភូមិសាស្ត្ររបស់យន្តការនីតិវិធីពិសេសនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ។ និង • យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាផ្ដោតទៅលើគំរូសង្គតិភាពនៃការរំលោភបំពានជំនួញ និងដែលមានទង្វើករណ៍គួរឲ្យជឿទុកចិត្តបានលើសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវ័ន្តនៅតាមទីកន្លែងនានាក្នុងពិភពលោក និងក្រោមកាលៈទេសៈនានា។ <p>វិធីទាក់ទង និងបំពេញការងារជាមួយនឹងយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង</p> <p>តួអង្គសង្គមស៊ីវិលណាមួយក៏ដោយ ក្រោយពីពិចារណាត្រឹមត្រូវលើតម្រូវការជាក់លាក់នៃនីតិវិធីនីមួយៗ</p>	<p>អាចប្រើប្រាស់យន្តការទាំងនេះ ទោះបីមានឋានៈយ៉ាងដូចម្តេចជាមួយនឹងអង្គការសហប្រជាជាតិក៏ដោយ។</p> <p>បណ្តឹងក្រោមយន្តការនីតិវិធីនីមួយៗអាចត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យដោយបុគ្គល ដែលទទួលរងការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ឬដោយភាគីទីបីក្នុងនាមបុគ្គលនោះ ឧទាហរណ៍ អង្គការមិនមានរដ្ឋាភិបាល (NGO)។ ជាដើមៗ តួអង្គសង្គមស៊ីវិល អាចបំពេញតួនាទីជាអ្នករាយការណ៍សម្រាប់បុគ្គលដែលស្វែងរកសំណងពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស តាមរយៈការដាក់បណ្តឹងក្នុងនាម</p>

<p>ដែល ត្រូវ យកមកពិចារណាដោយប្រុង ប្រយ័ត្ន មុននឹងសម្រេចថា តើត្រូវប្រើយន្តការនី តិវិធីណាមួយ៖</p>		<p>ពួកគេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បុគ្គលណាដែល បានដាក់បណ្តឹងក្នុងនាម បុគ្គលផ្សេង គួរសុំ ការយល់ព្រមពីបុគ្គល នោះ ហើយធ្វើយ៉ាង ណាឲ្យបុគ្គលនោះបាន ដឹងអំពីផលប៉ះពាល់ នៃការប្តឹង។ អ្នកដាក់ បណ្តឹងគួរគោរពតាម លក្ខខណ្ឌនៃយន្តការ នីតិវិធីនីមួយៗដោយ ប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បី ធានាថាពាក្យបណ្តឹង នោះអាចទទួលយក។</p>
--	--	--

i. អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងនៃយន្តការបណ្តឹងផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស
បណ្តឹងដូចមានចែងនៅក្នុងសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្ស
(ដាក់ជូន គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស គណៈកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម គណៈកម្មាធិការ
ទទួលបន្ទុកលុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រីភេទ គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកលុបបំបាត់ការរើស
អើងពូជសាសន៍ ឬគណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិជនពិការ)

ក្រុមទទួលបណ្តឹង
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-4, avenue de la Paix
CH- 1211 Geneva 10 - ប្រទេសស្វីស
ទូរសារលេខ៖ +៤១ (0)២២ ៩១៧ ៩០ ២២
អ៊ីម៉ែល៖ tb-petitions@ohchr.org

បណ្តឹងអនុលោមតាមយន្តការនីតិវិធីពិសេស

ផ្នែកនីតិវិធីពិសេស

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-4, avenue de la Paix

CH- 1211 Geneva 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរសារលេខ៖ +៤១ (0)២២ ៩១៧ ៩០ ០៦

អ៊ីម៉ែល៖ urgent-action@ohchr.org

យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

សាខាក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស (យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង)

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-4, avenue de la Paix

CH- 1211 Geneva 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរសារលេខ៖ +៤១ (0)២២ ៩១៧ ៩០ ១១

អ៊ីម៉ែល៖ CP@ohchr.org

អ្វីទៅជាយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹង?

ប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ ផ្ដោតភាគច្រើនទៅលើកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋ និងដំណើរការនៅកម្រិតរដ្ឋាភិបាល។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សរបស់ខ្លួន ក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវនីតិវិធីខុសៗគ្នា ដែលបើកជូនបុគ្គល និងក្រុមមនុស្សដែលស្វែងរកវិធានការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិលើស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សដែលជាកង្វល់ចំពោះពួកគេ។ ទាំងនេះ ត្រូវបានហៅថា យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស។

តាមរយៈយន្តការនីតិវិធីទាំងនេះ បុគ្គលិកទាំងឡាយអាចជម្រាបជូនអង្គការសហប្រជាជាតិអំពីកង្វល់ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស។ មនុស្សរាប់ពាន់នាក់នៅជុំវិញពិភពលោកធ្វើដូច្នោះរាល់ឆ្នាំ។

បណ្តឹងផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស អាចត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យក្រោមយន្តការទាំងបីនេះ៖

- សន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ (ញត្តិភ្នំ)។
- យន្តការនីតិវិធីពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស និង
- យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។

ក្រោមកាលៈទេសៈខ្លះ យន្តការនីតិវិធីខុសៗគ្នាអាចបំពេញគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយយន្តការនីតិវិធីលើសពីមួយអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់។

តើយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងដំណើរការដោយរបៀបណា?

វាមានលក្ខណៈសំខាន់ក្នុងការពិចារណាដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ថាតើយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងណាសមស្របបំផុតចំពោះករណីពិសេសណាមួយ។ យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងនីមួយៗមានចំណុចខ្លាំងលក្ខខណ្ឌតម្រូវជាក់លាក់ និងការកម្រិតរបស់វា។ យន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងទាំងនេះចាំបាច់ត្រូវពិចារណាជាប្រយោជន៍ដល់ជនរងគ្រោះ និងបុគ្គល ឬអង្គការមួយ ដែលដាក់បណ្តឹងនោះ។

ក. បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ

សន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិចំនួនប្រាំពីរ អនុញ្ញាតឲ្យមានបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលជូនទៅគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស៖

- កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិនយោបាយ ក្រោមពិធីសារបន្ថែមទីមួយរបស់វា។

- អនុសញ្ញាប្រឆាំងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មដទៃទៀត ដែលឃោរឃៅអមនុស្សធម៌ ឬបន្ទោកបន្ទាប ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២២។
- អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងចំពោះស្ត្រីភេទ ក្រោមពិធីសារបន្ថែម របស់វា (សន្ធិសញ្ញានេះ ក៏អនុញ្ញាតផងដែរឲ្យដាក់បណ្តឹងពីក្រុមបុគ្គល)។
- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ ដូចដែលមាន ចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤ (សន្ធិសញ្ញានេះ គឺអនុញ្ញាតឲ្យដាក់មានបណ្តឹងពីក្រុមបុគ្គល)។
- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកទាំង អស់របស់គ្រួសារពួកគេ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៧៧។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បទបញ្ញត្តិនេះ នឹងចូលជាធរមាន តែនៅពេលបន្ទាប់ពីភាគីរដ្ឋចំនួន ១០ បានធ្វើសេចក្តីប្រកាសទទួលស្គាល់។⁶⁹
- អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិរបស់ជនពិការ ក្រោមពិធីសារបន្ថែមរបស់វា (សន្ធិសញ្ញានេះ ក៏អនុញ្ញាតផងដែរឲ្យមានបណ្តឹងពីក្រុមបុគ្គល) និង
- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិដើម្បីកិច្ចការពារមនុស្សទាំងអស់ពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ ដូចដែលមាន ចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៣។ នៅត្រឹមខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ អនុសញ្ញានេះ មិនទាន់ចូលជាធរ មាននៅឡើយទេ។

នៅពេលចូលជាធរមាន ពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌⁷⁰ ក៏នឹងអនុញ្ញាតឲ្យមានបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលផងដែរ។

ចំណុចខ្លាំង

- អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់នៃការដាក់បណ្តឹងទៅគណកម្មាធិការ គឺថា កាលណាភាគីរដ្ឋបានធ្វើ សេចក្តីប្រកាសដែលពាក់ព័ន្ធភ្លាម ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា ភាគីរដ្ឋនោះគួរតែ អនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា ក្នុងនោះរួមមាន កាតព្វកិច្ចក្នុងការផ្តល់ឧបាស្រ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ចំពោះការបំពានសន្ធិសញ្ញា។

⁶⁹ នៅត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ រដ្ឋតែមួយប៉ុណ្ណោះបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសបែបនេះ។

⁷⁰ ពិធីសារបន្ថែមត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សា នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ និងត្រូវបានរំពឹងទុកថានឹងបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិនៅពេលបន្ទាប់មក នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨។

គណកម្មាធិការសន្និសីទសន្តិសុខសង្គមដែលពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល កំណត់ដោយអាជ្ញាព្រឹត្តិការណ៍មានការរំលោភបំពាន ហើយរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធមានកាតព្វកិច្ច អនុវត្តរបកគំហើញរបស់គណកម្មាធិការ ឬអត់។

- គណកម្មាធិការសន្និសីទសង្គមអាចចេញវិធានការបណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងករណីបន្ទាន់ ដើម្បី រក្សាស្ថានភាពដូចដើមរហូតដល់គណកម្មាធិការសន្និសីទសង្គមទាំងនេះ ធ្វើសេចក្តីសម្រេច ជាស្ថាពរលើបញ្ហានេះ។ វិធានការបណ្តោះអាសន្ននឹងនៅជាធរមានរហូតដល់សេចក្តី សម្រេចត្រូវបានធ្វើឡើង។
- សេចក្តីសម្រេចរបស់គណកម្មាធិការសន្និសីទសង្គម អាចមានប្រសិទ្ធភាពហួសពីកាលៈទេសៈ នៃករណីជាលក្ខណៈបុគ្គល និងផ្តល់នូវគោលការណ៍ណែនាំសកម្មជាងមុនដើម្បីទប់ ស្កាត់ការរំលោភបំពានស្រដៀងគ្នានេះដែលនឹងកើតមានឡើងនៅពេលអនាគត។
- គណកម្មាធិការសន្និសីទសង្គមក៏អាចពិចារណាផងដែរ លើពាក្យបណ្តឹងដែលកំពុងត្រូវបាន ឬត្រូវបានដោះស្រាយដោយយន្តការនីតិវិធីពិសេស។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវជាក់លាក់ និងដែនកំណត់

- បណ្តឹងរបស់ម្ចាស់បណ្តឹង ត្រូវតែស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃការអនុវត្តសន្និសីទសង្គមមួយក្នុង ចំណោមសន្និសីទសង្គមជាច្រើនដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល។
- រដ្ឋដែលត្រូវបានប្តឹងត្រូវតែជាភាគីនៃសន្និសីទសង្គមនេះ និងត្រូវតែផ្តល់សច្ចាប័នលើពិធីសារ បន្ថែមពាក់ព័ន្ធ ឬ បានទទួលយកសមត្ថកិច្ចរបស់គណកម្មាធិការសន្និសីទសង្គមជាក់លាក់ ដើម្បីទទួលពាក្យបណ្តឹងបាន។
- នៅពេលដាក់ការចោទប្រកាន់ទៅកាន់គណកម្មាធិការសន្និសីទសង្គម លក្ខខណ្ឌតម្រូវមួយ ចំនួនត្រូវតែបំពេញ ក្នុងនោះរួមមាន ការយល់ព្រម ឬការអនុញ្ញាតរបស់ជនរងគ្រោះផង ដែរ។ ប្រសិនបើលក្ខខណ្ឌតម្រូវណាមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌតម្រូវទាំងនេះមិនត្រូវបាន បំពេញ ឬបាត់នោះ ពាក្យបណ្តឹងអាចមិនត្រូវយកមកពិចារណា។

- ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើង ពូជសាសន៍ បណ្តឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ បន្ទាប់ពីសេចក្តីសម្រេចចុង ក្រោយរបស់អាជ្ញាធរជាតិលើករណីណាមួយ។
- ម្ចាស់បណ្តឹងត្រូវប្រើប្រាស់ឲ្យអស់នូវឧបាស្រ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងស្រុកជាធរមាន ឲ្យអស់មុនពេលដាក់បណ្តឹងជូនទៅគណកម្មាធិការ --ឧបាស្រ័យត្រូវបានចាត់ទុកថាមាន ប្រសិទ្ធភាព ប្រសិនបើឧបាស្រ័យនោះផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពសមស្របនៃសំណងសម្រាប់ ម្ចាស់បណ្តឹង។
- វាត្រូវការរយៈពេលជាមធ្យមពីពីរទៅបីឆ្នាំ សម្រាប់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយលើ បណ្តឹងមួយ។
- ជាទូទៅ បណ្តឹងដែលដាក់ជូនគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស មិនទាក់ទងទៅនឹងបែបផែនដី ទូលំទូលាយនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សទេ។
- គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សអាចមិនពិចារណាលើករណីដែលកំពុងត្រូវបានពិចារណា ដោយយន្តការនីតិវិធីបណ្តឹងតាមផ្លូវតុលាការមួយផ្សេងទៀតនៅក្នុងអន្តរជាតិ ឬថ្នាក់ តំបន់រួចហើយ⁷¹។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានពិស្តារស្តីពីគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស សូមមើលជំពូក IV (គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស) នៃ សៀវភៅណែនាំនេះ។

ខ. បណ្តឹងក្រោមយន្តការពិសេស

នីតិវិធីពិសេសមួយចំនួនអនុញ្ញាតឲ្យមានការធ្វើការការចោទប្រកាន់នានា ពាក់ព័ន្ធនឹងករណីជា លក្ខណៈបុគ្គល ឬបែបផែនដីនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សដែលមានទម្រង់លើសពីលក្ខណៈទូទៅ។ បុគ្គល ទាំងអស់ ឬអ្នកដទៃទៀតដែលបំពេញមុខងារក្នុងនាមបុគ្គល អាចដាក់ ករណីជាលក្ខណៈ បុគ្គលទៅមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស ប្រសិនបើអាណត្តិការងារនោះ

⁷¹ នេះអាចជាស្ថាប័នសន្តិសញ្ញាមួយផ្សេងទៀត តុលាការសិទ្ធិមនុស្សរបស់អឺរ៉ុប ឬតុលាការសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ប៉ុន្តែមិនរួមបញ្ចូលយន្តការពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សទេ។

អនុញ្ញាត។ ជារឿយៗ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចគាំទ្រដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្វែងរកកិច្ចការពារការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស។

ចំណុចខ្លាំង

- បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលក្រោមនីតិវិធីពិសេសគឺជានីតិវិធីដែលអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ករណីជាលក្ខណៈបុគ្គល ក៏ដូចជាបែបផែននៃការរំលោភបំពានក្នុងទម្រង់លើសពីលក្ខណៈទូទៅ។
- នីតិវិធីទាំងនេះអាចជាឧបករណ៍មានប្រយោជន៍នៅក្នុងករណីបន្ទាន់ ដោយហេតុថា វាអនុញ្ញាតឲ្យមានវិធានការបន្ទាន់ ឬទប់ស្កាត់ (ដែលត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា **ការអំពាវនាវបន្ទាន់**)។
- ករណីនានាអាចត្រូវបាននាំយកមកជំនុំជម្រះទោស ដោយមិនគិតដល់រដ្ឋដែលកើតមានករណីទាំងនេះឡើយ និងដោយមិនគិតថាតើរដ្ឋនោះបានផ្តល់សច្ចាប័នលើសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សណាមួយ ក្នុងចំណោមសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សជាច្រើនដែរឬអត់។
- វាមិនចាំបាច់ប្រើប្រាស់ឲ្យអស់នូវឧបាស្រ័យក្នុងស្រុកទាំងអស់ មុននឹងប្រើប្រាស់នីតិវិធីនេះទេ។
- ពាក្យបណ្តឹងមិនត្រូវចាំបាច់តែធ្វើឡើងដោយជនរងគ្រោះនោះទេទោះបីយ៉ាងណាប្រភពនៃបណ្តឹងត្រូវតែជឿទុកចិត្តបាន និង
- បណ្តឹងអាចធ្វើឡើងនៅពេលជាមួយគ្នា នៅចំពោះមុខគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស និងនីតិវិធីពិសេស (ប្រសិនបើមានអាណត្តិការងារមានលក្ខណៈពាក់ព័ន្ធគ្នា)។

ដែនកំណត់

- ត្រូវតែមាននីតិវិធីពិសេសដែលរួមបញ្ចូលបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សជាក់លាក់ ឬប្រទេសជាក់លាក់ (មិនមែនមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេសទាំងអស់សុទ្ធតែអាចអនុវត្តវិធានការផ្អែកតាមករណីជាលក្ខណៈបុគ្គលនោះទេ)។
- នីតិវិធីពិសេសមិនមែនជានីតិវិធីដែលភ្ជាប់កាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់នោះទេ វាជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់រដ្ឋនីមួយៗក្នុងការអនុវត្តតាមអនុសាសន៍របស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេស និង
- នីតិវិធីនានាប្រែប្រួលទៅតាមអាណត្តិនោះ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានពិស្តារស្តីពីនីតិវិធីពិសេស សូមមើលជំពូក VI (នីតិវិធីពិសេស) នៃ *សៀវភៅណែនាំ*នេះ។

គ. នីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

បុគ្គល ឬក្រុមណាមួយដែលអះអាងថាជាជនរងគ្រោះដោយការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស អាចបណ្តឹងដូចដែលមានចែងនៅក្នុងនីតិវិធីនេះ ហើយមនុស្ស ឬក្រុមណាមួយផ្សេងទៀតដែលបានដឹងព័ត៌មានដោយផ្ទាល់ និងដែលគួរឱ្យជឿទុកចិត្តបានស្តីពីការរំលោភបែបនេះ ក៏អាចដាក់បណ្តឹងដូចដែលមានចែងនៅក្នុងនីតិវិធីនេះបានដែរ។ នីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគឺជានីតិវិធីបណ្តឹងជាសកលតែមួយគត់ ដែលរួមបញ្ចូលសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវ័ន្តនៅក្នុងរដ្ឋទាំងអស់។

ចំណុចខ្លាំង

- នីតិវិធីនេះអាចដោះស្រាយបញ្ហាការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាសារវ័ន្ត។ រដ្ឋមិនចាំបាច់ក្លាយជាភាគីនៃសន្តិសញ្ញាចំពោះបណ្តឹងប្រឆាំងនឹងរដ្ឋដែលបានដាក់ក្រោមនីតិវិធីនេះទេ។
- បណ្តឹងអាចធ្វើឡើងចំពោះរដ្ឋណាក៏បាន។
- បណ្តឹងអាចដាក់ជូនដោយជនរងគ្រោះ ឬ នរណាម្នាក់ដែលបំពេញមុខងារក្នុងនាមជនរងគ្រោះ និងមិនចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីជនរងគ្រោះនោះទេ។
- ម្ចាស់បណ្តឹង (ម្ចាស់បណ្តឹង) ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលសំខាន់បំផុតផ្សេងៗនៃដំណើរការនេះ និង
- ជាទូទៅលក្ខខណ្ឌនៃភាពអាចទទួលយកបាន មិនសូវតឹងរឹងដូចយន្តការបណ្តឹងផ្សេងទៀតនោះឡើយ។

ដែនកំណត់ដែលអាចមាន

- ដំណើរការនេះអាចអូសបន្លាយពេលយូរ ដោយហេតុថាបណ្តឹងត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលមួយចំនួនសម្រាប់ការពិចារណា ហើយហេតុដូច្នោះ យន្តការនេះ មិនសមប្រើប្រាស់សម្រាប់ករណីបន្ទាន់នោះទេ។
- ម្ចាស់បណ្តឹងត្រូវតែប្រើប្រាស់ឱ្យអស់នូវឧបាស្រ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធិក្នុងស្រុកជាធរមានទាំងអស់មុនពេលផ្ញើព័ត៌មានអនុលោមតាមនីតិវិធីនេះ។
- មិនមានបទប្បញ្ញត្តិចែងអំពីវិធានការការពារបណ្តោះអាសន្នជាបន្ទាន់នោះទេ។
- ជាទូទៅ បណ្តឹងត្រូវតែរៀបចំផ្អែកតាមគំរូសង្គតិភាពនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ពោលគឺការរំលោភដែលប៉ះពាល់លើមនុស្សជាច្រើន ពុំមែនករណីបុគ្គលម្នាក់ៗនោះទេ ។

- ដោយសារតែភាពសម្ងាត់ នីតិវិធីនេះមិនអាចទាញការចាប់អារម្មណ៍ជាសាធារណៈ លើស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងរដ្ឋណាមួយជាក់លាក់នោះទេ និង
- ករណីដែលហាក់ដូចជាបង្ហាញបែបផែនសង្គតិភាពនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សធ្ងន់ធ្ងរ ដែលត្រូវបានដោះស្រាយរួចហើយដោយនីតិវិធីពិសេស គណកម្មាធិការ ឬ អង្គការ សហប្រជាជាតិផ្សេងទៀត ឬនីតិវិធីបណ្តឹងផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សថ្នាក់តំបន់ស្រដៀងគ្នានេះ មិនអាចទទួលយកក្រោមនីតិវិធីនេះទេ។

i. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពី **នីតិវិធីបណ្តឹង** សូមមើលជំពូក V (ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស) នៃ *សៀវភៅណែនាំ* នេះ។

វិធីប្រើប្រាស់ និងបំពេញការងារជាមួយនឹងនីតិវិធីបណ្តឹង

តួអង្គសង្គមស៊ីវិលណាមួយ ក្រោយពីបានគោរពលក្ខខណ្ឌតម្រូវជាក់លាក់របស់នីតិវិធីនីមួយៗ អាចប្រើប្រាស់នីតិវិធីបណ្តឹងបាន។ ពាក្យបណ្តឹងតាមនីតិវិធីនីមួយៗ អាចដាក់ជូនដោយបុគ្គលដែល ទទួលរងការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ឬ ដោយភាគីទីបីក្នុងនាមបុគ្គលនោះ ឧទាហរណ៍៖ អង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាល។

ជារឿយៗ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលបំពេញតួនាទីជាអ្នករាយការណ៍សម្រាប់បុគ្គលដែលស្វែងរក សំណងពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស តាមរយៈការរៀបចំ ការដាក់បណ្តឹងក្នុងនាមបុគ្គលទាំងនោះ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្នកណាក៏ដោយដែលដាក់បណ្តឹងក្នុងនាមបុគ្គល គួរតែ ទទួលបានការយល់ ព្រមពីបុគ្គលនោះ និងធានាថាបុគ្គលនោះដឹងអំពីផលប៉ះពាល់ពីដំណើរនេះ។ ឧទាហរណ៍៖ នៅពេលដាក់ព័ត៌មាន ជូននីតិវិធីពិសេស មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារបញ្ជូនបណ្តឹងទៅរដ្ឋដែលពាក់ ព័ន្ធនឹងករណីនេះ។ នៅទីបំផុត ករណីនេះនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅក្នុងរបាយការណ៍ជាសាធារណៈ។ នៅ ពេលដែលដាក់បណ្តឹងទៅគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលនឹងត្រូវបានបញ្ចេញ ឲ្យរដ្ឋាភិបាលបានដឹង។ ហេតុដូច្នេះ វាមានលក្ខណៈសំខាន់ជាសារវន្តសម្រាប់ជនរងគ្រោះដែល ចោទប្រកាន់នោះត្រូវដឹងច្បាស់អំពីរបៀបដែលនីតិវិធីបណ្តឹងនីមួយៗដំណើរការ។

តម្រូវការសម្រាប់នីតិវិធីនីមួយៗក៏គួរតែត្រូវបានអនុវត្តតាមដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីធានាថា បណ្តឹងអាចទទួលយកបាន។

ក. បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលអនុលោមតាមសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ

ការប្តឹងអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបុគ្គល ឬភាគីទីបីដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយត្រឹមត្រូវ ឧទាហរណ៍៖ អ្នកច្បាប់ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGO) ឬក្រុមអ្នកវិជ្ជាជីវៈ ក្នុងនាម បុគ្គលដែលបានអះអាងថាជាជនរងគ្រោះដោយការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិមនុស្ស។ ផ្នែកនេះ ត្រួតពិនិត្យលើលក្ខខណ្ឌតម្រូវ និងធាតុផ្សំសំខាន់បំផុតនៃបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវ

១. ការផ្តល់សច្ចាប័នរបស់ភាគីរដ្ឋ

បណ្តឹងលើការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស អាចត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះរដ្ឋមួយប្រសិនបើ៖

- រដ្ឋនោះគឺជាភាគីនៃសន្ធិសញ្ញា ក្រោយពីបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬបើមិនដូច្នោះទេបានទទួល យក និង
- ភាគីរដ្ឋបានទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចរបស់គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស ដែលត្រូវបានកំណត់ នៅក្នុងសន្ធិសញ្ញានោះ ក្នុងការពិចារណាលើបណ្តឹងបែបនេះ។ អាស្រ័យតាមសន្ធិសញ្ញា នីមួយៗ ពេលខ្លះ វាតម្រូវឲ្យរដ្ឋក្លាយជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមពាក់ព័ន្ធ ឬក៏ធ្វើសេចក្តី ប្រកាសចាំបាច់ណាមួយដូចមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា។

ចូរកត់សម្គាល់ ថា ភាគីរដ្ឋមួយចំនួនអាចធ្វើខុសបញ្ញត្តិ ឬសេចក្តីប្រកាសសំខាន់ណាមួយ ដែលកម្រិតលក្ខខណ្ឌវិសាលភាពនៃកាតព្វកិច្ចផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស ដូចមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញានានា។ ករណីទាំងអស់នេះគួរត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនៅពេលកំណត់ថាតើបណ្តឹងអាចធ្វើឡើងបានដែរឬអត់ អនុលោមតាមផ្នែកជាក់លាក់ណាមួយនៃសន្ធិសញ្ញា⁷²។

២. ការរំលោភបំពានជាលក្ខណៈបុគ្គល

បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលនៅក្រោមគណកម្មាធិការ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់តែករណីនៃ ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់។ តាមធម្មតា បណ្តឹងប្រភេទនេះមិនសម នឹងប្តឹងចំពោះបែបផែននៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សចំពោះករណីទូទៅចំពោះអញ្ញត្តិជននោះទេ។

៣. ឧបាស្រ័យក្នុងស្រុក

⁷² ដើម្បីរកបានព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីទាំងស្ថានភាពផ្តល់សច្ចាប័ន និងសេចក្តីប្រកាស/ខុសបញ្ញត្តិចំពោះសន្ធិសញ្ញានីមួយៗ និងពិធីសារបន្ថែមដែលពាក់ព័ន្ធ សូមចុចត្រង់នេះ។

បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិអាចដាក់ ជូនពិនិត្យ តែនៅពេលដែលឧបាស្រ័យក្នុងស្រុកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពត្រូវបាន ប្រើប្រាស់អស់ ប៉ុណ្ណោះ បានន័យ នៅពេលករណី/បណ្តឹងបានឆ្លងកាត់គ្រប់ដំណាក់កាលផ្សេងៗនៃប្រព័ន្ធតុលាការ ក្នុងស្រុក ឬតាមរយៈដំណាក់កាលនៃដំណើរការនីតិវិធីរដ្ឋបាលមួយចំនួន ដែលអនុវត្តចំពោះ ឧបាស្រ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងជាធរមាន នៅក្នុងរយៈពេលសមស្រប។ វិធាននេះមិនអនុវត្ត ចំពោះឧបាស្រ័យក្នុងស្រុកដែលមិនមានប្រសិទ្ធភាព ឬ ត្រូវបានអូសបន្លាយពេលយូរជ្រុលហួសហេតុ។ ជាទូទៅ អ្វីដែលជា “ការអូសបន្លាយពេលយូរជ្រុលហួសហេតុ” មិនអាចកំណត់ក្នុងលក្ខណៈទូទៅទេ តែត្រូវវាយតម្លៃជាក់ស្តែងទៅតាមករណីនីមួយៗ។

៤. ការដាក់បណ្តឹងក្នុងនាមជនរងគ្រោះ

បុគ្គល ឬ អង្គការអាចដាក់បណ្តឹងក្នុងនាមបុគ្គលម្នាក់ផ្សេងទៀតបានឲ្យតែជនរងគ្រោះនោះ ផ្តល់ការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ក្នុងទម្រង់ “លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ” ឬ “លិខិតប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាច”⁷³។

៥. ដំណើរការនីតិវិធីបណ្តឹងផ្សេងទៀត

ប្រសិនបើករណីមួយ កំពុងត្រូវបានពិចារណាដោយនីតិវិធីបណ្តឹងតាមផ្លូវតុលាការ របស់ស្ថាប័នមួយផ្សេងទៀតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ ឬតំបន់រួចហើយ ជាទូទៅ វាមិនអាចត្រូវបានពិចារណាដោយគណកម្មាធិការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិផ្សេងទៀតឡើយ។ ប្រសិនបើករណីនោះត្រូវបានពិចារណា និងច្រានចោលដោយតុលាការសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ឬ តុលាការសិទ្ធិមនុស្សអឺរ៉ុបរួចហើយ បណ្តឹងដដែល ជូនកាលអាចមានសិទ្ធិដាក់ឲ្យពិចារណា ដោយ គណកម្មាធិការផ្សេងទៀតបាន។ ករណីនានា ដែលបានដាក់ក្រោមអាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេស ក៏អាចត្រូវបានដាក់ជូនគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាពិនិត្យផងដែរ។

៦. ទម្រង់បែបបទនៃបណ្តឹង

ទោះបីជាម្ចាស់បណ្តឹងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យប្រើប្រាស់គំរូបែបបទនៃបណ្តឹង (ចូរមើលឧបសម្ព័ន្ធ I និង II នៃជំពូកនេះ) ក៏ដោយ ក៏ជាគោលការណ៍ទម្រង់ណាមួយនៃលិខិតឆ្លើយឆ្លង

⁷³ ការយល់ព្រមបែបនេះមិនមានលក្ខណៈចាំបាច់ទេ ប្រសិនបើមានមូលដ្ឋានរឹងមាំ ដើម្បីជឿថា វាមិនអាចទទួលយកបានក្រោមកាលៈទេសៈនោះទេ។

ដែលរួមបញ្ចូលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ ជាគោលការណ៍ មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់។ បណ្តឹងគួរដាក់ ជាភាសាការងារណាមួយក្នុងចំណោមភាសាការងារជាច្រើនរបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធ⁷⁴។

- i. តើព័ត៌មានអ្វីខ្លះគួរដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលក្រោមគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញា?
- ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនទូទៅស្តីពីបុគ្គលដែលចោទប្រកាន់ថាសិទ្ធិមនុស្សរបស់ខ្លួនត្រូវបានរំលោភ (ឈ្មោះ សញ្ជាតិ ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត)។
 - ឈ្មោះរបស់រដ្ឋភាគី ដែលបណ្តឹងនេះប្តឹង។
 - ប្រសិនបើបណ្តឹងបានធ្វើឡើងក្នុងនាមបុគ្គលម្នាក់ផ្សេង **តិកតាង** ដែលបញ្ជាក់អំពីការយល់ព្រម ឬ ការអនុញ្ញាតពីបុគ្គលនោះ (“លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ” ជាទម្រង់ក្រដាស) ឬ បើមិនដូច្នោះទេ យុត្តិកម្មអំពីមូលហេតុដែលយល់ព្រម ឬការអនុញ្ញាតបែបនេះមិនអាចរកបាន ឬមិនអាចត្រូវបានផ្តល់ជូន។
 - **ការអធិប្បាយល្អិតល្អន់អំពីអង្គហេតុ** ដែលបណ្តឹងនេះបានសំអាង ដោយត្រូវបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់លាស់ទៅតាមលំដាប់កាលប្បវត្តិ។
 - សេចក្តីពិស្តារនៃដំណាក់កាលដែលត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីប្រើប្រាស់ឲ្យអស់នូវឧបាស្រ័យ **ផ្នែកតុលាការទាំងអស់ជាធរមាននៅក្នុងតុលាការក្នុងស្រុក** ក៏ដូចជាឧបាស្រ័យរដ្ឋបាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពខ្លះទៀត ដែលមាននៅក្នុងរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ។
 - សេចក្តីពិស្តារអំពីព័ត៌មាននៃករណី **ឬអង្គហេតុពាក់ព័ន្ធ** នឹងមធ្យោបាយមួយផ្សេងទៀតនៃការស៊ើបអង្កេត ឬ ការដោះស្រាយជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ប្រសិនបើមាន។
 - ការអធិប្បាយអំពីទង្វើករណីអំពីមូលហេតុដែលអង្គហេតុនៅក្នុងករណីនេះនាំឲ្យមានការ រំលោភសិទ្ធិមនុស្សដូចមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា ហើយដែលនាំឲ្យប្រើប្រាស់បទប្បញ្ញត្តិក្នុង នោះ។ វាមានប្រយោជន៍ត្រូវបង្ហាញមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា ។
 - **ឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់**នឹងសេចក្តីអះអាង និងទង្វើករណី (សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ។ល។)។
 - ច្បាប់ចម្លងនៃច្បាប់ជាតិពាក់ព័ន្ធក្នុងករណីដែលអាចរកបាន។

⁷⁴ តាមធម្មតា ភាសាទាំងនេះគឺភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ ប៉ុន្តែម្ចាស់បណ្តឹងត្រូវបានណែនាំឲ្យមើលរូបសាយរបស់ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីភាសាការងាររបស់ស្ថាប័ននីមួយៗ។

៧. កម្រិតពេលវេលា

អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ គឺជាសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សតែមួយគត់ដែលបានកំណត់អំពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់ផ្លូវការក្នុងការទទួលបានបណ្តឹង។ ទោះបីជាដូច្នោះក៏ដោយ ជាគោលការណ៍ បណ្តឹង ត្រូវដាក់ឲ្យឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបានបន្ទាប់ពីមានការចោទប្រកាន់ការរំលោភបំពាន និងឧបាស្រ័យក្នុងស្រុកត្រូវបានប្រើប្រាស់អស់។ បណ្តឹង និងឯកសារដែលដាក់ហួសពេលកំណត់អាចធ្វើឲ្យរដ្ឋភាគីពិបាកក្នុងការឆ្លើយតបដោយសមស្រប និងពិបាកឲ្យគណកម្មាធិការវាយតម្លៃលើសារវារអង្គហេតុឲ្យបានហ្មត់ចត់។ បណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភដែលបានកើតឡើងមុនការចូលជាធរមាននៃយន្តការបណ្តឹងសម្រាប់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ នឹងមិនត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើយ (លើកលែងតែ វាមានផលប៉ះពាល់បន្តបន្ទាប់លើការរំលោភលើសន្ធិសញ្ញា)។ បណ្តឹងដែលបានដាក់ជូនអនុលោមតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ ត្រូវដាក់ជូនពិនិត្យ នៅក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ បន្ទាប់ពីមានសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់អាជ្ញាធរជាតិនៅក្នុងករណីនេះ។

៨. វិធានការបន្ទាន់

គណៈកម្មាធិការនីមួយៗអាចអនុវត្តវិធានការបន្ទាន់តាមវិធានការបណ្តោះអាសន្នបានប្រសិនព្យសនកម្មដែលមិនអាចជួសជុលបានរងគ្រោះថ្នាក់នៅមុនពេលដែលករណីណាមួយត្រូវបានត្រួតពិនិត្យនៅដំណើរការធម្មតា។ ជាតួយ៉ាង គំនិតផ្តួចផ្តើមបែបនេះ ត្រូវបានទទួលអនុវត្តដើម្បីទប់ស្កាត់សកម្មភាពដែលមិនអាចដូចដើម ឧទាហរណ៍៖ ការអនុវត្តទោសប្រហារជីវិត ឬ ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំនូវបុគ្គលដែលប្រឈមមុខនឹងគ្រោះថ្នាក់នៃការធ្វើទារុណកម្ម។ បុគ្គល ឬអង្គការដែលស្នើសុំគណកម្មាធិការសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពិចារណាលើការទទួលអនុវត្តវិធានការបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យលើកឡើងដោយច្បាស់លាស់នូវករណីនេះនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងរបស់ពួកគេ។

៩. បញ្ហារសើប

ប្រសិនបើមានបញ្ហារសើបប្រភេទឯកជន ឬផ្ទាល់ខ្លួនលេចឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង គេអាចស្នើសុំទៅគណៈកម្មាធិការកុំឲ្យបង្ហាញឈ្មោះរបស់ជនរងគ្រោះនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់គណៈកម្មាធិការនោះដើម្បីកុំឲ្យអត្តសញ្ញាណរបស់គេត្រូវបានបញ្ចេញជាសាធារណៈ។

ធាតុផ្សំនានានៃនីតិវិធី

ប្រសិនបើពាក្យបណ្តឹងមានធាតុផ្សំសំខាន់ជាសារវន្ត ដូចដែលបានលើកឡើងខាងលើករណីនេះត្រូវបានចុះទៅក្នុងបញ្ជីសម្រាប់ការពិចារណា (នោះគឺ **ត្រូវបានចុះបញ្ជី**) ដោយគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សដែលពាក់ព័ន្ធ។

បន្ទាប់មក ករណីនេះនឹងត្រូវបានបញ្ជូនទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីផ្តល់ដល់រដ្ឋភាគីនូវឱកាសដើម្បីផ្តល់យោបល់។ កាលណារដ្ឋភាគីឆ្លើយតបភ្លាមៗ ម្ចាស់បណ្តឹងត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឲ្យផ្តល់យោបល់លើចម្លើយតបរបស់រដ្ឋនោះ។ នៅពេលនោះ ករណីនេះអាចយកមក ធ្វើសេចក្តីសម្រេចដោយគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សបាន។ ប្រសិនបើរដ្ឋនោះមិនបានឆ្លើយតបទេ ទោះបីជាមានលិខិតរំលឹកមួយ ឬច្រើនក៏ដោយ គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សនឹងធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើករណីនោះដោយឲ្យទម្ងន់ត្រឹមត្រូវទៅលើសេចក្តីអះអាងរបស់ម្ចាស់បណ្តឹង។

ដំណាក់កាលសំខាន់ពីរនៃដំណើរការពិនិត្យឡើងវិញរបស់គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានស្គាល់ថាជាដំណាក់កាលលើ “ភាពអាចទទួលយកបាន” និងដំណាក់កាលពិនិត្យលើ “អង្គសេចក្តី”។ នៅក្នុងដំណាក់កាលពិនិត្យលើភាពអាចទទួលយកបាន គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាពិចារណាថាតើបណ្តឹងបានបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃនីតិវិធីដែរ ឬអត់។ ប្រសិនបើគណកម្មាធិការកំណត់ករណីនោះថាអាចទទួលយកបាន គណកម្មាធិការពិចារណាលើអង្គសេចក្តីនៃបណ្តឹង។ ទោះបីជាដំណាក់កាលទាំងនេះត្រូវបានពិចារណារួមគ្នាក៏ដោយ ក៏វាអាចត្រូវបានបំបែកចេញពីគ្នាតាមការស្នើសុំរបស់ភាគីរដ្ឋ។ ប្រសិនបើករណីនេះមិនអាចទទួលយកបាន អង្គសេចក្តីនៃករណីនោះអាចមិនត្រូវបានពិចារណាផងដែរ។

គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សពិចារណាលើករណីនីមួយៗនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំសម្ងាត់។ កាលណាគណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សបានធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើករណីមួយភ្លាម សេចក្តីសម្រេចនោះត្រូវបញ្ជូនទៅម្ចាស់បណ្តឹង និងរដ្ឋនៅក្នុងពេលជាមួយគ្នា។ ប្រសិនបើគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សសម្រេចថា ម្ចាស់បណ្តឹងពិតជាជនរងគ្រោះនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សដោយរដ្ឋភាគីដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្តិសញ្ញាពាក់ព័ន្ធមែន ជាទូទៅ គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សកំណត់អំពីឧបាស្រ័យដែលត្រូវផ្តល់ឲ្យ និងអញ្ជើញរដ្ឋភាគីផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីការបន្តតាមដាន នៅក្នុង រយៈពេល ជាក់លាក់ (តាមធម្មតាប្រាំមួយខែ) លើដំណាក់កាលដែលរដ្ឋភាគីនោះប្រកាន់យកដើម្បីអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់គណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស។

អត្ថបទនៃសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយណាមួយលើអង្គសេចក្តីនៃករណី ឬ សេចក្តីសម្រេចលើ ភាពមិនអាចទទួលយកបានត្រូវបានដាក់ផ្សាយលើគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការ សហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) ជាផ្នែកមួយនៃយុត្តិសាស្ត្ររបស់គណកម្មាធិការ សន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស។

i. ទីកន្លែងដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលដូចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ បណ្តឹងគួរផ្ញើទៅកាន់៖
ក្រុមទទួលបន្ទុកញាតិភ័វា
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ
8-14, avenue de la Paix
CH- 1211 Geneva 10 -ប្រទេសស្វីស

ទូរសារលេខ៖ +៤១ (០)២២ ៩១៧ ៩០ ២២(ជាពិសេស សម្រាប់បញ្ហាបន្ទាន់
គួរតែដាក់បញ្ចូលឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ជាទម្រង់ក្រដាស)
អ៊ីម៉ែល៖ tb-petitions@ohchr.org

ចូរបញ្ជាក់ជានិច្ចថា តើគណកម្មាធិការសន្តិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សណាមួយដែលអ្នកដាក់បណ្តឹង។

ខ. បណ្តឹងតាមយន្តការនីតិវិធីពិសេស

យន្តការនេះអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងករណីជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬក៏បែបផែននៃការ បំពានបំពានសិទ្ធិមនុស្សក្នុងក្របខណ្ឌលើសលក្ខណៈទូទៅ។ បុគ្គល ក្រុមណាមួយ ឬ អង្គការដែល បំពេញតួនាទីក្នុងនាមបុគ្គល អាចដាក់ ករណីនានាទៅមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធី ពិសេស។

ជារឿយៗ គូអង្គសង្គមស៊ីវិលអាចបំពេញតួនាទីជាអ្នករាយការណ៍សម្រាប់បុគ្គលដែលស្វែងរក ការការពារពីការបំពានបំពានសិទ្ធិមនុស្ស។ បុគ្គល ឬ អង្គការដែលមានបំណងដាក់ករណីណាមួយ ក្រោមអាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស គួរតែពិនិត្យមើលជាដំបូងថា តើមានអាណត្តិការងារ ប្រចាំប្រទេស ឬ តាមវិស័យប្រធានបទពាក់ព័ន្ធនឹងករណីនេះដែរឬអត់។ លើសពីនេះទៀត គេគួរ

តែអានដោយប្រុងប្រយ័ត្នលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃអាណត្តិការងារ ដែលត្រូវតែបំពេញមុនពេលដែល បណ្តឹងអាចត្រូវបានទទួលយក។ ជាពិសេស ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការឃុំឃាំងតាមទំនើងចិត្ត និង ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ ឬដោយគ្មានការស្ម័គ្រចិត្ត មានលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាក់លាក់ ខុសពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃអាណត្តិការងារផ្សេងទៀត។

ក្រោយទទួលបានបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល សេចក្តីសម្រេចអន្តរាគមន៍ គឺជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ មន្ត្រីកាន់អាណត្តិការងារនៃនីតិវិធីពិសេស។ វាអាស្រ័យលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលមន្ត្រីកាន់កាប់ អាណត្តិការងារបានបង្កើតឡើង ហើយគួរតែស្របនឹងក្រមសីលធម៌សម្រាប់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការ ងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសនោះ។ ជាទូទៅ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវទាក់ទងនឹង៖

- ភាពដែលគួរឲ្យជឿទុកចិត្តបានលើប្រភព ដែលមិនគួរត្រូវបានផ្អែកជាមូលដ្ឋានទាំងស្រុងលើ របាយការណ៍របស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ។
- ភាពអាចជឿជាក់បានលើព័ត៌មានដែលទទួលបាន ដែលមិនគួរត្រូវបានជំរុញដោយផ្នែក នយោបាយ។
- សេចក្តីពិស្តារដែលត្រូវបានផ្តល់ជូន និង
- វិសាលភាពនៃអាណត្តិការងារនោះផ្ទាល់។

ដើម្បីសម្រួលដល់ការត្រួតពិនិត្យលើការរំលោភបំពានដែលបានរាយការណ៍ កម្រងសំណួរ ទាក់ទងនឹងអាណត្តិការងារមួយចំនួនតូចត្រូវបានរៀបចំឡើងតាមប្រព័ន្ធអនឡាញសម្រាប់បុគ្គល ដែលមានបំណងចង់ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍លើការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភបំពាន (ចូរមើលខាងក្រោម)។ ទោះជាយ៉ាងណា គួរកត់សម្គាល់ថា បណ្តឹងពីបុគ្គលទាំងឡាយ ឬ ម្ចាស់ បណ្តឹងដទៃទៀត ត្រូវបានពិចារណា សូម្បីតែនៅពេលដែលបណ្តឹងនោះត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យជា ទម្រង់កម្រងសំណួរក្តី។ ម្ចាស់បណ្តឹងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យដាក់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាពជា ទៀតទាត់ដែលពួកគេបានដាក់ជូន។

i. ទឹកនៃឯកដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលក្រោមយន្តការនីតិវិធីពិសេស
 ផ្នែកនីតិវិធីពិសេស
 ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
 វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix
 CH- 1211 Geneva 10 - ប្រទេសស្វីស
 ទូរសារលេខ៖ +៤១(០)២២ ៩១៧ ៩០ ០៦
 អ៊ីម៉ែល៖ urgent-action@ohchr.org

សូមបញ្ជាក់អំពីនីតិវិធីពិសេសណាមួយ ដែលដាក់បណ្តឹងនេះនៅក្នុងទឹកនៃឯកម្មវត្ថុនៃ
 អ៊ីម៉ែល ឬ ទូរសារ ឬ នៅលើស្រោមសំបុត្រ។ ចូរកត់សម្គាល់ថា អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធី
 ពិសេសបានកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវដាក់លាក់ដែលបណ្តឹងត្រូវតែគោរពតាម។ សេចក្តីពិស្តារនៃ
 លក្ខខណ្ឌតម្រូវទាំងនេះអាចរកឃើញនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការ
 សហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) ក្រោមអាណត្តិការងារនីមួយៗ។

i. តើព័ត៌មានអ្វីខ្លះដែលបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលក្រោមយន្តការនីតិវិធីពិសេសសរុបបញ្ចូល?

- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកដែលត្រូវបានអះអាងថាជាជនរងគ្រោះ។
- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអំពីអ្នកត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាជាចារីនៃការរំលោភបំពាន។
- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអំពីបុគ្គលម្នាក់ ឬ អង្គការដែលដាក់បណ្តឹង (ព័ត៌មាននេះនឹងត្រូវ
 រក្សាការសម្ងាត់)។
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងដែលកើតមានឧប្បត្តិហេតុ និង
- សេចក្តីពិពណ៌នាពិស្តារអំពីកាលៈទេសៈនៃការការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភបំពាន។
កំណត់សម្គាល់៖
- ជាទូទៅពាក្យបណ្តឹងដែលមានភាសាប្រមាថមិនត្រូវបានពិចារណាឡើយ។
- បណ្តឹងគួរតែមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ និងច្បាស់។
- ជានិច្ចកាលចូរបញ្ជាក់ថាតើនីតិវិធីពិសេសណាមួយដែលបណ្តឹងនោះដាក់ជូន។
- ជានិច្ចកាលចូរមើលលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលត្រូវបានកំណត់តាមអាណត្តិការងារនីមួយៗ
 សម្រាប់ការដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល និង
- ពាក្យបណ្តឹងអាចត្រូវបានសរសេរជាភាសាអង់គ្លេស បារាំង ឬអេស្ប៉ាញ។

ដោយឈរលើមូលដ្ឋានព័ត៌មានដ៏គួរឱ្យតជឿជាក់បាន និងទុកចិត្តបានដែលទទួលបានពីជនរងគ្រោះនៃការរំលោភ សិទ្ធិមនុស្សដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះ មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេសអាចបញ្ជូនបណ្តឹងទៅរដ្ឋាភិបាល។ បណ្តឹងទាំងនេះត្រូវបានបញ្ជូនតាមរយៈការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) និងអាចមានទម្រង់ជាសេចក្តីអំពាវនាវបន្ទាន់ ប្រសិនបើការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរហាក់ដូចជាកំពុងតែបន្ត ឬ បម្រុងនឹងកើតមានឡើង ឬ លិខិតចោទប្រកាន់ ប្រសិនបើការចោទប្រកាន់ពីការរំលោភ បានកើតមានឡើងរួចស្រេចទៅហើយ។ តាមរយៈបណ្តឹង មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារសុំឱ្យរដ្ឋាភិបាល ពាក់ព័ន្ធផ្តល់ការបំភ្លឺលើករណីជាក់លាក់ និង/ឬ វិធានការឧបាស្រ័យពេញលេញ។ មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារ ក៏អាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋាភិបាលផ្សព្វផ្សាយអំពីលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេត និងសកម្មភាពរបស់ពួកគេផងដែរ។

អាស្រ័យលើការឆ្លើយតបដែលទទួលបាន គេអាចសម្រេចធ្វើការស៊ើបសួរតទៅទៀត ឬ ផ្តល់អនុសាសន៍ជាក់លាក់។ ក្នុងករណីខ្លះ គេក៏អាចសម្រេចចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍សាធារណៈលើករណីនេះផងដែរ។

ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងវិធានរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស នីតិវិធីពិសេសទាំងអស់តម្រូវឱ្យធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួន នៅក្នុងសម័យប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនេះ។ តាមធម្មតាពាក្យបណ្តឹងដែលត្រូវបានផ្ញើចេញ និងទទួលបានលក្ខណៈសម្ងាត់ និងនៅតែមានលក្ខណៈសម្ងាត់ដូច្នោះរហូតដល់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់នីតិវិធីពិសេសពាក់ព័ន្ធត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ លុះត្រាតែមន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិការងារសម្រេចចិត្តចេញសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន⁷⁵។

សូមកត់សម្គាល់ថា អ្នកដែលត្រូវបានអះអាងជាជនរងគ្រោះត្រូវបានដាក់ឈ្មោះនៅក្នុងរបាយការណ៍របស់មន្ត្រីកាន់កាប់អាណត្តិនៃយន្តការនីតិវិធីពិសេស លើកលែងតែក្នុងករណីពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ឬ កាលៈទេសៈជាក់លាក់។ ដោយពិចារណាថា របាយការណ៍របស់យន្តការនីតិវិធីពិសេសមានលក្ខណៈជាសាធារណៈ វាមានលក្ខណៈសំខាន់ដែលថាបុគ្គល ឬ អង្គការដែល

⁷⁵ ដោយរួមទាំងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ អ្នកមានអាណត្តិខ្លះដាក់ចេញនូវឯកសារផ្សេងទៀតដែលជួយពន្យល់អំពីការងាររបស់គេ និងវិសាលភាពនៃអាណត្តិរបស់គេ។ ជាពិសេស ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការឃុំឃាំងដោយបំពាន ដាក់ចេញនូវ “សេចក្តីពិគ្រោះយោបល់ផ្លូវការ” ស្តីពីបញ្ហា និង “មតិ” ទូទៅលើបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គល និងក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយង្ខំ ឬគ្មានការស្ម័គ្រចិត្ត ដាក់ចេញនូវ “សេចក្តីសង្កេតទូទៅ” លើសេចក្តីប្រកាសស្តីពីកិច្ចការពារមនុស្សទាំងអស់ពីការបាត់ខ្លួនដោយង្ខំ។

បំពេញតួនាទីក្នុងនាមជនរងគ្រោះនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យជនរងគ្រោះដឹងថា ករណីរបស់គេកំពុងតែត្រូវបានបញ្ជូនទៅយន្តការនីតិវិធីពិសេស ឈ្មោះរបស់គេអាចត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយទៅអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ និងឈ្មោះរបស់គេ (ឬ អក្សរកាត់) អាចបង្ហាញឲ្យឃើញនៅក្នុងរបាយការណ៍សាធារណៈរបស់យន្តការនីតិវិធីពិសេស។

i. កម្រងបទដ្ឋានសំណួរ ត្រូវបានរៀបចំឲ្យមានសម្រាប់ធ្វើជាសេចក្តីរាយការណ៍អំពីការចោទប្រកាន់ការរំលោភបំពាន ក្រោមអាណត្តិការងារដូចតទៅ៖

- ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការឃុំឃាំងតាមទំនើងចិត្ត។
- ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ ឬ គ្មានការស្ម័គ្រចិត្ត។
- ក្រុមការងារប្រឆាំងនឹងការប្រើប្រាស់ទាហានស៊ីឈ្នួលជាមធ្យោបាយរារាំងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិស្វ័យសម្រេចរបស់ប្រជាជន។
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រហារជីវិតក្រៅតុលាការ ដោយគ្មានដំណើរការត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ឬ ដោយបំពាន។
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់។
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់ប្រជាជនទេសន្តរប្រវេសន៍។
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងព័ត៌មាន ឬ សម្ភារៈអាសអាភាសលើកុមារ។
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តិកម្មលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មផ្សេងទៀត ដែលយោរយោ អមនុស្សធម៌ ឬបន្តោកបន្ទាប។
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ។
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពី អំពើហិង្សាចំពោះស្ត្រីភេទ បុព្វហេតុ និងផលវិបាករបស់វា និង
- អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីស្ថានភាពអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ពាក្យបណ្តឹងពីបុគ្គល និងប្រភពផ្សេងទៀត នឹងត្រូវបានពិចារណា សូម្បីតែនៅពេលដែលវាមិនត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យជាទម្រង់នៃកម្រងសំណួរក្តី។

គ. នីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ក្រោមនីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស បណ្តឹងអាចត្រូវបានដាក់ជូនពិនិត្យដោយ បុគ្គល ឬ ក្រុម ដែលអះអាងថាជាជនរងគ្រោះដោយការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ឬ មានចំណេះដឹង ផ្ទាល់ដែលគួរឲ្យជឿទុកចិត្តបានអំពីការរំលោភបំពាននេះ។ ធាតុផ្សំសំខាន់ៗនៃយន្តការនេះ ត្រូវ បានចែងដូចខាងក្រោម។

i. ព័ត៌មានអ្វីខ្លះ ដែលពាក្យបណ្តឹងក្រោមនីតិវិធីបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សរួមបញ្ចូល?

- ការកំណត់អំពី**បុគ្គល** (ឬ**ច្រើននាក់**) ឬ**អង្គការមួយ** (ឬ**ច្រើន**) ដែលដាក់ជូនពិនិត្យពាក្យបណ្តឹង (ព័ត៌មាននេះនឹងត្រូវបានរក្សាការសម្ងាត់ ប្រសិនបើត្រូវបានស្នើសុំ)។ ពាក្យបណ្តឹង អនាមិកមិនត្រូវបានទទួលយកឡើយ។
- ការពិពណ៌នាអំពីអង្គហេតុដែលពាក់ព័ន្ធឲ្យបានពិស្តារដូចដែលអាចធ្វើបាន ដោយផ្តល់នូវ ឈ្មោះរបស់អ្នកដែលបានអះអាងថាជាជនរងគ្រោះ កាលបរិច្ឆេទ **ទីតាំង និងភ័ស្តុតាងផ្សេងទៀត**។
- គោលបំណងនៃពាក្យបណ្តឹង និង**សិទ្ធិដែលត្រូវបានរំលោភបំពាន**ដូចត្រូវបានចោទប្រកាន់ ។
- ការពន្យល់ថាតើករណីនេះអាចបញ្ចេញឲ្យដឹងនូវ**គំរូនៃការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិមនុស្សធ្ងន់ធ្ងរ និងដែលត្រូវបានផ្តល់នូវភ័ស្តុតាងដ៏គួរឲ្យជឿទុកចិត្តបាន** ដោយរបៀបណា ជាជាង ការរំលោភបំពានជាលក្ខណៈបុគ្គល និង
- សេចក្តីពិស្តារអំពីថាតើ**ឧបាស្រ័យក្នុងស្រុកត្រូវបានប្រើប្រាស់**អស់ដោយរបៀបណា ឬការពន្យល់អំពីថាតើ**ឧបាស្រ័យ**បែបនេះ នឹងមិនមានប្រសិទ្ធិភាព ឬត្រូវបានអូសបន្លាយពេល យូរដោយមិនសមហេតុផលដោយរបៀបណា។

កំណត់សម្គាល់៖

- ពាក្យបណ្តឹងទាំងអស់ត្រូវតែមានលក្ខណៈជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ សូមកត់សម្គាល់ថា វាមិនមានលក្ខណៈពេញលេញដែលត្រូវពឹងពាក់លើរបាយការណ៍របស់ប្រព័ន្ធឃោសនា មហាជននោះទេ។ ប្រសិនបើអ្នកមានបំណងដាក់ជូនរបាយការណ៍សិទ្ធិមនុស្សភ័ស្តុតាង ធ្ងន់ដាក់ភ្ជាប់លិខិតអមដោយកំណត់អំពីខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ ពន្យល់អំពីករណីដែលអ្នកចង់ប្តឹង និងដែលអ្នកមានបំណងចង់ឲ្យបណ្តឹងត្រូវបានដោះស្រាយ ក្រោមយន្តការបណ្តឹងរបស់ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។
- ជាការណែនាំត្រូវកម្រិតពាក្យបណ្តឹងត្រឹមតែ ១០-១៥ ទំព័រ។ ព័ត៌មានបន្ថែមអាចត្រូវបាន ដាក់ជូនពិនិត្យនៅក្នុងដំណាក់កាលក្រោយ។
- ពាក្យបណ្តឹងអាចត្រូវបានសរសេរជាភាសាអង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី ឬអេស្ប៉ាញ។ ភាសាជាភាសាផ្សេងទៀតត្រូវបានបកប្រែ ឬសង្ខេបទៅជាភាសា មួយក្នុងចំណោមភាសាទាំងនេះ និង
- ពាក្យបណ្តឹងដែលមានភាសាដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជារំលោភបំពាន ឬដែលធ្វើឲ្យមានការមើលងាយ នឹងមិនត្រូវបានពិចារណាឡើយ។

បែបបទ និងនីតិវិធីដែលមានលក្ខណៈពិស្តារនៃយន្តការបណ្តឹងនេះ ត្រូវបាន បង្ហាញនៅក្នុង សេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៥/១ របស់ក្រុមប្រឹក្សា។ ព័ត៌មានដែលត្រូវបានផ្តល់ជូននៅក្នុងផ្នែកនេះ មាន មូលដ្ឋាននៅលើបទប្បញ្ញត្តិនៃសេចក្តីសម្រេចនោះ។ វាត្រូវបានរំពឹងទុកថា បទប្បញ្ញត្តិ និងវិធីសាស្ត្រ ការងារដំបូងទាំងនេះ ជាពិសេស ទាក់ទងនឹងការចែករំលែកព័ត៌មានត្រឡប់ជាមួយនឹងម្ចាស់បណ្តឹង តាមរយៈដំណាក់កាលផ្សេងៗនៃដំណើរការនឹងត្រូវបានរៀបចំបន្ថែមទៀត។

នីតិវិធីបណ្តឹងមានដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម៖

ដំណាក់កាលទីមួយ៖ ការពិនិត្យមើលបឋម

លេខាធិការនៃការិយាល័យ OHCHR រួមជាមួយនឹងប្រធានក្រុមការងារទទួលបន្ទុកបណ្តឹង ពិនិត្យគ្រប់បណ្តឹង (បណ្តឹង) ដែលបានដាក់ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃលក្ខខណ្ឌស្តីពីភាពអាចទទួល យកបាន ហើយច្រានចោលបណ្តឹងទាំងឡាយណាដែលរកឃើញថាគ្មានមូលដ្ឋានយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែត ឬ បណ្តឹងអនាមិក។ ប្រសិនបើបណ្តឹងត្រូវបានទទួលយកមកពិចារណាក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ អ្នករៀបចំបណ្តឹងនឹងទទួលបានលិខិតទទួលយកបណ្តឹងជាលាយលក្ខណ៍មួយច្បាប់ ហើយបណ្តឹងនឹង បញ្ជូនទៅរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធជាដាច់ខាតឆ្លើយតប។

ដំណាក់កាលទីពីរ៖ ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកបណ្តឹង

ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកបណ្តឹងរួមមានសមាជិកប្រាំរូបដែលត្រូវបានតែងតាំងមកពី គណកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ហើយមានភារកិច្ចជួបប្រជុំយ៉ាងយោចណាស់ ២ ដងក្នុងមួយឆ្នាំនៅរៀងរាល់សម័យប្រជុំរយៈពេល៥ថ្ងៃ។ ក្រុមការងារនេះពិនិត្យបណ្តឹងដែលបាន ឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលពិនិត្យបឋមហើយ ហើយនឹងពិនិត្យឆ្លើយតបមកពីរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោល បំណងដាក់ជូនក្រុមការងារទទួលបន្ទុកលើស្ថានការណ៍ ដើម្បីពិនិត្យលើស្ថានការណ៍ជាក់លាក់ ណាមួយដែលទំនងជាបង្ហាញនូវបែបបទផែនសង្គតិភាពនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជា សារវ័ន្តធ្ងន់ធ្ងរ និងជាក់ស្តែង។

ដំណាក់កាលទីបី៖ ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកស្ថានការណ៍

ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកស្ថានការណ៍រួមមានសមាជិក ៥ រូបមកពីក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សដែល បម្រើការងារ និងមានភារកិច្ចជួបប្រជុំយ៉ាងហោចណាស់ ២ ដងក្នុងរៀងរាល់សម័យប្រជុំរយៈពេល ៥ ថ្ងៃដើម្បីពិចារណាស្ថានការណ៍ដែលបានដាក់ជូនដោយក្រុមប្រឹក្សាទទួលបន្ទុកបណ្តឹង។ ក្រុមការងារ នេះវាយតម្លៃលើករណីដែលខ្លួនបានទទួល និងរៀបចំរបាយការណ៍ដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ដោយរួមបញ្ចូលអនុសាសន៍ស្តីពីវិធានការដែលត្រូវធ្វើឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានការណ៍ណាមួយដែល

បង្ហាញនូវបែបបទសង្គតិភាពនៃការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរ ឬ បើមិនដូច្នោះទេ ក្រុមប្រឹក្សានេះអាចសម្រេចរក្សាទុកស្ថានការណ៍នោះយកមកពិនិត្យឡើងវិញ ឬ ច្រានចោលករណីនោះតែម្តង

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីគណកម្មការប្រឹក្សាយោបល់នៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស សូមមើលជំពូក V (ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស) នៅក្នុង *សៀវភៅណែនាំ*នេះ។

ដំណាក់កាលទីបួន៖ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សពិចារណាក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើស្ថានការណ៍នានាដែលក្រុមការងារទទួលបន្ទុកស្ថានការណ៍បានដាក់ជូនខ្លួនជាដើមទៅតាមភាពចាំបាច់ ប៉ុន្តែក្រុមប្រឹក្សានេះត្រូវជួបប្រជុំយ៉ាងហោចណាស់ម្តងក្នុងមួយឆ្នាំ។ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សពិនិត្យរបាយការណ៍របស់ក្រុមការងារទទួលបន្ទុកស្ថានការណ៍ដាក់ជូនខ្លួនក្នុងលក្ខណៈសម្ងាត់លើកលែងតែក្រុមប្រឹក្សានេះសម្រេចផ្ទុយពីនេះ។ ផ្អែកលើការពិចារណានៃស្ថានការណ៍ ក្រុមប្រឹក្សាអាចចាត់វិធានការជាធម្មតានៅក្នុងទម្រង់ជាសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ឬ សេចក្តីសម្រេច។ ក្រុមប្រឹក្សាអាចសម្រេចលើវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- បញ្ឈប់ពិចារណាលើស្ថានការណ៍ក្នុងករណីពុំចាំបាច់ពិចារណាបន្ថែម ឬ ចាត់វិធានការណាមួយឡើង
- រក្សាស្ថានការណ៍ទុកយកមកពិនិត្យឡើងវិញ និងស្នើសុំរដ្ឋពាក់ព័ន្ធឲ្យផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមក្នុងរយៈពេលមួយសមស្រប
- រក្សាទុកស្ថានការណ៍ទុកយកមកពិនិត្យឡើងវិញ ហើយតែងតាំងអ្នកជំនាញឯករាជ្យ និងមានគុណវុឌ្ឍិខ្ពស់ឲ្យតាមដានស្ថានការណ៍ និងធ្វើរបាយការណ៍ត្រឡប់មកវិញ
- បញ្ឈប់ការពិនិត្យឡើងវិញលើបញ្ហាណាមួយក្រោមនីតិវិធីបណ្តឹងសម្ងាត់ដើម្បីយកមកពិចារណាបញ្ហានេះក្នុងរូបភាពសាធារណៈវិញ
- ផ្តល់អនុសាសន៍ថា តើការិយាល័យ OHCHR គួរផ្តល់សហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសជំនួយឥតសំណងកសាងសមត្ថភាព ឬ សេវាប្រឹក្សាយោបល់ជូនរដ្ឋពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ព័ត៌មានទាំងអស់ដែលបានផ្តល់ជូនដោយបុគ្គលនានា និងរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹង

ស្ថានការណ៍ស្ថិតក្រោមការពិចារណាព្រមទាំងសេចក្តីសម្រេចដែលធ្វើឡើងនៅដំណាក់កាលនីតិវិធីខុសៗគ្នានៅតែរក្សាជា **ការសម្ងាត់ដដែល**។ ករណីនេះក៏អនុវត្តចំពោះស្ថានការណ៍ទាំងឡាយដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ការពិចារណាផងដែរ។

i. ទឹកនៃឯកភ័យបណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលក្រោមយន្តការនីតិវិធីពិសេស
ផ្នែកនីតិវិធីពិសេស
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ
8-14, avenue de la Paix
CH- 1211 Geneva 10 - ប្រទេសស្វីស
ទូរសារលេខ៖ +៤១(0)២២ ៩១៧ ៩០ ១១
អ៊ីម៉ែល៖ CP @ohchr.org

ឧបសម្ព័ន្ធ I - ទម្រង់គំរូនៃពាក្យបណ្តឹងសម្រាប់ដាក់ជូនក្រោម៖

- ពិធីសារជម្រើសនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ
- អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មឯទៀត ដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថាប ឬ
- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍

សូមបញ្ជាក់ថា តើនីតិវិធីមួយណាខាងលើដែលអ្នកកំពុងប្រើប្រាស់?

កាលបរិច្ឆេទ៖ _____

I. ព័ត៌មានស្តីពីអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង៖

- នាមត្រកូល
- នាមខ្លួន
- សញ្ជាតិ
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកំណើត
- អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនងលើពាក្យបណ្តឹងនេះ
- សូមបញ្ជាក់ថា តើអ្នកកំពុងដាក់ពាក្យបណ្តឹងនេះ៖
 - ក្នុងនាមរូបអ្នកផ្ទាល់
 - ក្នុងនាមអ្នកដទៃ

[ប្រសិនបើពាក្យបណ្តឹងនេះកំពុងធ្វើឡើងក្នុងនាមអ្នកដទៃ៖]

- សូមផ្តល់ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនលម្អិតនៃបុគ្គលនោះដូចខាងក្រោម៖
- នាមត្រកូល
- នាមខ្លួន
- សញ្ជាតិ
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកំណើត
- អាសយដ្ឋាន ឬ កន្លែងស្នាក់នៅបច្ចុប្បន្ន

ប្រសិនបើអ្នកកំពុងដាក់បណ្តឹងនេះដោយមានការដឹងឮ និងការយល់ព្រមពីបុគ្គលនោះ សូមផ្តល់លិខិតប្រគល់សិទ្ធិរបស់បុគ្គលនោះ ដើម្បីអ្នកអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងនេះ។

ឬ

ប្រសិនបើអ្នកមិនបានទទួលសិទ្ធិនោះទេ សូមពន្យល់អំពីទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកជាមួយបុគ្គលនោះ និងពន្យល់លម្អិត ហេតុអ្វីអ្នកគិតថា វាសមស្របក្នុងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនេះក្នុងនាមរបស់បុគ្គលនោះ។

II. រដ្ឋពាក់ព័ន្ធ/មាត្រាដែលត្រូវបានបំពាន

- ឈ្មោះរដ្ឋដែលជាភាគីនៃពិធីសារបន្ថែម (ក្នុងករណីបណ្តឹងមួយដែលដាក់ជូនទៅគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស) ឬ បានធ្វើសេចក្តីប្រកាសពាក់ព័ន្ធ (ក្នុងករណីបណ្តឹងដាក់ជូនទៅគណៈកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម ឬ គណៈកម្មាធិការលុបបំបាត់ការរើសអើងពូជសាសន៍។
- មាត្រានៃកាតិកាសញ្ញា ឬ អនុសញ្ញាដែលត្រូវបានអះអាងថាត្រូវបានបំពាន។

III. ការប្រើអស់មធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ក្នុងស្រុក/ពាក្យស្នើសុំនីតិវិធីអន្តរជាតិផ្សេងទៀត

- ជំហានដែលអនុវត្តដោយ ឬ ក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះដែលដាក់ពាក្យបណ្តឹងដើម្បីទទួលបានដំណោះស្រាយពីការរំលោភបំពានដែលបានដាក់បណ្តឹងក្នុងរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ -សេចក្តីលម្អិតអំពីការអនុវត្តនីតិវិធី រួមទាំង ឧបាស្រ័យនៅតុលាការ និង អាជ្ញាធរសាធារណៈផ្សេងទៀត សេចក្តីលម្អិតនៃបណ្តឹងរបស់អ្នក ដែលធ្វើឡើងនៅពេលណាមួយ និងមានលទ្ធផលណាមួយ។
- ប្រសិនបើអ្នកមិនទាន់ប្រើអស់នូវមធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ទាំងនេះ ដោយសារពាក្យស្នើសុំនឹងត្រូវបានពន្យារពេលយូរពេក មធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ទាំងនេះមិនមានប្រសិទ្ធភាព មិនមានទៀតសម្រាប់អ្នក ឬ ប្រសិនបើមានហេតុផលផ្សេងទៀត សូមជួយពន្យល់ហេតុផលរបស់អ្នកឲ្យបានលម្អិត។
- តើអ្នកបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងក្នុងរឿងដូចគ្នា ដើម្បីសុំធ្វើការពិនិត្យពិច័យក្រោមនីតិវិធីមួយផ្សេងទៀតនៃការស៊ើបអង្កេត ឬ ដំណោះស្រាយជាអន្តរជាតិដែរឬទេ (ឧទាហរណ៍ គណៈកម្មការអន្តរអាមេរិកាំងស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស តុលាការសិទ្ធិមនុស្សអឺរ៉ុប ឬ គណៈកម្មការអាហ្វ្រិកស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងពលរដ្ឋ) ?
- ប្រសិនបើមាន សូមពន្យល់លម្អិតថាតើនីតិវិធីមួយណាដែលបានអនុវត្ត ឬ កំពុងប្រើប្រាស់ពាក្យបណ្តឹងមួយណាអ្នកបានធ្វើឡើងនៅពេលណាមួយ និងទទួលបានលទ្ធផលបែបណា?

IV. អង្គហេតុនៃពាក្យបណ្តឹង

- សូមពន្យល់លម្អិតតាមលំដាប់លំដោយនូវអង្គហេតុ និងកាលៈទេសៈនៃពាក្យបណ្តឹងអំពីការរំលោភបំពាន។ សូមបញ្ចូលរាល់បញ្ហាទាំងអស់ ដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃ និងការពិចារណាលើករណីពិសេសរបស់អ្នក។ សូមពន្យល់តើអ្នកមានការពិចារណាដូចម្តេចនៅពេលអង្គហេតុ និងកាលៈទេសៈដែលបានពណ៌នា បំពានលើសិទ្ធិរបស់អ្នក?
- ហត្ថលេខារបស់អ្នករៀបចំពាក្យបណ្តឹង។

V. បញ្ជីត្រួតពិនិត្យឯកសារគាំទ្រ (ច្បាប់ថតចម្លង មិនមែនមែនច្បាប់ដើម ដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយពាក្យបណ្តឹងរបស់អ្នក)៖

- លិខិតផ្តល់សិទ្ធិលាយលក្ខណ៍អក្សរ (ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងក្នុងនាមឲ្យអ្នកដទៃផ្សេងទៀត ឬ បើមិនដូច្នោះទេ មិនបានបង្ហាញភស្តុតាងត្រឹមត្រូវអំពីការមិនមានលិខិតផ្តល់សិទ្ធិជាក់លាក់)។
- សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ និងអាជ្ញាធរក្នុងស្រុកលើពាក្យបណ្តឹងរបស់អ្នក (ច្បាប់ថតចម្លងនៃច្បាប់ជាតិដែលពាក់ព័ន្ធក៏មានប្រយោជន៍ដែរ)។
- ពាក្យបណ្តឹង និងសេចក្តីសម្រេចដែលអនុវត្តតាមនីតិវិធីផ្សេងទៀតនៃការស៊ើបអង្កេត ឬ ដំណោះស្រាយជាអន្តរជាតិ។
- ឯកសារណាមួយ ឬ ភស្តុតាងច្បាស់លាស់ដទៃទៀតដែលអ្នកមាន ដែលជាភស្តុតាងគាំទ្រការពណ៌នារបស់អ្នកក្នុងផ្នែក IV (ខាងលើ) នៃអង្គហេតុពាក្យបណ្តឹងរបស់អ្នក និង/ឬ ទទ្ទឹករណ៍របស់អ្នកដែលអង្គហេតុបានរៀបរាប់អំពីចំនួនដងនៃការរំលោភបំពានសិទ្ធិរបស់អ្នក។

ប្រសិនបើអ្នកមិនបានភ្ជាប់ព័ត៌មាននេះមកជាមួយ ហើយចាំបាច់ត្រូវស្វែងរកព័ត៌មាននេះ ជាពិសេសពីអ្នក ឬ ប្រសិនបើឯកសារភ្ជាប់មកជាមួយមិនត្រូវបានផ្តល់ឲ្យក្នុងភាសាការងារនៃលេខាធិការដ្ឋាន ការពិចារណាលើពាក្យបណ្តឹងរបស់អ្នកអាចត្រូវពន្យារពេល។

ឧបសម្ព័ន្ធ II - គោលការណ៍ណែនាំនៃពាក្យបណ្តឹងសម្រាប់ដាក់ជូនក្រោម៖

- ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងលើស្ត្រីភេទ

១. ព័ត៌មានទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នករៀបចំពាក្យបណ្តឹង

- នាមត្រកូល
- នាមខ្លួន
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកំណើត
- សញ្ជាតិ
- លេខលិខិតឆ្លងដែន/អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ (ប្រសិនបើមាន)
- ភេទ
- ស្ថានភាពគ្រួសារ/កូន
- មុខរបរ
- ប្រវត្តិជាតិពន្ធុ ទំនាក់ទំនងសាសនា ក្រុមសង្គម (ប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ)
- អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន
- អាសយដ្ឋានប្រៃសណីយ៍សម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាសម្ងាត់ (ប្រសិនបើមានក្រៅពីអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន)
- ទូរសារ/ទូរស័ព្ទ/អ៊ីម៉ែល
- សូមបញ្ជាក់ថា តើអ្នកកំពុងដាក់ពាក្យបណ្តឹងនេះក្នុងទំនាក់ទំនងជា៖
- ជនរងគ្រោះដាក់ពាក្យបណ្តឹង ប្រសិនបើមានក្រុមជនរងគ្រោះដាក់ពាក្យបណ្តឹងមួយក្រុមផ្តល់ព័ត៌មានមូលដ្ឋានអំពីរឿងរបស់ពួកគេម្នាក់ៗ។
- អ្នកតំណាងឲ្យជនរងគ្រោះដាក់ពាក្យបណ្តឹង។ ផ្តល់ភស្តុតាងដែលបង្ហាញនូវការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះ ឬ ហេតុផលត្រឹមត្រូវដែលដាក់ជូនសម្រាប់ទំនាក់ទំនងដោយគ្មានការយល់ព្រមពីយល់ជនរងគ្រោះ។

២. ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងជនរងគ្រោះដាក់ពាក្យបណ្តឹង (ប្រសិនបើមានក្រៅពីអ្នករៀបចំពាក្យបណ្តឹង)

- នាមត្រកូល
- នាមខ្លួន
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកំណើត
- សញ្ជាតិ
- លេខលិខិតឆ្លងដែន/អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ (ប្រសិនបើមាន)
- ភេទ
- ស្ថានភាពគ្រួសារ/កូន
- មុខរបរ

- ប្រវត្តិជាតិពន្ធុ ទំនាក់ទំនងសាសនា ក្រុមសង្គម (ប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ)
- អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន
- អាសយដ្ឋានប្រៃសណីយ៍សម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាសម្ងាត់ (ប្រសិនបើមានក្រៅពីអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន)
- ទូរសារ/ទូរស័ព្ទ/អ៊ីម៉ែល

៣. ព័ត៌មានស្តីពីភាគីរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ

- ឈ្មោះរដ្ឋភាគី (ប្រទេស)

៤. លក្ខណៈនៃពាក្យបណ្តឹងលើការរំលោភបំពាន

ផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិត ដើម្បីជាភស្តុតាងគាំទ្រពាក្យបណ្តឹងរបស់អ្នក រួមទាំង៖

- ការពណ៌នាអំពីពាក្យបណ្តឹងលើការរំលោភបំពាន និងចារីដែលត្រូវបានចោទប្រកាន
- កាលបរិច្ឆេទ
- ទីកន្លែង
- បទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងលើស្ត្រីភេទ ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ថាទទួលរងការរំលោភបំពាន។ ប្រសិនបើការទំនាក់ទំនងសំដៅលើបទប្បញ្ញត្តិច្រើនលើសពីមួយ សូមពណ៌នាអំពីបញ្ហានីមួយៗដាច់ដោយឡែក។

៥. ជំហានដែលបានអនុវត្តដើម្បីប្រើឲ្យអស់នូវមធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ក្នុងស្រុក

ពណ៌នាអំពីសកម្មភាពដែលបានអនុវត្ត ដើម្បីប្រើឲ្យអស់នូវមធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ក្នុងស្រុក ឧទាហរណ៍ គោលបំណងក្នុងការទទួលបានដំណោះស្រាយផ្លូវច្បាប់ រដ្ឋបាល នីតិបញ្ញត្តិ គោលនយោបាយ ឬកម្មវិធីមធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ រួមទាំង៖

- ប្រភេទនៃមធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ដែលរកឃើញ
- កាលបរិច្ឆេទ
- ទីកន្លែង
- អ្នកផ្តួចផ្តើមសកម្មភាព
- អាជ្ញាធរ ឬ អង្គភាពដោះស្រាយ
- ឈ្មោះតុលាការកាត់ក្តីករណីបណ្តឹង (ប្រសិនបើមាន)
- ប្រសិនបើមធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់ក្នុងស្រុកមិនទាន់ត្រូវបានប្រើឲ្យអស់ សូមជួយពន្យល់អំពី

មូលហេតុ។

សម្គាល់៖ សូមភ្ជាប់ជាមួយនូវច្បាប់ឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

៦. នីតិវិធីអន្តរជាតិដទៃទៀត

តើបញ្ហាដូចគ្នាតែមួយត្រូវបានដាក់ឱ្យពិនិត្យពិច័យ ឬ កំពុងត្រូវបានដាក់ឱ្យពិនិត្យពិច័យក្រោមនីតិវិធីផ្សេងទៀតនៃការស៊ើបអង្កេត ឬ ដំណោះស្រាយជាអន្តរជាតិដែរឬទេ? ប្រសិនបើមាន សូមពន្យល់៖

- ប្រភេទនៃនីតិវិធី
- កាលបរិច្ឆេទ
- ទីកន្លែង
- លទ្ធផល (ប្រសិនបើមាន)

សម្គាល់៖ សូមភ្ជាប់ជាមួយច្បាប់ចម្លងឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

៧. កាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខា

កាលបរិច្ឆេទ/ទីកន្លែង៖ _____

ហត្ថលេខារបស់អ្នករៀបចំពាក្យបណ្តឹង និង/ឬ ជនរងគ្រោះ៖ _____

៨. បញ្ជីឯកសារភ្ជាប់ (សុំភ្ជី ផ្ញើឯកសារច្បាប់ដើម សូមផ្ញើតែឯកសារច្បាប់ចម្លងប៉ុណ្ណោះ)

IX. មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងឥតសំណង

មានមូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងឥតសំណងជាច្រើន ក្នុងនោះមានមូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងឥតសំណងខ្លះត្រូវបានចាត់ចែងផ្ទាល់ដោយការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR ដែលផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់ដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល រួមទាំង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការថ្នាក់មូលដ្ឋាន សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងបុគ្គលនានា។ មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងទាំងនេះអាចផ្តល់ជាការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សកម្មភាពសង្គមស៊ីវិលក្នុងផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សមួយចំនួន។

មូលនិធិ ផ្តល់ជាការជំនួយឥតសំណងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពក្នុងអាណត្តិការងាររបស់ខ្លួន។ ការិយាល័យ OHCHR និងការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិដទៃទៀតគ្រប់គ្រងមូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងសម្រាប់គាំទ្រដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងកាលៈទេសៈមួយចំនួន។ មូលនិធិទាំងនេះទទួលបានពីវិភាគទានចូលរួមចំណែកដោយស្ម័គ្រចិត្តពីរដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នឯកជន ឬ សាធារណៈដទៃទៀត និងបុគ្គលនានាសម្រាប់បែកចែកស្របតាមអាណត្តិការងារនៃការិយាល័យ។

អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដូចជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការតាមមូលដ្ឋាន ក្រុមសហគមន៍ និងសមាគមវិជ្ជាជីវៈ ជាទូទៅ មានសិទ្ធិស្នើសុំមូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណង។ ក្នុងករណីមួយចំនួនបុគ្គលក៏អាចស្នើសុំមូលនិធិបានដែរ។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលមានបំណងស្នើសុំគួរត្រួតពិនិត្យគោលការណ៍ណែនាំឲ្យបានហ្មត់ចត់ និងធានាថា ខ្លួនឆ្លើយតបនឹងលក្ខខណ្ឌរដ្ឋបាល និងលក្ខខណ្ឌដទៃទៀត។

ឋានៈពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (ក្រុមប្រឹក្សា ECOSOC) ពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌទាមទារឲ្យអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតចូលរួម ឬទទួលបានមូលនិធិ ឬ ជំនួយឥតសំណងទាំងនេះឡើយ។

ក. តើអ្វីខ្លះជាមូលនិធិ ឬ ជំនួយឥតសំណង?

មូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងដែលគ្រប់គ្រងដោយការិយាល័យ OHCHR មាន៖

- **មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម** ផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលផ្តល់សេវាវេជ្ជសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ សង្គមកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច ច្បាប់ មនុស្សធម៌ ឬ ទម្រង់ជំនួយឥតសំណងផ្សេងទៀតដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ជនរងគ្រោះទាំងនេះ។ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលមានសិទ្ធិទទួលបាន

មូលនិធិ ឬ ជំនួយឥតសំណង រួមមានជាពិសេស អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មជ្ឈមណ្ឌល ស្ថាប័ននីតិសម្បទាជំនាញ សមាគមជនរងគ្រោះ អង្គការមូលនិធិ និងមន្ទីរពេទ្យ និងតួអង្គ ដែលមិនទទួលបានញឹកញាប់នោះគឺបុគ្គលអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ឧទាហរណ៍ មេធាវីតំណាង ឲ្យជនរងគ្រោះ។

- **មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច** ផ្តល់ជំនួយឥតសំណងសម្រាប់ការធ្វើ ដំណើរដើម្បីជួយសម្របសម្រួលការចូលរួមរបស់អ្នកតំណាងសហគមន៍ និងអង្គការជនជាតិ ដើមភាគតិចក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច។
- **មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពនាសម័យបច្ចុប្បន្ន** ផ្តល់ ជំនួយឥតសំណងសម្រាប់គម្រោងខ្នាតតូច ជាពិសេស ដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដូចជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ និងក្រុមយុវជន សហជីព ឬ សមាគមវិជ្ជាជីវៈ ដែលជួយ ដល់ជនរងគ្រោះនៃទាសភាពសម័យមុន និង
- **គម្រោង“រួមគ្នាជួយសហគមន៍”** ផ្តល់ជំនួយឥតសំណងខ្នាតតូច ដើម្បីគាំទ្រការបណ្តុះបណ្តាល សិទ្ធិមនុស្សតាមមូលដ្ឋាន និងគំនិតផ្តួចផ្តើមការអប់រំ។

មូលនិធិពីរផ្សេងទៀត ដែលគាំទ្រសកម្មភាពសង្គមស៊ីវិលស្តីពីបញ្ហាសំខាន់ៗ ក៏ត្រូវបានបង្ហាញក្នុង ជំពូកនេះដែរ៖

- **មូលនិធិនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីសិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ** ផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់គម្រោង កសាង និងពង្រឹងស្ថាប័នប្រជាធិបតេយ្យ លើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស និងធានានូវការចូលរួម គ្រប់ក្រុមទាំងអស់ក្នុងដំណើរការលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និង
- **មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនពិការ** ផ្តល់ជំនួយឥតសំណងខ្នាតតូច សម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពដែលមានគោលដៅកសាងសមត្ថភាពរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការចូលរួមអនុវត្តអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ។

ទោះបីជាត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិដទៃទៀតក៏ដោយ ការិយាល័យ OHCHR នៅតែមានតួនាទីដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនខ្លួនក្នុងមូលនិធិទាំងនេះដដែល។

ព័ត៌មានទំនាក់ទំនង

មូលនិធិគ្រប់គ្រងដោយការិយាល័យ OHCHR

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម
 មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម
 ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

៨-១៤, ផ្លូវ de la Paix

CH-១២១១ ហ្សឺណែវ ១០ - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ៖ +៤១ (០)២២ ៩១៧ ៩៣ ១៥

ទូរសារ៖ +៤១ (០)២២ ៩១៧ ៩០ ១៧

អ៊ីម៉ែល៖ unfvvt@ohchr.org

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

៨-១៤, ផ្លូវ de la Paix

CH-១២១១ ហ្សឺណែវ ១០ - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩១ ៦៤ ឬ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩១ ៤២

ទូរសារ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩០ ៦៦

អ៊ីម៉ែល៖ IndigenousFunds@ohchr.org

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពសម័យមុន

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពសម័យមុន

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

៨-១៤, ផ្លូវ de la Paix

CH-១២១១ ហ្សឺណែវ ១០ - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩៣ ៨១ ឬ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩១ ៦៤

ទូរសារ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩០ ៦៦

អ៊ីម៉ែល៖ SlaveryFunds@ohchr.org

គម្រោង “រួមគ្នាជួយសហគមន៍(ACT)”

គម្រោង ACT

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

៨-១៤, ផ្លូវ de la Paix

CH-១២១១ ហ្សឺណែវ ១០ - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩០ ៦១

អ៊ីម៉ែល៖ ACTProject@ohchr.org

មូលនិធិគ្រប់គ្រងដោយការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិផ្សេងទៀតដែលក្នុងនោះការិយាល័យ

OHCHR ត្រូវបានកំណត់នូវតួនាទី។

មូលនិធិនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រជាធិបតេយ្យ

មូលនិធិនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ (UNDEF)

អង្គការសហប្រជាជាតិ

One UN Plaza, Room DC1-9 ៣៣០

ញ៉ូវយ៉ក NY 10017

សហរដ្ឋអាមេរិក

ទូរស័ព្ទ៖ +១ ៩១៧ ៣៦៧ ៤២ ១០ ឬ +១ ៩១៧ ៣៦៧ ៨០ ៦២

ទូរសារ៖ +១ ២១២ ៩៦៣ ១៤ ៨៦

អ៊ីម៉ែល៖ democracyfund@un.org

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីពិការភាព

លេខាធិការដ្ឋានសម្រាប់អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ

នាយកដ្ឋានកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម

អង្គការសហប្រជាជាតិ

Two UN Plaza, DC2-1372

ញ៉ូវយ៉ក NY 10017

សហរដ្ឋអាមេរិក

ទូរស័ព្ទ៖ +១ ២១២១ ១១

អ៊ីម៉ែល៖ enable@un.org

ខ. តើមូលនិធិ និងជំនួយឥតសំណងមានប្រតិបត្តិការដូចម្តេច?

១. មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃ

ទារុណកម្ម

អាណត្តិការងារនៃមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម គឺដើម្បីផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដល់គម្រោងសម្រាប់ជំនួយឥតសំណងមនុស្សធម៌ (វេជ្ជសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ ច្បាប់ សង្គម និងហិរញ្ញវត្ថុ) ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម និងសមាជិកគ្រួសាររបស់

ជនរងគ្រោះ តាមរយៈប្រព័ន្ធជំនួយឥតសំណងដែលបានបង្កើតឡើង ជាធម្មតា តាមរយៈតួអង្គសង្គមស៊ីវិល ដូចជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មជ្ឈមណ្ឌលស្ដារនីតិសម្បទាជំនាញ សមាគមជនរងគ្រោះ អង្គការមូលនិធិ និងមន្ទីរពេទ្យ និងតួអង្គមិនទទួលបានញឹកញាប់ ពោលគឺ បុគ្គលអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ ពាក្យសុំមូលនិធិ ឬ ជំនួយឥតសំណងពីរដ្ឋាភិបាល ព្រឹទ្ធសភា ឬ ស្ថានប័នរដ្ឋបាល គណៈបក្សនយោបាយ ឬ ចលនាសេរីជាតិ មិនទទួលបានយកបានឡើយ។

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម គឺជាមូលនិធិដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងធំបំផុតដោយការិយាល័យ OHCHR ដែលចូលរួមចំណែកដល់គម្រោងអនុវត្តដោយតួអង្គសង្គមស៊ីវិលក្នុងប្រទេសច្រើនជាង៦០ប្រទេស។ មូលនិធិនេះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិតាមការប្រឹក្សាយោបល់របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនេះ ជួបប្រជុំគ្នាពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងខែកុម្ភៈស្តីពីបញ្ហាគោលនយោបាយ និងខែតុលាស្តីពីការផ្តល់ជំនួយឥតសំណង។ កិច្ចប្រជុំនេះធ្វើការត្រួតពិនិត្យនូវរបាយការណ៍ស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងកន្លងមក និងអនុម័តនូវអនុសាសន៍ស្តីពីជំនួយឥតសំណងថ្មី និងជាកិច្ចប្រជុំជាមួយម្ចាស់ជំនួយឥតសំណងក្នុងការផ្តល់មូលនិធិ ក៏ដូចជា ម្ចាស់ជំនួយឥតសំណងតាមស្ថានប័នដទៃទៀត និងពិភាក្សាអំពីបញ្ហាគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងជំនួយឥតសំណងដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម។ លេខាធិការដ្ឋាន និងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់មូលនិធិ មានទីតាំងស្ថិតនៅការិយាល័យ OHCHR ក្នុងទីក្រុងហ្សឺណែវ។ លេខាធិការដ្ឋានជាអ្នកកំណត់អំពីលទ្ធភាពនៃពាក្យស្នើសុំជំនួយឥតសំណងសម្រាប់គម្រោង ចំណែកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមានតួនាទីជាអ្នកវិនិច្ឆ័យលើពាក្យសុំ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលពិចារណាលើធាតុផ្សំជាច្រើនរួមទាំង៖

- ចំនួនជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ជនរងគ្រោះ ដែលនឹងទទួលបានជំនួយឥតសំណងពីគម្រោង។
- ប្រភេទនៃទារុណកម្មដែលជនរងគ្រោះបានទទួលរង និងផលប៉ះពាល់នៃការឈឺចាប់បន្ទាប់ពីទទួលរងការធ្វើទារុណកម្ម
- ប្រភេទជំនួយឥតសំណងចាំបាច់
- បទពិសោធន៍វិជ្ជាជីវៈរបស់បុគ្គលិកគម្រោងក្នុងការជួយដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម
- ករណីសិក្សារបស់ជនរងគ្រោះដែលត្រូវផ្តល់ជំនួយឥតសំណង និង
- តម្រូវការក្នុងការផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដល់គម្រោងខ្នាតតូចសម្រាប់ជំនួយឥតសំណងមនុស្សធម៌ដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម ដែលភាគច្រើនមានមូលនិធិតិចតួចក្នុងតំបន់អាទិភាព៖ អាហ្វ្រិក អាស៊ី អាស៊ីកណ្តាល និងអឺរ៉ុបខាងកើត។

ជំនួយឥតសំណងបានមកពីមូលនិធិគ្របដណ្តប់សម្រាប់រយៈពេល១២ខែ។ ពាក្យសុំថ្មីសម្រាប់ការបន្តគម្រោងអាចរៀបចំដាក់បាន ហើយជំនួយឥតសំណងនឹងត្រូវបានផ្តល់អនុសាសន៍ផ្តល់ជូនឬក៏អត់ ក្រោយពីក្រុមប្រឹក្សាទទួលបានរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងសន្យាមានការពន្យល់លម្អិតប្រកបដោយការពេញចិត្តស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងកន្លងមក។

វដ្តជំនួយឥតសំណងនៃឆ្នាំនីមួយៗបង្ហាញដូចខាងក្រោម៖

- កាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់ការទទួលពាក្យសុំ និងរបាយការណ៍ស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងកន្លងមក៖ **ថ្ងៃទី១ ខែមេសា**
- ការវិភាគរបស់លេខាធិការដ្ឋានលើពាក្យសុំ ក៏ដូចជា ការចុះពិនិត្យជ្រើសរើសជាមុននូវអ្នកដាក់ពាក្យសុំដែលអាចទទួលយកបាន៖ **ខែមេសាដល់ខែកញ្ញា**
- កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល៖ **ខែតុលា**
- ព័ត៌មានសម្រាប់អ្នកដាក់ពាក្យសុំស្តីពីអនុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល៖ **ខែវិច្ឆិកា**
- ការផ្តល់ជំនួយឥតសំណង៖ **ខែមករានៃឆ្នាំបន្ទាប់ពីការដាក់ពាក្យស្នើសុំ។**

តើត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីទទួលបានមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម?⁷⁶

តើអ្នកណាមានសិទ្ធិធ្វើការស្នើសុំជំនួយឥតសំណង?

- មានតែស្ថាប័នមិនមែនរដ្ឋាភិបាលប៉ុណ្ណោះអាចស្នើសុំបាន រួមមានដូចជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មជ្ឈមណ្ឌលស្តារនីតិសម្បទាជំនាញ សមាគមជនរងគ្រោះ អង្គការមូលនិធិ និងមន្ទីរពេទ្យ និងគូអង្គមិនទទួលបានញឹកញាប់គឺ អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ឧទាហរណ៍ មេធាវីតំណាងឲ្យជនរងគ្រោះ។
- ពាក្យសុំមកពីរដ្ឋាភិបាល ចលនាជាតិសេរី ឬ គណៈបក្សនយោបាយ មិនទទួលយកបាននោះឡើយ។
- អ្នកទទួលផលផ្ទាល់ពីគម្រោង ត្រូវតែជាជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម ដូចបានលើកឡើងក្នុងមាត្រា១នៃសេចក្តីប្រកាសស្តីពីការការពារមនុស្សទាំងអស់ ឬ សមាជិកគ្រួសាររបស់ជនរងគ្រោះពីទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មឯកទៀតដែលយោរយៅអមនុស្សធម៌ ឬ បន្តោកបន្ទាប ។

⁷⁶ រដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នឯកជន ឬ សាធារណៈ អាចចូលរួមវិភាគទានក្នុងមូលនិធិបាន។ សម្រាប់ព័ត៌មានស្តីពីការចូលរួមវិភាគទាន សូមទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋាន។

- បុគ្គលិកដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងគម្រោង គួរមានបទពិសោធន៍ក្នុងការផ្តល់ជំនួយឥតសំណងផ្ទាល់ដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម ហើយគម្រោងគួរមានជាស្រេចក្នុងពេលដាក់ពាក្យសុំជំនួយឥតសំណង។
- ពាក្យសុំជំនួយឥតសំណង ត្រូវរៀបចំឡើងដោយប្រើនូវទម្រង់បែបបទពាក្យស្នើសុំតាមប្រព័ន្ធអនឡាញរបស់មូលនិធិ ដែលអាចរកបាននៅលើគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR ។
- ពាក្យសុំត្រូវដាក់ជូនលេខាធិការដ្ឋានមូលនិធិ មុនថ្ងៃទី១ ខែមេសាជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

អ្នកដាក់ពាក្យសុំលើកទីមួយមកកាន់មូលនិធិគួរ៖

- ផ្តល់ព័ត៌មានមូលដ្ឋានស្តីពីអង្គការរបស់ខ្លួន
- បង្ហាញថា បុគ្គលិករបស់ខ្លួនមានបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធក្នុងការផ្តល់ជំនួយឥតសំណងផ្ទាល់ដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម (គួរភ្ជាប់មកជាមួយនូវប្រវត្តិរូបសង្ខេប)
- ពន្យល់អំពីគោលបំណង និងហេតុផលអាចទទួលយកបាននៃគម្រោង និង
- ផ្តល់លក្ខន្តិកៈរបស់អង្គការ។

តើគម្រោងប្រភេទណាខ្លះត្រូវបានទទួលយក?

- ពាក្យសុំសម្រាប់ជំនួយឥតសំណង គួរមានគោលដៅផ្តល់ជំនួយឥតសំណងវេជ្ជសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ សង្គម សេដ្ឋកិច្ច ច្បាប់ មនុស្សធម៌ ឬ ជាទម្រង់ជំនួយឥតសំណងផ្សេងទៀតជូនដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ជនរងគ្រោះ។
- ពាក្យសុំសម្រាប់គម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងការស្តារសង្គម ឬ សេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្មនៅក្នុងសង្គម រួមទាំង ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ជនរងគ្រោះ គឺជាពាក្យសុំអាចទទួលយកបាន។
- ផ្អែកទៅតាមមូលនិធិដែលមាន ជំនួយឥតសំណងដែលមានចំនួនកម្រិត ក៏អាចផ្តល់សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ឬ សម្រាប់ការរៀបចំសន្និសីទ និងសិក្ខាសាលា ដោយមានការផ្តោតជាពិសេសលើការប្រព្រឹត្តិចំពោះជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម។
- ពាក្យសុំសម្រាប់គម្រោងដែលមានគោលដៅធ្វើយុទ្ធនាការប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម ការពារការធ្វើទារុណកម្ម ឬ ការផ្តល់ជំនួយឥតសំណងហិរញ្ញវត្ថុដល់គម្រោងដទៃទៀត នឹងមិនទទួលយកឡើយ។
- ពាក្យសុំសម្រាប់គម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេត ការសិក្សា ការស្រាវជ្រាវ ការបោះពុម្ពផ្សាយព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មាន ឬ សកម្មភាពស្រដៀងគ្នា នឹងមិនទទួលយកឡើយ។
- ជាវិធាន ពាក្យសុំសម្រាប់គម្រោងដែលមានគោលដៅផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់បង្កើតអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬ អង្គការសង្គមស៊ីវិលដទៃទៀត នឹងមិនទទួលយកឡើយ។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងគូអង្គការស្មើស្មើដទៃទៀតដែលដាក់ពាក្យសុំសម្រាប់គម្រោង ដើម្បីផ្តល់ជំនួយឥតសំណងផ្លូវច្បាប់ផ្ទាល់ដល់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម គួរដាក់ជូនព័ត៌មាន ថាតើតុលាការអាចផ្តល់ជំនួយឥតសំណងផ្លូវច្បាប់ដោយឥតគិតថ្លៃ ដើម្បីការពារជនរងគ្រោះ ស្របតាមច្បាប់ក្នុងស្រុកដែរឬទេ? បញ្ជីឈ្មោះជនរងគ្រោះដែលត្រូវផ្តល់ជំនួយឥតសំណង ក្រោមជំនួយឥតសំណងផ្លូវច្បាប់ គួរភ្ជាប់មកជាមួយទម្រង់បែបបទពាក្យស្នើសុំ។
- មូលនិធិមិនផ្តល់សំណងហិរញ្ញវត្ថុដល់ជនរងគ្រោះឡើយ។

ជំនួយឥតសំណងបន្ទាន់

គូអង្គការស្មើស្មើ អាចដាក់សំណើជាករណីពិសេសស្នើសុំជំនួយឥតសំណងបន្ទាន់នៅចន្លោះ កិច្ចប្រជុំពីរនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសម្រាប់គម្រោងគាំទ្រដោយមូលនិធិដែលជួបប្រទះបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ។ គូអង្គការស្មើស្មើ គួរផ្ញើសំណើសុំជំនួយឥតសំណងបន្ទាន់របស់ពួកគេដោយបំពេញតាម ទម្រង់បែបបទពាក្យសុំរបស់លេខាធិការដ្ឋាន ព្រមទាំងលិខិតលម្អិតមួយច្បាប់ដែលពន្យល់អំពី មូលហេតុដែលពួកគេត្រូវការជំនួយឥតសំណងហិរញ្ញវត្ថុបន្ទាន់។ ពាក្យសុំនឹងអាចទទួលយកបាន តែ ក្នុងករណីមានហេតុការណ៍មិនអាចស្មានបានដែលបណ្តាលឲ្យមានការកើនឡើងយ៉ាងគំហុកនូវចំនួន ជនរងគ្រោះដែលត្រូវការជំនួយឥតសំណង (ឧទាហរណ៍ ការបណ្តាលមកពីការកើនឡើងចំនួន ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម ដោយសារតែវិបត្តិមនុស្សធម៌)។

របៀបដាក់ពាក្យសុំទៅកាន់មូលនិធិ

តាមវិធាន ពាក្យសុំទាំងឡាយគួរធ្វើឡើងតាមរយៈប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងជំនួយឥតសំណងតាម អ៊ីនធើណែត។ ក្នុងករណីពិសេស ពាក្យសុំក៏អាចបញ្ជូនជាទម្រង់ឯកសារក្រដាស ដោយផ្ញើ តាមប្រៃសណីយ៍ផ្លូវអាកាស ឬតាមអ៊ីមែល។ ទម្រង់ពាក្យសុំអាចរកបាន បន្ទាប់ពីមានសំណើពី លេខាធិការដ្ឋាន។

ទីកន្លែងដែលត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំ

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

Palise des Nations

៨-១៤, ផ្លូវ de la Paix

CH-១២១១, ហ្សឺណែវ ១០ - ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ៖ +៤១ (០)២២ ៩១៧ ៩៣ ១៥

ទូរសារ៖ +៤១ (០)២២ ៩១៧ ៩០ ១៧

អ៊ីមែល៖ unfvft@ohchr.org

នៅពេលដាក់ពាក្យសុំ សូមកត់សម្គាល់ថា៖

- លេខាធិការដ្ឋានរបស់មូលនិធិ នឹងមិនទទួលពាក្យសុំដែលមិនប្រើប្រាស់ទម្រង់ពាក្យសុំរបស់មូលនិធិ ពាក្យសុំដែលមិនផ្តល់ព័ត៌មានបានស្មើសុំទាំងអស់ ពាក្យសុំដែលមិនមានចុះហត្ថលេខា និងកាលបរិច្ឆេទដោយប្រធានគម្រោង ឬ មិនអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់មូលនិធិ។
- ពាក្យសុំអាចជាភាសាអង់គ្លេស បារាំង ឬ អេស្ប៉ាញ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនរងគ្រោះនៃទារុណកម្ម សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រការិយាល័យ OHCHR។

២. មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច ស្វែងរកការសម្របសម្រួលដល់ការចូលរួមរបស់តំណាងសហគមន៍ និងអង្គការជនជាតិភាគតិចនៅក្នុងស្ថាប័នពីរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិដែលធ្វើការទាក់ទងនឹងសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច៖

- យន្តការជំនាញទាក់ទងនឹងសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច និង
- វេទិកាអចិន្ត្រៃយ៍ស្តីពីបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច។

យន្តការជំនាញទាក់ទងនឹងសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច ជាយន្តការថ្មីមួយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស⁷⁷ ដែលជំនួសឲ្យក្រុមការងារស្តីពីប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិចនៃអតីតអនុគណៈកម្មការលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងយន្តការជំនាញ សូមអានជំពូក V (ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស) នៃសៀវភៅណែនាំ នេះ។

⁷⁷បង្កើតឡើងដោយសេចក្តីសម្រេច ៦/៣៦ នៅថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧។

វេទិកាអចិន្ត្រៃយ៍ស្តីពីសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច ដែលជាស្ថាប័នប្រឹក្សាយោបល់ដល់ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមអង្គការសហប្រជាជាតិ គឺជាស្ថាប័នកម្រិតខ្ពស់មួយមានមូលដ្ឋាននៅទីក្រុងញូវយ៉ក ដែលបានរួមចំណែកដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តររដ្ឋាភិបាលលើបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច។ មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច ដែលគ្រប់គ្រងដោយការិយាល័យ OHCHR ផ្តល់ជំនួយឥតសំណងសម្រាប់ការធ្វើដំណើរ សម្រាប់តំណាងប្រជាជន និងអង្គការជនជាតិដើមភាគតិច ដែលធ្វើការជាមួយពួកគេ ដើម្បីចូលរួមក្នុងស្ថាប័នទាំងនេះ។ តាមរយៈវិធីនេះ តួអង្គសង្គមស៊ីវិលជនជាតិដើមភាគតិច អាចចូលរួមចែករំលែកនូវជំនាញរបស់ពួកគេ និងយកទៅវិញនូវមេរៀនជាបទពិសោធន៍។

មូលនិធិត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិស្របតាមតាមបទប្បញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុ និងវិធាននានារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ជាមួយនឹងការផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ដែលសុទ្ធសឹងតែជាអ្នកមានបទពិសោធន៍លើបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច។

ការទទួលបានមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច⁷⁸

ការរួមចំណែក និងការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីសំណាក់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលក្នុងស្រុក ថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិបានជួយនាំមកនូវការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់លើបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិចនៅលើឆាកអន្តរជាតិ។ អង្គការពន្យារពេលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិដែលធ្វើការទាក់ទងនឹងប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច គឺជាឧបករណ៍សកម្មភាពដ៏សំខាន់សម្រាប់តួអង្គសង្គមស៊ីវិលដែលធ្វើការជាមួយជនជាតិដើមភាគតិច និងសម្រាប់ក្រុមសង្គមស៊ីវិលជនជាតិដើមភាគតិចផ្ទាល់។ ជំនួយឥតសំណងសម្រាប់ការធ្វើដំណើររបស់មូលនិធិមានគោលដៅបង្កើនចំនួន និងភាពចម្រុះនៃប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិចដែលចូលរួមក្នុងអង្គការទាំងនេះ។

តើនរណាខ្លះមានសិទ្ធិទទួលបានជំនួយឥតសំណង?

- តំណាងដែលជាជនជាតិដើមភាគតិចនៃអង្គការ និងសហគមន៍ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច៖
- អ្នកដែលមិនអាចចូលរួមកិច្ចប្រជុំរបស់យន្តការជំនាញ ឬ វេទិកាអចិន្ត្រៃយ៍ និង

⁷⁸រដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការពង្សកម្ម ឬសាធារណៈផ្សេងទៀតអាចផ្តល់វិភាគទានដល់មូលនិធិបាន។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងការផ្តល់វិភាគទាន សូមទាក់ទងលេខាធិការដ្ឋានរបស់មូលនិធិ។

- អ្នកដែលអាចចែករំលែកចំណេះដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពីផ្នែកយន្តការជំនាញ ឬ វេទិកាសាធារណៈលើបញ្ហាទាំងឡាយដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច និងអ្នកដែលនឹងអាចធានាបាននូវការតំណាងតាមភូមិសាស្ត្រកាន់តែទូលំទូលាយ។

លក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃពាក្យសុំ

- ជំនួយឥតសំណងសម្រាប់ការធ្វើដំណើរត្រូវផ្តល់ជូនផ្នែកលើមូលដ្ឋានបុគ្គល- អង្គការ ឬ អ្នកទទួលបានផលមិនអាចស្នើសុំឲ្យមានការជំនួសអ្នកទទួលបានផលម្នាក់ដោយអ្នកទទួលបានផលម្នាក់ទៀតនោះទេ។
- ពាក្យសុំពីសំណាក់បុគ្គល ត្រូវតែមានអមជាមួយនូវលិខិតឧទ្ទេសនាមមួយច្បាប់ដែលចុះហត្ថលេខាដោយនាយកប្រតិបត្តិក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃអង្គការជនជាតិដើមភាគតិចរបស់ពួកគេ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នឹងមិនពិនិត្យលិខិតដែលចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំខ្លួនឯងផ្ទាល់ឡើយ។
- ជាអតិបរមា អ្នកដាក់ពាក្យសុំតែពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយអង្គការអាចដាក់ពាក្យស្នើសុំជំនួយឥតសំណងបាន។
- អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវបានស្នើឲ្យដាក់ទម្រង់បែបបទពាក្យសុំ និងលិខិតឧទ្ទេសនាមដោយប្រើភាសាដែលលេខាធិការដ្ឋានរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលប្រើប្រាស់ (ភាសាអង់គ្លេស បារាំង ឬ អេស្ប៉ាញ)។
- អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ ត្រូវបានស្នើឲ្យបញ្ជាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេនៅក្នុងអង្គការ ឬ សហគមន៍របស់ខ្លួន។
- អនុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគាំទ្រដល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំចូលរួមកិច្ចប្រជុំរបស់វេទិកាសាធារណៈ មិនត្រូវរាប់បញ្ចូលជាអនុសាសន៍មួយផ្សេងទៀតដើម្បីចូលរួមក្នុងយន្តការជំនាញឡើយ ហើយដូចគ្នានេះដែរអនុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគាំទ្រដល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំចូលរួមយន្តការជំនាញក៏មិនត្រូវរាប់បញ្ចូលជាអនុសាសន៍មួយផ្សេងទៀតដើម្បីចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់វេទិកាសាធារណៈផងដែរ។

ទីកន្លែងដែលត្រូវដាក់ពាក្យសុំ

ទម្រង់បែបបទពាក្យសុំជំនួយឥតសំណង អាចរកបាននៅលើគេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR និងគួរដាក់ពាក្យស្នើសុំនេះត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែតុលា ជារៀងរាល់ឆ្នាំទៅកាន់៖

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

Palise des Nations

៨-១៤, ផ្លូវ de la Paix

CH-១២១១, ទីក្រុងហ្សឺណែវ ១០-ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩១ ៦៤ ឬ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩១ ៤២

ទូរសារ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩០ ៦៦

អ៊ីមែល៖ indigenousFunds@ohchr.org

ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការងាររបស់ការិយាល័យ OHCHR ទាក់ទងនឹងប្រធានជនជនជាតិដើមភាគតិច សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័ររបស់ការិយាល័យ OHCHR ។

៣. មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពសម័យបច្ចុប្បន្ន

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពសម័យបច្ចុប្បន្ន

ផ្តល់ជំនួយឥតសំណងសម្រាប់គម្រោងខ្នាតតូច ជាពិសេស សម្រាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដូចជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ និងក្រុមយុវជន សហជីព ឬ សមាគមវិជ្ជាជីវៈ ដែលជួយជនរងគ្រោះនៃទម្រង់ទាសភាពសម័យបច្ចុប្បន្ន (ឧទាហរណ៍ ពលកម្មកុមារ ការជួញដូរ និងពលកម្មដោយបង្ខំ)។ គោលដៅនៃជំនួយឥតសំណងគាំទ្រគម្រោង គឺដើម្បីពង្រីកជំនួយឥតសំណងមនុស្សធម៌ ផ្លូវច្បាប់ និងហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈប្រព័ន្ធជំនួយឥតសំណងដែលបានបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្តល់ជូនបុគ្គលនានាដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេត្រូវបានរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរបណ្តាលមកពីទម្រង់ទាសភាពសម័យបច្ចុប្បន្ន។ មូលនិធិនេះផ្តល់ឱកាសដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលជាញឹកញាប់ បំពេញការងារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដើម្បីជួយជនរងគ្រោះមួយភាគធំដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងមូលនិធិតិចតួច។

ការទទួលបានមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពសម័យបច្ចុប្បន្ន

បច្ចុប្បន្ន អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាច្រើន កំពុងប្រយុទ្ធប្រឆាំង និងការពារជនរងគ្រោះនៃទម្រង់ទាសភាពសម័យមុន នៅតំបន់នានានៅជុំវិញពិភពលោក។ ជាញឹកញាប់ អំពើទាសភាពមានលក្ខណៈលួចលាក់ ហើយមានតែអង្គការសង្គមស៊ីវិលអាចមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការលាតត្រដាងពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់ទាសភាពសម័យបច្ចុប្បន្ន។ ពាក្យ “ទាសភាព” នាពេលបច្ចុប្បន្ន គ្របដណ្តប់នូវទម្រង់នៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សជាច្រើនខុសៗគ្នា។ បន្ថែមលើទាសភាពជាលក្ខណៈ

ប្រពៃណី និងការជួញដូរទាសករ ការបំពានទាំងនេះរួមបញ្ចូលទាំងការលក់ដូរកុមារ ពេស្យាចារ្យកុមារ រូបអាសអាភាសកុមារ និងការកេងប្រវ័ញ្ចពលកម្មកុមារ ការកាត់អវយវៈភេទកុមារី ការប្រើកុមារនៅក្នុង ជំលោះប្រដាប់អាវុធ ទាសភាពបំណុល ការជួញដូរមនុស្ស និងលក់គ្រឿងក្នុងមនុស្ស និងការកេងប្រវ័ញ្ចនៃពេស្យាចារ្យ និងការអនុវត្តមួយចំនួនក្រោមរបបរបស់នៅតាមតំបន់តាម ជាតិសាសន៍មួយៗ និងអាណានិគម។

ជំនួយឥតសំណងគាំទ្រគម្រោង ជាពិសេសសម្រាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដូចជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ និងក្រុមយុវជន សហជីព និងសមាគមវិជ្ជាជីវៈ មានគោលដៅ បង្កើនការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលក្នុងការលុបបំបាត់ទាសភាពនៅជុំវិញពិភពលោក។

តើនរណាខ្លះមានសិទ្ធិទទួលបានជំនួយឥតសំណងគាំទ្រគម្រោង?

- អង្គការដែលផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដោយផ្ទាល់ទៅឲ្យបុគ្គលដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេត្រូវបាន រំលោភបំពាន ដោយសារតែទម្រង់ទាសភាពសម័យមុន។ ជំនួយឥតសំណងដោយផ្ទាល់នេះ គ្របដណ្តប់លើជំនួយឥតសំណងគាំទ្រមួយភាគធំដែលបានផ្តល់ឲ្យ។ មូលនិធិត្រូវបញ្ជូនបន្ត ទៅឲ្យអ្នកទទួលតាមរយៈអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងបណ្តាញថ្នាក់មូលដ្ឋាននានាដែល ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងទទួលបានការឯកភាពក្នុងការផ្តល់នូវជំនួយឥតសំណងមនុស្សធម៌ ផ្លូវច្បាប់ និងហិរញ្ញវត្ថុដល់ជនរងគ្រោះ។
- អង្គការដែលផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដោយប្រយោលដល់ជនរងគ្រោះតាមរយៈវិធានការបង្ការ និងការបណ្តុះបណ្តាល។ គម្រោងជាច្រើនដែលត្រូវបានជ្រើសរើសគឺមានការពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធីស្តារនីតិសម្បទា និងកម្មវិធីអប់រំ ដើម្បីជួយជនរងគ្រោះឲ្យមានជំហរឯកសារប្តឹង និង កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះពីការកេងប្រវ័ញ្ច។

លក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការដាក់ពាក្យសុំជំនួយឥតសំណង

- ទម្រង់បែបបទពាក្យស្នើសុំច្បាប់ដើមដែលមាននៅលើអ៊ីនធើណិត ត្រូវតែដាក់ជូនមកតាម ប្រៃសណីយ៍ផ្លូវអាកាស និងគួរមានចុះហត្ថលេខា និងកាលបរិច្ឆេទ។ ពាក្យសុំអាចរៀបចំជា ភាសាអង់គ្លេស បារាំង ឬ អេស្ប៉ាញ។
- អង្គការមួយអាចស្នើសុំជំនួយឥតសំណងជាអតិបរមារហូតដល់ ១៥០០០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង ជំនួយឥតសំណងមួយពីមូលនិធិ។

- គម្រោងនឹងត្រូវបានជ្រើសរើសពីតំបន់ភូមិសាស្ត្រទាំងអស់ ដើម្បីផ្តល់នូវទិដ្ឋភាព កាន់តែទូលំទូលាយតាមដែលអាចទៅរួចនៃទម្រង់ទាសភាពសម័យបច្ចុប្បន្ន នៅក្នុងពិភពលោក។
- គម្រោងគួរតែពិចារណាទៅលើសមភាពយេនឌ័រ។
- ជំនួយឥតសំណងគាំទ្រគម្រោងគួរតែត្រូវបានចាត់ចែងសម្រាប់ជំនួយឥតសំណងផ្ទាល់ដល់ ជនរងគ្រោះ និងដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងស្រុកនានា។ ជំនួយឥតសំណងអាចផ្តល់ឲ្យបាន តាមរយៈអង្គការអន្តរជាតិមួយ ដរាបណាមិនមានរក្សាទុកចំណែកណាមួយនៃ ជំនួយឥតសំណងនោះសម្រាប់សកម្មភាពផ្ទាល់ខ្លួន។
- ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនឹងមិនពិចារណាលើពាក្យសុំមួយដែលលេខាធិការដ្ឋានមិនទាន់បានទទួល ព័ត៌មានបន្ថែមគ្រប់គ្រាន់ បន្ទាប់ពីការក្រើនរំលឹកលើកទីពីរ។

គម្រោងដែលទទួលប្រយោជន៍ពីមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពសម័យមុន		
Mahilla Seva Samithi ប្រទេសឥណ្ឌា៖ នៅឆ្នាំ២០០៥ ជំនួយឥតសំណងចំនួន ២០០០ ដុល្លារបានជួយជន រងគ្រោះនៃពលកម្មកុមារចំនួន ៨៨ នាក់ ឲ្យចូលរៀននៅ សាលាបឋមសិក្សា និង ផ្គត់ផ្គង់ដល់ការិយាល័យរបស់ ពួកគេ	គម្រោងធានាឲ្យបាននូវ ការវាយតម្លៃតាមដាន រៀងរាល់បួនខែម្តងដើម្បី ធ្វើការតាមដានពី ការវិវឌ្ឍទៅមុខរបស់កុមារ។	Jadakris, ប្រទេសនីហ្សេរីយ៉ា ៖ នៅឆ្នាំ២០០៦ ជនរងគ្រោះ ពីការជួញដូរមនុស្សចំនួន ៣០នាក់បានទទួល ជំនួយឥតសំណងគាំទ្រ ៦,៥០០ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ការស្តារនីតិសម្បទា និងការបណ្តុះបណ្តាល ឡើងវិញដើម្បីជួយជំរុញ ដល់ពួកគេក្នុងការស្វែងរក ប្រាក់ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព។

ទឹកនៃឯកដែលត្រូវដាក់ពាក្យសុំ

ទម្រង់បែបបទពាក្យស្នើសុំជំនួយឥតសំណង គួរតែដាក់ត្រឹមថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ទៅកាន់៖
មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីទម្រង់នៃទាសភាពសម័យមុន
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

Palise des Nations

៨-១៤, ផ្លូវ de la Paix

CH-១២១១, ទីក្រុងហ្សឺណែវ ១០-ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩៣ ៨១ ឬ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩១ ៦៤

ទូរសារ៖ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩០ ៦៦

អ៊ីមែល៖ SlaveryFunds@ohchr.org

**អ្នកដាក់ពាក្យសុំ គួរដាក់ទម្រង់បែបទពាក្យសុំដែលបានបំពេញរួចរាល់ដែលមាននៅលើគេហទំព័រ
ការិយាល័យ OHCHR។**

គម្រោង “រួមគ្នាជួយសហគមន៍”

នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ ការិយាល័យ OHCHR និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍអង្គការសហប្រជាជាតិ បានបង្កើតគម្រោង
“រួមគ្នាជួយសហគមន៍” (គម្រោង ACT) ដែលផ្តល់ជំនួយឥតសំណងខ្នាតតូចដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល
ដូចជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សមាគមតាមមូលដ្ឋាន គ្រឹះស្ថានអប់រំ និងក្រុមវិជ្ជាជីវៈដែលអនុវត្ត
សកម្មភាពអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលអំពីសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ឆ្លងកាត់រយៈពេល
ជាច្រើនឆ្នាំ គម្រោងនេះបានផ្តោតទៅលើសកម្មភាពគាំទ្រនានាក្នុងបរិបទនៃកម្មវិធីអប់រំសិទ្ធិមនុស្ស
ប្រចាំទសវត្សសហប្រជាជាតិ (១៩៩៥-២០០៤) និងកម្មវិធីអប់រំសិទ្ធិមនុស្សសកល (២០០៥-បច្ចុប្បន្ន
)។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៨ មកការិយាល័យ OHCHR និង UNDP បានផ្តល់ជំនួយឥតសំណងគាំទ្រដល់
គម្រោងជាង ៨០០ គម្រោង នៅ ៧៣ ប្រទេស។

ការគ្រប់គ្រងជារួមនៃគម្រោង ACT ត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយទីស្នាក់ការកណ្តាលការិយាល័យ
របស់ OHCHR។ នៅក្នុងប្រទេសចូលរួមនីមួយៗ “ក្រុមការងារគម្រោង ACT” ក្នុងស្រុក ដែលមាន
សមាសភាពបុគ្គលិករបស់ការិយាល័យ UNDP ប្រចាំប្រទេស និងបុគ្គលិកតាមមូលដ្ឋានរបស់
ការិយាល័យ OHCHR (ប្រសិនបើមាន) ព្រមទាំងអង្គការសហប្រជាជាតិ ធ្វើការចែកចាយ
ទម្រង់បែបទពាក្យសុំ ជ្រើសរើសសកម្មភាពដែលត្រូវទទួលបានជំនួយឥតសំណង និងទទួលខុសត្រូវ
ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសកម្មភាពទាំងឡាយតាមរយៈការប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្ទាល់ជាមួយអ្នកទទួល
ជំនួយឥតសំណង។

គម្រោង ACT ប្រើវិធីសាស្ត្រចាប់ផ្តើមពីក្រោមឡើងលើ ដោយលើកទឹកចិត្តចំពោះចំណាត់ការនៅថ្នាក់
សហគមន៍ ក្នុងគោលដៅបង្កើនការគោរពសិទ្ធិមនុស្សតាមវិធីជាក់ស្តែងនានាពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌ
ជាក់លាក់របស់ប្រជាជន។ គម្រោង ACT មានគោលបំណងចម្បងធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងស្រុក

សម្រាប់ការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មានសារធាណៈស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។ ឧទាហរណ៍ គម្រោងនេះបានផ្តល់មូលនិធិដល់៖

- សិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់ក្រុមផ្សេងៗ រួមទាំងគ្រូបង្រៀនស្ត្រី អ្នកធ្វើការសង្គម និងមន្ត្រីសាធារណៈ និងប្រជាជនភាគតិច។
- យុទ្ធនាការយល់ដឹងពីសិទ្ធិមនុស្សជាមួយនឹងព្រឹត្តិការណ៍វប្បធម៌ ដូចជាការសំដែងនៅមហាស្រព ការតាំងពិពណ៌សិល្បៈ និងការប្រគំតន្ត្រីរ៉ាំរ៉ៃជាដើម។
- ការផលិត/បកប្រែឯកសារសិទ្ធិមនុស្ស និងការផ្សព្វផ្សាយឯកសារទាំងនោះតាមរយៈសារព័ត៌មាន។
- ការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មាននានាសម្រាប់ការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស។
- កម្មវិធីអប់រំសម្រាប់ក្រុមងាយទទួលរងគ្រោះមួយចំនួន ដូចជាទណ្ឌិត អ្នកបម្រើសេវាផ្លូវភេទ អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ កុមារកំព្រា និងអ្នកដែលបាត់បង់ទីលំនៅក្នុងស្រុក។ និង
- សកម្មភាពអប់រំស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់កុមារ និងយុវជន ដូចជាការប្រកួតនៅតាមសាលា និងការបង្កើតក្លឹបយុវជនសិទ្ធិមនុស្សជាដើម។

ការទទួលបានគម្រោង ACT

គម្រោង ACT ផ្តល់នូវការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុដល់គូអង្គការសង្គមស៊ីវិលថ្នាក់មូលដ្ឋាន ជាពិសេស អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គ្រឹះស្ថានអប់រំ ក្រុមវិជ្ជាជីវៈ សារព័ត៌មានក្នុងស្រុក និងអង្គការស្ត្រីនានាដែលអនុវត្តសកម្មភាពអប់រំស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។

លក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការដាក់ពាក្យសុំ

- អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវតែជាអង្គការសង្គមស៊ីវិល ឬ សមាគមដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តគម្រោងដែលខ្លួនកំពុងស្នើសុំ។
- គម្រោងដែលបានស្នើឡើង គួរមានភាពច្នៃប្រឌិតបង្កើតថ្មី អាចអនុវត្តតាមបាន និងរៀបចំឡើងដើម្បីផ្តល់ឥទ្ធិពលដែលមាននិរន្តរភាពជាអតិបរមាក្នុងស្រុក។
- គម្រោងគួរតែមានរយៈពេលលើសប្រាំមួយខែ និងមានកញ្ចប់ថវិកាអតិបរមាចំនួន ៥០០០ដុល្លារអាមេរិក។
- ពាក្យសុំគម្រោងត្រូវបានចែកចាយ និងប្រមូលដោយជនបង្គោលជាតិរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់គម្រោង ACT ក្នុងប្រទេសដែលចូលរួម ដែលមានកាលបរិច្ឆេទកំណត់ពីថ្នាក់ជាតិ។ អ្នកផ្តល់ជំនួយឥតសំណងចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ជំនួយឥតសំណងជាមួយការិយាល័យប្រចាំប្រទេស UNDP ឬ ជាមួយការិយាល័យ OHCHR។

- ពាក្យសុំជំនួយឥតសំណង និងរបាយការណ៍នានាអាចដាក់ជាភាសាអង់គ្លេស បារាំង ឬ អេស្ប៉ាញ។

ឧទាហរណ៍នៃការផ្តល់មូលនិធិរបស់គម្រោង ACT

<p>នៅប្រទេសម៉ាដាហ្គាស្កា គម្រោង ACT បានគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមដែលផ្តល់លើសិទ្ធិកុមារពិការ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការសំដែងរូបអាយ៉ង និងការរៀបចំក៏ដូចជា ការចែកចាយសៀវភៅណែនាំពាក់ព័ន្ធមួយក្បាល។ គម្រោងបានទទួលកុមាររហូតជាង ៦០០០នាក់នៅសាលារៀនចំនួន ១៤។ នាយកសាលា បានផ្តល់អនុសាសន៍ថា ព្រឹត្តិការណ៍នេះគួរតែរៀបចំម្តងទៀតនៅដើមឆ្នាំសិក្សានីមួយៗ។</p>	<p>វេទិកាសារព័ត៌មានរបស់ស្ត្រីភាគខាងត្បូង នៅតំបន់ Gaza Strip ដែលជាដែនដីគ្រប់គ្រងដោយជនជាតិប៉ាឡេស្ទីន ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ ២០០៥ ដើម្បីស្ត្រីវ័យក្មេងជាពិសេសស្ត្រីដែលធ្វើការនៅក្នុងបណ្តាញសារព័ត៌មាន។ ម្ចាស់មូលនិធិបានជឿជាក់ថា វាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការផ្តល់វេទិកាមួយសម្រាប់ស្ត្រីបម្រើការងារក្នុងបណ្តាញសារព័ត៌មានដែលមានការលំបាកជាងមិត្តរួមការងាររបស់ពួកគេជាបុរស ក្នុងការជួបជុំ បង្កើតបណ្តាញ និងចែករំលែកគំនិតនានាទាក់ទងនឹងការងាររបស់</p>	<p>ពួកគេ និងទទួលស្គាល់ថាសិទ្ធិរបស់ស្ត្រីមិនត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងបណ្តាញសារព័ត៌មាននោះទេ។ ជំនួយឥតសំណងនៃគម្រោង ACT បានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស សម្រាប់អ្នកកាសែតជាស្ត្រីចំនួន ១៥នាក់ ពីតំបន់ Gaza Strip និងការផលិតទស្សនាវដ្តីលេខទីមួយសម្រាប់ស្ត្រីនៅក្នុងបណ្តាញសារព័ត៌មានដែលផ្តោតលើសិទ្ធិមនុស្សនិងសិក្ខាសាលាចំនួនប្រាំសម្រាប់ស្ត្រីពីតំបន់ផ្សេងៗនៅក្នុងតំបន់ Gaza Strip ភាគខាងត្បូង។</p>
---	---	---

ការទាក់ទងទៅកាន់គ្រោង ACT

គម្រោង ACT

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស

Palise des Nations

៨-១៤, រុក្ខវិថី de la Paix

CH-១២១១, ទីក្រុងហ្សឺណែវ ១០ ប្រទេសស្វីស

ទូរស័ព្ទ +៤១ (០)២២ ៩២៨ ៩០ ៦១

អ៊ីមែល៖ SlaveryFunds@ohchr.org

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងគម្រោង ACT សូមប្រឹក្សាជាមួយគម្រោង ACT សៀវភៅស្តីពី
“រួមគ្នាជួយសហគមន៍” សម្រាប់ដំណាក់កាល I និង II របស់គម្រោងនៅលើគេហទំព័រការិយាល័យ
OHCHR។

៥. មូលនិធិនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីលិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ

មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីលិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៥ ដែលជាលទ្ធផលកើតចេញពីកិច្ចប្រជុំកំពូលពិភពលោកឆ្នាំ ២០០៥។⁷⁹ គោលដៅចម្បង នៃមូលនិធិនេះគឺផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការធ្វើប្រជាធិបតេយ្យនីយកម្មទៅទូទាំងពិភពលោកតាមរយៈ ការផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដល់អង្គការរដ្ឋាភិបាល មិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការជាតិ អង្គការតំបន់ និង អង្គការអន្តរជាតិនានា រួមទាំងនាយកដ្ឋាន ការិយាល័យ មូលនិធិ កម្មវិធី និងទីភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធនានា របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។ UNDEF បានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់គម្រោងនានាដែលកសាង និង ពង្រឹងស្ថាប័នប្រជាធិបតេយ្យ លើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស និងធានាឲ្យបាននូវការចូលរួមពីក្រុមទាំងអស់ នៅក្នុងដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យ។ សកម្មភាពនានាដែលមានសិទ្ធិទទួលបានជំនួយឥតសំណងរួមមាន៖

- ការសន្ទនាបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងការគាំទ្រសម្រាប់ដំណើរការរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។
- ការផ្តល់អំណាចដល់សង្គមស៊ីវិល។
- ការអប់រំស៊ីវិល ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការពង្រឹងគណបក្សនយោបាយ។
- លទ្ធភាពទទួលបានព័ត៌មានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។
- សិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន និង
- គណនេយ្យភាព តម្លាភាព និងសុចរិតភាព។

UNDEF ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយ ការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ភាពជាដៃគូ នៅឯទីស្នាក់ការកណ្តាលអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងញូវយ៉ក។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលផ្តល់ប្រឹក្សា យោបល់ដែលមានសមាជិកចំនួន ១៩ នាក់ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីផ្តល់ការណែនាំ គោលនយោបាយ និងដើម្បីផ្តល់អនុសាសន៍លើសំណើសុំមូលនិធិសម្រាប់ការអនុម័តពី អគ្គលេខាធិការ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ត្រូវមានសមាភាពរដ្ឋសមាជិក តំណាងពី អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ និងតំណាងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អគ្គលេខាធិការ។ នៅក្នុង

⁷⁹ សូមអានសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាត ៦០/១ នៅក្នុងលទ្ធផលកិច្ចប្រជុំកំពូលពិភពលោកឆ្នាំ២០០៥។

ការជ្រើសរើសគម្រោងដុំទីមួយ និងការបង្វិលថវិកានៅឆ្នាំ ២០០៦ ដែលកាលនោះ លោកអតីតអគ្គលេខាធិ Kofi Anna បានអនុម័តគម្រោង ១២៥ ដែលមានតម្លៃ ៣៦ លានដុល្លារ គ្របដណ្តប់លើតំបន់ទាំងអស់។

UNDEF អាចទទួលពាក្យសុំសម្រាប់ការផ្តល់មូលនិធិដល់គម្រោងពីស្ថាប័នប្រជាធិបតេយ្យ និងអភិបាលកិច្ចជាច្រើន រួមមានស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សជាតិ (NHRIs) ដោយផ្ដោតសំខាន់ទៅលើ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដូចជា អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងគោលនយោបាយ និង សមាគមវិជ្ជាជីវៈនានា។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវមួយចំនួនដែលគម្រោងគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានដោយ UNDEF ត្រូវបំពេញតាម មានដូចជា៖

- ជាទូទៅគម្រោងត្រូវតែអនុវត្តលើរយៈពេលពីរឆ្នាំ។
- ជាគោលការណ៍ជំនួយឥតសំណងមិនមានចំនួនលើសពី ៥០០០០០ ដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់ គម្រោងណាមួយ ហើយជាធម្មតាមានចំនួនអតិបរមា ៥០០០០ ដុល្លារអាមេរិក។
- ការដាក់ពាក្យសុំពីប្រទេសទាំងអស់ ព្រមទាំងគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងតំបន់ និងសកល ត្រូវបាន ពិចារណា។
- អាទិភាពនឹងត្រូវបានផ្តល់ទៅឲ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំពីប្រទេស និងតំបន់នានាដែលបញ្ហាលំបាកនៃ លិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យកាន់តែមានភាពចាំបាច់ និងមានលក្ខណៈរាលដាល ដូចជាប្រទេសដែល ទើបនឹងងើបចេញពីជម្លោះ ប្រទេសប្រជាធិបតេយ្យថ្មីថ្មោងនិងប្រជាធិបតេយ្យស្តារឡើងវិញ និងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចនិងប្រទេសមានចំណូលទាបនិងមធ្យម។

UNDEF មានគោលដៅគាំទ្រគម្រោងនានាដែលលើកកម្ពស់ប្រជាធិបតេយ្យ និងដែលលទ្ធផលរបស់គម្រោងទាំងនោះនឹងពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងសង្គមស៊ីវិល និងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ការបញ្ចូល និងការចូលរួមពីក្រុមសង្គមមួយភាគតូច និងក្រុមងាយទទួលរងគ្រោះ ឬពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ South-South។

ការដាក់ពាក្យសុំទៅកាន់ UNDEF

អង្គការនានាដែលមានបំណងដាក់ពាក្យសុំពី UNDEF គួរចូលទៅកាន់គេហទំព័ររបស់អង្គការនេះដែលពួកគេនឹងត្រូវបានជំរុញឱ្យបំពេញពាក្យសុំតាមអ៊ីនធឺណិត ដែលអាចបំពេញជាភាសាអង់គ្លេស ឬ បារាំង។ មូលនិធិនឹងមិនទទួលសំណើសុំដែលដាក់តាមអ៊ីមែល ប្រៃសណីយ៍ធម្មតា ទូរសារ ការបញ្ជូនដោយផ្ទាល់ដៃ ឬ តាមអ្នកបញ្ជូនលិខិត ឬ តាមវិធីណាមួយផ្សេងទៀតនោះទេ។

ការទាក់ទងទៅកាន់ UNDEF

មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីលិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ (UNDEF)

អង្គការសហប្រជាជាតិ

១ UN Plaza, បន្ទប់ DC1 (UNDEF)

ទីក្រុងញូយ៉ក, NY ១០០១៧

សហរដ្ឋអាមេរិក

ទូរស័ព្ទ៖ +១ ៩១៧ ៣៦៧ ៤២ ១០ ឬ +១ ៩១៧ ៣៦៧ ៨០ ៦២

ទូរសារ៖ +១ ២១២ ៩៦៣ ១៤ ៨៦

អ៊ីមែល៖ democracyfund@un.org

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រ UNDEF។

៦. មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនពិការ

មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយយោងតាមសេចក្តីសម្រេចនៃមហាសន្និបាត ៣២/១៣៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំសម្រាប់ទិវាជនពិការអន្តរជាតិឆ្នាំ ១៩៨១។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក មហាសន្និបាតបានសម្រេចថា មូលនិធិត្រូវតែបន្តទៅមុខទៀត ហើយនៅពេលនេះមូលនិធិផ្តល់ជំនួយឥតសំណងខ្នាតតូចដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពនានាដែលមានគោលដៅកសាងសមត្ថភាពអង្គការសង្គមស៊ីវិលដើម្បីចូលរួមអនុវត្តកតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ។

មូលនិធិផ្តល់ជំនួយឥតសំណងខ្នាតតូចដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពដែលជាកាតាលីករ និងប្រកបដោយគំនិតបង្កើតថ្មីនានាដើម្បី ៖

- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងឲ្យបានកាន់តែច្រើនពីកតិកាសញ្ញានេះ និងបញ្ហាពិការភាព និងគាំទ្រការអនុវត្តកតិកាសញ្ញានេះ។
- អនុញ្ញាតឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ ព្រមទាំងផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយ និងការអនុវត្តបែបប្រកួតប្រជែង និងដែលអាចស្វែងរកបាន។
- លើកកម្ពស់ការបញ្ជ្រាបពិការភាពចូលទៅក្នុងរបៀបវារៈនៃការអភិវឌ្ឍ និង
- កសាងសមត្ថភាពរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការកែលម្អជីវភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ជនពិការនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ និងដើម្បីអនុវត្តកតិកាសញ្ញា (ភាគីពាក់ព័ន្ធនានាអាចរាប់បញ្ចូលទាំងអង្គការនានារបស់ជនពិការ អង្គការសង្គមស៊ីវិលនានា រដ្ឋាភិបាល អង្គការវិស័យឯកជន និងម្ចាស់ជំនួយឥតសំណងអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ)។

មូលនិធិនេះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយនាយកដ្ឋានកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងញូវយ៉ក។

ការទទួលបានមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនពិការ

ចាប់តាំងពីបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៨១ មូលនិធិនេះបានគាំទ្រសកម្មភាពនានាដែលមានគោលដៅកសាងសមត្ថភាពជាតិ និងស្ថាប័ន ដើម្បីកែលម្អជីវភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ជនពិការនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍនានា។ មូលនិធិនេះក៏បានគាំទ្រផងដែរដល់ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងទាក់ទងនឹងកតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាល ការគាំទ្រផ្នែកគមនាគមន៍ និងសកម្មភាពព័ត៌មានសាធារណៈ។ មូលនិធិក៏មានសម្រាប់ផ្តល់ជូនទាំងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ប៉ុន្តែមិនគ្របដណ្តប់លើបុគ្គលនោះទេ។

សំណើសុំគម្រោងអាចទទួលយកបានពេញមួយឆ្នាំ។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលមានបំណងដាក់
ពាក្យសុំលើកតំបូងត្រូវតែស្វែងរកលិខិតយល់ព្រម/គ្មានការដទៃពីមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនានា
មុនពេលដាក់ពាក្យស្នើសុំជំនួយឥតសំណងទៅកាន់មូលនិធិ។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលនានាអាចប្រឹក្សា
ជាមួយការិយាល័យ UNDP ក្នុងស្រុកទាក់ទងនឹងនីតិវិធីសម្រាប់ស្វែងរកលិខិតនោះ ។

ការដាក់ពាក្យសុំទៅកាន់មូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តនៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនពិការ

គំរូពាក្យស្នើសុំ អាចរកបានសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅពេលដាក់ពាក្យសុំជំនួយឥតសំណងសម្រាប់គម្រោង
។ ពាក្យសុំគម្រោងនឹងត្រូវបានទទួលយកក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗទៀត ដរាបណាព័ត៌មានចាំបាច់ទាំងអស់
ត្រូវបានរួមបញ្ចូល។ ពាក្យស្នើសុំអាចដាក់ជាភាសាអង់គ្លេស បារាំង ឬ អេស្ប៉ាញ។ គំរូពាក្យស្នើសុំអាច
រកបាននៅលើគេហទំព័រ United Nations Enables។

ពាក្យស្នើសុំ គួរធ្វើតាមអ៊ីមែល ទូរសារ ឬ ប្រៃសណីយ៍ (ជាការប្រសើរគួរធ្វើតាមអ៊ីមែល) ទៅកាន់៖

លេខាធិការដ្ឋានសម្រាប់កតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ

នាយកដ្ឋានកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម

អង្គការសហប្រជាជាតិ

Two UN Plaza, DC ២-១៣៧២

ទីក្រុងញូយ៉ក. NY ១០០១៧

សហរដ្ឋអាមេរិក

ទូរសារ៖ +១ ២១២ ៩៦៣ ០១ ១១

អ៊ីមែល៖ enable@un.org

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងមូលនិធិនៃកតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ ក៏ដូចជាទាក់ទងនឹង
ការងាររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិលើបញ្ហាពិការភាព សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រ United Nations
Enable។

i. ទីកន្លែងដាក់បណ្តឹងជាលក្ខណៈបុគ្គលក្រោមយន្តការនីតិវិធីពិសេស
ផ្នែកនីតិវិធីពិសេស

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
វិមានជាតិ

8-14, avenue de la Paix

CH- 1211 Geneva 10 - ប្រទេសស្វីស

ទូរសារលេខ៖ +៤១(០)២២ ៩១៧ ៩០ ០៦

អ៊ីម៉ែល៖ urgent-action@ohchr.org

សូមបញ្ជាក់អំពីនីតិវិធីពិសេសណាមួយ ដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានផ្ញើទៅ នៅក្នុងទីកន្លែង
កម្មវត្ថុនៃអ៊ីម៉ែល ឬទូរសារ ឬនៅលើស្រោមសំបុត្រ។ ចូរកត់សម្គាល់ថា អាណត្តិនៃនីតិវិធីពិសេស
បានកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវដាក់លាក់ដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវតែបំពេញ។ សេចក្តីពិស្តារនៃលក្ខ
ខណ្ឌតម្រូវទាំងនេះអាចរកឃើញនៅក្នុងវិបសាយរបស់ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការ
សហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) ក្រោមអាណត្តិនីមួយៗ។